Τό σπίτι τοῦ Παιδιοῦ

ΤΟ ΣΠΙΤΙ ΤΟΥ ΠΑΙΔΙΟΥ

(ἡ Παιδόπολις)

ΔΕΚΑΠΕΝΘΗΜΕΡΟ ΠΕΡΙΟΔΙΚΟ

ΕΠΙΣΗΜΗ ΕΚΔΟΣΗ ΤΟΥ ΕΡΑΝΟΥ
«ΠΡΟΝΟΙΑ ΒΟΡΕΙΩΝ ΕΠΑΡΧΙΩΝ ΕΛΛΑΔΟΣ»

Διευθύνεται ἀπὸ τριμελῆ Ἐπιτροπὴ Ἐντεταλμένων Κυριῶν ΠΒΕΕ.

ΓΡΑΦΕΙΑ: Ἡρώδου Ἀττικοῦ 9

ΑΘΗΝΑΙ, 1 ΦΕΒΡΟΥΑΡΙΟΥ 1952
ΕΤΟΣ Γ'. ΑΡΙΘ. ΦΥΛΛΟΥ 51 (3)

ΣΥΝΔΡΟΜΑΙ:
Ὀργανισμῶν, Τραπεζῶν, Ἑταιρειῶν, Δήμων Δρ. 100.000
Κοινότητες καὶ Σχολεῖα .... » 50.000
Παιδιὰ Παιδοπόλεων καὶ συμμοριόπληκτα: 10.000 δρ. τὸ χρόνο. Ἄπορα παιδιά: Ἕνα χρόνο 15.000. Ἑξάμηνη 10.000. Τὰ εὔπορα. Ἕνα χρόνο: 25.000. Ἑξάμηνη 15.000.
Ἐξωτερικοῦ: Δολλάρια 10 ἢ Λίραι 4.

ΤΙΜΗ ΦΥΛΛΟΥ ΔΡΧ. 2000

Ὑπεύθυνος Συντάξεως: ΑΓΓ. ΜΕΤΑΞΑΣ, Ἀντιφίλου 16 — Ἀθῆναι
Προϊστάμενος Τυπογραφείου: Φραγκ. Μαλατέστας, Μενελάου 9, Ἀθῆναι

ΟΔΗΓΙΕΣ ΓΙΑ ΤΟΥΣ ΦΙΛΟΥΣ ΜΟΥ

Ὅσα ψευδώνυμα τοῦ 1951 δὲν στάλθηκαν πρὸς ἀνανέωση μέχρι τέλους Ἰανουαρίου 1952 εἶναι στὴ διάθεση τοῦ πρώτου ποὺ θὰ τὰ ζητήση. Οἱ ψευδωνυμοῦχοι δὲν ἔχουν κανένα δικαίωμα νὰ τὰ διεκδικήσουν. Τοὺς δίδονται φυσικά, ἐὰν στὸ μεταξὺ δὲν ἔχουν ζητηθῆ ἀπὸ ἄλλον.

Παρακαλῶ ὅσους μοῦ στέλνουν ψευδώνυμα πρὸς ἀνανέωση ἢ ἔγκριση νὰ γράφουν σὲ ξεχωριστὸ χαρτὶ τὸ ψευδώνυμό τους πρῶτο πρῶτο μὲ κεφαλαῖα γράμματα. Ἀπὸ κάτω: Ὄνομα πατρώνυμο καὶ ἐπώνυμο. Ἰδιότης (μαθητής, τεχνίτης, στρατιώτης, ἀγρότης κλπ.). Τὸ χρόνο ποὺ γεννήθηκε, σχολεῖο καὶ τάξη ποὺ φοιτᾶ. Διεύθυνση. Χωριὸ Ἐπαρχία Νομὸ ἢ προκειμένου γιὰ πόλη ὁδὸ καὶ ἀριθμό.

Αἴτηση ἀνανεώσεως ἢ ἐγκρίσεως ψευδωνύμου ποὺ δὲν συνοδεύεται ἀπὸ 2.000 δραχμὲς δὲν λαμβάνεται ὑπ' ὄψη.

⁂

Παρακαλῶ τοὺς φίλους μου νὰ προσέχουν ὅταν μοῦ γράφουν: Νὰ γράφουν σὲ χωριστὸ χαρτὶ τὸ γράμμα τους, σὲ χωριστὸ τὶς συνεργασίες, σὲ χωριστὸ τὶς ἀγγελίες, σὲ χωριστὸ χαρτὶ κάθε θέμα. Ἔτσι διευκολύνουν καὶ τὸν ἀρχισυντάκτη καὶ τὸν ἑαυτό τους. Γιατὶ ἡ δουλειά τους θὰ διεκπεραιωθῆ μιὰ ὥρα ἀρχήτερα.

⁂

Ὅποιος στέλνει λεπτὰ πρέπει, εἴτε στὸ ἀπόκομμα τῆς ἐπιταγῆς, εἴτε στὸ γράμμα του νὰ σημειώνη λεπτομερῶς γιατὶ μᾶς τὰ στέλνει. Μᾶς βοηθεῖ στὴ δουλειά μας καὶ ἐξυπηρετεῖ καὶ τὸν ἑαυτό του. Γιατὶ ἔτσι ἡ ὑπόθεσή του θὰ διεκπεραιωθῆ πιὸ γρήγορα.

Οἱ συνδρομὲς εἶναι προπληρωτέες. Κανένας συνδρομητὴς δὲν γράφεται ἂν δὲν καταβάλη τὴ συνδρομή του.

Ο ΑΡΧΙΣΥΝΤΑΚΤΗΣ

ΓΙΑ ΝΑ ΓΕΛΑΤΕ

ΕΞΥΠΝΑΔΑ ΜΙΑ ΦΟΡΑ

Ὁ Κουφιοκεφαλάκης καθὼς ἔπαιζε στὴν αὐλὴ πέφτει καὶ χτυπάει στὸ γόνατο. Κουτσαίνοντας πηγαίνει στὴν μητέρα του καὶ τὴν ρωτάει τί νὰ κάνη.

Καὶ ἡ μητέρα του:

Νὰ πλύνης καλὰ τὸ μέρος ποὺ χτύπησες καὶ νὰ βάλης ἰώδιο ἀπάνω.

Κι' ὁ Κουφιοκεφαλάκης τρέχει καὶ πλαίνει καλὰ - καλὰ τὴν πλάκα τῆς αὐλῆς ποὺ ἔπεσε καὶ τὴν πασαλείβει μὲ ἰώδιο.

ΜΙΚΡΟΣ ΝΑΥΑΓΟΣ

ΝΕΑ ΤΑΛΕΝΤΑ

«Τὰ ἀστέρια»!

Νύχτα· σκιές, φαντάσματα, φειδογλυστροῦν
(δῶ κάτου·
τὰ νεκροπούλια μοναχά, γροικῶ νὰ θλιβο-
(κράζουν,
καὶ σπέρνοντας ὀχλαλοή, λυπητεροῦ θα-
(νάτου,
τὰ παγωμένα τους φτερά, κτυποῦν κι' ἀρ-
(γοτινάζουν.

⁂

Ἐπάγωσα· πὼς μ' ἔδειρε, τῆς νύχτας ἡ
(ὀρφάνια·
τρεμολυγοῦν τὰ γόνατα· παράλυτα τὰ χέ-
(ρια·
θολὰ τὰ μάτια μου γυρνῶ μὲς στὰ πλατιὰ
(οὐράνια,
κι' ἀκούω φωνὴ παρήγορη, λὲς κι' ἔρχετ'
(ἀπ' τ' ἀστέρια!

⁂

— «Κάποτε ζούσαμε καὶ μεῖς στῆς γῆς αὐ-
(τὴ τὴν ἄκρη·
καὶ ξέρομε πὼς ἡ ζωή, ἀπ' ὅπου κι' ἂν πε-
(ράσης,
εἶναι νυχτιὰ ἀξημέρωτη, ποὺ σὲ ποτίζει,
(δάκρυ·
. . . .
Εἶσαι καὶ σὺ ἀδέλφι μας· θέλεις ἐδῶ νὰ
(φθάσης;
— κτύπα τὴν νύχτα, μὲ τὸν νοῦ, μὲ τὸ βα-
(ρύ σου χέρι,
κι' ὅταν νικήσης... ἔλα ἐδῶ νὰ λάμψης
(σὰν ἀστέρι»!...

ΙΑΚΩΒΟΣ ΨΑΡΡΑΣ (Νάξος)

ΝΕΟΙ ΠΟΙΗΤΑΙ

Καρυάτιδες

Ὁλόρθο τὸ κορμί, στητό· τὸ βλέμμα
—βαθύ, στοχαστικό, ἀρχοντιὰ γιομᾶτο—
στὸ οὐράνιο τ' ἀτλάζι τὸ φλογᾶτο
ρίχνουν, ὡς πέφτει ὁ Φοῖβος πρὸς τὸ γέρμα...

⁂

Μὲ τ' ἅγιο τῶν ἀρχαίων προγόνων πνέμα
ἀντάμα ἡ ὀμορφιά, καὶ μὲ τ' ἀκρᾶτο
τὸ αἴστημα... Τ' ἀχεῖλι σας ἀφρᾶτο,
τῆς Τέχνης κόρες γέννημα καὶ θρέμμα...

⁂

Ὦ Καρυάτιδες, τοῦ καλλιτέχνη
—τοῦ Ἕλληνα τεχνίτη — ἁγιοκόρες,
τὰ χείλη — ὁλοπόρφυρες ὀπῶρες.

⁂

Ἀνοίξετε, ξυπνῆστε, καὶ τὴ δᾶδα
ἀνάψτε πάλι, νὰ ὑμνήσ' ἡ Τέχνη
τὴν ποὺ θ' ἀναστηθῆ καινούργια Ἑλλάδα!

ΤΩΝΗΣ ΓΙΟΥΛΗΣ

Β'. ΔΙΑΓΩΝΙΣΜΟΣ ΤΟΥ «ΣΠΙΤΙΟΥ ΤΟΥ ΠΑΙΔΙΟΥ»

Ὑπενθυμίζουμε σήμερα τὸ διαγωνισμὸ συλλογῆς σπαζοκεφαλιῶν. Κάθε φίλος μας — ἀναγνώστης ἢ συνδρομητὴς — μπορεῖ νὰ λάβη μέρος στὸ Διαγωνισμὸ αὐτὸ στέλλοντας μέχρι 29 Φεβρουαρίου — παρατείνουμε ὅπως βλέπετε ἕνα μῆνα τὴν προθεσμία — τὸ ἀργότερο τὴ συλλογή του. Κάθε συλλογὴ πρέπει νὰ ἔχη 20 τὸ πολὺ ἀσκήσεις. Ὅσο περισσότερη ποικιλία ἀσκήσεων ὑπάρχει τόσο ἡ συλλογὴ θὰ ἔχη περισσότερες ἐλπίδες ἐπιτυχίας. Πρέπει δηλαδὴ νὰ ἔχη ἕνα ἀπὸ κάθε εἶδος σπαζοκεφαλιᾶς. Δηλαδή: Σταυρόλεξο, κρυπτογραφικό, γρῖφο, συλλαβόγριφο, κλπ. κλπ.

Μόνο ἀπὸ τὶς συλλογὲς ποὺ θὰ ἐγκριθοῦν θὰ δημοσιεύονται ἀσκήσεις στὴ σελίδα «Γιὰ νὰ περνᾶτε εὐχάριστα τὴν ὥρα σας».

Κάθε συλλογὴ πρέπει νὰ συνοδεύεται μὲ δικαίωμα κρίσεως 5.000 δραχ.

Θὰ βραβευθοῦν 3 συλλογές, θὰ ἐπαινεθοῦν 15 καὶ θὰ ἐγκριθοῦν σὲ ἀπεριόριστο ἀριθμὸ ὅσες περιέχουν ἔστω καὶ μικρὸ ἀριθμὸ ἀσκήσεων ποὺ εἶναι κατάλληλες γιὰ δημοσίευση.

Ὡς Βραβεῖα θὰ δοθοῦν Βιβλία ἀξίας. Ἡ ἀξία τῶν Βιβλίων αὐτῶν θὰ εἶναι ἀνάλογη μὲ τὸν ἀριθμὸ ἐκείνων ποὺ θὰ μετάσχουν στὸν διαγωνισμό.

Μόνο πρωτότυπες ἀσκήσεις θὰ λαβαίνονται ὑπ' ὄψη. Προσπαθῆστε νὰ φτιάσετε δικές σας ἀσκήσεις. Μόνο «αἰνίγματα» δημοτικὰ μπορεῖ νὰ στείλη κανεὶς κατ' ἐξαίρεση τῆς ἀρχῆς ποὺ ἐθέσαμε.

Στὴν Βράβευση θὰ ληφθῆ ὑπ' ὄψη καὶ ἡ καλαισθησία μὲ τὴν ὁποία ἔγινε ἡ σύνταξη τῆς συλλογῆς.

ΣΠΑΖΟΚΕΦΑΛΙΕΣ ΕΚΤΟΣ ΔΙΑΓΩΝΙΣΜΟΥ

Ὅσοι δὲν θέλουν νὰ λάβουν μέρος στὸ Διαγωνισμὸ μποροῦν νὰ στείλουν σπαζοκεφαλιὲς χωρὶς δικαίωμα συμμετοχῆς στὸ Διαγωνισμό. Οἱ συλλογές τους θὰ κριθοῦν ἀλλὰ δὲν θὰ μετέχουν τῶν Βραβείων.

ΝΕΑ ΤΑΛΕΝΤΑ

Χίμαιρα

Θλίψεις, χαρὲς καὶ δάκρυα καὶ δυστυχὲς καὶ
(γέλια
περνᾶν, χάνονται σβύνονται στῆς λήθης τὸ
(παλάτι.
Ὅλα διαβαίνουνε καὶ πᾶν χωρὶς νἄχουν
(θεμέλια...
Ὅλα ἐδῶ εἶναι χίμαιρα. Μὰ κάπου ἀλλοῦ
(εἶναι κάτι!

ΕΞΑΨΑΛΜΟΣ

Μὲ ἐρωτοῦν καὶ ἀπαντῶ!

Ὁ Ἀλέκος Καρύδης μὲ ρωτᾶ: Ὁ τάφος τοῦ Κωνσταντίνου Παλαιολόγου ξέρουμε ποῦ εἶναι;

Ἀπάντηση: Ἔπειτα ἀπὸ τὸν ἡρωϊκὸν θάνατόν του οἱ Τοῦρκοι βρῆκαν τὸ σῶμα του, καὶ ὅπως εἶναι γνωστὸ ἀπὸ τὴν ἱστορία, τὸ ἀναγνώρισαν ἀπὸ τὰ κόκκινα πέδιλά του. Τότε ἔκοψαν τὸ κεφάλι του καὶ τὸ ἔστησαν στὴν κόκκινη στήλη τῆς πλατείας τοῦ Αὐγουσταίου. Εἰς τὴν Κωνσταντινούπολη, μέσα στὴν αὐλὴ φτωχικοῦ τουρκικοῦ σπιτιοῦ, βρίσκεται μιὰ μαρμάρινη πλάκα πού, ὅπως πιστεύεται σκεπάζει τὰ σεβάσμια λείψανα τοῦ τελευταίου Βυζαντινοῦ Αὐτοκράτορα, ποὺ ἔπεσε σὰν τὸν τελευταῖο στρατιώτη στὸ βωμὸ τῆς Πατρίδας.

Ὁ Νίκος Κρήνης μὲ ἐρωτᾶ: Πότε καθιερώθηκε τὸ ἔθιμο τῆς βασιλόπηττας;

Ἀπάντηση: Ἡ συνήθεια τῆς Βασιλόπηττας εἶναι πανελλήνια. Ἡ προέλευσή της εἶναι πολὺ παλαιά. Κατὰ πᾶσαν πιθανότητα προέρχεται ἀπὸ τὰ παλαιὰ Σατουρνάλια, ποὺ ἐξελίχθηκαν στὰ γνωστὰ Κρόνια. Ὁ Βασιλιὰς τῶν Σατουρναλίων ἐξελέγετο διὰ κλήρου ἢ διὰ τῶν τεμαχίων τῆς «Βασιλόπηττας». Ὅποιος εὕρισκε τὸ χρυσὸ νόμισμα ἦταν ὁ Βασιλιὰς τῆς γιορτῆς.

Ὁ Κ. Δ. Κωστόπουλος μὲ ἐρωτᾶ: 1) Ποῖα τὰ 7 θαύματα; 2) Πότε ἐφευρέθη τὸ γυαλί;

Ἀπάντηση: 1) Τὰ ἑπτὰ θαύματα ἦσαν: Οἱ πυραμίδες τῆς Αἰγύπτου, οἱ κρεμαστοὶ κῆποι τῆς Βαβυλῶνος, ὁ ναὸς τῆς Ἀρτέμιδος ἐν Ἐφέσῳ, τὸ Μαυσωλεῖον τῆς Ἁλικαρνασσοῦ, ὁ Κολοσσὸς τῆς Ρόδου καὶ ὁ Φάρος τῆς Ἀλεξανδρείας.

2) Κανένας δὲν ξέρει πότε ὁ ἄνθρωπος κατάφερε νὰ κατασκευάση τὸ γυαλί. Πάντως τὸ γυαλὶ εἶναι γνωστὸ ἀπὸ πολλὰ χρόνια καὶ γύρω ἀπὸ τὴν πρώτη αἰγυπτιακὴ δυναστεία. Ἔχουν φυσικὰ βρεθῆ γυάλινα ἀντικείμενα τῆς ἐποχῆς ἐκείνης (3.300 π.Χ.). Κυριώτερες ἕδρες τῆς ὑαλουργίας ἦταν ἡ Σιδών, ἡ Τύρος, ἡ Ἀλεξάνδρεια, ἡ Ρώμη καὶ τὸ Βυζάντιο.

Ὁ Ἀχ. Β. Καμηνιώτης μὲ ἐρωτᾶ: 1) Τί ὀφείλει ἡ Ἐκκλησία στὸν Μ. Κωνσταντῖνο καὶ διατί; 2) Διατί ὠνομάσθη μέγας ὁ Κωνσταντῖνος καὶ διατί ὁ Θεοδόσιος ἐπίσης ὠνομάσθη μέγας;

Ἀπάντηση: 1) Ὅταν ὁ Κωνσταντῖνος ὁ Μέγας εἶχε ἐκστρατεύσει ἐναντίον τῆς Ρώμης εἶδε τὸ ὅραμα τοῦ Σταυροῦ μὲ τὸ «Ἐν τούτῳ νίκα». Αὐτά, βέβαια, τὰ ἔχετε μάθει στὸ σχολεῖο σας. Εἰς τὰ 313 μ.Χ. ἔβγαλε διάταγμα ποὺ καθιέρωνε τὴν ἀνεξιθρησκεία, καὶ φυσικὰ τὴν ἀνεξιθρησκεία ὑπὲρ τῶν Χριστιανῶν. Τὸ 325 συνεκάλεσε τὴν 1ην Οἰκουμενικὴν Σύνοδον. Τὸ 330 μετέφερε τὴν πρωτεύουσα τοῦ κράτους του στὴν ἐπίκαιρη θέση τοῦ Βοσπόρου, στὸ Βυζάντιο, ὅπου ἔκτισε τὴ νέα πόλη, τὴν Κωνσταντινούπολη... Πρὶν ἀποθάνει ἐβαπτίσθη εἰς τὸν Χριστιανισμόν. Ἡ μητέρα του Ἑλένη ἀνεῦρε τὸν Τίμιον Σταυρόν. Αὐτοὶ ὅλοι εἶναι οἱ λόγοι, ποὺ ἡ Ἐκκλησία ἀνεκήρυξε αὐτὸν καὶ τὴν μητέρα του Ἰσαποστόλους.

2) Ὁ Θεοδόσιος ὠνομάσθη μέγας διότι κατώρθωσε νὰ νικήση πολλοὺς λαούς. Διότι κατεδίωξε τοὺς Ἐθνικοὺς καὶ τοὺς Ἀρειανούς. Ἀλλὰ καὶ διότι διὰ τῆς διαιρέσεως τοῦ Ρωμαϊκοῦ Κράτους καὶ τῆς ἀναθέσεως τοῦ Ἀνατολικοῦ εἰς τὸν γιό του Ἀρκάδιο ἔγινε στὴν οὐσία ὁ ἱδρυτὴς τοῦ Βυζαντινοῦ Κράτους.

Ὁ Πρωτοψάλτης μὲ ἐρωτᾶ: 1) Τί εἶναι τρωγλοδύτης; 2) Ποῦ εὑρίσκετο ἡ Χορασμία; 3) Τί εἶναι οἱ ψιττακοὶ καὶ εἰς ποῖον εἶδος ὑπάγονται;

Ἀπάντηση: 1) Ὅταν λέμε τρωγλοδύτες ἐννοοῦμε διάφορες ἀπολίτιστες φυλές, ποὺ ζοῦσαν σὲ φυσικὰ σπήλαια, στὶς ἀκτὲς τῆς Ἐρυθρᾶς Θαλάσσης, στὴ Λιβύη, γύρω στὸν Ἴστρο καὶ στὸν Καύκασο. Δὲν μποροῦσαν νὰ μιλήσουν καὶ ἔβγαναν σὰν τὰ ζῶα ἄναρθρες κραυγές. Τρωγλοδύτης λέγεται καὶ ὁ ἀνθρωπόμορφος πίθηκος τῆς οἰκογενείας τῶν Στενορρίνων (χιμπαντζῆδες). Σήμερα λέμε τρωγλοδύτες διαφόρους ἀνθρώπους, ποὺ ζοῦν ὑπὸ ἀνθυγιεινὲς συνθῆκες μέσα σὲ ὑπόγεια ἢ σὲ διάφορες σπηλιὲς κλπ.

2) Ἡ Χορασμία λέγεται καὶ Χοβαρεσμία. Εἶναι ἀρχαῖον ὄνομα χώρας τῆς Κεντρικῆς Ἀσίας καὶ ἐκτείνεται ἀπὸ τὶς δυὸ ὄχθες τοῦ ποταμοῦ Ὦξου.

3) Ψιττακοί. Μὲ τὸ ὄνομα αὐτὸ ὀνομάζεται μιὰ μεγάλη κατηγορία ἀναρριχητικῶν πουλιῶν, ποὺ λέγονται κοινῶς παπαγάλοι. Ὑπάρχουν πεντακόσια ὅλα εἴδη ψιττακῶν. Μικρὰ καὶ μεγάλα εἰς μέγεθος. Οἱ ψιττακοὶ θεωροῦνται ὡς ἀνωτέρας διανοητικότητος ζῶα. Ἔχουν ἰσχυρὴ μνήμη. Μποροῦν νὰ ἀπομιμοῦνται τὴν ἀνθρώπινη φωνὴ καὶ νὰ προφέρουν ὁλόκληρες φράσεις. Μποροῦν νὰ ξεχωρίζουν τοὺς ξένους ἀπὸ τοὺς οἰκείους, τοὺς ἄντρες ἀπὸ τὶς γυναῖκες, ἐνθυμοῦνται καὶ ἀναγνωρίζουν πρόσωπα ἔπειτα ἀπὸ ὁλόκληρα χρόνια. Οἱ ψιττακοὶ ζοῦν πάρα πολλὰ χρόνια.

Ὁ Βασίλειος Σιωμόπουλος μὲ ἐρωτᾶ: 1) Πιάνουν οἱ κατάρες; 2) Ἀπὸ ποῦ προέρχονται τὰ ὀνόματα Πρέβεζα, Ἄρτα, Ἰωάννινα;

Ἀπάντηση: 1) Ὄχι πρὸς Θεοῦ! Δὲν πιάνουν οἱ κατάρες. Ἀλλὰ αὐτὸ δὲν σημαίνει ὅτι οἱ ἄνθρωποι μποροῦν νὰ κάνουν πράξεις ποὺ δίκαια ἐπισύρουν τὶς κατάρες τῶν ἄλλων. Νὰ εἶσαι βέβαιος ὅτι πολλοὶ παιδεύονται στὴ ζωὴ ὄχι ἀπὸ τὶς κατάρες ἀλλὰ ἀπὸ τὶς ἴδιες τους τὶς πράξεις. Πόσα σφάλματά μας τὰ πληρώνουμε σ' ὅλη μας τὴ ζωή.

2) α) Δύο ἐτυμολογίαι ὑπάρχουν διὰ τὴν Πρέβεζαν: Ἡ πρώτη εἶναι τοῦ Π. Α. Φουρίκη, ὁ ὁποῖος ὑποστηρίζει ὅτι ἡ ὀνομασία προῆλθε ἀπὸ ἀλβανικὴ λέξη ποὺ σημαίνει «πέραμα». Ὑπῆρχε ἐξ ἄλλου εἰς τὸν Ἀμβρακικὸν ἐπίνειο τῆς ἀρχαίας Νικοπόλεως εἰς τὸ ὁποῖον δόθηκε τὸ Σλαυϊκὸ ὄνομα «Πρέβες» ποὺ σημαίνει μεταφορά, διαμετακόμιση. Ἀπὸ τὸ ὄνομα αὐτό, ὑποστηρίζουν πολλοί, προῆλθε ἡ τοπωνυμία τῆς σημερινῆς Πρέβεζας.

6) Πολλὲς ἐκδοχὲς ἀναφέρονται γιὰ τὴν ὀνομασία τῆς Ἄρτης.

Ὁ Κυριακὸς ἐξ Ἀγκῶνος εἶχε ἐπισκεφθῆ τὴν Ἄρταν στὰ 1336 καὶ τὴν ὀνομάζει Ἀκαρνανικὴν Ἀράχθειαν. Ὁ Πουκεβὶλ τοποθετεῖ τὴν Ἄρτα στὴ θέση τῆς παλιᾶς Ἀργιθέας καὶ πιστεύει πὼς ἡ Ἄρτα προῆλθε ἀπὸ παραφθορὰ αὐτοῦ τοῦ ὀνόματος. Ὁ Ἀθηνῶν Μελέτιος ἐτυμολογεῖ τὴ λέξη Ἄρτα ἀπὸ τὸ Ἄραχθος καὶ ὑποστηρίζει ὅτι ἡ θέση της συμπίπτει μὲ τὴ θέση τοῦ Ἀμφιλοχικοῦ Ἄργους.

Ὁ χρονογράφος τῆς Ἠπείρου ὑποστηρίζει ὅτι ἡ Ἄρτα ἔλαβε τὸ ὄνομά της αὐτὸ πρὸ τοῦ δεκάτου αἰῶνα «διὰ τὴν ἀφθονίαν τῶν σιτηρῶν της» καὶ γιατὶ ἀπὸ ἐκεῖ ἐπρομηθεύοντο τὸν ἄρτον των πολλὲς ἐπαρχίες. Καὶ εἶναι γνωστὸ τὸ τετράστιχο:

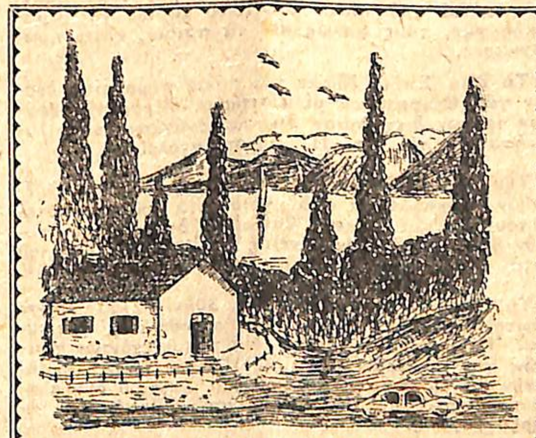
Ἡ Ἄρτα 'ναι χρυσὸς μπαξὲς
κλουβὶ μὲ πέντ' ἀηδόνια
καὶ ὅποιος τὴν κατηγορεῖ
νὰ τοῦ κοποῦν τὰ χρόνια.

Εἶναι ἀκόμη χαρακτηριστικὸ καὶ ὁ παροιμιακὸς στίχος:

«Ἄρτα, ἀρτυμὴ τοῦ κόσμου».

γ) Τίποτα δὲν εἶναι βέβαιο γιὰ τὴν ἐτυμολογία τῆς λέξεως Ἰωάννινα. Ὁ Π. Ἀραβαντινὸς ὑποστηρίζει ὅτι τὴν ὀνομασία της ἡ πόλη τὴν ὀφείλει στὴ μονὴ τοῦ Ἁγίου Ἰωάννου τοῦ Προδρόμου, ποὺ ἦταν κτισμένη ἐκεῖ ποὺ σήμερα βρίσκεται τὸ τζαμὶ τοῦ Ἀσλάν. Ἡ μονὴ αὐτὴ ἦταν ὁ Πυρήνας τῆς πόλεως ποὺ χτίστηκε ἐκεῖ ποὺ εἶναι σήμερα τὰ ἐρείπια τῆς Καστρίτσας (Ν.Α. τῆς σημερινῆς πόλεως). Τὴν ἴδια γνώμη ὑποστηρίζει καὶ ὁ Γ. Χατζηδάκης. Ἄλλοι ἀναφέρουν δεκάδα ὁλόκληρη αὐτοκρατόρων μὲ τὸ ὄνομα Ἰωάννης, ποὺ κάποιος ἀπ' αὐτοὺς ἵδρυσε τὴν πόλη.

Ὁ Παραμυθίας Ἀθηναγόρας, ὁ Καμπούρογλους καὶ ὁ Φιλήντας παραδέχονται ὅτι ἡ λέξη εἶναι ξενικὴ Janina. Αὐτὰ ὅμως ὅλα ἀποδεικνύουν ἕνα πρᾶγμα: Κανεὶς ἀπὸ τοὺς ἐπιστήμονας δὲν ξέρει πραγματικὰ ἀπὸ ποῦ προῆλθε ἡ λέξη Ἰωάννινα.

ΕΞΟΧΙΚΗ ΕΠΑΥΛΗ
(Σκίτσο τοῦ Ἄλκηστη)

Ὁ Νίκος Μυλωνόπουλος μὲ ἐρωτᾶ: Πότε διεμορφώθη ἡ γῆ εἰς πλανήτην καὶ ποιὰ ἡ ἡλικία της;

Ἀπάντηση: Ἡ γῆ προφανῶς ἀποσπάσθηκε ἀπὸ τὸν ἥλιο. Κατ' ἀρχὰς ἐφλέγετο ἀλλὰ σιγὰ-σιγὰ ἔσβυσε καὶ μετεβλήθη εἰς πλανήτην. Ἡ ἡλικία της ὑπολογίζεται σὲ 2 δισεκατομμύρια χρόνια. Οἱ πρῶτοι ζῶντες ὀργανισμοὶ ἐφάνησαν ἐπὶ τῆς γῆς πρὸ 1 ½ δισεκατομ. χρόνων.

Ὁ Χρίστος Ἰωάννου Σταθοῦρος μὲ ἐρωτᾶ: 1) Ποιὸς ἀνακάλυψε τὰς ἰδιότητας τοῦ ἀτμοῦ καὶ ποιὸς κατασκεύασε τὸ ἀτμόπλοιον; 2) Ποιὸς ὁ ἐφευρέτης τῆς ραπτομηχανῆς; 3) Ποιὸς ἐφεῦρε τὴν γυροσκοπικὴν πυξίδα; 4) Ποιὸς ἔκαμε πρῶτος τὴν διάπτησιν τοῦ Ἀτλαντικοῦ; 5) Ποιὰ εἶναι ἡ ἀρχαιοτέρα πόλη τῶν Ἡνωμένων Πολιτειῶν καὶ ὑπὸ ποίου ἱδρύθη; 6) Πότε καθιερώθη ἡ γαλανόλευκος;

Ἀπάντησις: 1) Περὶ τοῦ ποιὸς ἀνακάλυψε τὰς ἰδιότητας τοῦ ἀτμοῦ ἔγραψα λεπτομερῶς εἰς ἐρώτηση ἄλλου φίλου μου καὶ δὲν κρίνω σκόπιμο νὰ ἐπαναλάβω ὅσα ἔχω γράψει πάνω σ' αὐτὸ τὸ θέμα. Πρῶτος ὁ Γάλλος Ντενὶς Παπὶν, χρησιμοποίησε στὰ 1707 τὴ δύναμη τοῦ ἀτμοῦ γιὰ τὴν κίνηση τροχοφόρου ἀτμοπλοίου. Στὰ 1770 ὁ Σκῶτος μηχανικὸς Ουὰττ τελειοποίησε προγενέστερη μηχανὴ μὰ δὲν πέτυχε τίποτε τὸ σπουδαῖο. Στὰ 1776 ὁ Γάλλος Ζουφρουὰ Ντ' Ἀβὰν κατασκεύασε πυρόσκαφο μὲ ἀμφίβολα ἀποτελέσματα. Τέλος ὁ Ροβέρτος Φούλτεν μηχανικὸς στὶς Ἡνωμένες Πολιτεῖες ἐναυπήγησε πυρόσκαφο μήκους 50 μέτρων, τὸ ὁποῖον ἀπέπλευσε ἀπὸ τὴ Νέα Ὑόρκη στὶς 16 Αὐγούστου 1807 μέσα στὸν ποταμὸ Οὔδσωνα. Ἀπὸ τότε ἀνεπτύχθη ἡ ναυπήγηση ἀτμοπλοίων καὶ γενικεύθηκε ἡ χρήση των.

3) Ὁ πρῶτος ποὺ ἐπενόησε τὴν μηχανικὴν ραφὴ ἦτο ὁ Ἄγγλος Θωμᾶς Σαίντ. Πραγματικὰ αὐτὸς κατάφερε ἐπιτυχέστατη μαχανικὴ ραφή. Ἐκεῖνος ὅμως ποὺ κατασκεύασε πρῶτος χειροκίνητη μηχανὴ ἦταν ὁ Αὐστριακὸς Ἰωσὴφ Μαδερσπέγερ στὰ 1814.

4) Ἡ γυροσκοπικὴ πυξίδα ποὺ λειτουργεῖ διὰ γυροσκοπίου δὲν ἔχει ἐλαττώματα καὶ εἶναι ἀπαλλαγμένη ἀπὸ τὰ σφάλματα ποὺ ἔχει ἡ πυξίδα ποὺ λειτουργεῖ μὲ μαγνητικὴ βελόνη. Ἡ γυροσκοπικὴ πυξίδα εἶναι ἐφαρμογὴ τοῦ γυροσκοπίου ποὺ βρῆκε ὁ Φουκὼ στὰ 1852. Ἡ πυξίδα ἐπενοήθηκε ἀπὸ τὸν Φουκὼ ἀλλὰ ἐτελειοποιήθηκε πρὸ ὀλίγων ἀκόμη ἐτῶν ἀπὸ διαφόρους μηχανικούς. Μὲ τὸ γυροσκόπιο καὶ τὴ γυροσκοπικὴ πυξίδα ἔχει ἀποδειχθῆ κατὰ τρόπο ἀναμφισβήτητο ἡ περιστροφὴ τῆς γῆς.

5) Θὰ πρέπει νὰ σᾶς δώσω σὲ λίγες

γραμμὲς τὴν ἱστορία τῶν μεγάλων διαπτήσεων: α) Στὰ 1919 οἱ Ἄγγλοι Ἄλκουλ καὶ Μπαοὺν ἐπιβαίνοντες ἀεροπλοίου τύπου Βίκερς-Βιμὺ ἐπέταξαν πάνω ἀπὸ τὸν Ἀτλαντικὸ ἀπὸ Ἁγίου Ἰωάννου, Νέας Γῆς μέχρις Ἰρλανδίας. Ἐκάλυψαν ἀπόσταση 3100 χιλιομέτρων, β) τὸ 1923 οἱ Ἀμερικανοὶ Κέλλυ καὶ Μακρέντι ἐπέτυχαν μὲ ἀεροπλάνο Φύκερ νὰ πετάξουν χωρὶς σταθμὸ ἀπὸ Νέα Ὑόρκη εἰς Σὰν Ντιέγκο Καλιφορνίας. Ἐκάλυψαν ἀπόσταση 4040 χιλιομέτρων. γ) Στὰ 1926 οἱ Γάλλοι Κῶστ καὶ Ρενιὼ πέταξαν χωρὶς σταθμὸ ἀπὸ τὸ Παρίσι στὸ Ντζὰσκ τῆς Περσίας· ἐκάλυψαν ἀπόσταση 5300 χιλιομέτρων. δ) Στὰ 1927 ὁ Ἀμερικανὸς Λίντμπεργκ μὲ ἀμερικανικὸ ἀεροπλάνο τύπου Ράϋαν πέτυχε νὰ διασχίση τὸν Ἀτλαντικὸ πετώντας ἀπὸ Νέα Ὑόρκη στὸ Παρίσι. Κάλυψε ἀπόσταση 5800 χιλιομέτρων. ε) Τὸν ἴδιο χρόνο ὁ Ἀμερικανὸς Τσάμπερλιν μὲ ἀμερικανικὸ ἀεροπλάνο τύπου Μπελάνκα πέταξε πάνω ἀπὸ τὸν Ἀτλαντικὸ ἀπὸ τὴ Νέα Ὑόρκη στὴ Γερμανία. Κάλυψε ἀπόσταση 6300 χιλιομέτρων. στ) Στὰ 1931 οἱ Ἀμερικανοὶ Μπόρντμαν καὶ Πολάντο μὲ ἀμερικανικὸ ἀεροπλάνο τύπου Μπελάνκα πέτυχαν νὰ πετάξουν ἀπὸ τὴ Νέα Ὑόρκη μέχρι τὴν Κων)πολη χωρὶς σταθμό. Κάλυψαν ἀπόσταση 8050 χιλιόμετρα. ζ) Στὰ 1933 οἱ Γάλλοι ἀεροπόροι Κοντὸς καὶ Ροσσὶ μὲ γαλλικὸ ἀεροπλάνο τύπου Μπλεριὸ πέταξαν ἀπὸ τὸν Ἀτλαντικὸ ἀπὸ τὴ Νέα Ὑόρκη στὸ Ρεγιὰκ τῆς Συρίας, χωρὶς σταθμό. Κάλυψαν ἀπόσταση 9100 χιλιόμετρα. η) Στὰ 1938 ἀεροπόροι τῆς Ἀγγλικῆς Βασιλικῆς Ἀεροπορίας μὲ ἀγγλικὸ ἀεροπλάνο τύπου Βίκερς πέταξαν ἀπὸ Ἰσμαηλία τῆς Αἰγύπτου εἰς Ντάρβιγκ Αὐστραλίας χωρὶς σταθμό. Κάλυψαν ἀπόσταση 11.500 χιλιόμ. θ) Τέλος στὰ 1938 ὁ Ἀμερικανὸς ἀεροπόρος Χιοὺζ μὲ πλήρωμα ἀπὸ 4 ἄντρες ἔκαμε τὸ γύρο τοῦ κόσμου μέσα σὲ τρεῖς ἡμέρες, 19 ὧρες καὶ 8 λεπτά. Ἐκάλυψε μὲ σταθμεύσεις ἀπόσταση 23.800 χιλιομέτρων.

6) Νομίζω πὼς ἡ ἀρχαιότερη πόλη τῆς Ἀμερικῆς εἶναι ἡ Βιργινία. Ἀποικίσθηκε ἀπὸ Ἄγγλους στὰ 1606.

7) Ἡ Κυανόλευκος καθιερώθηκε τὸν Ἰανουάριο τοῦ 1822 ἀπὸ τὴν Α΄ Ἐθνικὴ Συνέλευση τῆς Ἐπιδαύρου ποὺ συνέταξε τὸ προσωρινὸ πολίτευμα τῆς Ἑλλάδος. Καθωρίσθησαν ὡς χρώματα τοῦ «Ἐθνικοῦ Σημείου» καὶ τῶν σημαιῶν τῆς ξηρᾶς, τὸ κυανοῦν καὶ τὸ λευκόν. Κατόπιν διὰ τοῦ διατάγματος 540 (ἀπὸ 15 Μαρτίου 1822) τῆς προσωρινῆς Διοικήσεως τῆς Ἑλλάδος στὴν Κόρινθο καθωρίσθηκε ὁ τρόπος τῆς συνθέσεως τῶν χρωματισμῶν λωρίδων κλπ. Ὅλα αὐτὰ ἐπεκυρώθησαν κατὰ σειρὰν ὑπὸ τῆς Β΄ ἐν Ἄστρει Ἐθνικῆς Συνελεύσεως καὶ τῆς Γ΄ ἐν Τροιζῆνι.

◆

ΟΙ ΜΥΘΟΙ ΤΟΥ ΑΙΣΩΠΟΥ

ΟΙ ΚΟΚΟΡΟΙ ΚΙ' Η ΠΕΡΔΙΚΑ

Ἕνας ἄνθρωπος μιὰ φορὰ ἀγόρασε μιὰ ἥμερη πέρδικα, καὶ τὴν ἔκλεισε στὸ κοτέτσι του ὅπου εἶχε κότες καὶ δυὸ κοκόρους. Οἱ κότες τὴν ἄφηναν νὰ τρώη ἐλεύθερα μαζί τους — οἱ κόκοροι ὅμως τὴν τσιμποῦσαν καὶ δὲν τὴν ἄφηναν στιγμὴ σὲ ἡσυχία.

Ἡ δύστυχη ἡ πέρδικα, ἦταν πολὺ κακοκαρδισμένη, γιατὶ νόμιζε πὼς τὴν μάχονταν ἔτσι ἐπειδὴ ἦταν πουλὶ ἀπὸ ἄλλη ράτσα.

Ὕστερα ὅμως ἀπὸ λίγο καιρό, εἶδε τοὺς δυὸ κοκόρους νὰ παλεύουν μεταξύ τους μὲ μεγάλη ἔχθρητα, ὥσπου ξέσκισε ὁ ἕνας τὸν ἄλλον καὶ γέμισαν αἵματα.

Ἡ πέρδικα τότε ἀναγάλιασε, καὶ εἶπε ἀπὸ μέσα της:

— Δὲν μοῦ κακοφαίνεται πιὰ ποὺ μὲ τσιμποῦν τοῦτα τ' ἀνόητα πουλερικὰ ἀφοῦ καὶ μεταξύ τους τρώγονται ἔτσι!

Οἱ καυγάδες μεταξὺ ἀδερφιῶν, κάνουν τοὺς ἐχθροὺς νὰ χαίρωνται!

Ο ΨΑΡΑΣ ΜΕ ΤΗ ΦΛΟΓΕΡΑ

Μιὰ φορὰ ἕνας ψαρᾶς ποὺ ἤξερε νὰ παίζη φλογέρα πῆρε τὴ φλογέρα του καὶ τὰ δίχτυα του, καὶ βγῆκε στ' ἀνοιχτὰ γιὰ ψαρέψη.

Ἀντὶ ὅμως νὰ ρίξη τὰ δίχτυα στὴ θάλασσα, πῆγε κι' ἄραξε σ' ἕνα βραχάκι ποὺ ἔφτανε ὡς τὰ νερά, κι' ἄρχισε νὰ παίζη τὴ φλογέρα του μὲ τὴν ἐλπίδα πὼς τὰ ψάρια γοητεμένα ἀπὸ τοὺς γλυκοὺς ἤχους τῆς φλογέρας, θὰ πετάγονταν στὴν ξερα μόνα τους, γιὰ ν' ἀκούσουν καλύτερα τὴ μουσική! Ὡστόσο ὅσο νάπαιζε δὲν κατάφερε τίποτε, ὥσπου στὰ τελευταῖα εἶδε κι' ἀπόειδε κι' ἔρριξε στὴ θάλασσα τὸ δίχτυ.

Κι' ὅταν σὲ λίγο τὸ τράβηξε γεμάτο ψάρια ποὺ σπαρταροῦσαν, εἶπε.

Βρὲ παλιοζωντανά, τόση ὥρα ποὺ σᾶς ἔπαιζα φλογέρα δὲν χορεύατε! Τώρα ὅμως μὲς στὸ δίχτυ ξέρετε νὰ χοροπηδᾶτε.

Τὰ ψάρια πιάνονται μὲ τὸ δίχτυ κι' ὄχι μὲ τὴ μουσική!

Ο ΨΑΡΑΣ ΚΑΙ ΤΑ ΨΑΡΙΑ ΤΟΥ

Ἕνας ψαρᾶς τράβηξε ἀπὸ τὴ θάλασσα τὸ δίχτυ του, ποὺ ἦταν γεμάτο μικρὰ καὶ μεγάλα ψάρια.

Τὰ μεγάλα τάπιασε καὶ τάριξε στὰ σανίδια τῆς βάρκας του. Τὰ μικρὰ ὅμως κατάφεραν νὰ γλυστρήσουν ἀπὸ τὶς τρῦπες τοῦ διχτυοῦ στὴ θάλασσα.

Πολλὲς φορὲς ὅταν ἔρχεται ἡ συμφορά, οἱ μικροὶ κι' οἱ ἀσήμαντοι γλυτώνουν.

ΟΙ ΛΟΤΟΜΟΙ ΚΑΙ ΤΟ ΠΕΥΚΟ

Δυὸ λοτόμοι ἔριχναν ἕνα πεῦκο. Ἀφοῦ ἔκοψαν τὸν κορμὸ κάμποσο μὲ τὸ τσεκούρι, τὸν ἔσκιζαν μὲ σφῆνες ποὺ ἔφτιαναν ἀπὸ τὸ ξύλο του. Κι' εἶπε τὸ πεῦκο βαριαναστενάζοντας:

— Δὲ μὲ πονάει τόσο τὸ σιδερένιο τσεκούρι ὅσο οἱ σφῆνες ποὺ ἔχουν γεννηθῆ ἀπὸ μένα.

Τὸ κακὸ ποὺ παθαίνει κανεὶς ἀπὸ δικό του, εἶναι πιὸ ἀβάσταχτο.

ΤΟ ΛΙΟΝΤΑΡΙ ΚΙ' Ο ΤΑΥΡΟΣ

Μιὰ φορὰ ἕνα πεινασμένο λιοντάρι, ὀρέχτηκε νὰ φάη ταῦρον ὁλόκληρο. Μὰ ὁ ταῦρος δὲν εἶναι ζῶο ποὺ κυνηγιέται εὔκολα, ἀκόμη κι' ἀπὸ λιοντάρι. Γι' αὐτὸ συλλογίστηκε νὰ μεταχειριστῆ πονηριά.

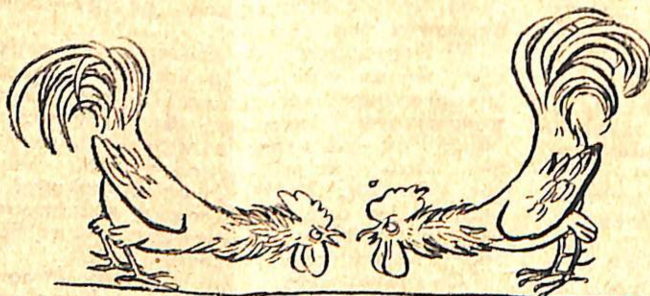
Τοῦ εἶπε λοιπὸν πὼς εἶχε σφάξει ἕνα πρόβατο, καὶ τὸν κάλεσε νὰ τὸν φιλέψη κι' αὐτὸν ὅτι τραβοῦσε ἡ ὄρεξή του. Γιατὶ τὸ λιοντάρι συλλογιζόταν πὼς στὸ φαγοπότι ἀπάνω, θὰ τὸν ἔκανε καλὰ τὸν ταῦρο.

Πῆγε ὁ ταῦρος ἀνυποψίαστος, εἶδε σούβλες εἶδε καζάνια, ἀλλὰ ἀρνὶ τίποτε!

Δὲν ἄργησε φυσικὰ νὰ μπῆ στὸ νόημα, γι' αὐτὸ εἶπε τοῦ λιονταριοῦ.

—Φιλαράκο, ἔχε γειά. Ἐγὼ ἐδῶ μέσα στὴν σπηλιά σου, βλέπω ἑτοιμασίες γιὰ ταῦρο, ὄχι γιὰ πρόβατο!

Ὁ ἔξυπνος δὲν τὴν παθαίνει ποτὲ ἀπὸ τὰ κόλπα τῶν ἄλλων.

ΑΠΟ ΤΑ 'ΣΠΙΤΙΑ ΤΟΥ ΠΑΙΔΙΟΥ,

ΟΙ ΠΡΟΣΚΟΠΟΙ ΦΙΛΙΠΠΙΑΔΟΣ

Οἱ πρόσκοποι τῆς Φιλιππιάδος ἐπεσκέφθησαν τὰ παιδιὰ τῆς παιδοπόλεως Ζηροῦ, τὰ ὁποῖα καὶ ἐψυχαγώγησαν. Τὸ πρόγραμμά τους ἦταν πλούσιο ἀπὸ τραγούδια, σκὲτς κλπ., καθὼς καὶ τὸ δρᾶμα τοῦ Σουλίου (Σαμουήλ) μὲ τοὺς Τούρκους, ποὺ ἐνθουσίασε ἰδιαιτέρως τὰ παιδιά. Ἡ παιδόπολη καὶ οἱ πρόσκοποί της θὰ προσπαθήσουν νὰ τοὺς ἀνταποδώσουν τὴν ἐπίσκεψη.

ΕΙΣ ΤΟΝ ΕΒΡΟΝ

Στὶς γιορτὲς τὰ Σπ. Π. τῆς Μονάδος Ἕβρου παρουσίασαν ἐξαιρετικὴν δραστηριότητα. Ἔτσι τὸ Σπ.Π. Ὀρμενίου ὠργάνωσε ἑορταστικὴ ἐκδήλωση τὰ Χριστούγεννα στὴ μεγάλη αἴθουσα τοῦ Δημοτ. σχολείου μὲ σκέτς, διαλόγους, ἀπαγγελίας, τραγούδια, χορούς. Προσεκλήθησαν αἱ τοπικαὶ Ἀρχαὶ καὶ οἱ κάτοικοι τοῦ χωριοῦ.

Τὰ παιδιά, ὅλα ἀνεξαιρέτως, ἔπαιξαν μὲ τόση ἐπιτυχία ὥστε σὲ μιὰ συγκινητικὴ σκηνὴ ἑνὸς ἐθνικοῦ περιεχομένου σκέτς, παιδιὰ καὶ χωρικοὶ ἐδάκρυσαν. Τέτοιου εἴδους χαρὲς γιὰ τοὺς χωρικοὺς αὐτοῦ τοῦ πλέον ἀκριτικοῦ χωριοῦ τῆς Θρακικῆς γῆς, τοὺς γονεῖς καὶ τὰ παιδιά, εἶναι πρωτόγνωρες.

Τὸ ἴδιο Σπίτι ἔδωσε καὶ πάλιν παρομοίαν ἑορτὴν τῶν Θεοφανείων μὲ εἰσιτήρια. Μέρος τῶν ἐσόδων τούτων διετέθησαν διὰ τὰς ἀνάγκας τοῦ φιλοξενήσαντος τὸ Σπ. Π. Δημοτ. σχολείου.

Τὴν παραμονὴν τῶν Χριστουγέννων τὰ παιδιὰ ἔψαλαν τὰ κάλλαντα στὸ χωριὸ μετὰ τοῦ γεωργοτεχνίτου των, μὲ ἀρκετὰ ἔσοδα τὰ ὁποῖα θὰ διατεθοῦν διὰ πτωχὰς οἰκογενείας καὶ ἀνάγκας Σπιτιοῦ κατὰ τὰς ἀποφάσεις τῶν Ἀρχηγῶν - Ὁμαδαρχῶν.

Τὸ Σπ. Π. Κυπρίνου τὴν 30ὴν 12)51 ἔδωσε Πρωτοχρονιάτικη γιορτὴ ποὺ στέφθηκε μ' ἐπιτυχία. Ἡ χαρὰ τῶν γονέων ἰδίᾳ συμμετεχόντων παιδιῶν ἦτο καταφανεστάτη καὶ ζωηρά. Μετὰ τὴν ἑορτὴν διενεμήθησαν τὰ δῶρα τοῦ Σπιτιοῦ διὰ κληρώσεως, στὰ παιδιὰ τοῦ ἡ χαρὰ τῶν ὁποίων ὑπῆρξε μεγάλη.

Μεταξάδες - Λάδη. Καὶ ἐκεῖ δόθηκαν γιορτές. Τὰ παιδιὰ ἀκόμη ἐπεσκέφθησαν τὴν ἕδραν τοῦ τάγματος προκαλύψεως τῆς περιφερείας των καὶ διένειμον δῶρα εἰς τοὺς στρατιώτας καὶ τοὺς διασκέδασαν μὲ τραγούδια, ἀπαγγελίες χοροὺς καὶ σκέτς ἐθνικοῦ περιεχομένου.

Πετρωτά. Τὴν 1ην 1)52 διωργανώθη ὑπὸ τοῦ Σπιτιοῦ παρομοία ἑορτή, εἰς τὸ ἀκριτικὸ τοῦτο χωριό. Εἶναι αὐτονόητη ἡ ἱκανοποίηση ὅλων τῶν χωρικῶν καὶ παιδιῶν ἀφοῦ πρώτη φορὰ δίδεται στὸ χωριὸ τους παρόμοια ἑορτή.

ΜΙΑ ΓΙΟΡΤΗ ΕΙΣ ΤΗΝ ΠΟΥΡΝΙΑΝ

Τὸ βράδυ τῆς πρώτης ἡμέρας τῶν Χριστουγέννων τὰ παιδιὰ τοῦ Σπιτιοῦ τοῦ Παιδιοῦ Πουρνιᾶς ὀργανώσανε Χριστουγεννιάτικη γιορτή. Παίξανε τοὺς μάγους, τοὺς βοσκούς, τὸν Ἡρώδη καὶ τὴν Γέννηση τοῦ Χριστοῦ, δηλαδὴ ὅλες τὶς σκηνὲς ἀπὸ τὴν Γέννηση. Ἀκολούθησαν διάφορα σκέτς, τραγούδια, ἀπαγγελίες καὶ ὁμιλία γιὰ τὰ Χριστούγεννα, ποὺ τὴν ἐξεφώνησε μιὰ μαθήτρια. Τὴν γιορτὴ τὴν παρακολούθησαν ὁ Διοικητὴς τῆς Μονάδος καὶ οἱ κάτοικοι τοῦ χωριοῦ, ποὺ ἔμειναν κατενθουσιασμένοι ἀπὸ τὴν προσπάθεια ποὺ ἔκαναν τὰ παιδιά τους.

Ἡ γιορτὴ τελείωσε μὲ τὸν Ἐθνικὸ Ὕμνο.

ΕΣΥ ΚΑΙ ΟΙ ΑΛΛΟΙ

Ὁ πολίτης σὲ εἰρήνη καὶ σὲ πόλεμο

— Κάτι πολὺ ξαναμμένο σὲ βλέπω Θάνο! εἶπε ὁ παπποὺς χαμογελώντας. Τί συμβαίνει;

— Εἴχαμε μιὰ πολὺ σπουδαία συζήτηση ἐμεῖς τὰ παιδιὰ τῆς πιὸ μεγάλης τάξης ὅταν σχολάσαμε παπποῦ! Ἀνάψαμε ὅλοι!

— Μ' ἀρέσει νὰ συζητᾶτε γιὰ σοβαρὰ πράγματα! ἔκανε ὁ παπποὺς. Ἀρκεῖ νὰ ξέρετε νὰ συζητᾶτε, καὶ νὰ συλλογίζεστε πρὶν νὰ μιλήσετε. Μιὰ παλιὰ παροιμία λέει πὼς ὅταν κρούονται οἱ ἰδέες, ἀπὸ τὴν ἀναλαμπὴ γεννιέται ἡ ἀλήθεια.

— Οἱ δικές μας οἱ ἰδέες κρούστηκαν — βγῆκαν πολλὲς ἀναλαμπὲς παπποῦ, μὰ νὰ σοῦ πῶ τὴν ἀλήθεια, δὲν εἶδα τὴν ἀλήθεια νὰ ξεπροβάλη. Τὸ ζήτημα ποὺ συζητήσαμε, ἔμεινε τὸ ἴδιο σκοτεινό.

— Κανένας δὲν κατάφερε νὰ πείση τὸν ἄλλον;

— Κανένας!

— Καὶ γιατὶ συζητούσατε, γιὰ νάχουμε καλὸ ρώτημα;

— Ὅτι ἤθελα νὰ σοῦ τὸ πῶ παπποῦ! Ἐσὺ σίγουρα θὰ ξέρης ποιὸς εἶχε δίκηο καὶ ποιὸς ἄδικο. Κι' ἂν συμφωνῆς καὶ σὺ μαζί μου, θὰ μοῦ πῆς τὸ σωστό, κι' αὔριο θὰ πάω νὰ τοὺς ἀποστομώσω...

— Αὐτὸ δὲν μ' ἀρέσει πολὺ Θάνο μου. Ὅταν κανεὶς συζητεῖ, ποτὲ δὲν πρέπει νὰ φιλοδοξῆ νὰ ἀποστομώση τοὺς ἄλλους. Σκοπὸς τῆς συζήτησης παιδί μου, εἶναι νὰ βροῦμε τὸ σωστό, τὴν ἀλήθεια. Εἶναι νὰ πείσουμε, ἀλλὰ καὶ νὰ πεισθοῦμε. Εἶναι νὰ κάνουμε τὸν ἄλλον ν' ἀλλάξη γνώμη, ἀλλὰ καὶ νὰ ἐπωφεληθοῦμε ἀπὸ αὐτὰ ποὺ λέει ὁ ἄλλος, γιὰ νὰ δοῦμε τὰ πράγματα διαφορετικὰ ἀπ' ὅτι τὰ βλέπαμε, κι' ἴσως νὰ πάψουμε καὶ μεῖς νὰ βρισκόμαστε σὲ πλάνη. Μιὰ συζήτηση γεμάτη καλὴ θέληση καὶ εἰλικρίνεια, μιὰ συζήτηση μὲ σκοπὸ νὰ βροῦμε τὴν ἀλήθεια, πόσες φορὲς δὲ μᾶς ἀνοίγει τὰ μάτια, δὲ μᾶς κάνει νὰ συλλογιστοῦμε κάτι πιὸ βαθιά! Τώρα ὅμως πές μου γιατὶ συζητούσατε!

— Λέγαμε: Τί εἶναι πιὸ σπουδαῖο καὶ δύσκολο; Νὰ εἶναι κανεὶς ἥρωας, στρατιώτης ἀτρόμητος στὸν πόλεμο, ἢ ἕνας δουλευτὴς ἀκούραστος στὸν καιρὸ τῆς εἰρήνης, ἕνας πολίτης ὑπάκουος, καλός, ὑποδειγματικός; Νὰ γι' αὐτὸ συζητούσαμε!

Ὁ παπποὺς ἔμεινε μ' ἀνοιχτὸ τὸ στόμα.

— Ἀλήθεια, συζητούσατε αὐτὸ τὸ ζήτημα;

— Ἀμέ!

— Καὶ δὲν συμφωνούσατε;

— Ὄχι. Καθόλου. Εἴχαμε χωριστεῖ σὲ δυὸ στρατόπεδα. Οἱ μισοὶ ἔλεγαν: πιὸ δύσκολο, πιὸ σπουδαῖο, εἶναι νὰ εἶναι κανένας ἥρωας! Στὴν πιὸ δύσκολη στιγμὴ τοῦ Ἔθνους, ὅταν ἡ Πατρίδα κινδυνεύει καὶ ὁ ἐχθρὸς βρίσκεται στὰ σύνορα, ὅταν μᾶς φοβερίζει ἡ σκλαβιὰ καὶ κινδυνεύουμε νὰ χαθοῦμε, ν' ἀφανιστοῦμε ἀπὸ τὸ χάρτη, ποιὸς δίνει τὸ «παρών»; Ποιὸς σώζει τὴν τιμὴ τοῦ Ἔθνους; Ποιὸς γλυτώνει τὴν Πατρίδα, ποιὸς ὑπερασπίζεται βωμοὺς καὶ ἑστίες καὶ κάνει πίσω τὸν ἐχθρό; Ὁ ἥρωας! Μπορεῖ νὰ εἶναι ἄγνωστος, σὰν τὸν Ἄγνωστο Στρατιώτη. Μπορεῖ νὰ εἶναι γνωστὸς καὶ ξακουσμένος, σὰν τοὺς τόσους ἄξιους πολέμαρχους ποὺ ἡ ἱστορία μας εἶναι γεμάτη ἀπὸ τὰ κατορθώματά τους! Αὐτοὶ φτιάνουν τὴν ἱστορία. Αὐτοὶ εἶναι τὸ καμάρι μας. Γιατὶ ἔχουμε τέτοιους ἥρωες μὲς στὴ φυλή μας, ἡ καλλίτερα γιατὶ ὁλόκληρη ἡ φυλή μας εἶναι ἡρωική, φυλὴ ἀντρειωμένων, φυλὴ λιονταριῶν — γι' αὐτὸ ἔχουμε αὐτὸ τὸ ὄνομα στὴν ἱστορία — γι' αὐτὸ εἴμαστε σεβαστοὶ στοὺς φίλους μας καὶ τρομεροὶ στοὺς ἐχθρούς μας! Κι' ἀκόμη ἔλεγαν, ὅσοι ὑποστήριζαν αὐτὴ τὴν ἄποψη: Σὲ ποιοὺς χρωστᾶμε στὸ ὅτι εἰπώθηκε στὸν τελευταῖο πόλεμο ἀπὸ τοὺς συμμάχους μας:

«Ἄλλοτε λέγαμε πὼς οἱ Ἕλληνες πολεμοῦν σὰν ἥρωες, ἀπὸ τώρα θὰ λέμε πὼς οἱ ἥρωες πολεμοῦν σὰν Ἕλληνες».

Ὁ παπποὺς ἄκουσε σιωπηλός, γι' ἀρκετὴ ὥρα.

Κι' ὕστερα ρώτησε σιγά:

— Καὶ οἱ ἄλλοι; Τί ἔλεγαν οἱ ἄλλοι;

— Οἱ ἄλλοι παπποῦ, ἦταν πολὺ λιγώτεροι. Οἱ ἄλλοι, ὑποστήριζαν πὼς ὅσο καὶ νὰ θαυμάζουν τὰ παλληκάρια, θαυμάζουν ἀκόμη πιὸ πολὺ τὶς ἀρετὲς ποὺ κάνουν τὸν καλὸ πολίτη. Ὁ ἡρωισμός, εἶπαν εἶναι κάτι ποὺ κάνει τὸν ἄνθρωπο νὰ στέκεται μὲ δέος καὶ μὲ θαυμασμὸ μπροστὰ στὶς πράξεις ποὺ ἐμπνέει. Ἀλλὰ εἶναι μιὰ φλόγα ποὺ καίει κι' ὕστερα σβύνει. Τί θὰ συμβῆ στὸ κράτος ὅπου οἱ ἄνθρωποι εἶναι μονάχα ἥρωες, καὶ ἀγνοοῦν θεληματικὰ τὶς ταπεινὲς ἀρετὲς τοῦ σεμνοῦ δουλευτῆ καὶ τοῦ καλοῦ πολίτη; Πῶς θὰ προκόψη αὐτὸ τὸ κράτος χωρὶς αὐτὸν τὸν καθημερινὸ καὶ ταπεινότατο ἡρωισμό; Μ' αὐτὸς ὁ καθημερινὸς ἡρωισμός, αὐτὸς ὁ ἐπίμονος μόχθος, αὐτὸς ὁ ἀδιάκοπος ἀλτρουισμὸς τοῦ ἀνθρώπου ποὺ πάνω ἀπὸ τὸ ἄτομό του τοποθετεῖ τὸ σύνολο, εἶναι πιὸ δύσκολος, εἶναι ἴσως καὶ πιὸ σπάνιος, γιατὶ δὲν δίνει σ' αὐτὸν ποὺ τὸν ἐφαρμόζει ἐπίμονα, ἀδιάκοπα, ὅλες τὶς μέρες κι' ὅλα τὰ χρόνια τῆς ζωῆς του τὶς δυνατὲς χαρὲς ποὺ νοιώθει ὁ ἥρωας. Ὅπως αὐτὸς ὁ πολίτης, φέρνει τὴν πέτρα ποὺ χτίζεται τὸ Κάστρο. Αὐτὸς ὁ πολίτης κάνει τὶς λαγκαδιὲς καρπεροὺς κάμπους καὶ τὸ λόγγο περιβόλι μὲ μερωμένα δέντρα. Αὐτὸς ὁ πολίτης κάνει ὁλόκληρο τὸ κράτος κυψέλη ποὺ βουΐζει ἀπὸ εὐλογημένο μόχθο. Ταπεινὸς καὶ ἄγνωστος, κάνει τὴν πατρίδα νὰ ὀρθοποδίζη καὶ νὰ προκόβη. Νά, αὐτά, κι' ἄλλα τέτοια εἶπαν αὐτοὶ ποὺ ὑποστήριζαν αὐτὴ τὴν ἰδέα.

— Ἐσὺ Θάνο μου, μὲ ποιὰ ἄποψη συμφωνούσες;

— Ἐγώ, παπποῦ, μὲ τὴν πρώτη! Γιὰ μένα δὲν ὑπάρχει ἀμφιβολία πὼς ὁ ἥρωας εἶναι κάτι τὸ ἐντελῶς ξεχωριστὸ — ποὺ δὲν μπορεῖ νὰ συγκριθῆ μαζί του ὁ καλὸς πολίτης! Τοὺς ἥρωές τους οἱ ἀρχαῖοι, τοὺς θεωροῦσαν σχεδὸν Ἡμίθεους. Καὶ κατὰ τὴ γνώμη μου, δὲν εἶχαν ἄδικο! Καὶ εἶμαι βέβαιος, παπποῦ, πὼς κι' ἐσὺ θὰ συμφωνῆς μαζί μου! Δὲν εἶν' ἔτσι;

— Ὄχι, Θάνο μου! Δὲν συμφωνῶ!

Ὁ Θάνος ἔμεινε ἄφωνος.

— Δὲν συμφωνεῖς; Δὲν συμφωνεῖς; ψιθύρισε τέλος.

— Πῶς ἦταν δυνατὸν νὰ πιστέψης πὼς θὰ συμφωνοῦσα γιὰ κάτι τόσο ἀνόητο παιδί μου; Ἐσεῖς χωρίσατε — ἔτσι, κουβέντα νὰ γίνεται — τοὺς Ἕλληνες, σὲ δυὸ μέρη. Ἀπὸ τὴ μιὰ μεριὰ τὰ παλληκάρια, ἀπὸ τὴν ἄλλη, τοὺς καλοὺς κι' ἀγαθοὺς πολίτες. Λὲς κι' εἶναι διαφορετικοὶ ἄνθρωποι! Κι' ἀπὸ τὸ ἐπιπόλαιο, παιδιάστικο μυαλό σας, μήτε μιὰ στιγμὴ δὲν πέρασε ἡ σκέψη ὅτι οἱ ἴδιοι ἄνθρωποι ἔχουν συνήθως ὅλες αὐτὲς τὶς ἀρετές. Οἱ ἴδιοι! Σὲ τοῦτο τὸ δοξασμένο καὶ πανόμορφο κομμάτι τῆς γῆς, τὴν Ἑλλάδα, ποὺ μᾶς ἔταξε ἡ μοῖρα μας νὰ ζοῦμε, ἡ ζωὴ τοῦ Ἔθνους ἀπὸ χιλιάδες χρόνια, εἶναι μιὰ μάχη ἀδιάκοπη, ἕνας ἀδιάκοπος ἀγώνας. Ἀγώνας στὸν καιρὸ τοῦ πολέμου ἐναντίον ἐχθρῶν ποὺ ἐξεστράτευαν ἀπ' ὅλα τὰ μέρη τοῦ ὁρίζοντα γιὰ νὰ κυριέψουν τὴν ὄμορφη χώρα μας, ἀγώνας στὴν ἐποχὴ τῆς εἰρήνης γιὰ νὰ καλλιεργήσουμε τὸ εὐλογημένο καὶ σκληρὸ χῶμα, ποὺ τὸ ζώνουν ἱερὰ βουνά, γιὰ νὰ κυριαρχήσουμε μὲ τὰ φτωχὰ μας καράβια, πάνω στὴ θάλασσα ποὺ ζώνει τὴ χώρα μας. Μὲ ἱδρῶ καὶ αἷμα, ποτίζουμε ἀδιάκοπα τοῦτα τὰ ἱερά μας χώματα. Καὶ τὰ ἴδια παλληκάρια ποὺ παλεύουν μὲ τὴν ἀξίνα, μὲ τὸ ἀλέτρι, μὲ τὸ καμάκι, μὲ τὴ μαΐστρα, τὰ ἴδια τὰ παρατοῦν ὅλα σύξυλα ὅταν ἔρχεται ἡ ἀνάγκη, γιὰ ν' ἁρπάξουν τὸ καριοφίλι, τὴ χειροβομβίδα, τὸ ὁπλοπολυβόλο καὶ νὰ κάνουν πίσω τὸν ἐχθρό. Τὸ ἴδιο παλληκάρι εἶναι πάντα, ποὺ δείχνεται ἥρωας στὸν πόλεμο, καὶ ἄξιος ἐργάτης στὴ δουλειά, ὅταν ἔρχεται ἡ εἰρήνη. Οἱ ἴδιες ἀρετὲς χρειάζονται γιὰ νὰ γίνη τοῦτο κι' ἐκεῖνο: ἡ ἀγάπη γιὰ τὴν πατρίδα ἡ θυσία γιὰ τὸ σύνολο, ὁ ἀλτρουισμός, ἡ σεμνότητα, ἡ ἱκανότητα νὰ ξεχνάη κανεὶς τὸ ἄτομό του γιὰ κάτι ποὺ βρίσκεται πιὸ ψηλὰ ἀπὸ τὸ ἄτομο. Ὁ τέλειος πολίτης, αὐτὸ εἶναι Θάνο μου. Ἕνα λιοντάρι στὴ μάχη, ἕνας ἀκούραστος δουλευτὴς στὴ δουλειά, ἕνας καλὸς πολίτης μέσ' στὸ σύνολο. Ὁ καλὸς πολίτης, εἶναι πάντοτε ἕνας ἄξιος μαχητὴς σὲ πόλεμο καὶ εἰρήνη. Σύρε νὰ πῆς στοὺς φίλους σου νὰ μὴ πασκίζουν νὰ χωρίζουν τ' ἀχώριστα, καὶ νὰ συλλογίζονται πάντα πὼς ἡ ἴδια γενναία καρδιὰ χτυπάει μέσα στὸ στῆθος τοῦ Ἕλληνα, σὲ πόλεμο καὶ σὲ εἰρήνη.

ΜΑΡΙΝΑ Κ

◇

ΓΙΑ ΝΑ ΓΕΛΑΤΕ

ΑΜ... ΕΣΥ ΜΕ ΞΕΡΕΙΣ;

Ἕνας στρατηγὸς ἐρωτᾶ κάποιον στρατιώτη ἂν ξέρη τ' ὄνομά του.

Στρατηγός: Ξέρεις πὼς μὲ λὲν' ἐμένα φαντάρε;

Στρατιώτης: Ὄχι!

Στρατηγός: Καλὰ ὁ λοχαγός σου δὲν σοῦ εἶπε πὼς μὲ λένε;

Στρατιώτης: Ἀμ... ἐσὺ ξέρεις πὼς μὲ λὲν' ἐμένα;!!

Γ. Σ. ΙΑΚΩΒΙΔΗΣ
Ξάγναντον

⁂

Στὸ σχολεῖο.

Δασκάλα: Ξέρεις Ἑλένη ποῦ βρίσκονται τὰ ὀρυκτά;

Ἑλένη: Στὴ γῆ, κυρία.

Δασκάλα: Πολὺ καλά. Πές μου τώρα ἕνα ὀρυκτό.

Ἑλένη: Οἱ... πατάτες, κυρία.

ΜΙΧ. ΝΙΚ. ΝΑΚΟΣ

⁂

ΜΕΤΑΞΥ ΦΙΛΩΝ

Γιῶργος: Νὰ ἰδῆς τί τρομαχτικὸ ὄνειρο εἶδα ψὲς στὸν ὕπνο μου, Κώστα.

Κώστας: Ψέματα...

Γιῶργος: Ἀλήθεια σοῦ λέγω. Ἂν δὲν πιστεύης, ρώτα καὶ τὸ Σωτήρη ποὺ ἦταν καὶ αὐτὸς μαζί.

ΗΡΩΑΣ ΤΗΣ ΠΙΝΔΟΥ

⁂

Τάκης: Πόσα πόδια ἔχει ἡ κατσίκα.

Γιαννάκης: Τέσσερα!

Τάκης: Καὶ ἡ αἴξ.

Γιαννάκης: Αὐτὸ δὲν ξέρεις καϋμένε;

Τάκης: Πόσα.

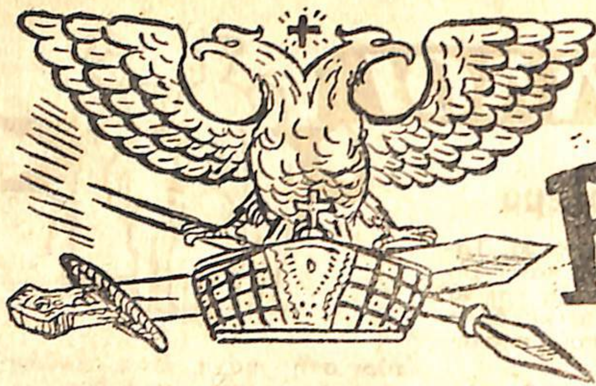
Γιαννάκης: Ἕξη.

⁂

Μητέρα: Μοῦ εἶπε ὁ δάσκαλος νὰ διαβάζης Κωστάκη, γιατὶ εἶσαι ἀδύνατος.

Κωστάκης: Μὰ μητέρα ὅλοι λένε πὼς εἶμαι παχύς.

ΠΑΝ. Θ. ΜΟΥΝΤΖΟΥΡΗΣ
Κακόρεμα

Τὸν καιρὸ τοῦ ΒΟΥΛΓΑΡΟΚΤΟΝΟΥ

ΜΥΘΙΣΤΟΡΗΜΑ ΤΗΣ ΠΗΝΕΛΟΠΗΣ ΔΕΛΤΑ

27ον.

—Ἄνθρωπος ἦταν, Ἀλεξία! Καὶ ἁμαρτωλὸς ἂν εἶναι, ἄνθρωπος μένει...

—Ἄ, ὄχι! ξέσπασε ἡ κόρη. Γρηγόρη, μὴ μιλᾶς ἔτσι, στὴν ψυχὴ τοῦ πατέρα σου! Ἂν ἦταν προδότης... ἔπρεπε νὰ πεθάνει!

—Ὁ Χριστὸς συγχώρησε τοὺς φονιάδες Του ἀπὸ πάνω ἀπὸ τὸ σταυρό... εἶπε σοβαρὰ ὁ Γρηγόρης.

— Καὶ ὁ πατέρας σου, ἀπὸ μέσα ἀπὸ τὸ κατώγι του, κάθε βράδυ τοὺς συγχωροῦσε, τοὺς δικούς του!... Τοὺς φονιάδες ὅμως τῆς Πατρίδας του, ποτέ! Τὴν ἀγαποῦσε μὲ τόση πίστη τὴν Πατρίδα του! Αὐτὸς δὲ θὰ συγχωροῦσε, Γρηγόρη!

Δυὸ κόμποι κατρακύλησαν ἀπὸ τὰ μάτια τοῦ καλόγερου.

— Κακόμοιρε πατέρα μου!... μουρμούρισε. Μὲ τί καημὸ νὰ πέθανες...

Ἡ Ἀλεξία ἔκλαιγε.

— Μὲ διπλὸ καημό, γιατὶ δὲν πρόφθασε τὴν τελευταία του εὐχὴ νὰ σοῦ τὴν δώσει... κι ἔφυγε μὲ τὴν πίκρα στὴν καρδιὰ πὼς ὁ Κωνσταντῖνος ἦταν προδότης.

Ὁ καλόγερος καμτσίκωσε τὸ ἄλογό του.

— Πὲς μιὰ προσευχή, Ἀλεξία... εἶπε μὲ βραχνὴ φωνή. Τὸ σταυροδρόμι φαίνεται... μὰ ἄνθρωπος κανένας...

— Θεέ μου, βόηθα! μουρμούρισε ἡ κόρη. Τρέχα, Γρηγόρη, πιὸ γρήγορα! Ἴσως δὲν ἔφθασαν ἀκόμα...

Στὰ τέσσερα ἔτρεχε τὸ ἄλογο, μὲ ὅλο του τὸ διπλὸ φορτίο. Οἱ λάσπες πιτσιλοῦσαν γύρω, καί, σκυμμένοι ἐμπρός, ὁ καλόγερος καὶ ἡ Ἀλεξία κοίταζαν, κοίταζαν, καὶ ἀγωνία γέμιζε τὴν καρδιά τους.

Ἔξαφνα ὁ καλόγερος σταμάτησε τὸ ζῶο του.

— Κατέβα, Ἀλεξία, εἶπε.

Παρακάτω δυὸ σώματα, πεσμένα τὸ ἕνα ἀπάνω στὸ ἄλλο, ἔκοβαν τὸ δρόμο.

Ἡ κόρη τὰ εἶχε δεῖ. Χωρὶς νὰ βγάλει οὔτε φωνὴ πήδησε χάμω, καὶ μὲ σταθερὸ βῆμα σίμωσε κι ἐξέτασε τὰ σώματα.

Ἐκείνη τὴν ὥρα ξεπρόβαλε τὸ φεγγάρι ἀπὸ τὰ σύννεφα καὶ φώτισε καὶ τὶς περικεφαλαῖες καὶ τοὺς θώρακες τῶν πεθαμένων.

—Ὄχι, Γρηγόρη, εἶπε τοῦ παπᾶ ποὺ ἔφθανε κοντά της. Εἶναι Βούλγαροι στρατιῶτες...

Τρίτο σῶμα κοίτουνταν στὴν ἄκρη τοῦ δρόμου.

Ἡ Ἀλεξία ἔσκυψε καὶ τὸ ἐξέτασε.

Ὅταν σηκώθηκε πάλι, τὸ πρόσωπό της ἦταν ἀλλαγμένο.

— Γρηγόρη, τραύλισε δείχνοντας τὸ σημαδεμένο πρόσωπο τοῦ νεκροῦ, αὐτὸς εἶναι ὁ δολοφόνος...

Τὰ δόντια της χτυποῦσαν. Μὲ ἄγριο βλέμμα κοίταξε γύρω, γυρεύοντας κανένα σημεῖο, κανένα ἄλλο σῶμα...

Ὁ καλόγερος σήκωσε ἀπὸ χάμω ἕνα τσεκούρι.

— Τὸ ὅπλο τοῦ Κωνσταντίνου, εἶπε, καὶ εἶναι ματωμένο... καὶ παρακάτω τὸ ἄλογό του...

Στὸ ξέθωρο φῶς τοῦ φεγγαριοῦ, ὁ Γρηγόρης ἐξέτασε τὸ χῶμα. Βήματα πολλὰ φαίνουνταν. Τ' ἀκολούθησε πρῶτα στὴ μιὰ διεύθυνση, ὕστερα στὴν ἄλλη. Σὰ γύρισε κοντὰ στὴν Ἀλεξία, εἶχε πάρει τὴν ἀπόφασή του.

—Ἕνα ἄλογο ἔφυγε γιὰ τὴν Ἀχρίδα, εἶπε. Ποιὸς τὸ καβαλίκευε ἄραγε; Ἄλλο ὅμως ἄλογο καὶ πολλοὶ πεζοὶ γύρισαν κατὰ τὸ Ὄστροβο. Αὐτοὺς θ' ἀκολουθήσομε, Ἀλεξία, καὶ ὁ Θεὸς νὰ μᾶς βοηθήσει...

— Αὐτὸς εἶναι ὁ δολοφόνος.

Τὸ κατάχλωμο πρόσωπο τῆς κόρης τὸν τάραξε.

—Ὁ Θεὸς εἶναι μεγάλος, παιδί μου, τῆς εἶπε.

Τὰ χείλια της ἔτρεμαν.

— Τί φαντάζεσαι; ρώτησε.

— Δὲ φαντάζομαι τίποτα... δὲν ξέρω τίποτα... Καλὸ ἀπὸ μιὰ τέτοια συνάντηση δὲν μποροῦσε νὰ βγεῖ, εἶπε συλλογισμένος ὁ παπάς. Ἂν ἔφυγε ὁ Κωνσταντῖνος μόνος γιὰ τὴν Ἀχρίδα, δὲ μᾶς ἔχει ἀνάγκη. Θὰ πεῖ πὼς εἶναι ἐλεύθερος. Ἂν τὸν γύρισαν ὅμως πίσω, πᾶμε νὰ τὸν ἐλευθερώσομε, Ἀλεξία.

— Φοβᾶσαι... φοβᾶσαι μὴν τὸν ἔπιασαν...

Ὁ καλόγερος τὴν κοίταξε.

— Ναί! εἶπε μὲ χαμηλὴ φωνή.

Τὸ πρόσωπό της ἦταν ἀλλαγμένο ἀπὸ τὸν τρόμο.

— Γρηγόρη... τί θὰ τὸν κάνουν;

—Ὁ Κύριος νὰ τὸν βοηθήσει, μουρμούρισε ὁ καλόγερος κάμνοντας τὸ σταυρό του.

Καβαλίκεψε πάλι, πῆρε τὴν Ἀλεξία στὰ κάπουλα, καὶ βιαστικὰ γύρισαν ἀνατολικά, κατὰ τὸ Ὄστροβο, στὴν Ἐγνατία ὁδό.

Κ'.

ΚΑΤΑ ΔΙΑΤΑΓΗ ΤΟΥ ΙΒΑΤΖΗ

Σιωπηλὰ ξεκίνησε ὁ Κωνσταντῖνος ἀπὸ τὴν ταβέρνα τῆς Σέταινας μὲ τοὺς δυὸ Βουλγάρους. Ὁ Δραξὰν κρυφομιλοῦσε τοῦ Ρωμαίου, καὶ λίγα βήματα μπροστὰ προχωροῦσε ὁ Κωνσταντῖνος βυθισμένος στὶς σκέψεις του.

Ὁ δρόμος ἦταν στενὸς καὶ περνοῦσε ἀνάμεσα στοὺς κάμπους. Κάπου - κάπου, ἀπὸ μέσα ἀπὸ τὰ σκοτεινὰ σύννεφα ξεπρόβαλε τὸ φεγγάρι καὶ καθρεφτίζουνταν, πότε δῶ πότε κεῖ, στοὺς νερόλακκους ποὺ εἶχε ἀφήσει ἡ βροχή. Μιὰ στιγμὴ φωτίζουνταν ὁ μαῦρος βοῦρκος τοῦ δρόμου, ποὺ γλιστερός, ἔτρεχε μὲ κορδέλες καὶ σκαρφάλωνε στὸ βουνό. Καὶ πάλι ἡ νύχτα πλάκωνε, πιὸ σκοτεινὴ παρὰ πρίν.

Συλλογισμένος καὶ μὲ μαύρη καρδιὰ πήγαινε ὁ Κωνσταντῖνος, τυλιγμένος στὴ χωριάτικη του κάπα, καὶ τὰ γκέμια κρέμουνταν ἀτέντωτα στὸ λαιμὸ τοῦ ἀλόγου του. Ὁ νοῦς του ἦταν ἀλλοῦ.

Στὴν περήφανη ψυχή του, ἡ λέξη τῆς κόρης ἔτσουζε ἀνυπόφορα, σὰν ἀνοιγμένη πληγή.

Ποιὰ ἦταν ἡ κόρη αὐτή, καὶ τί τὸν ἤθελε; Γιατί, σὰν τὴν ἔβλεπε, ταράζουνταν πάντα ἡ ψυχή του καὶ γέμιζε νοσταλγία γιὰ τὰ περασμένα; Καὶ γιατί, ἐνῶ ποτὲ πρὶν δὲν εἶχε δεῖ, τὴν ἔβρισκε τώρα κάθε λίγο στὸ δρόμο του;

Δὲν τὴν εἶχε ἀπαντήσει πρίν, καὶ ὅμως τὴν ἤξερε! Πρώτη φορὰ τὴν εἶδε ἀπέξω ἀπὸ τὸ μοναστήρι. Καὶ ὅμως, στὰ παλιὰ χρόνια τὴν ἔβρισκε ἀνακατωμένη στὶς ἐνθυμήσεις του μὲ τὴν εἰκόνα τῆς μητέρας του, καὶ μὲ κάτι ἤχους πάντα τοὺς ἴδιους, σὰν κρυσταλλένιο νερομουρμούρισμα ἀνάμεσα στὰ χαλίκια.

Καὶ ἦταν Ἑλληνοπούλα... καὶ τὸν νόμιζε προδότη...

Ἡ καρδιά του ὁλοένα σφίγγουνταν περισσότερο. Τὸ αἴσθημα τοῦ ἄδικου, καὶ συνάμα τῆς ἀδυναμίας του νὰ ἐξηγηθεῖ, τὸν πίεζε, τοῦ ἔφερνε δυσφορία.

Μὰ καὶ γιατί νὰ ἐξηγηθεῖ; Τί τοῦ ἤ-

ταν τὸ κορίτσι αὐτὸ ποὺ τὸν ἔλεγε προδότη;

Καὶ ποῦ τὸν ἤξερε ἄραγε κείνη; Καὶ γιατί στὴ μονὴ ρωτοῦσε πάντα γι' αὐτόν;

... Τὴν εἶχε ἁρπάξει ὁ Γρηγόρης καὶ τὴν πῆγε σηκωτὴ στὸ ἀντικρινὸ σπίτι, ὅπου σὲ λίγο ἄναψε καὶ φῶς. Μὰ ἄραγε τὴ γνώριζε ὁ καλόγερος; Ναί, ἀφοῦ στὴν ταβέρνα ἔβγαλε μιὰ φωνὴ κι ἔτρεξε νὰ τὴν πιάσει μόλις τὴν πῆρε τὸ μάτι του.

Καὶ ὅμως στὴ μονὴ σὰν ἦταν, ὁ Γρηγόρης δὲν τὴν ἤξερε ἀκόμα.

Τί ἦταν λοιπὸν ἡ παιδούλα αὐτή, ποὺ ὅλοι τὴν ἤξεραν βουβή, καὶ ποὺ ὅμως μιλοῦσε ἑλληνικὰ καὶ τοῦ θύμιζε τὰ παιδικά του χρόνια, τὴ μητέρα του, τὴν εἴσοδο τοῦ σπιτιοῦ τους;

Μὰ στάσου... Μιὰ εἰκόνα μακρινὴ μὰ ζωηρὴ πέρασε ξαφνα σὰ λάμψη στὸ μυαλό του. Εἶδε ἕνα παιδικὸ πρόσωπο μὲ μαῦρα σγουρὰ μαλλιά, καὶ ἄκουσε τὴ φωνὴ τῆς μητέρας του: «Ἀλεξία!... εἶναι παράξενο ὄνομα...».

Ἀλεξία!... Ἦταν ἡ Ἀλεξία!...

Ἀσυνείδητα σκέπασε τὰ μάτια του μὲ τὸ χέρι, σὰ νὰ τὸν εἶχε θαμπώσει τὸ ξαφνικὸ φῶς ποὺ ἔλαμψε μπροστά του.

«Ἡ Ἀλεξία!...».

Πῶς δὲν τὸ εἶχε μαντεύσει ἀπὸ τὴν πρώτη ὥρα; Τὸ λεπτὸ χλωμὸ της πρόσωπο μὲ τὰ λυτὰ μαῦρα μαλλιά, κοντὰ καὶ πυκνά, ὅπως σὰν ἦταν παιδάκι, τὰ μεγάλα μαῦρα μάτια της μὲ τὴν ἴδια ἀγριεμένη ἔκφραση ποὺ εἶχαν στὴ σκηνὴ τοῦ Σαμουήλ, καὶ ὕστερα στὸ δάσος ὅπου τὴν εἶδε μὲ τὸ γερο - Παγράτη, πῶς δὲν τ' ἀνεγνώρισε ἀμέσως σὰν τὴν ξαναεῖδε;

Καὶ τοῦ εἶχε πεῖ ὁ Παγράτης πὼς τὸ κοριτσάκι εἶχε βουβαθεῖ ἀπὸ τρομάρα... Καὶ ὅλοι τώρα νόμιζαν τὸ κορίτσι βουβό, στὰ χωριὰ καὶ παντοῦ ὅπου τὴν ἤξεραν γιὰ Βουλγάρα, χωρὶς νὰ τὴν πειράζει κανένας, γιατὶ ὅλοι, καὶ οἱ σκληροὶ ἀκόμα Βούλγαροι, τὴν λυποῦνταν ποὺ ἦταν σημαδεμένη...

Ἦταν ἡ Ἀλεξία χωρὶς ἀμφιβολία. Καὶ ὁ Γρηγόρης, γυρεύοντας τὸν πατέρα του, εἶχε ἀνακαλύψει τὴ χαμένη ὀρφανή...

Ἔξαφνα, μιὰ σαΐτα σφύριξε στὸ αὐτί του. Μηχανικὰ ἔσφιξε τὰ γκέμια καὶ ἅδραξε τὸ τσεκούρι του.

Δεύτερη σαΐτα σφύριξε. Καὶ τὴν ἴδια ὥρα σύννεφο ἀπὸ σαΐτες τὸν περιτριγύρισαν. Τὸ ἄλογο, πληγωμένο, σηκώθηκε στὰ πίσω πόδια, πετάχθηκε μπρὸς κι ἔπεσε σέρνοντας τὸν καβαλάρη του στὴ λάσπη.

Μὰ γρήγορος ὅσο καὶ δυνατός, ὁ Κωνσταντῖνος παράτησε τὶς πατῆτρες, καί, πρὶν ἀγγίξει καλὰ - καλὰ στὸ χῶμα, ξαναβρέθηκε στὰ πόδια του μὲ τὸ τσεκούρι στὸ ἕνα χέρι καὶ μὲ τὸ δίκοπο μαχαίρι του στὸ ἄλλο.

Στὰ χωράφια, ἁρματωμένοι ἄντρες σηκώθηκαν ἀπὸ παντοῦ, σὰ φαντάσματα, καὶ πετάχθηκαν ἀπάνω του.

—Ἀνάθεμά σας! φώναξε ὁ Δραξὰν σπηρουνίζοντας τὸ ἄλογό του. Σταματᾶτε φονιάδες! Εἶμαι ὁ Δραξάν, καί, μὰ τὸ Θεό, θὰ σᾶς σουβλίσω ὅλους ζωντανούς!

— Στάσου πίσω, Δραξάν! φώναξε ἕνας ἀπὸ τοὺς ἄντρες ποὺ ἔμοιαζε νὰ διευθύνει τοὺς ἄλλους. Κακὸ δὲ θὰ σοῦ κάνομε ἂν μείνεις ἐκεῖ ποὺ εἶσαι.

— Μὰ τὰ κόλυβά μου, δὲ στέκομαι! ἀποκρίθηκε φουρκισμένος ὁ στρατηγός. Τί εἶμαι τάχα ἐγὼ ποὺ θ' ἀφήσω, μὲ σταυρωμένα χέρια, νὰ σφάξετε τὸν ἄνθρωπό μου; Πίσω, λέγω! Πίσω, σκυλολόγι!

Καὶ στρώνοντας χάμω ἕνα στρατιώτη ποὺ γύρευε νὰ τὸν σταματήσει, ἅρπαξε ἀπὸ τὴ ζώνη του ἕνα μακρὺ μαχαίρι, καὶ ὅρμησε στὴ μέση τῆς μάχης φωνάζοντας:

— Βοήθεια, Ρωμαῖε!

Μὰ ὁ μονοχέρης ἔκανε ἀλλιώτικα τὸ λογαριασμό του. Στοχάστηκε πὼς πιὸ φρόνιμο ἦταν ν' ἀποτραβηχθεῖ παράμερα μὲ τὸ ἄλογό του, καί, κατὰ πῶς θὰ τελείωνε, καλὰ ἢ ἄσχημα, ὁ καβγάς, νὰ τὸ βάλει στὰ πόδια ἢ νὰ σιμώσει καὶ ν' ἀποτελειώσει τοὺς νικημένους.

Παρακάτω, ὁ Κωνσταντῖνος διαφεντεύουνταν σὰ λεοντάρι, μόνος ἀνάμεσα σὲ τόσους. Μεμιᾶς εἶχε στρώσει κάτω τὸν πρῶτο ποὺ ἔφθανε καταπάνω του, καὶ ἄλλος κυλιοῦνταν στὴ λάσπη μὲ ἀνοιγμένο τὸ λαιμό. Ἐμπρός, πίσω, πλάγια, σὰ μύλος στριφογύριζε τὸ φοβερό του τσεκούρι, πελεκώντας χέρια, πόδια, κεφάλι ἢ κορμί, ὅπου ἔπεφτε.

Τὸ ἄλογο πληγωμένο σηκώθηκε στὰ πίσω πόδια.

Τὸ αἷμα ἔτρεχε βρύση ἀπὸ τὸ ἀνοιγμένο του μέτωπο, καὶ μιὰ μαχαιριὰ τὸν εἶχε βρεῖ στὸ πλευρό. Ἂν καὶ πληγωμένος ὅμως, ὁ Κωνσταντῖνος βαστοῦσε ἀκόμα, καὶ ὅσο ἔστεκε στὰ πόδια του, εὔκολο δὲν ἦταν νὰ τὸν καταπονέσουν.

— Γειά σου, παλικάρι, βάστα κι ἔρχομαι! φώναξε μ' ἐνθουσιασμὸ ὁ Δραξὰν ποὺ ζύγωνε μὲ τὸ μαχαίρι σηκωμένο.

— Μὴ χτυπᾷς, Δραξάν! φώναξε ὁ ἀρχιφονιάς. Εἴμαστε Βούλγαροι!

Καὶ σηκώνοντας τὸ σπαθί του, τὸ κατέβασε μὲ ὁρμὴ στὸ κεφάλι τοῦ Κωνσταντίνου. Μ' αὐτὸς σὰ χέλι τοῦ ξέφυγε, καὶ τὸ σπαθὶ τὸν πῆρε στὸν ὦμο.

Μ' ἕναν πήδο, τότε, ρίχθηκε ὁ Κωνσταντῖνος ἀπάνω του καί, κατεβάζοντας μὲ φόρα τὸ τσεκούρι, τοῦ ἔσχισε τὴν περικεφαλαία πέρα - πέρα καὶ τοῦ ἄνοιξε τὸ κεφάλι σὲ δυό.

Ὁ Βούλγαρος μούγκρισε σὰ θηρίο, πέταξε πάνω τὰ χέρια κι ἔπεσε βαριὰ στὸ χῶμα ὅπου βρόντησε ὁ θώρακάς του.

— Δῶσ' του! Δῶσ' του! φώναξε ὁ Δραξὰν κατεβάζοντας τὸ σπαθί του στὸν πρῶτο ποὺ βρῆκε.

Μὰ οἱ ἄλλοι, βλέποντας τὸν ἀρχηγό τους πεσμένο, σήκωσαν τὰ χέρια.

— Παραδινόμαστε! φώναξαν μὲ μιὰ φωνή. Μὴ χύνεις ἀδελφικὸ αἷμα, Δραξάν.

Καὶ ὅλοι μαζὶ ἔριξαν τ' ἅρματά τους στὰ πόδια τοῦ στρατηγοῦ.

Ὁ Δραξὰν πήδησε ἀπὸ τὸ ἄλογο, καὶ τοὺς διέταξε, ὅσοι ἔμεναν ἀκόμα ὄρθιοι, νὰ ἔλθουν μπροστά του.

— Ποιὸς εἶναι ὁ ἀρχηγός σας, ἄτιμοι φονιάδες; ρώτησε θυμωμένα.

—Ἄτιμοι δὲν εἴμαστε, εἶπε ἕνας. Μᾶς πρόσταξε ὁ ἄνθρωπος τοῦ Ἰβάτζη, καὶ δὲ μᾶς ἔπεφτε ἐμᾶς λόγος. Ἔπρεπε νὰ ὑπακούσομε.

— Τοῦ Ἰβάτζη; ἔκανε σαστισμένος ὁ Δραξάν.

— Ναί! ἀποκρίθηκε ὁ στρατιώτης.

Καὶ δείχνοντας τὸν Κωνσταντῖνο:

— Αὐτὸς ἂς μαρτυρήσει, εἶπε, ἂς κοιτάξει τὸν ἀρχηγό μας καὶ ἂς πεῖ ποιὸς εἶναι. Τὸν ξέρει.

Ὁ Δραξὰν ἔσκυψε πάνω στὸν πεθαμένο καὶ τοῦ σήκωσε τὸ κεφάλι. Τὸ χλωμὸ φῶς τοῦ φεγγαριοῦ ἔπεσε σ' ἕνα τριχωτὸ ἄγριο πρόσωπο, ὅπου ξεχώριζε πέρα - πέρα τὸ σημάδι μιᾶς παλιᾶς πληγῆς.

— Τὸν ξέρεις αὐτόν; ρώτησε τὸν Κωνσταντῖνο.

— Ναί! ἀποκρίθηκε ὁ νέος. Τὸ σημάδι αὐτὸ ποὺ σχίζει τὸ πρόσωπό του τὸ ἔκανα ἐγὼ μ' ἕνα βούνευρο. Εἶναι στρατιώτης τοῦ Ἰβάτζη.

Τὸ πρόσωπο τοῦ Δραξὰν σκοτείνιασε.

—Γιατὶ λοιπὸν ἤθελε νὰ σὲ σκοτώσει; ρώτησε.

— Ρώτα τοὺς συντρόφους του, στρατηγέ, ἀποκρίθηκε ὁ Κωνσταντῖνος.

Ὁ στρατιώτης ποὺ καὶ πρὶν εἶχε μιλήσει, διηγήθηκε ὅσα ἤξερε.

—Ἤμουν στὴν ταβέρνα μὲ τὸ μακαρίτη, εἶπε δείχνοντας τὸν πεθαμένο, καὶ περιμέναμε νὰ ἔλθει ὁ Ἕλληνας...

—Ὁ Ἕλληνας; ἀναφώνησε ὁ Δραξάν.

— Ναί! εἶπε ὁ στρατιώτης. Ὁ ὁδηγός σου εἶναι Ἕλληνας.

— Εἶναι ἀπεσταλμένος τοῦ Τσάρου! εἶπε ὀργισμένος ὁ Δραξάν. Πῶς τολμᾷς καὶ τὸν κατηγορεῖς;

—Ἐγὼ δὲν ξέρω τίποτα, ἀποκρίθηκε φοβισμένα ὁ στρατιώτης, οὔτε τὸν εἶχα δεῖ ποτέ. Ὁ σύντροφός μου τὸν ἤξερε. Ἔχει, λέγει, κι ἕναν ἀδελφό, κρυμμένο κάπου σ' ἕναν ξενώνα, κοντὰ στὸ Βουτέλιο, ὅπου κάνει τὸ δοῦλο. Καὶ ὅσα σοῦ εἶπε, εἶναι, λέγει, ψέματα, καὶ δὲν τὸν ἔστειλε καθόλου ὁ Τσάρος, καὶ τὸν ξέρει, λέγει, ὁ Ἰβάτζης πὼς εἶναι προδότης καὶ γι' αὐτὸ πρόσταξε νὰ τὸν σκοτώσομε.

Ὁ Ρωμαῖος, ὡστόσο, μόλις εἶδε πὼς πέρασε ὁ κίνδυνος, πλησίασε πάλι μὲ ἀλεπουδίσιο βῆμα. Καθὼς ἄκουσε τὴ διήγηση τοῦ στρατιώτη, ἔσκυψε στὸ αὐτὶ τοῦ Δραξὰν καὶ τοῦ εἶπε σιγά:

— Κόψε τον γιὰ καλὸ καὶ γιὰ κακό! Τί σὲ νοιάζει;

Μὰ ὁ Δραξὰν τὸν ἔσπρωξε ἀπὸ κοντά του.

— Σώπα! εἶπε μὲ θυμό. Δὲν κόβει κανεὶς ἔτσι ἕναν ἄνθρωπο, πρὶν βεβαιωθεῖ... Καὶ αὐτὸς βαστοῦσε τ ἠβούλα τοῦ Τσάρου...

Καὶ ὅμως, τὸ μέτωπό του ἦταν συννεφιασμένο σὰ ρώτησε πάλι τὸ στρατιώτη:

— Τί ἄλλο ξέρεις;

— Τίποτα, στρατηγέ μου. Ὅσα ἤξερα σοῦ τὰ εἶπα, ἀποκρίθηκε αὐτὸς ὅλο καὶ πιὸ φοβισμένα.

(Συνέχεια στὸ ἄλλο φύλλο)

ΠΩΣ ΚΑΛΛΙΕΡΓΟΥΝΤΑΙ ΤΑ ΣΚΟΡΔΑ

Στὸν τόπο μας εἶναι γνωστὴ μιὰ μονάχα ποικιλία σκόρδου, τὸ λευκὸ σκόρδο ποὺ παίρνει διάφορα ὀνόματα, ἀναλόγως τοῦ τόπου τῆς παραγωγῆς.

Τὸ σκόρδο χρειάζεται κλῖμα γλυκό.

Τὸ φυτὸ εἶναι ἐξαντλητικό. Γι' αὐτὸ πρέπει τὸ χῶμα νὰ εἶναι πλούσιο — καὶ νὰ λιπαίνεται μὲ ἄφθονη ζωϊκὴ κοπριὰ (ποὺ πρέπει νὰ μὴν εἶναι νωπὴ ἀλλὰ χωνεμένη). Τὸ χῶμα δὲν πρέπει νὰ εἶναι πολὺ ζεστὸ καὶ σφιχτό, γιατὶ κρατάει ὑγρασία καὶ τὰ κεφάλια σαπίζουν, ἀλλὰ οὔτε ἀμμουδερὰ καὶ ξερά, γιατὶ τότε τὰ σκόρδα γίνονται πολὺ καυτερά.

Κ α λ λ ι έ ρ γ ε ι α. Πρέπει τὸ χῶμα νὰ ἔχη ὀργωθῆ καλὰ τὸ φθινόπωρο δυὸ καὶ τρεῖς φορές. Ἐπίσης νὰ σβαρνιστῆ καὶ νὰ βραγιαστῆ πρὶν ἀπὸ τὸ φύτεμα. Τὸ βράγιασμα γίνεται ὅπως καὶ στὴν καλλιέργεια τοῦ κρεμμυδιοῦ.

Τὸ φύτεμα γίνεται στὰ μέσα ἢ τὸ τέλος τοῦ Δεκέμβρη, καὶ στὰ πιὸ γλυκὰ κλίματα, καὶ τὸν Νοέμβρη. Ἐπίσης στὸ λαχανόκηπο τὸ Μάρτη. Γιὰ τὸ φύτεμα διαλέμε σκλίδες ἀπὸ τὸ ἔξω μέρος τοῦ βολβοῦ, γιατὶ αὐτὲς εἶναι πιὸ καλὰ ἀνεπτυγμένες.

Τὶς φυτεύομε στὴ βραγιὰ κατὰ γραμμὲς καὶ σὲ ἀπόσταση 15 - 20 πόντων ἀνάμεσα στὶς γραμμὲς καὶ 10 - 15 πόντους ἀπάνω στὶς γραμμές. Σὲ βάθος δὲ τρεῖς πόντους ἢ τέσσαρες.

Τὰ χημικὰ λιπάσματα χρειάζονται βοηθητικὰ γιατὶ ἡ κυριώτερη λίπανση, εἶναι ἡ κοπριὰ (30 κάρρα κοπριὰ μαντρίσια στὸ στρέμμα). Στὴν κοπριά, καλὸ εἶναι νὰ προσθέσουμε καὶ λίγο χημικὸ λίπασμα 0 - 14 - 7.

Τὸ καλύτερο χημικὸ λίπασμα γιὰ τὰ σκόρδα, εἶναι τὸ 6 - 8 - 8.

Δὲν ἀργοῦν νὰ βλαστήσουν. Ὡς τὸν Ἀπρίλη ποὺ οἱ βολβοὶ δὲν ἔχουν μεγαλώσει, κάνομε δυὸ τρία βοτανίσματα κι' ἀνάλογα σκαλίσματα. Τὰ ποτίζουμε ὅταν διψάσουν, ἂν καὶ συνήθως δὲν χρειάζονται νερὸ γιατὶ βρέχει.

Σταματοῦμε τὰ σκαλίσματα ὅταν οἱ βολβοὶ (τὰ κεφάλια) μεγαλώσουν.

Ὅταν ἀρχίσουν νὰ ξεραίνωνται τὰ φύλλα στὴν κορυφή, τότε τὰ στρίβομε γιὰ νὰ χονδρύνουν τὰ κεφάλια, ἂν καὶ πολλοὶ γεωπόνοι μὲ κῦρος βεβαιώνουν πὼς ἡ συνήθεια αὐτὴ δὲν βοηθεῖ σὲ τίποτε.

Στὸ λαχανόκηπο τὰ καλλιεργοῦμε μᾶλλον σὰ χλωρά, καὶ γι' αὐτὸ πρέπει νὰ εἶναι ἕτοιμα πρώϊμα. Γιὰ νὰ μεγαλώνουν καλὰ τὰ ποτίζομε μὲ νερὸ ὅπου ἔχομε διαλύσει νίτρο 2 - 3 κουταλιὲς στὸν γκαζοντενεκὲ τοῦ ποτίσματος, ἢ βάζομε στὸ ἄνοιγμα τῆς βραγιᾶς ἕνα σακκούλι νίτρο ποὺ νὰ διαλύεται **καθὼς** περνάει **τὸ νερό.**

Λευκὸ σκόρδο

Μποροῦμε νὰ φυτέψωμε σκόρδα καὶ στὰ σαμάρια ἄλλων καλλιεργειῶν. Τὰ σκόρδα εἶναι ἕτοιμα ἀπὸ τὸν Μάη - Ἰούνη. Περιμένομε νὰ ξεραθοῦν τὰ φύλλα (νὰ μὴ σπάζουν στὸ χέρι ὅπως τὰ χλωρά), καὶ τὰ ξεριζώνομε μὲ τὴν τσάπα. Μπορεῖ νάχωμε 25.000 κεφάλια στὸ στρέμμα. Τ' ἀφήνομε στὸ ἀλῶνι κανένα μῆνα νὰ ξεραθοῦν, καὶ κατόπι τὰ πλέκομε πλεξᾶνες καὶ τὰ πᾶμε στὴν ἀποθήκη.

Ἂν ζουφαίνουν καὶ τσαγγιάζουν γρήγορα, σ' αὐτὸ θὰ φταίη τὸ πολὺ πότισμα ἢ ἡ ἀχώνευτη καὶ ἄφθονη κοπριά.

ΑΡΡΩΣΤΕΙΕΣ

Σ κ ω ρ ί α σ η (κοκκινιὰ ἢ σιρίκι). Τὰ φῦλλα ἔχουν κόκκινες κοκκίδες.

Προληπτικὰ ραντίζομε μὲ ὀξυχλωριοῦχο χαλκὸ 1 - 1½ % στὸ νερὸ (ἢ 1 γαλαζόπετρα, 1 ἀσβέστη σὲ 100 ὀκ. νερό).

Λ ί π ω σ η ἢ σάπισμα τοῦ βολβοῦ. Παρουσιάζεται σὰ μαύρη μοῦχλα. Μπορεῖ νὰ κάνη θραύση στὰ σκόρδα. Δὲν πρέπει νὰ φυτέψωμε ξανὰ σκόρδα σ' ἐκεῖνο τὸ μέρος.

Ἄ ν θ ρ α ξ ποὺ φαίνεται σὰν καπνιὰ στὰ φῦλλα ἢ στὸν βολβό.

Τὰ σκόρδα ξεραίνονται. Δὲν εἶναι ἄλλη γιατριὰ παρὰ νὰ ξεριζώνουμε καὶ νὰ κάψουμε τ' ἀρρωστημένα.

Ἀπὸ τὰ ἔντομα, τὸ πιὸ ἐπικίνδυνο εἶναι ὁ κρεμμυδοφάγος. Δίνομε διθειοῦχο ἄνθρακα (σουλφοῦρο) μὲ τὸν τρόπο ποὺ ἐξηγήσαμε καὶ γιὰ τὰ κρεμμύδια.

ΤΟ ΧΟΙΡΟΣΤΑΣΙΟ

Στὸ οἰκογενειακό μας χοιροστάσιο, μπορεῖ νάχωμε ἢ ἕνα - δυὸ γουρουνάκια ποὺ τὰ παχαίνομε γιὰ σφάξιμο, ἢ μιὰ ἢ καὶ περισσότερες γουροῦνες, ποὺ τὶς θρέφομε γιὰ νὰ γεννᾶνε.

Ἡ γουρούνα δὲν εἶναι καλὴ μάνα, γι' δίνη γουρουνάκια, πρέπει νὰ εἶναι καλὴ γεννούσα, νὰ κάνη δηλαδὴ κάθε φορὰ πάνω ἀπὸ ἔξη γουρουνάκια ποὺ νὰ ζοῦν ὅλα. Διαφορετικὰ τὴν παχαίνομε καὶ τὴν σφάζομε.

Ἡ γουρούνα δὲν εἶναι καλὴ μάννα, γι' αὐτὸ δὲν διστάζει νὰ φάη τὰ μικρά της. Μόλις γεννήσει, καλὸ εἶναι νὰ τῆς πάρωμε τὰ μικρὰ καὶ νὰ τὰ βάλωμε σ' ἕνα καλάθι ἢ κασόνι γεμάτο ἄχερα. Στὴ μάνα λυώνουμε λίγο ἀλεύρι. Ἀφοῦ φάει καὶ πιῆ τῆς δίνομε σοῦπα καμωμένη μὲ ζεστὸ νερὸ καὶ τότε τῆς ξαναδίνουμε τὰ μικρά της νὰ τὰ θηλάση.

Ἂν μερικὰ γουρουνάκια ἔχουν μυτερὰ δόντια ἀπὸ μόλις γεννηθοῦν, κόβομε τὶς ἄκρες τους μὲ μιὰ πένσα.

Τὴν γουρούνα ἐξακολουθοῦμε νὰ τὴν θρέφωμε μὲ μπομποτόσουπες. Σὲ λίγες μέρες ὅμως ἀρχίζομε νὰ τὴν θρέφωμε καλά. Τὰ γουρουνάκια τὶς πρῶτες 14 μέρες, πίνουν μόνο τὸ γάλα τῆς μάνας τους.

Ἂν αὐτὸ δὲν εἶναι ἀρκετὸ (τὰ γουρουνάκια τότε γκρινιάζουν), τοὺς δίνομε γάλα γελαδυνὸ δυὸ μέρη καὶ νερὸ χλιαρὸ ἕνα. Ὕστερα ἀπὸ δυὸ βδομάδες τοὺς δίνομε συμπληρωματικὴ τροφή: τυρόγαλο μὲ λίγο ἀλεύρι. Σὲ ξεχωριστὰ παχνιὰ ὅπου νὰ μὴ μπορῆ νὰ πάη ἡ γουρούνα, τοὺς ρίχνομε κριθάρι σπασμένο ἢ σίκαλη. Ὅσο θηλάζει ἡ γουρούνα, θὰ τρώη σοῦπες μὲ κτηνάλευρα, χλωρὸ χορτάρι, κριθάρι χονδροαλεσμένο ἢ ἀραποσίτι.

Ὅσα γουρουνάκια θέλομε νὰ κρατήσωμε τὰ διαλέμε νὰ εἶναι γερά, φαγανιάρικα καὶ ὄχι πρώτης γέννας.

Αὐτὰ τ' ἀφήνομε νὰ βγαίνουν μὲ τὴ μάνα τους γιὰ βοσκή. Ὅσα ὅμως τὰ θέλομε γιὰ νὰ τὰ παχύνομε καὶ νὰ τὰ σφάξωμε δὲν τὰ βγάζομε στὴ βοσκή.

Π ό τ ε ἀ π ο κ ό β ο ν τ α ι τ ὰ γ ο υ ρ ο υ ν ά κ ι α. Ὅταν γίνουν ἑφτὰ ὣς ὀχτὼ ἑβδομάδων, μποροῦν νὰ ξεκοποῦν. Ὅσα ὅμως εἶναι νὰ τὰ κρατήσωμε, καλύτερα εἶναι ν' ἀποκοποῦν ἀργότερα. Τὸ ἀπότομο ἀπόκομμα, βλάφτει τὰ γουρουνάκια.

Τ ὸ χ ο ι ρ ο σ τ ά σ ι ο. Ὅπως ὅλα τὰ ζῶα, ὁ χοῖρος ἔχει ἀνάγκη ἀπὸ στάβλο, γιὰ νὰ μένη τὴ νύχτα ἢ τὶς κακοκαιρίες.

Εἶναι μεγάλη πλάνη νὰ νομίζωμε πὼς ὁ χοῖρος εἶναι ἀκάθαρτο ζῶο. Ἐμεῖς τὸν κάνομε τέτοιον! Τοῦ χοίρου τοῦ ἀρέσει τὸ παστρικὸ νερό, καὶ τσαλαβουτᾶ εὐχαρίστως σ' αὐτό. Τοῦ ἀρέσει καὶ τὸ καθαρὸ ἄχερο γιὰ νὰ ξαπλώνεται.

Τὸ κοινὸ χοιροστάσιο εἶναι ἕνα ὑπόστεγο ψηλὸ 2 - 2½ μέτρα, σκεπασμένο ἔστω μὲ βοῦρλα, ποὺ νὰ συγκοινωνῆ μὲ μιὰ αὐλή. Αὐτὸ εἶναι ὅλο.

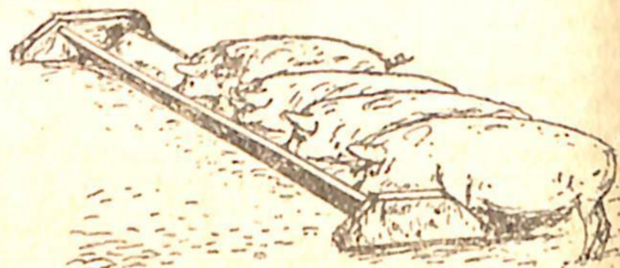
Τὸ χοιροστάσιο, καλὰ εἶναι νὰ εἶναι στρωμένο μὲ στεγνὴ ἄμμο.

Σὲ συστηματικὸ χοιροστάσιο ἡ αὐλὴ εἶναι στρωμένη μὲ τσιμέντο.

Ἡ τροφὴ δίνεται στὰ γουρούνια μέσα σὲ παχνιὰ ποὺ βρίσκονται σὲ μιὰ ἄκρη τῆς αὐλῆς.

Τὸ χοιροστάσιο γιὰ νεογεννημένες γουροῦνες, πρέπει ὅμως νὰ εἶναι διαφορετικό.

Πρέπει δηλαδὴ στὸ μέσο τῆς στέγης νὰ ἔχη φεγγίτη γιὰ ν' ἀερίζεται καὶ νὰ φωτίζεται καλά. Καὶ κάθε γουροῦνα μὲ τὰ μικρά της, πρέπει νὰ ἔχη δικό της τόπο 1,80 - 2 μέτρα. (χωρίζεται μὲ χώρισμα ἀπὸ τ' ἄλλα). Σ' αὐτὰ τὰ διαμερίσματα, εἶναι εὔκολο γιὰ τὰ γουρουνάκια νὰ μπαινοβγαίνουν ἀπὸ τ' ἀνοίγματα ποὺ ἀφήνομε ἐπίτηδες. Ἔτσι μποροῦμε νὰ ταΐσωμε τὰ μικρά, χωρὶς νὰ ὑπάρχη κίνδυνος νὰ τοὺς φάη τὸ φαΐ τους ἡ μητέρα τους. Μὰ καὶ ἡ γουρούνα ταΐζεται ἔτσι ἥσυχα.

Κοινὸ παχνὶ

ΑΛΛΗΛΟΓΡΑΦΙΑ

Μ ῆ τ ρ ο Ἀ ν α γ ν ω σ τ ό π ο υ λ ε — Σ π ά ρ τ η, θαρρῶ πὼς ἔχω ξαναγράψει πὼς ὁ καλύτερος κι' ὁ πιὸ πολιτισμένος τρόπος γιὰ νὰ ξεκλωσσήση ἡ κλῶσσα, δὲν εἶναι οὔτε τὸ φτερὸ στὴ μύτη οὔτε τὸ βούτηγμα στὸ νερό. Εἶναι νὰ τὴν κρεμάσωμε ψηλά, ἀπὸ τὰ κλαριὰ ἑνὸς δέντρου ἢ στὰ δοκάρια τῆς σκεπῆς, σὲ μιὰ εἰδικὴ κλοῦβα, ἢ σ' ἕνα μεγάλο κλειστὸ καλάθι. Στ' ἄλλα γράμματα ποὺ ἔλαβα, θ' ἀπαντήσω στὸ ἐρχόμενο.

Ὁ μπάρμπα ΜΗΤΡΟΣ

ΓΙΑ ΝΑ ΓΕΛΑΤΕ

ΑΠΑΝΤΗΣΗ ΠΛΗΡΩΜΕΝΗ

Δ ά σ κ α λ ο ς: Γιὰ πές μου Γιαννάκη, ἂν εἶχες πέντε χιλιάδες δραχμὲς καὶ ξόδευες τὶς μισὲς πόσες θὰ σοῦ ἔμεναν;

Γ ι α ν ν ά κ η ς: Οἱ ἄλλες μισὲς κύριε.

ΜΙΚΡΟΣ ΝΑΥΑΓΟΣ

⁂

Κάποιος πλησιάζει ἕνα φίλο του γεμᾶτος ἀγωνία καὶ τοῦ λέει:

— Ξέρεις; Μοῦ εἴπανε πὼς μοῦ ἔπεσε τὸ λαχεῖο!

Κι' ὁ φίλος του ἁπλᾶ:

— Καὶ γι' αὐτὸ ἀγωνιᾶς, καϋμένε ; Δὲν ἔσκυβες νὰ τὸ πιάσης;

ΕΞΑΨΑΛΜΟΣ

Προαιρετικὲς εἰσφορὲς

Ἐλάβαμε τὶς παρακάτω προαιρετικὲς εἰσφορές:

	Δραχ.
Μαρία Καμπάνη	2.000
Νίκος Γερολάνδος	5.000
Νικόλαος Ἰωάννου Σκλαβενίτης .	4.000

Ἡ Σελίδα τῶν Μικρῶν

ΚΟΥΒΕΝΤΟΥΛΕΣ ΜΕ ΤΗ ΓΙΑΓΙΑ

Ποτὲ ψέμα

Ἡ κουβεντούλα ποὺ ἀρχίσαμε γιὰ τὰ μικρὰ ψεματάκια ποὺ κάποτε λὲν ἀναγκαστικὰ οἱ μεγάλοι, ἄναψε τὴ συζήτηση ἀνάμεσα στὰ ἐγγόνια μου. Ἀκοῦστε τὸ Δημητρό μας τί λέει.

— Μπαμπά, μοῦπες ψέματα. Δὲ μοῦ ἔταξες νὰ μὲ πᾶς τὴν Τρίτη στὸ κουκλοθέατρο; Σήμερα εἶναι Τρίτη γιατί δὲν πᾶμε;

— Θὰ πᾶμε αὔριο, Δημητρό, γιατὶ σήμερα μοὔτυχε κάτι πολὺ σοβαρὸ καὶ δὲν ἔχω καιρό.

— Μὰ μοῦ εἶπες σήμερα.

— Ὅταν τὸ εἶπα, δὲν ἤξερα. Ἔλεγα πὼς θάμουν ἐλεύθερος. Ἐμεῖς οἱ μεγάλοι, παιδάκι μου, δὲν ὁρίζουμε τὶς ὧρες μας.

— Κι' ὅμως μοῦ τὸ εἶπες!

Κι' ἀρχίζει τὰ κλάματα ὁ ἀνόητος. Δὲ χρειάζεται νομίζω νὰ σᾶς ἐξηγήσω πόσο εἶναι κουτὸς ὁ μικρὸς ἐγγονός μου. Ὅταν μεγαλώση λιγάκι θὰ καταλάβη τί ἀπαιτήσεις ἔχει ἡ ζωὴ ἀπὸ ἕναν πατέρα, ποὺ ἔχει νὰ θρέψη ὁλάκερη οἰκογένεια. Αὐτὸς ἔγνια του ἔχει μονάχα τὸ κουκλοθέατρο καὶ σὰν τὸν κακὸ δανειστὴ δὲ χαρίζει ἀναβολές.

Ἡ δουλειά, παιδιά μου, ἀναγκάζει κάποτε τοὺς μεγάλους νὰ λένε αὐτὰ τὰ μικροψεμματάκια ποὺ ἀναφέραμε. Μιὰ νοικοκυρὰ πνίγεται νὰ τὰ προφτάση ὅλα. Κι' ἄξαφνα ἔρχεται μιὰ γειτόνισσα κουτσομπόλα. καὶ τῆς πιάνει τὴν κουβέντα ὧρες ὁλόκληρες. Τί θέλετε νὰ τῆς πῆ; Φύγε εἶσαι φλύαρη μὲ χασομερᾶς; Θὰ τὴν προσβάλη καὶ θὰ τὴν κάμη ἐχθρά. Ἔτσι τὴν ἄλλη φορὰ παραγγέλλει στὰ παιδιά της. «Σήμερα ἔχω πολλὲς δουλειές. Ἂν μὲ ζητήση ἡ κυρὰ Πραξιθέα πέστε, πὼς πάω στὴν ἀγορά».

Ἄσχημο εἶναι, μὰ δὲν τὸ κάνει γιὰ κακὸ ἡ μητέρα. Κι' ἂν ἡ κυρὰ Πραξιθέα εἶναι ἔξυπνη κι' ἂν τὸ καταλάβη, δὲ θὰ θυμώση.

Τὸ πράγμα ὅμως ἀλλάζει γιὰ σᾶς τὰ παιδιά. Ἐσᾶς ἡ ζωὴ σᾶς χαμογελᾶ ξένιαστη. Τίποτε δὲν ταράζει τὸ πρόγραμμά σας. Γιατὶ λοιπὸν νὰ τὸ πῆτε τὸ ψέμα; Ὕστερα εἶστε μικρὰ — παράδειγμα ὁ Δημητρὸς — καὶ δὲν ἔχετε ἀκόμη τὴν ἀπαιτούμενη κρίση νὰ καταλάβετε πότε ἐπιτρέπεται τὸ μικρὸ ψεματάκι. Ὅταν μεγαλώσετε ἡ ζωὴ θὰ σᾶς μάθη, ἂν εἶναι ἀνάγκη, σὲ ποιὲς περιπτώσεις σᾶς ἐπιτρέπεται νὰ τὸ πῆτε. Κι' εὔχομαι νὰ μὴ χρειαστῆ καὶ ποτὲ νὰ μὴ λέτε ψέματα. Καλλίτερα νὰ σωπαίνετε, ὅταν δὲ θέλετε νὰ πικράνετε κανένα. Ἡ σιωπὴ εἶναι κάποτε ἡ καλλίτερη λύση. Μὴ πῆτε ποτὲ — τάχα ἀπὸ ἀνόητη εἰλικρίνεια — σ' ἕνα παιδάκι ἀνάπηρο. «Δὲ θὰ παίξω μαζί σου γιατὶ δὲ μπορεῖς νὰ τρέξης». Μὴν πῆτε ποτὲ σ' ἕνα ποὺ ὑστερεῖ στὰ μαθήματα «Εἶσαι βλάκας». Ἡ δυσάρεστη εἰλικρίνεια, χωρὶς λόγο μάλιστα, εἶναι χειρότερη κι' ἀπὸ ψέμα. Κλεῖστε τὸ στόμα σας σὲ μιὰ τέτοια περίπτωση. Καὶ κάθε φορὰ ποὺ σᾶς ἔρχεται νὰ πῆτε κάτι δυσάρεστο, κάμετε τὴ σκέψη: Θὰ μ' ἄρεσε ἂν μοῦ τόλεγαν ἐμένα;

Αὐτά, ἀγαπητά μου ἐγγόνια, κι' ὅσο γιὰ τὰ ψέματα μικρὸ ἢ μεγάλο, νὰ λείπουν: Ἕνας καλὸς χαρακτήρας πρέπει νὰ τ' ἀποφεύγη καὶ νάχη γιὰ νόμο του, ἀπαράβατο: «Ποτέ, ποτὲ ψέμα!»

Ἡ Γιαγιὰ ΚΑΝΤΙΑΝΗ

ΤΟ ΠΑΡΑΜΥΘΑΚΙ ΜΑΣ

Τὸ δαχτυλίδι τῆς ΓΟΡΓΟΝΑΣ

Μιὰ φορὰ κι' ἕνα καιρὸ σ' ἕνα νησάκι ζοῦσε ἕνας φτωχὸς ψαρᾶς. Κάθε μέρα ἔμπαινε στὴν μικρή του βαρκούλα κι' ἀνοιγόταν στὴν θάλασσα γιὰ νὰ ρίξη τὰ δίχτυα του καὶ νὰ μαζέψη μερικὰ ψάρια. Μὰ ἡ θάλασσα λὲς κι' εἶχε στερέψει καὶ περνοῦσαν μέρες ὁλόκληρες χωρὶς οὔτε λέπι νὰ μπλεχτῆ στὰ δίχτυα του.

Ὡστόσο, μιὰ φορά, ἐκεῖ ποὺ χωρὶς ἐλπίδα πῆγε νὰ τραβήξη καὶ πάλι τὰ δίχτυα του, τἄνοιωσε πολὺ βαρυά. Προσπάθησε - προσπάθησε καὶ τέλος μὲ μεγάλο κόπο κατάφερε νὰ τὰ βγάλη ἀπ' τὴν θάλασσα. Καὶ τότε... μαγεμένος ἀντίκρυσε μιὰ γοργόνα. Μιὰ γοργόνα ποὺ ὡς τὴν μέση ἦταν ἄνθρωπος κι' ἀπ' τὴν μέση καὶ κάτω ψάρι.

Ἡ ὀμορφιά της λὲς καὶ σκέπασε τὸ φῶς τοῦ ἥλιου κι' ὁ ψαρᾶς τὴν κοίταζε ἄφωνος ἀπὸ κατάπληξη. Κι' ἡ γοργόνα τοὔλεγε, τοὔλεγε μὲ τὴν μαγικὴ φωνή της γιὰ τὰ παλάτια τοῦ βυθοῦ, γιὰ τὰ πλούτη καὶ τὶς ὀμορφιὲς ποὺ κρύβει ἡ θάλασσα. Καὶ τὸν καλοῦσε νὰ πάη μαζί της νὰ ζήση γιὰ πάντα στὸ ὑγρὸ βασίλειο. Ὅμως, ὁ ψαρᾶς μας εἶχε ἀκούσει πολλὰ γιὰ τὶς γοργόνες κι' ἤξαιρε πὼς σὰν τὶς αἰχμαλωτίσης μπορεῖς νὰ κερδίσης πλούτη ἀμύθητα.

Γι' αὐτὸ ἀπάντησε στὴ γοργόνα:

— Εἶναι ἀλήθεια πὼς ἡ ὀμορφιά σου μ' ἔχει μαγέψει. Ἀπ' τὰ παλάτια, ὅμως, τοῦ βυθοῦ προτιμῶ τὴ γῆ μας καὶ τὸν ἥλιο μας. Γι' αὐτὸ θὰ σὲ πάρω μαζί μου νὰ ζήσουμε στὸ καλύβι μου.

Σὰν τἄκουσε αὐτὸ ἡ γοργόνα ταράχτηκε πολὺ καὶ κίνησε νὰ φύγη. Μὰ τὸ ψαρίσιο σῶμα της ἦταν γερὰ μπλεγμένο μέσ' τὰ δίχτυα.

Ἀπελπισμένη γύρισε τότε κι' εἶπε στὸν ψαρᾶ:

— Σὰν μὲ πάρης στὴν ξηρὰ θὰ πεθάνω. Δὲν μὲ λυπᾶσαι; Λευτέρωσέ με καὶ γὼ θὰ σοῦ χαρίσω τὸ δαχτυλίδι μου αὐτὸ μὲ τὸ μαργαριτάρι, ποὺ θὰ σοῦ δώση σὰν τὸ γυρίζης δυὸ φορὲς στὸ δάχτυλό σου, ὅ,τι ποθεῖς.

Ὁ ψαρᾶς δέχτηκε τὴ συμφωνία, πῆρε τὸ δαχτυλίδι κι' ἐλευθέρωσε τὴ γοργόνα, ποὺ χάθηκε ἀμέσως στὸ βυθό. Καὶ στὸ λεπτὸ τὰ δίχτυα του γέμισαν μὲ ὁλόχρυσα ψάρια, τόσο μεγάλα ποὺ ποτὲ πρὶν δὲν τἄχε δεῖ...

Σὰν βγῆκε ὁ ψαρᾶς στὸ νησάκι του πούλησε τὰ ψάρια κι' ἀγόρασε μὲ τὰ λεφτὰ ποὺ πῆρε, καινούργια ροῦχα.

— Νὰ μποροῦσα τώρα μ' ἕνα καράβι νὰ πεταχτῶ στὴν ἀντικρυνὴ πολιτεία, ποὺ τόσα λένε γιὰ τὴν ὀμορφιά της καὶ ποὺ ποτὲ δὲν τὴν ἔχω δεῖ! σκέφτηκε.

Κι' ἀμέσως ἔστριψε δυὸ φορὲς στὸ χέρι του τὸ δαχτυλίδι κι' εἶπε:

— Θέλω ἕνα καράβι...

Δὲν πρόφτασε ν' ἀποτελειώση τὰ λόγια του κι' ἕνα ἁρματωμένο καράβι παρουσιάστηκε στὸ γυαλό. Ὁ ψαρᾶς μας μπῆκε μέσα κι' ἔφτασε στὴν ἀντικρυνὴ πολιτεία.

Κήπους καὶ παλάτια καὶ χρυσοντυμένους στρατιῶτες ἀντίκρυσε ἐκεῖ ὁ ψαρᾶς μας. Μὰ κανένας ἄνθρωπος δὲν φαινόταν εὐτυχισμένος.

— Γιατί; ρώτησε ὁ ψαρᾶς μας ἕνα καβαλλάρη. Γιατί εἶστε ὅλοι λυπημένοι;

— Ὁ βασιληᾶς μας λαβώθηκε στὸν πόλεμο καὶ τὸν ἔφεραν στὸ παλάτι, ὅπου ἀργοπεθαίνει. Κι' ὁ ἐχθρὸς ἀπὸ λεφτὸ σὲ λεφτὸ ἔρχεται νὰ κυριεύση τὴν χώρα μας.

— Ἐγὼ θὰ κάνω καλὰ τὸν βασιληᾶ καὶ θὰ σώσω τὴν πόλη.

Ὁ καβαλλάρης παραξενεμένος γι' αὐτὴ τὴν σιγουριὰ τοῦ ξένου τὸν ὡδήγησε μπροστὰ στὸν ἄρρωστο βασιληᾶ. Καὶ τότε ὁ ψαρᾶς μας γύρισε δυὸ φορὲς τὸ δαχτυλίδι του καὶ εἶπε:

— Θέλω νὰ γιατρευτῆ ὁ βασιληᾶς.

Κι' ἀμέσως ὁ βασιληᾶς γιατρεύτηκε καὶ σηκώθηκε ἀπ' τὸ κρεββάτι, ζώστηκε τὸ σπαθί του καὶ κίνησε ν' ἀνταμώση τὸ στρατό του.

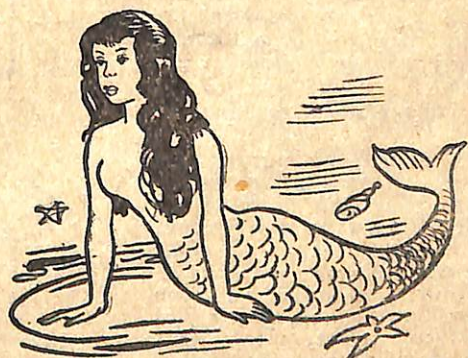
— Θἄρθω μαζί σου στὸν πόλεμο, βασιληᾶ, εἶπε τότε ὁ ψαρᾶς.

Ἔτσι ἔφτασαν στὸ μέτωπο κι' ὁ ψαρᾶς γύρισε δυὸ φορὲς τὸ δαχτυλίδι του κι' εἶπε:

— Νὰ φύγη ὁ ἐχθρικὸς στρατός.

Σὰν νἄβλεπαν φαντάσματα μπροστά τους οἱ ἐχθροὶ τὄβαλαν στὰ πόδια κι' ὁ βασιληᾶς ἔχοντας δίπλα του τὸν σωτῆρα του ξαναγύρισε στὴ πολιτεία, γιὰ νὰ γιορτάση μὲ τὸ λαό του.

Η ΑΝΕΜΗ

ΓΙΑ ΤΗ ΜΙΚΡΗ ΝΟΙΚΟΚΥΡΑ

ΚΟΥΤΙΑ ΑΠΟ ΚΑΡΤΕΣ

"Αν λάβετε κάμποσες κάρτες τὶς γιορτές, μπορεῖτε νὰ τὶς χρησιμοποιήσετε τώρα, γιὰ νὰ φτιάσετε διάφορα χαριτωμένα πραγματάκια.

Οἱ εἰκόνες ποὺ σᾶς δείχνω θὰ σᾶς ὁδηγήσουν καλύτερα ἀπὸ τὶς καλύτερες ἐξηγήσεις νὰ φτιάσετε ὅτι βλέπετε. Τὰ κουτιὰ ποὺ βλέπετε, γίνονται ὄμορφα ἂν κι' οἱ κάρτες εἶναι ὄμορφες. Τὰ κουτιὰ αὐτὰ γίνονται ἂν κολλήσωμε ἀπὸ μέσα χαρτί, ἢ καλύτερα πανὶ

"Οταν ὁ νεροχύτης εἶναι ψηλός, πλένει τὰ πιάτα ἄκοπα.

(μὲ ψαρόκολλα). Πάντως γιὰ τὰ σκεπάσματα ποὺ ἀνοιγοκλείνουν, τὸ πανὶ εἶναι ἀπαραίτητο.

Τὸ κουτὶ κλείνει μὲ δυὸ κορδέλες περασμένες ἀπὸ μιὰ σχισμὴ τῆς κάρτας τῆς κολλημένης ἀπὸ μέσα.

Μποροῦμε ἂν θέλωμε νὰ ντύσωμε ἕνα συνηθισμένο κουτὶ μὲ κάρτες κολλημένες στὰ πλευρά του.

Φυσικά, ἂν ἔχετε φαντασία, μπορεῖτε νὰ φτιάσετε μὲ κάρτες πράγματα πιὸ ὄμορφα ἀπ' αὐτὰ ποὺ βλέπετε στὴν εἰκόνα.

ΠΡΑΚΤΙΚΕΣ ΣΥΜΒΟΥΛΕΣ

Πολὺ συχνὰ μιὰ μικρὴ νοικοκυρὰ εἶναι ὑποχρεωμένη νὰ κολλήσῃ κάτι: εἴτε ἕνα πιατικὸ ποὺ ἔσπασε χωρὶς νὰ γίνῃ κομμάτια, εἴτε ἕνα κομμάτι ξύλο —ἀπ' τὴν καρέκλα, ποὺ ἔφυγε, κλπ.

Στὸ ἐμπόριο πουλᾶνε σωληνάρια «γιὰ νὰ κολλάῃ κανεὶς τὰ πάντα», ὅπως ὑπάρχουν καὶ κόλλες εἰδικὲς γιὰ τὸ ξύλο. ("Αν καὶ γιὰ τὸ ξύλο, ἡ ψαρόκολλα εἶναι ἕνα κι' ἕνα).

Ὡστόσο γιὰ νὰ πετύχῃ ἕνα κόλλημα, πρέπει νάχῃ κανεὶς ὑπ' ὄψη του δυὸ πράγματα: πῶς οἱ ἐπιφάνειες ποὺ πρέπει νὰ κολλήσουν, πρέπει νὰ εἶναι ἀπολύτως καθαρές, καὶ νὰ ἐφαρμόζουν. "Αν αὐτὰ τὰ μέρη ἦταν καὶ πάλι κολλημένα καὶ ξεκόλλησαν πρέπει νὰ ξύσωμε μὲ τὸ σουγιαδάκι τὴν παλιὰ κόλλα.

Γιὰ τὸν ἴδιο λόγο πρέπει νὰ βιαστοῦμε νὰ κολλήσωμε ἕνα πρᾶγμα ξύλινο ἢ ἀπὸ πορσελάνη ἀμέσως μόλις ἔσπασε, ἔτσι ὥστε οἱ μικρὲς ἶνες ἢ οἱ ἀνωμαλίες ποὺ ἔμειναν μὲ τὸ σκίσιμο ἢ τὸ σπάσιμο νὰ μὴν ἔχουν ἐξαφανιστῆ.

"Επειτα πρὶν ἀλείψωμε μὲ κόλλα τὰ δυὸ μέρη ποὺ πρόκειται νὰ κολλήσωμε, πρέπει νὰ ἔχωμε σκεφτῆ καὶ ἑτοιμάσει τὸν τρόπο νὰ κρατήσωμε σφιχτὰ δεμένο τὸ ἀντικείμενο ποὺ κολλήσαμε. Θὰ χρησιμοποιήσωμε τὴν πρέσσα τοῦ χαρτιοῦ, σπάγγο, λάστιχο, κλπ. Μποροῦμε ἀκόμη νὰ χρησιμοποιήσωμε λευκοπλάστη ἢ χαρτὶ μὲ γόμα, ποὺ τὰ ξεκολλᾶμε ὅταν πήξῃ ἡ κόλλα.

Πῶς θὰ περάσωμε μόνες μας ἕνα τζάμι.

Εἶναι τὸ εὐκολώτερο καὶ τὸ ἁπλούστερο πρᾶγμα. Καὶ δὲν εἶναι τόσο ἀνδρικὴ δουλειά, ὅσο γυναικεία. Γιατὶ χρειάζεται λεπτὲς κι' ἁπαλὲς κινήσεις.... γιὰ νὰ μὴ σπάσῃ τὸ τζάμι ποὺ ἀγοράσαμε γιὰ νὰ τὸ βάλωμε στὴ θέση τοῦ σπασμένου!

Βέβαια, εἶναι δύσκολο νάχωμε στὸ σπίτι «διαμάντι». Τὸ ἐργαλεῖο δηλαδὴ ποὺ κόβει τὸ γυαλί. "Αν ἔχωμε ὅμως, ἕνα μεγάλο κομμάτι γυαλί, κόβομε ὅσα τζάμια θέλομε! Τοποθετοῦμε τὸ γυαλὶ σ' ἕνα τραπέζι ἴσιο, χωρὶς πολλὰ χαρτιὰ κι' ἐφημερίδες ἀπὸ κάτω. "Αν ἐπιφάνεια κάτω ἀπὸ τὸ γυαλὶ δὲν εἶναι ἴσια καὶ σκληρή, τὸ γυαλὶ θὰ ραΐσῃ ἐκεῖ ποὺ τὸ κόβομε. Σημαδεύομε πάνω τὸ γυαλὶ μὲ μελάνι ἢ κιμωλία τὰ τέσσερα σημεῖα τοῦ τζαμιοῦ ποὺ θέλομε, καὶ ἀφοῦ ἀκουμπήσομε ἕνα χάρακα, τραβοῦμε μαλακὰ καὶ σταθερὰ ἴσιες χαρακιὲς μὲ τὸ «διαμάντι». Τραβᾶμε τὸ γυαλὶ στὴν ἄκρη τοῦ τραπεζιοῦ — νὰ πέφτῃ ἡ χαρακιὰ στὴν ἄκρη καὶ κτυποῦμε ἐλαφρὰ μὲ τὰ δάχτυλα, γιὰ νὰ ξεκολλήσῃ ὁλόκληρο τὸ τζάμι.

"Αν αὐτὴ ἡ ἐγχείρηση μᾶς φοβίζει, πᾶμε τὰ μέτρα σ' αὐτὸν ποὺ πουλάει τζάμια, κι' ἀγοράζομε τὸ τζάμι ἕτοιμο, καθὼς καὶ λίγο στόκο καὶ καρφάκια (συνήθως αὐτὰ τὰ πουλᾶνε στὸ ἴδιο μαγαζί).

Στὸ σπίτι, βγάζομε ἐντελῶς τὸ σπασμένο τζάμι τραβώντας μὲ τὴν τανάλια τὰ καρφάκια ποὺ τὸ κρατοῦσαν, κι' ὕστερα, ξύνομε μὲ σουγιαδάκι τὸν ξερὸ στόκο, γιὰ νὰ εἶναι τὸ κάδρο καθαρό. (Προσοχὴ μόνο νὰ μὴ ξύσωμε καὶ τὸ ξύλο!). "Υστερα τοποθετοῦμε τὸ καινούργιο τζάμι στὴν θέση του, καὶ καρφώνομε μὲ μικρὸ σφυρὶ τὰ καρφάκια ὁλόγυρα, γιὰ νὰ τὸ συγκρατοῦνε. Δυὸ σὲ κάθε πλευρὰ φτάνουν.

Τὰ καρφάκια αὐτά, μόλις καὶ θ' ἀκουμπᾶνε στὸ τζάμι — γιὰ νὰ μὴ τὸ σπάνουν.

"Υστερα δουλεύουμε καλὰ τὸ στόκο — ἂν ἔχῃ ξεραθῆ τὸ μαλακώνομε μὲ λίγο λινόλαδο — καὶ τὸν ἁπλώνομε καλὰ μὲ τὸ χέρι, νὰ καλύψῃ ὅλη τὴ γωνιά. "Υστερα τὸν σιάχνομε μ' ἕνα μαχαίρι μὲ πλατειὰ λάμα.

"Αν μᾶς περισέψῃ στόκος, τὸν βάζομε σὲ κανένα ἄχρηστο φλυτζάνι (χωρὶς χερούλι π.χ.) καὶ τὸν σκεπάζομε μὲ νερό. "Ετσι διατηρεῖται πολὺν καιρό.

Περιττοὶ κόποι.

Οἱ δουλειὲς τοῦ σπιτιοῦ εἶναι πολὺ κουραστικές. "Ομως γίνονται ἀκόμη πιὸ κουραστικές, γιὰ δυὸ λόγους: Πρῶτα γιατὶ τὰ σύνεργα τῆς δουλειᾶς δὲν ἔχουν τὸ κατάλληλο ὕψος, καὶ δεύτερο γιατὶ ἔχετε διάφορες ἀνθυγιεινὲς συνήθειες. Ὁ νεροχύτης συνήθως εἶναι πολὺ

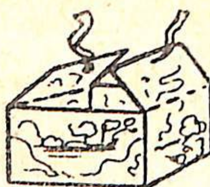
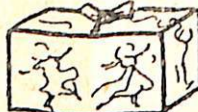
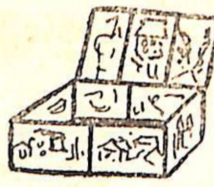
Πόσες νοικοκυρὲς δὲν γυαλίζουν τὰ παπούτσια τους μ' αὐτὸν τὸν ἀνόητο τρόπο!

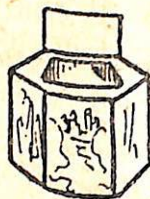
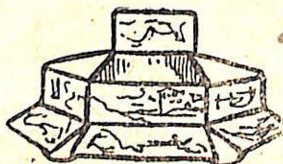
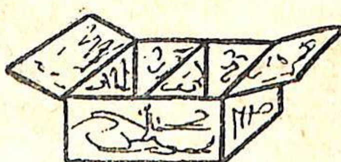
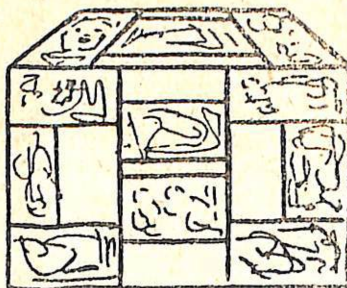
χαμηλός. Τὸ τραπέζι γιὰ τὸ σιδέρωμα τὸ ἴδιο.

Τὰ μαγειρικὰ σκεύη, τουναντίον, εἶναι κρεμασμένα πολὺ ψηλά, ἢ σὲ ψηλὰ ράφια.

Πόσοι περιττοὶ κόποι ἀλήθεια! "Οταν κανεὶς δὲν εἶναι ἀναγκασμένος νὰ σκύψῃ γιὰ νὰ πλύνῃ τὰ πιάτα ἢ γιὰ νὰ σιδερώσῃ, κουράζεται πολὺ λιγώτερο! "Οπως κουράζεται λιγώτερο ὅταν δὲν εἶναι ὑποχρεωμένος νὰ κάνῃ ἀκροβασίες ἢ νὰ τεντωθῆ στὶς μύτες τῶν ποδιῶν γιὰ νὰ πιάσῃ μιὰ χύτρα ἢ νὰ ξεκρεμάσῃ τὸ τηγάνι. "Επειτα εἶναι ἕνα σωρὸ δουλειές, ποὺ μπορεῖ κανεὶς θαυμάσια νὰ τὶς κάνῃ καθισμένος: νὰ καθαρίσῃ χόρτα ἢ πατάτες, νὰ γυαλίσῃ παπούτσια, κλπ. Ἡ νοικοκυρὰ πρέπει νὰ τὰ προσέχῃ ὅλ' αὐτά. Τίποτε δὲν εἶναι πιὸ ἀνόητο ἀπὸ τὸν περιττὸ κόπο ποὺ ξεθεώνει τὴν νοικοκυρὰ χωρὶς λόγο. Νὰ σᾶς πῶ κάτι ποὺ σίγουρα δὲν τὸ συλλογιστήκατε. Ποιὰ ἀπὸ σᾶς βγαίνει γιὰ ψώνια μὲ δυὸ σάκκους ἢ δυὸ φιλέδες; Στοιχηματίζω ἐλάχιστες! "Ομως δὲν μπορεῖτε νὰ φαντασθῆτε πόσο εὔκολα κανεὶς σηκώνει μεγάλο βάρος μὲ δυὸ σάκκους! Τὸ βάρος μοιράζεται, τὸ κορμὶ δὲν γέρνει στὸ ἕνα μέρος μόνο κι' ἔτσι ἔχει κανεὶς ἰσορροπία στὸ βάδισμα!

Ἡ θειὰ ΜΑΡΙΑΝΝΑ

Χρήσιμα κουτιὰ φτιαγμένα ἀπὸ κάρτ - ποστάλ.

Η ΘΡΗΣΚΕΥΤΙΚΗ ΜΑΣ ΣΤΗΛΗ

Τὸ ζήτημα τῆς συντροφιᾶς

Ἔχομε ὑποσχεθῆ, πὼς σήμερα θὰ μᾶς ἀπασχολοῦσε ἡ δεύτερη ἐρώτηση τοῦ Νίκου Φωτεινοῦ. Ἔγραφε, λοιπόν, στὴ δεύτερη ἐρώτησή του: «Ἀποφεύγοντας τὶς κακὲς παρέες, δὲν ὑπάρχει φόβος νὰ θεωροῦμε ὅλους τοὺς ἄλλους κακοὺς καὶ τὸν ἑαυτό μας καλὸν καὶ νὰ γίνωμε ἔτσι ἐγωϊσταί;»

Πολὺ ὡραία ἐρώτηση. Πρακτικὴ μετρημένη, καὶ τὸ πιὸ σπουδαῖο, εἶναι δυνατὸ νὰ μᾶς ἀπασχολήση κάθε μέρα στὴ ζωή μας. Πραγματικά, κάθε τόσο στὸ σπίτι μας, στὸ σχολεῖο, στὸ δρόμο, δὲν ἀντιμετωπίζουμε αὐτὸ τὸ πρόβλημα; Τί πρέπει νὰ κάνωμε; μᾶς ἐρωτᾶ ὁ Νίκος;

Τί πρέπει νὰ κάνωμε; Ἡ ἀπάντηση, ἀλήθεια, εἶναι δύσκολη, γιατὶ εἶναι δύσκολο νὰ τὴν ἐφαρμόση κανείς. Εἶναι ὅμως καὶ εὔκολη, γιατὶ εἶναι εὔκολο νὰ τὴ βρῆ ὁ καθένας. Τὴ μαντεύετε; Φαντάζομαι πὼς τὴν βρήκατε κι' ὅλας. Σᾶς 6λέπω, νὰ χαμογελᾶτε ἀπὸ εὐχαρίστηση. Γιατί σκέπτεσθε: Μὰ ἀφοῦ ἔχομε πῆ, ὅτι σὲ ὅλα μας θὰ πρέπει νὰ ἔχωμε ὡς πρότυπο τὸν Κύριό μας; Στὴν περίπτωση αὐτὴ τί θὰ πρέπει νὰ κάνωμε; Δὲν θὰ πρέπει νὰ ἰδοῦμε ποιὰ ἦταν ἡ συμπεριφορά Του ἀπέναντι στοὺς κακούς, τοὺς ἁμαρτωλούς; Καί, βέβαια, πρέπει.

Γιὰ ἂς ἰδοῦμε, ποιὰ ἦταν ἡ συμπεριφορὰ τοῦ Κυρίου ἀπέναντι στοὺς ἁμαρτωλούς. Πρῶτα - πρῶτα, τοὺς ἀπέφευγε, ἢ τοὺς ἔκανε παρέα; Γιὰ τὸ ζήτημα αὐτό, δὲν ἔχομε νὰ ψάξουμε καὶ πολύ. Οἱ ἴδιοι οἱ ἐχθροί Του Τὸν κατηγοροῦσαν, ὅτι κάνει πολὺ παρέα μὲ τοὺς ἁμαρτωλούς. Καὶ ἦταν ἀλήθεια. Γι' αὐτὸ κι' Ἐκεῖνος τοὺς ἀπαντοῦσε ὅτι δὲν ἦλθε στὸν κόσμο γιὰ νὰ καλέση νὰ μετανοήσουν οἱ καλοί, ἀλλὰ οἱ ἁμαρτωλοί! Ἑπομένως ὁ Κύριος μᾶς δίνει τὸ παράδειγμα μὲ τὴν ἰδιά Του τὴ ζωή. Ἔκανε παρέα μὲ κακούς, καὶ παραέκανε.

Τότε, θὰ μοῦ πῆτε, γιατὶ ὅλοι μᾶς λένε: Προσέχετε μὲ ποιοὺς κάνετε παρέα! Προσέχετε μὴ παρασυρθῆτε ἀπ' τὶς κακὲς συναναστροφές! Φυλαχθῆτε, ἀποφεύγετέ τους! Ποιὸ εἶναι τὸ σωστό; Τὸ παράδειγμα τοῦ Κυρίου μας, ἢ αὐτὸ ποὺ μᾶς συμβουλεύουν ὅλοι;

Παιδιά μου, καὶ τὰ δυὸ εἶναι σωστά, γι' αὐτὸ καὶ τὰ δυὸ πρέπει νὰ τὰ ἐφαρμόζουμε. Μὴν ἀπορῆτε, πὼς εἶναι δυνατὸν καὶ τὰ δυὸ νὰ εἶναι σωστά, καὶ πὼς μποροῦμε καὶ νὰ κάνουμε παρέα μὲ κακοὺς καὶ ταυτοχρόνως νὰ τοὺς ἀποφεύγουμε. Εἶναι δυνατόν, γιατὶ καὶ ὁ Κύριος τὸ ἴδιο ἔκανε. Καὶ μαζί τους πήγαινε, ἀλλὰ καὶ δ ε ν ἦ τ α ν ἕ ν α μαζί τους. Πήγαινε μαζί τους, γιατὶ ἔνοιθε, πὼς ἔπρεπε νὰ τοὺς ἔχη στὴν συντροφιά Του. Ἔπρεπε νὰ ἀκοῦν τὴ διδασκαλία Του, νὰ βλέπουν τὰ παραδείγματά Του. Ὅπως ἔλεγε ὁ ἴδιος, ἀπὸ γιατρὸ δὲν ἔχουν ἀνάγκη ὅσοι εἶναι καλὰ στὴν ὑγεία τους, ἀλλὰ ἐκεῖνοι ποὺ εἶναι ἀρρωστημένοι. Ἂν δὲν τοὺς ἔπαιρνε κοντά Του, πῶς θὰ ἦταν δυνατὸν νὰ θεραπεύση τὴν κακία τους;

Καὶ ὅμως, παρ' ὅλ' αὐτά, δὲν ἦταν ἕνα μαζί τους. Ἔκανε κανένα κακό, ἀπ' ἐκεῖνα ποὺ ἔκαναν ὅσοι Τὸν ἐπλησίαζαν; Ἔλεγε κανέναν κακὸ λόγο; Ἀδικοῦσε κανέναν; Συκοφαντοῦσε κανέναν; Ἔβλαπτε κανέναν; Οὔτε μπορεῖ νὰ περάση ἀπ' τὸ μυαλό μας, πὼς ὁ Κύριος ἦταν δυνατὸν νὰ κάνη ὁποιοδήποτε, ἔστω καὶ τὸ παραμικρότερο κακό. Μᾶς τὸ βεβαιώνει ὁ ἴδιος ὁ Θεός, μὲ τὸ Λόγο Του. Λέγει γιὰ τὸν Κύριο, ὅτι «ἁμαρτίαν οὐκ ἐποίησε, οὐδὲ εὑρέθη δόλος ἐν τῷ στόματι αὐτοῦ», δηλαδή, ἁμαρτία δὲν ἔκανε καμμιὰ καὶ πονηριά, δόλια λόγια ποτὲ δὲν εἶπε τὸ στόμα Του. Ἔτσι, ἂν καὶ ἦταν μαζί τους, δὲν λερωνόταν ἀπ' τὴ βρωμιὰ τῆς ψυχῆς τους. Συνέβαινε, μάλιστα, ἀκριβῶς τὸ ἀντίθετο. Ὅταν ἔμπαινε στὴν παρέα τους, νόμιζε κανεὶς πὼς καὶ σ' αὐτοὺς γινόταν κανένα θαῦμα. Ἄλλαζαν, καλυτέρευαν, μερικοὶ γιὰ ὅση ὥρα ἦσαν κοντά Του, ἄλλοι γιὰ περισσότερο, ἄλλοι γιὰ πάντα. Δὲν συζητοῦσαν βρώμικα πράγματα, δὲν μάλωναν μεταξύ τους, δὲν μιλοῦσαν γιὰ κλεψιὲς καὶ γιὰ ἀδικίες, δὲν σχεδίαζαν κακουργήματα. Τὸ μυαλό τους κι' ἡ καρδιά τους λὲς καὶ γέμιζε φῶς καὶ καλωσύνη. Ἦταν ἄλλοι ἄνθρωποι. Κάτι τοὺς ἔκανε νὰ Τὸν σέβονται, νὰ Τὸν ντρέπονται. Ἔννοιωθαν πὼς πρέπει νὰ τοῦ μοιάσουν. Γι' αὐτὸ πήγαινε κοντά τους.

Ἐν τούτοις γιὰ μᾶς ὑπάρχουν καὶ κίνδυνοι. Ἀλλὰ γι' αὐτοὺς στὸ ἑπόμενο.

Ὁ Πάτερ ΙΕΡΩΝΥΜΟΣ

ΤΑ ΝΕΑ ΤΑΛΕΝΤΑ

ΣΗΜΕΡΑ ΑΡΧΙΖΕΙ

Δὲ πῆγα ποτὲ στὸν ἱππόδρομμο. Καὶ σήμερα ἀρχίζει. Τὸ ξέρω. Οἱ ἐφημερίδες τὸ γράφουν ἐδῶ κι' ἕνα μῆνα, κι' ὁ τοῖχος ἀντικρὺ ἔχει ἕνα πανὼ μ' ἄσκημα χρώματα. Εἶναι κάτι ἄλογα ποὺ τρέχουν. Κι' ἀπὸ κάτω μὲ κεφαλαῖα γράμματα: «Τὴν ΚΥΡΙΑΚΗ ΤΗΣ ΤΑΔΕ ΤΟΥ ΜΗΝΑ ΑΡΧΙΖΟΥΝ ΟΙ ΙΠΠΟΔΡΟΜΙΕΣ». Κι' ὁ κόσμος ὅλος τὸ λέει: — Σήμερα ἀρχίζει ὁ Ἱππόδρομος. Τί μοῦ τὸ λέτε ὅμως ἐμέ; Μήπως δὲν τὸ ξέρω. Τόσος θόρυβος πιά. Μὰ δὲν θὰ πάω. Δὲ πῆγα ποτές. Κι' ὅμως θάθελα νὰ πήγαινα — ἔτσι — γιατὶ σήμερα ἀρχίζει.

Σκέπτομαι τ' ἄλογα νὰ τρέχουν γύρω-γύρω καὶ νὰ σηκώνουν σκόνη, ὅμοια ὅπως καὶ στὸ πανὼ ποὖναι στὸν τοῖχο ἀντικρύ. Μὰ θὰ πρέπει τ' ἄλογα κάτι νὰ θυμίζουν σ' αὐτοὺς ποὺ τὰ βλέπουν νὰ τρέχουν στριφογυριστά. Κάτι ποὺ νὰ μὴ μοιάζη μ' ἄλογα. Μὰ οἱ ἄνθρωποι δὲ βλέπουν τίποτε τὸ διαφορετικό. Γιατὶ ἐκείνη τὴν ὥρα δὲν ἀτενίζουν πιὸ πλατειά, γιατὶ δὲν ἔχουν φαντασία. Οἱ ἄνθρωποι πᾶνε στὶς κοῦρσες γιὰ νὰ δείξουν ὄμορφα ροῦχα καὶ καπέλλα, γιὰ νὰ παίξουν ἢ ἔτσι γιὰ νὰ πᾶνε, ἀλλὰ καὶ πῆγε ὁ πλαϊνός. Ἐγὼ ἂν πήγαινα δὲ θἄχα τουαλέττα νὰ φορέσω, μήτε καπέλλο νὰ βάλω, μήτε χρήματα γιὰ νὰ παίξω, κι' οὔτε παρέα νὰ χασομερήσω. Μὰ δὲ μὲ νοιάζει γιατὶ δὲν ἔχω πάει ποτές κι' οὔτε ἔχω χάσει τίποτες κι' οὔτε θὰ χάσω.

Φαντάζομαι νἆναι μεγάλος, τόσος ποὺ θὰ χάνεσαι, κι' ὁ ἕνας θὰ σκουντιέται πάνω στὸν ἄλλο, ἔτσι ὅπως στὸν «Παναθηναϊκὸ» ἢ στὰ Χαυτεῖα. Κι ὕστερα μπορεῖ νὰ μὴ βλέπης καλά. Γιατὶ μιὰ κυρία μὲ μεγάλο καπέλλο θἆναι μπροστά σου καὶ σὺ θὰ ντρέπεσαι νὰ τῆς πῆς βγάλτο. Καλλίτερα λοιπὸν ἐδῶ. Νά, ἀπ' τὸ παράθυρο βλέπεις τὴν πολιτεία μὲ τοὺς δρόμους της, καὶ σοῦ φαίνεται σὰν ἱππόδρομος. Βλέπεις ἀκόμα πολλὰ πράγματα ποὺ μοιάζουν μ' ἄλογα νὰ τρέχουν. Κι' εἶναι ἡ σκόνη τοῦ δρόμου ποὺ σηκώνεται κι' εἶναι οἱ ἄνθρωποι ποὺ περνοῦν ὑδροκοπόντας καὶ καταπίνουν τὶς βρωμιές. Κι' ὁ ἕνας προσπαθεῖ νὰ πάη πιὸ μπρὸς ἀπ' τὸν ἄλλο νὰ κερδίση. Κι' εἶναι καὶ σακάτηδες μαζί τους μὲ κομμένα πόδια καὶ χέρια, καμώματα τοῦ τελευταίου πολέμου.

Ἀπ' τὸ παράθυρό μου φαίνεται ἡ πολιτεία κι' οἱ δρόμοι της. Μέσα σ' αὐτοὺς βλέπω τὸν ἀγῶνα κι' ἀκούω. Ἀκούω τὸ βογγητό τους ποὔρχεται μέχρι τὸ παραθύρι μου.

Μοιάζουν μὲ τὰ βουερὰ ἐκεῖνα κύματα ποὺ δὲ σκάζουν. Τὰ κύματα τοῦ Ἀτλαντικοῦ νὰ ποῦμε. Σοῦ φαίνονται σὰν ὠκεανός. Καὶ σὺ νοιώθεις τὸν ἑαυτό σου σὰ μιὰ σταγόνα, νὰ μιὰ τόση δὰ μικρὴ σταγονίτσα. Καὶ φοβᾶσαι τὸ κῦμα. Μὰ παίρνεις θάρρος γιατὶ καταλαβαίνεις ὅτι εἶσαι καὶ σὺ ἕνα κομμάτι τοῦ ὠκεανοῦ, ἕνας σβόλος τῆς γῆς. Μὴ μείνης μόνος σου γιατὶ θὰ σὲ πάρη ὁ ἥλιος, θὰ σὲ πιεῖ ἡ γῆς.

Νά καὶ τ' ἀστέρια ποὺ βγαίνουν. Κι' αὐτὰ θυμίζουν ἄλογα, κι' ὁ οὐρανὸς ἱππόδρομο. Εἶναι τ' ἄλογα ποὺ ἔτρεξαν καὶ νίκησαν. Γι' αὐτὸ λάμπουνε ἔτσι.

Κάτι κουρελῆδες χαμένοι περνᾶν τώρα ἀπ' τὸ παραθύρι μου. Αὐτοὶ δὲ βιάζονται. Περπατοῦν σιγὰ καὶ κυλιοῦνται στὸ βοῦρκο σὰν τὰ γουρούνια. Αὐτοὶ ξέφυγαν ἀπ' τοὺς ἄλλους. Πῆγαν στοὺς σκοτεινοὺς δρόμους κι' ὅλο χωνόντουσαν πιὸ βαθειὰ μέσα στὰ σκοτάδια ντροπιασμένοι γιὰ τὸ κατάντημά τους. Γιατὶ ἡ κοινωνία δὲν τοὺς ἤθελε.

Σκότωσαν τὴν ψυχή τους καὶ τώρα γυρίζουν πεθαμένοι ἀνάμεσα στοὺς ζωντανούς. Ὅμοια μὲ τὰ βρώμικα στάσιμα νερὰ φαίνονται ποὺ ἡ βρῶμα τους γεμίζει τὸν ἀέρα καὶ σὲ πνίγει.

Πέρασε καὶ μιὰ κηδεία. Μὰ πιὸ πεθαμένοι ἀπ' τὸ νεκρὸ μοῦ φάνηκαν οἱ ἄλλοι ποὺ πέρασαν...

Εἶδα κι' ἕνα γάμο. Κι' ἔνοιωσα ζωντάνια καὶ νέκρα μαζί.

Πέρασε καὶ μιὰ κοπέλλα κι' ἔκλαιγε. Κάποιον περίμενε καὶ δὲν ἦρθε, ἔφυγε γιὰ πάντα. Ζήλεψε ἡ κοπέλλα τὴ νύφη, ζήλεψε καὶ τὸ νεκρό. Μόνο τοὺς ἀνθρώπους ποὺ ἀγωνιζόντουσαν δὲ ζήλεψε. Τὸ βρῆκε μάταιο νὰ πάη μαζί τους ν' ἀγωνιστῆ κι' αὐτή. Ἀφοῦ αὐτὸς ἔφυγε. Προτιμοῦσε νὰ μείνη καὶ κύτταξε τ' ἄστρα. Μ' αὐτὰ λάμπανε γιατὶ εἴχανε νικήσει κι' αὐτὴ πήγαινε νὰ βυθιστῆ στὰ σκοτάδια.

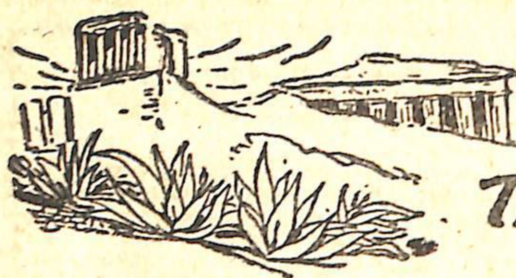
Κύτταξε γύρω, ἔνοιωσε μόνη καὶ φοβήθηκε. Εἶδε τοὺς δρόμους, εἶδε τὰ μπουλούκια τῶν ἀνθρώπων καὶ τοὺς κουρελῆδες. Καὶ χώθηκε στοὺς ἀνθρώπους.

Ναί σήμερα ἀρχίζει, κι' αὔριο καὶ κάθε καινούργια μέρα ποὺ λάμπει.

ΚΥΒΕΛΗ

Η ΒΕΛΑΝΙΔΙΑ — Ν. Γιαννούλης

Γιά νά γνωρίσωμε τήν ΕΛΛΑΔΑ

Στό θέατρο τῆς Κνωσσοῦ

Σήμερα λοιπόν ἔχουμε γιορτή! Ἀπ' τόν τρίτο ἐξώστη τοῦ παλατιοῦ τῆς Βασίλισσας Πασιφάης — ἀκουμπισμένοι στά ἱερά κέρατα, πού τοῦ χρησιμεύουν γιά διακόσμηση καί μαζί θεωρεῖο — βλέπουμε τό θέατρο. Εἶναι κιόλας κατάμεστο. Ἀχάραγα ἔτρεξε γιά νά πιάση ὁ κόσμος θέση. Στά μαρμαρένια εὐθύγραμμα σκαλοπάτια ξεχωρίζουμε κιόλας τ' ἀντρίκια — γυμνά ἀπ' τή μέση κι' ἐπάνω — κορμιά καί τά λυγερά καί κομψοντυμένα γυναίκεια σώματα... Κεφαλάκια μέ μπούκλες ἀνήσυχες, γέρνουν τόνα στ' ἄλλο κοντά νά ποῦνε τίς κρίσεις τους γιά τό θέαμα...

Στή μέση δυό σειρές σκαλοπάτια προσμένουν ἄδεια. Εἶναι γιά μᾶς... Δέ φοβόμαστε πώς θά μείνουμε ὄρθιοι γι' αὐτό κιόλας χασομεροῦμε προσμένοντας τούς εὐγενικούς ξεναγούς μας: Τήν Ἀριάδνη καί τόν Ἀνδρόγεω... Ἡ μικρότερη κόρη τοῦ βασιλιᾶ, ἡ ξανθόμαλλη Φαίδρα, βρίσκεται κιόλας στό στίβο, γιατί εἶναι ἀθλήτρια. Θά πηδήξη, μαζί μ' ἄλλες νέες τῆς Κρήτης, στή ράχη τοῦ ταύρου καί θά χορέψη ἐπάνω στά δυό του κέρατα, ἐλαφριά σάν Συλφίδα... Εἶναι ἡ καλλίτερη ἀκροβάτισσα τῆς Κνωσσοῦ, κι' ἄς μήν ἔχει κλείσει ἀκόμα τά δεκατέσσερα χρόνια της. Χτές τό βράδυ, στό δεῖπνο πού μᾶς προσφέρανε στό παλάτι, στό Μέγαρο τῶν ἀνδρῶν, ὁ Ἀνδρόγεως μᾶς ἐξήγησε πῶς ἱδρύθηκαν στήν Κνωσσό τά Ταυροκαθάψια.

— «Ὁ Ταῦρος, μᾶς εἶπε, εἶναι γιά μᾶς ζῶο ἱερό. Μᾶς τόν χάρισε ὁ Ποσειδῶνας. Κάποια μέρα τόν παρακάλεσε ὁ βασιλιᾶς καί πατέρας μου νά τοῦ στείλη γιά τή θυσία του ἕνα ζῶο ἀντάξιο γιά θεούς.

Βρισκότανε στ' ἀκρογιάλι ὅπου εἶχε στηθῆ ὁ βωμός. Δέν πρόφτασε νά τελειώση τήν προσευχή του καί φούσκωσε ἡ θάλασσα κι' ἔγινε ἄγριο βουνό, ἕτοιμο νά ξεσπάση σέ τρικυμία... Καί νά, τό κῦμα της παίρνει σχῆμα ταύρου κατάλευκου, βγαίνει στήν ἀκτή, προχωρεῖ μέ περήφανο βῆμα καί γονατίζει μπροστά στό βωμό. Σάστισε ὁ Μίνωας ὅταν εἶδε τήν ὀμορφιά του. Τί ζῶο ἤταν ἐκεῖνο! Ὤ, θάταν ἔγκλημα ἄν τοῦ θέριζε τό σπαθί τό χιονάτο κεφάλι.

Καί τότε μιά σκέψη ἄνιερη τοῦ ἦρθε στό νοῦ. Νά κρατήση τόν ταῦρο τό θεϊκό νά διαιωνίση τό γένος του καί νά θυσιάση στόν Ποσειδῶνα ἕνα ταῦρο ἀπό τά δικά του κοπάδια... Ἔτσι κι' ἔγινε. Μέ μιᾶς ὅμως ὁ ταῦρος ἐκεῖνος ἀγρίεψε κι' ἔτρεξε στά δάση, ρημάζοντας κάθε τόσο τούς κάμπους καί τά χωράφια τῆς Κρήτης. Ὁ Ἡρακλῆς, ἕνας ἥρωας, πού τόν ξέρετε βέβαια, ἦρθε προσταγμένος ἀπό τό βασιλιᾶ τῆς Μυκήνας, τόν Εὐρυσθέα, νά πάρη τόν Ταῦρο. Τόν ἔπιασε καί τόν δάμασε μέσα στό θέατρο, σέ μιά πάλη ἀναίμακτη. Ἀπό τότε ἱδρύσαμε τά «Ταυροκαθάψια», ὅπου παίζουμε μέ τούς ταύρους, κάνουμε ἀκροβασίες στήν πλάτη τους, ἐνῶ τρέχουν, μά δέν τούς σκοτώνουμε γιατί τ' ἄγρια θεάματα δέν ἀρέσουν σέ πολιτισμένο λαό σάν ἐμᾶς».

Αὐτά τά λόγια τοῦ νέου πρίγκηπα θυμόμαστε τώρα πού καμαρώνουμε τό κατάμεστο θέατρο. Μά νά, τό ἅρμα τοῦ Μίνωα ξεκινᾶ! Κατεβαίνομε ἀπό τόν ἐξώστη καί σμίγομε μέ τούς αὐλικούς, πού τό συνοδεύουν. Σέ λίγο, βρισκόμαστε στό θέατρο κι' οἱ γιορτές ἀρχίζουν.

Ὁ Μίνωας κάνει σπονδή στόν πατέρα του, τό Μεγάλο Δία, κι' ὕστερα δίνει τό σύνθημα. Πρώτη παρουσιάζεται ἡ Ἀριάδνη, πού εἶναι ἱέρεια τῆς θεᾶς τῶν Φιδιῶν. Εἶναι ντυμένη ὅπως τό πήλινο ἀγαλματάκι πού εἴχαμε δῆ στό Μέγαρο τοῦ Θρόνου. Ἔχει φίδια στή μέση ἀντίς γιά ζώνη, φίδια στά χέρια της γιά βραχιόλια καί ἕνα πελώριο φίδι εἶναι κουλουριασμένο στό μακρουλό της καπέλλο πού μοιάζει μέ πύργο ἐπάνω στά μαῦρα μαλλιά της.

Ἡ φοῦστα της ὅλο φαρμπαλάδες στενή ψηλά καί τετράγωνη κάτω, σέρνεται στή γῆ καί τῆς κρύβει τά πόδια... Τό στενό της μπουστάκι ἀφήνει γυμνά τά μπράτσα πού τά τυλίγει τό φίδι. Ἡ μέση της εἶναι δαχτυλιδένια. Καθώς χορεύει τούς ἱερούς χορούς, γύρω ἀπ' τό βωμό, τῆς κρατοῦν τό ρυθμό οἱ ὁλόμαυρες μποῦκλες πού πέφτουν στούς ὤμους της.

Ὅταν γέρνει στό τέλος κουλουριασμένη σά φίδι μπροστά στό βωμό τῆς θεᾶς τῶν φιδιῶν, τό μαρμάρινο θέατρο τρέμει συθέμελα ἀπό θεϊκό ρῖγος. Ἔξαλλοι τή χειροκροτοῦν ἄντρες καί γυναῖκες. Ὁ κόσμος πιστεύει γιά μιά στιγμή πώς εἶδε στήν ὄψη της τή θεά του τήν ἴδια. Τή θεά μάνα, τή θεά γονιμότητα, τή θεά εὐτυχία.

Ἕνας σαλπικτής φυσᾶ τήν πνοή του στό ἱερό κέρας... Εἶναι τό σύνθημα γιά νά φέρουν τούς ταύρους.

Εἴχαμε θαυμάσει στούς τοίχους τοῦ παλατιοῦ, σέ νωπογραφίες, πάμπολλες σκηνές ἀπό τούς ὡραίους αὐτούς ἀγῶνες. Μά ὅ,τι εἴδαν τά μάτια μας ξεπερνᾶ καί τή φαντασία ζωγράφου.

Τρεῖς ταῦροι μπῆκαν στό στίβο. Ἀμέσως πετάχτηκαν ἀπ' τά πρῶτα σκαλιά οἱ ταυροκαθάπτες.

Κορίτσια κι' ἀγόρια ντυμένα τό ἴδιο: Μ' ἕνα μικρό περίκαλυμα μόνο στή μέση. Ὁλόγυμνα τ' ἄλλα κορμιά, ξεχώριζαν ἀπό τό χρῶμα τους. Κοκκινωπά, λιοκαημένα τ' ἀγόρια, ἄσπρα σάν ἀλάβαστρος τά κορίτσια. Μίσχος λεπτῶν λουλουδιῶν, ἀγέρινα πλάσματα! Σήκωναν τά χέρια καί μ' ἕνα πήδημα βρίσκονταν στή ράχη τοῦ ταύρου. Ἄλλες ἀπ' τά κέρατα, ἄλλες ἀπ' τήν οὐρά, ἄλλες ἀπ' τή μέση... Ὁ ἕνας πίσω ἀπ' τόν ἄλλο... Δέν πρόφταινε, ξαφνιασμένο τό ζῶο, ν' ἀποτινάξη τό πρῶτο βάρος κι' ἔνιωθε δεύτερο στήν πλάτη του.

Ἕνα κοριτσάκι ντυμένο σάν κρίνο, κρατεῖ ἕνα ἄσπρο μαντήλι καί σείοντάς το, σά μικρή σημαιούλα, καλεῖ τόν πιό ἄγριο ταῦρο. Ὁ κόσμος γνωρίζει τή Φαίδρα, τήν κόρη τοῦ βασιλιᾶ, καί ξεσπᾶ σ' ἐπευφημίες...

Ὁ ταῦρος πηγαίνει κοντά της, σκύβει τά κέρατα, σά νά τήν καλεῖ. Ἡ μικρή τόν χαϊδεύει καί ξεμακραίνει, πετώντας στή μέση τοῦ στίβου τό μαντηλάκι της. Ὁ ταῦρος ὁρμᾶ κατά πάνω στήν κόρη. Μά ἐκείνη μ' ἕνα της πήδημα βρίσκεται πάνω του ἀνάμεσα στά καμπυλωτά κέρατά του, ὀρθή σάν κρῖνο... Τό ζῶο τρέχει, σάν μαγεμένο κι' ἡ κόρη ὁλόρθη κι' ἀσάλευτη χαιρετᾶ τό λαό. Ὕστερα ἀρχίζει τίς θαυμαστές της ἀκροβασίες πού μοιάζουνε μέ χορό. Ὁ ταῦρος μερώνεται λίγο-λίγο, τό βῆμα του γίνεται ἀργό, ρυθμικό. Στό τέλος πηγαίνει στά πόδια τοῦ βασιλιᾶ κι' ἀποθέτει τό θησαυρό του.

Τ' ἀπόγεμα πᾶμε περίπατο στήν πλαγιά τοῦ λόφου νά δοῦμε τό θερινό παλατάκι. Εἶναι ἀλήθεια πολύ κομψό... Ὁ δρόμος κατεβαίνει σέ ζίγκ-ζάγκ, ἀκολουθοῦμενος ἀπό ἕνα κανάλι πού γίνεται καταρράκτης, σέ κάθε στροφή. Ἔτσι, καθώς περπατᾶς, ἔχεις τήν ἐντύπωση πώς σέ συνοδεύει ἡ δροσιά κι' ἡ χαρά τῆς καλοκαιριάτικης ἐξοχῆς. Ὅταν σταματᾶς στήν αὐλή τοῦ μικροῦ παλατιοῦ, σταματᾶ καί τό κρουσταλλένιο νερό καί πετιέται σέ πίδακα δροσερό κι' ἀσημένιο μπροστά σου.

Θρονιά ἄνετα προσμένουν ἀντίκρυ στό γραφικώτατο θέαμα τῆς θάλασσας.

Βάζα λεπτά σάν τό τσόφλι τ' αὐγοῦ — τά περίφημα Καμαραϊκά — σέ μαγεύουν μέ τίς κομψές τους διακοσμήσεις. Φυτά καί λουλούδια καί ζῶα τῆς θάλασσας.

Εἶναι γεμάτα λουλούδια, κρόκους, λωτούς, ξωτικούς παπύρους.

Ὅλα εἶναι ὄμορφα στήν παράξενη αὐτή πολιτεία. Κι' οἱ ἄνθρωποι γελαστοί καί καλόκαρδοι, φίλοι τῆς εἰρήνης καί τῆς ἀγάπης. Κυνηγοῦν, παίζουν, ἀγωνίζονται, ταξιδεύουν καί φέρνουν στόν τόπο τους πλούτη.

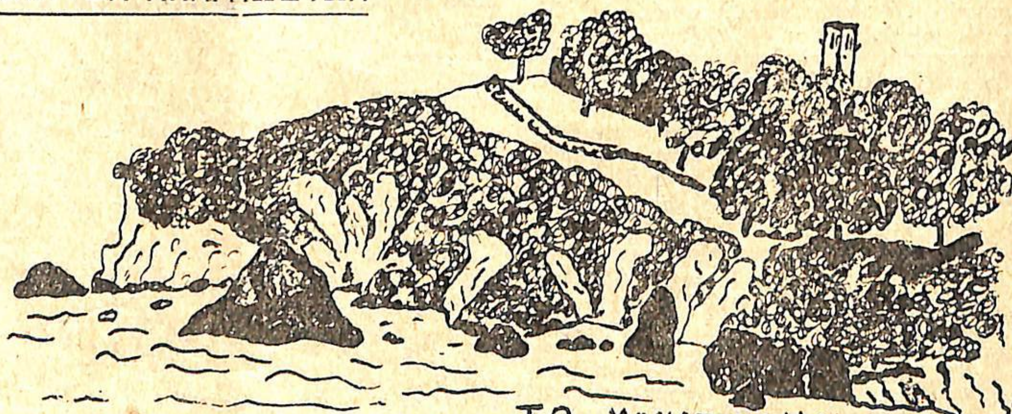
— Αὐτή θἆναι ἡ γῆ τῶν Μακάρων, λέει ὁ Φάνης.

— Καί τί θά ποῦμε στό βασιλιᾶ μας; ρωτᾶ ἡ Μυρτώ.

— Πώς εἶναι ἐπικίνδυνο νά τά βάλη κανένας μέ τέτοιο λαό καί πώς εἶναι καλλίτερα νά τόν ἔχη φίλο...

Φεύγουμε, ἡ μᾶλλον ξυπνοῦμε ἀπ' τ' ὄνειρο ὅπου μᾶς ἔχει βυθίσει τ' ἀφάνταστο ὅραμα τῆς Κνωσσοῦ. Τά λόγια σου, δάσκαλε Μανωλάκη, κι' ἡ φλόγα πού καίει τήν κρητική σου ψυχή, ἔκαμαν τό θαῦμα: Μᾶς γύρισες πάνω ἀπό τριάντα αἰῶνες πίσω. Εἶχες βέβαια συνεργό καί τόν Ἔβανς, τόν Ἄγγλο ἀρχαιολόγο, πού ἔσκαψε κι' ἀναστήλωσε καί ζωντάνεψε τήν παραμυθένια αὐτή πολιτεία, σά δεύτερος Μίνωας καί κρατεῖ μέσα στό ὑπέροχο ἔργο του, ἄφθαρτη κι' ἀνέγγιχτη τήν ψυχή τῆς πανάρχαιης Κρήτης. Ἄς εἶστε κι' οἱ δυό σας εὐλογημένοι, γιά τή χαρά πού μᾶς δώκατε στ' ἀλαβάστρινο τοῦτο παλάτι. ΕΛΕΝΗ ΠΑΡΗ

ΣΚΙΤΣΑ ΑΝΑΓΝΩΣΤΩΝ

ΤΟ ΜΟΝΑΣΤΗΡΑΚΙ ΤΗΣ ΠΑΡΓΑΣ
(Τοῦ Ἠλία Ζώτου)

ΒΙΒΛΙΟΔΕΤΙΚΗ

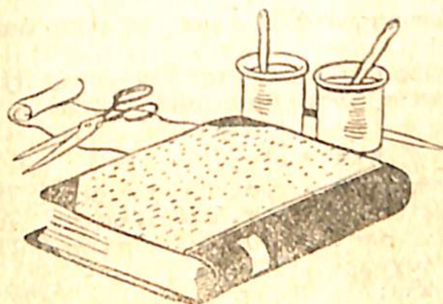
Πολλοὶ φίλοι μας κι' ἀναγνῶστες τοῦ «Σπιτιοῦ τοῦ Παιδιοῦ» μᾶς ἔχουν παρακαλέσει ἀπὸ καιρὸ νὰ τοὺς μάθουμε πῶς δένονται τὰ βιβλία.

Γιὰ νὰ δέσουν τὰ σχολικά τους βιβλία, καὶ τὸν τόμο τοῦ «Σπιτιοῦ τοῦ Παιδιοῦ». Δίκηο ἔχουν τὰ παιδιά. Τὰ βιβλία, ἀλλὰ ἀκόμη περισσότερο τὰ περιοδικὰ σκορπίζονται καὶ χάνονται ὅταν δὲν εἶναι δεμένα. Γι' αὐτὸ ἀπὸ τὸ σημερινὸ φύλλο, θ' ἀρχίσω νὰ σᾶς γράφω πῶς νὰ δένετε τὰ βιβλία σας. Μὲ πανί, μὲ χαρτόνι, μὲ ὅλους τοὺς τρόπους!

Ἂς ἀρχίσωμε ὅμως ἀπὸ τὴν ἀρχή. Ἀπὸ τὰ ὑλικὰ δηλαδὴ κι' ἀπὸ τὰ σύνεργα.

Ὑλικὰ καὶ σύνεργα.

1 μαχαιράκι καλὰ τροχισμένο, ποὺ νὰ κόβη περίφημα. Ἡ λεπίδα του θὰ εἶναι ψηλὴ 4 πόντους καὶ πλατειὰ 1½. Ἡ λαβὴ θᾶναι 8 πόντοι. Κοφτερὸ σὰ φαλτσέτα. 1 μικρὸ ἀκόνι, γιὰ ν' ἀκονίζωμε αὐτὸ τὸ μαχαίρι.

1 ψιλὸ σουβλὶ (τσαγκαροσούβλι) 1 ψαλίδι (ἂς εἶναι καὶ παληό).

1 σιδερένια ρίγα. Θὰ μᾶς τὴν φτιάση ὁ σιδερᾶς.

1 κομμάτι τσίγκο — 30 πόντους μῆκος, 20 πόντους φάρδος. Μᾶς τὸν κόβει ὁ φαναρτζῆς.

1 ὀρθὴ γωνία. Τὴ φτιάνομε καὶ μόνοι μας, ἀπὸ χαρτόνι.

1 σφυρί.

1 βιβλιοδετικὸ κόκκαλο. Στὴν ἀνάγκη ἕνα κομμάτι σίδερο φτενό. (Σὰν χαρτοκόφτης) χαρτόνι. Πανὶ (ὅτι νᾶναι, ἀλλὰ καλύτερα βέβαια βιβλιοδετικά). Σπάγγο. Κορδέλλα ψιλή. Βελόνες βιβλιοδετικές. Μερικὰ ψηλὰ (φτενὰ) σανιδάκια. 2 πινέλα. Ἕνα γιὰ τὴν ἀλευρόκολλα κι' ἕνα γιὰ τὴν ψαρόκολλα.

Δυὸ δοχεῖα: ἕνα γιὰ τὴν ἀλευρόκολλα κι' ἄλλο γιὰ τὴν ψαρόκολλα.

Ἂν ἔχομε σπίτι πρέσσα, δὲν ὑπάρχει λόγος ν' ἀγοράσωμε ξυλουργική.

Ὡστόσο ἡ πρέσσα μπορεῖ θαυμάσια ν' ἀντικατασταθῆ μὲ δυὸ βαριὲς πέτρινες πλάκες. Πάνω στὴ δεύτερη, βάζομε ἕνα μεγάλο λιθάρι γιὰ νὰ γίνη πιὸ βαριά.

Αὐτὰ εἶναι τ' ἀπαραίτητα ὑλικὰ καὶ σύνεργα γιὰ τὴν βιβλιοδετική. Πρὶν ἀρχίσωμε ὅμως νὰ μιλᾶμε γιὰ τὸ πῶς δένονται τὰ βιβλία, θὰ ἦταν καλὸ νὰ ξέρετε πῶς γίνεται ἡ ἀλευρόκολλα καὶ ἡ ψαρόκολλα.

ΠΩΣ ΓΙΝΕΤΑΙ Η ΑΛΕΥΡΟΚΟΛΛΑ

Αὐτὴ γίνεται μὲ ἀλεῦρι ἐκλεκτῆς ποιότητας (ἄχνη) νερό, καὶ λίγη στύψη.

Παίρνομε ἕνα ντενεκεδένιο δοχεῖο ἢ μιὰ παληὰ κατσαρόλα, ρίχνομε μέσα τὴν ἄχνη κι' ὕστερα νερὸ κρύο. Τ' ἀνακατεύομε νὰ γίνουν ζυμάρι νερουλό. Ὕστερα προσθέτομε κι' ἄλλο νερό, ὡς νὰ γίνη χυλός. Ἀνακατεύομε συνέχεια μ' ἕνα ξύλο, ὡς νὰ χύσωμε κρύο νερὸ τρεῖς φορὲς στὸν ὄγκο τοῦ ἀλευριοῦ (γιὰ ἕνα φλυτζάνι ἀλεῦρι, τρία νερό), ἀλλὰ σιγὰ σιγὰ τὸ νερὸ ἀνακατεύοντας ὁλοένα. Ὕστερα σὲ λίγο βραστὸ νερό, λυώνουμε τὴν στύψη καὶ τὴν χύνομε μέσα, (ἀφοῦ τὴν κοπανίσωμε πρίν). Κατόπι βάζομε τὴν κατσαρόλα μὲ τὸ λυωμένο ἀλεῦρι καὶ τὴν στύψη σὲ σιγανὴ φωτιά, ἀνακατεύοντας ἀδιάκοπα γιὰ νὰ μὴ σβωλιάση. Ἡ ἀλευρόκολλα πρέπει νὰ βράση καλὰ γιὰ νὰ εἶναι ἕτοιμη καὶ νὰ κολλάη.

Ο ΒΙΒΛΙΟΔΕΤΗΣ

Τί πρέπει νὰ κάνουμε

ΩΣΠΟΥ ΝΑΡΘΗ Ο ΓΙΑΤΡΟΣ

ΣΟΚ

(Συνέχεια ἀπὸ τὸ προηγούμενο)

Ὁ ἄρρωστος ποὺ ἔπαθε «σόκ» (καταπληξία) κινδυνεύει προπαντὸς ἀπὸ τὸ κρύο, γιατὶ τὸ αἷμα του καθὼς εἴπαμε, δὲν κυκλοφορεῖ κανονικά.

Μποροῦμε νὰ σώσουμε τὴν ζωὴ ἑνὸς ἀνθρώπου ποὺ ἔπαθε σόκ, φροντίζοντας νὰ ζεσταθῆ. Γι' αὐτὸ πρέπει νὰ τοῦ ρίξωμε ἄφθονες κουβέρτες, ἢ ἂν δὲν ἔχομε, τὰ παλτά μας, τὰ σακάκια μας, ἀκόμη κι' ἐφημερίδες. Στὰ πόδια του πρέπει νὰ τοποθετήσωμε θερμοφόρες, ἢ κοινὲς μπουκάλες γεμάτες νερό. Ἀκόμη ζεστὰ κεραμύδια, τοῦβλα, κλπ.

Πρίν, φυσικά, θὰ δοκιμάσωμε τὴ ζέστη τους στὰ μάγουλά μας, γιατὶ εἶναι πολὺ εὔκολο νὰ προκαλέσωμε ἐγκαύματα. Ὁ ἄνθρωπος ποὺ ἔπαθε σόκ, δὲν πολυνιώθει, καὶ μπορεῖ νὰ τὸν καίη μιὰ θερμοφόρα χωρὶς νὰ διαμαρτύρεται.

Ὅταν λέμε πῶς πρέπει νὰ ἔχωμε ζεστὸ τὸν ἄρρωστο, δὲν σημαίνει πῶς πρέπει νὰ τὸν σκεπάζωμε μέχρι ποὺ νὰ ἱδρώση.

Ὁ ἄφθονος ἵδρωτας κάνει νὰ ἐλαττωθοῦν τὰ ὑγρὰ τοῦ ὀργανισμοῦ, καὶ ὁ ἄρρωστος χειροτερεύει!

Μποροῦμε νὰ τοῦ τρίβουμε τὰ πόδια, ἀλλὰ χωρὶς νὰ τὸν ξεσκεπάζωμε.

Πῶς θὰ ξαπλώνωμε τὸν ἄρρωστο.

Ὁ ἄρρωστος ποὺ ἔπαθε «σόκ» δὲν ἔχει πολὺ αἷμα στὸ κεφάλι.

Γι' αὐτὸ πρέπει νὰ τὸν ξαπλώνωμε στὴ ράχη, μὲ τὸ κεφάλι πιὸ χαμηλὰ ἀπὸ τὸ σῶμα. Σηκώνομε τὸ στρῶμα στὴν ἀνάγκη, καὶ κάτω ἀπὸ τὸ στρῶμα βάζομε μαξηλάρια. Πρέπει νὰ σηκώνουμε τὸ κάτω μέρος τοῦ κορμιοῦ, πέντε ὡς σαράντα πόντους πιὸ ψηλὰ ἀπὸ τὸ κεφάλι!

Μὴ βάζετε ποτὲ μαξηλάρι κάτω ἀπὸ τὸ κεφάλι ἑνὸς ποὺ ἔπαθε ἀπὸ σόκ. Προπαντός, μὴ σηκώνετε ποτὲ τὸν ἄρρωστο ποὺ ἔπαθε σόκ, ἐκτὸς ἂν ἔχη χτυπήση δυνατὰ στὸ στῆθος, ἢ ἂν ἔχη δυνατὴ αἱμορραγία ἀπὸ τὴ μύτη, γιατὶ τότε πνίγεται, καὶ τοῦ χρειάζεται ν' ἀνασηκωθῆ λίγο γιὰ νὰ πάρη ἀνάσα.

Καὶ τώρα προσοχή: Ἂν ὁ ἄρρωστος δὲν εἶναι ἀναίσθητος. Δὲν ἔχει τραῦμα στὴν κοιλιὰ καὶ δὲν πρόκειται νὰ ἐγχειριστῆ ὕστερα ἀπὸ λίγες ὧρες, δῶστε του νὰ πιῆ ἄφθονα ζεστὰ ὑγρὰ (νερό, γάλα, ζουμί, καφέ, τσάϊ) γιατὶ μ' αὐτὰ αὐξαίνομε τὴν ποσότητα τοῦ αἵματος καὶ τὴν πίεση.

Ἀρχίζομε μὲ καφὲ ἢ τσάϊ (καφὲς εἶναι καλύτερα). Πρέπει νὰ τὰ πίνη ὅσο πιὸ ζεστὰ μπορεῖ νὰ τὰ δεχτῆ, κι' ἂν εἶναι πολὺ σοβαρά, μὲ τὸ κουταλάκι.

Δίνομε ἔτσι ἕνα φλυτζάνι, τοῦ τσαγιοῦ, κι' ὕστερα ἀπὸ μισὴν ὥρα, ἄλλο ἕνα, ποὺ τὸ ἐπαναλαβαίνομε κάθε μισὴ ὥρα.

Ἂν ὁ ἄρρωστος εἶναι ἀναίσθητος, μὴ τοῦ δώσετε τίποτε νὰ πιῆ.

Δῶστε του ν' ἀναπνεύση ξύδι — ἢ χύσετε σ' ἕνα μαντήλι ἑφτὰ μέρη νερὸ κι' ἕνα μέρος κοινῆς ἀμμωνίας — ἢ λίγη κολώνια.

Μὴ τοῦ δίνετε οἰνοπνευματῶδη.

Καὶ πάλι, τώρα, προσοχή.

Σὲ περίπτωση σοβαρῆς αἱμορραγίας εἴτε ἐξωτερικὴ εἶναι αὐτὴ εἴτε ἐσωτερική, μὴ δίνετε κανένα διεγερτικὸ (καφέ, τσάϊ κλπ.) πρὶν σταματήση ἡ αἱμορραγία.

Τὸ ἴδιο, μὴ δίνετε διεγερτικὰ ἂν ὁ ἄρρωστος ἔχει χτυπήσει στὸ κεφάλι, ἢ στὶς περιπτώσεις ποὺ ὁ ἄρρωστος ἔχει γρήγορο καὶ δυνατὸ σφυγμὸ καὶ τὸ πρόσωπό του εἶναι κόκκινο.

Σ' αὐτὲς τὶς περιπτώσεις, δὲν πρέπει νὰ βάλετε καὶ τὸ κεφάλι πιὸ χαμηλὰ ἀπὸ τὰ πόδια.

Σοβαρὲς αἱμορραγίες.

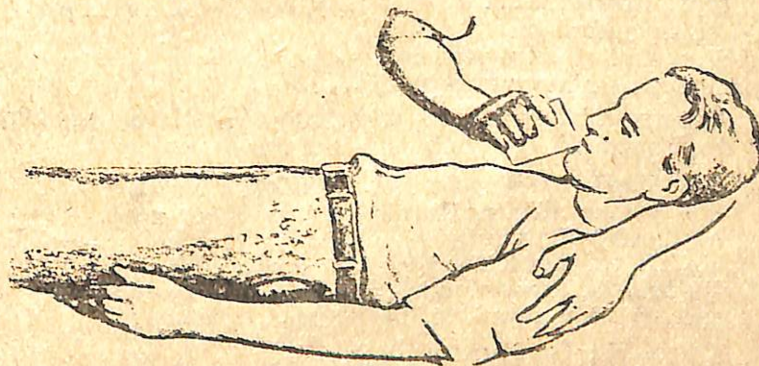
Τὰ συμπτώματα μιᾶς σοβαρῆς αἱμορραγίας, εἶναι τὰ ἴδια ὅπως καὶ τοῦ σόκ, μὲ μόνη τὴ διαφορὰ πῶς στὶς αἱμορραγίες ὁ ἄρρωστος δείχνει στὴν ἀρχὴ ἀνησυχία καὶ φόβο.

Ἐπίσης ὁ ἄρρωστος διψάει πολύ.

Κάνομε λοιπὸν ὅτι κάνομε καὶ γιὰ τὸ σόκ, ἀρχίζοντας ὅμως φυσικὰ μὲ τὸ νὰ σταματήσωμε μὲ κάθε θυσία τὴν αἱμορραγία. (Ἔχομε πῆ πῶς) ἂν δὲν ἔχη αἱμορραγία ἀπὸ τὸ στομάχι ἢ τὰ ἔντερα, δῶστε ἄφθονο στὸν ἄρρωστο νὰ πιῆ νερό.

Φυσικά, τὸ δίνομε σιγὰ σιγά, γιὰ νὰ μὴν πνιγῆ.

Πρέπει νάχωμε ὑπ' ὄψη μας, ὅτι τὸ σὸκ πολλὲς φορὲς προκαλεῖται κι' ἀπὸ πόνο. Γι' αὐτὸ πρέπει νὰ προσέχωμε πάρα πολὺ πῶς θὰ ἀγκίζωμε ἢ πῶς θὰ μετακινοῦμε ἕναν τραυματία. Πολλοὶ δὲν δίνουν καμμιὰ σημασία στὸν πόνο τοῦ ἀρρώστου, μὲ ἀποτέλεσμα νὰ προκαλέσουν σόκ.

Πῶς δίνομε νὰ πιῆ σ' ἕναν τραυματισμένο.

ΑΛΛΗΛΟΓΡΑΦΙΑ

Ἀγαπητέ μου Νικόλαε Διακοσταυριανέ, πῶς νὰ σοῦ πῶ ἕνα φάρμακο γιὰ τὶς «σχισμάδες» σου χωρὶς νὰ τὶς δῶ; Ἂν εἶναι ἀπὸ χιονίστρες, νὰ βουτᾶς τὰ χέρια σου σὲ πολὺ ζεστὸ νερὸ κι' ἁλάτι δυὸ φορὲς τὴν ἡμέρα. Πάντως νάχης τὰ χέρια σου πάντα καθαρά, καὶ δεμένα ὡς νὰ κλείσουν οἱ πληγές. Καὶ νὰ τὰ πλένης μὲ νερὸ ποὺ ἔβρασε, κι' ἁλάτι. Κι' ὅσο μπορεῖς πιὸ γρήγορα, πήγαινε νὰ σὲ δῆ γιατρός, γιατὶ μπορεῖ νάχης τίποτε δερματικά.

Κώστα Πετρόπουλε (Θεσ)νίκη). Σὲ παρακαλῶ νὰ μοῦ γράψης σαφέστερα τὴν ἐρώτηση γιατὶ δὲν τὴν κατάλαβα. Εὐχαρίστως θὰ σοῦ ἀπαντήσω.

Μὲ τὴν εὐκαιρία κάνω γνωστὸ στοὺς ἀναγνῶστες τῆς στήλης μου, ὅτι πρόθυμα θὰ ἀπαντῶ σὲ ἐρωτήσεις τους. Φτάνει νὰ εἶναι σαφεῖς καὶ τὸ σπουδαιότερο νὰ γράφουν καθαρὰ καὶ μὲ μελάνι γιὰ νὰ μπορῶ νὰ διαβάζω τὰ γράμματά τους.

Ὁ γιατρὸς Κ.

Ο ΡΗΓΑΣ ΦΕΡΑΙΟΣ τυπώνει τὸ θούριο

'Απόσπασμα ἀπὸ τὸ ἱστορικὸ μυθιστόρημα τοῦ Θανάση Πετσάλη «Οἱ Μαυρόλυκοι»

ΕΚΕΙΝΕΣ τὶς μέρες ὁ Ρήγας τ' ἀπεφάσισε νὰ σπρώξει τὰ πράματα. Τοῦ φαίνεται πὼς ὅλα λιμνάζουν. Μέσα του ὁ ρυθμὸς εἶναι γρήγορος. Στὸ καφενεῖο ὅπου πάει, βγάζει λόγους φλογερούς. Πετᾶνε σπίθες τὰ μάτια του. Γίνεται κόκκινος ὡσὰν τὸ παντζάρι ὁ σβέρκος του.

—'Ο Μπουοναπάρτης, φωνάζει, συμπληρώνει τὴν θαυμαστὴ τροχιά του στὴν ἰταλικὴ χερσόννησο!

— Πρόσεχε, τοῦ κάνει ἕνας διπλανός του, σ' ἀκοῦνε!

Εἴτανε κάποιος σ' ἕνα τραπέζι, λίγο παραπέρα, ποὺ δὲν τὸν ἤξερε κανένας, κι' ἡ αὐστριακὴ ἀστυνομία τὄχει τεντωμένο τὸ αὐτί της. 'Ο Μπουοναπάρτης εἶναι ὁ μεγάλος ἐχθρός, ἡ Δημοκρατία εἶναι τὸ σκιάχτρο ποὺ φοβίζει κι' ἐρεθίζει. 'Ο φὸν Πέργκεν, ὁ Μινίστρος τῆς 'Αστυνομίας, τὸ ξέρει ὅτι ἐτοῦτοι οἱ γραικοὶ μαζεύονται καὶ συζητᾶνε, κι' ὅλο κάτι μελετᾶνε. Τὸ ξέρει πὼς οἱ συμπάθειες ὅλων τῶν γραικῶν πᾶνε στὸν Μπουοναπάρτη καὶ στὴ Δημοκρατία.

— Πρόσεχε, τοῦ λένε οἱ φίλοι του, σὲ παρακολουθοῦν.

—'Εγὼ εἶμαι ἔμπορος, φωνάζει ὁ Ρήγας. Κοιτάω πῶς νὰ προκόψουνε οἱ δουλειές μου.

Τάχα γι' ἀστεῖο λέει:

—'Ο πόλεμος εἶναι χρυσάφι γιὰ τοὺς πραματευτάδες... ἔ, 'Αργέντη; δὲν εἶναι χρυσάφι;... Λόγια λέω;

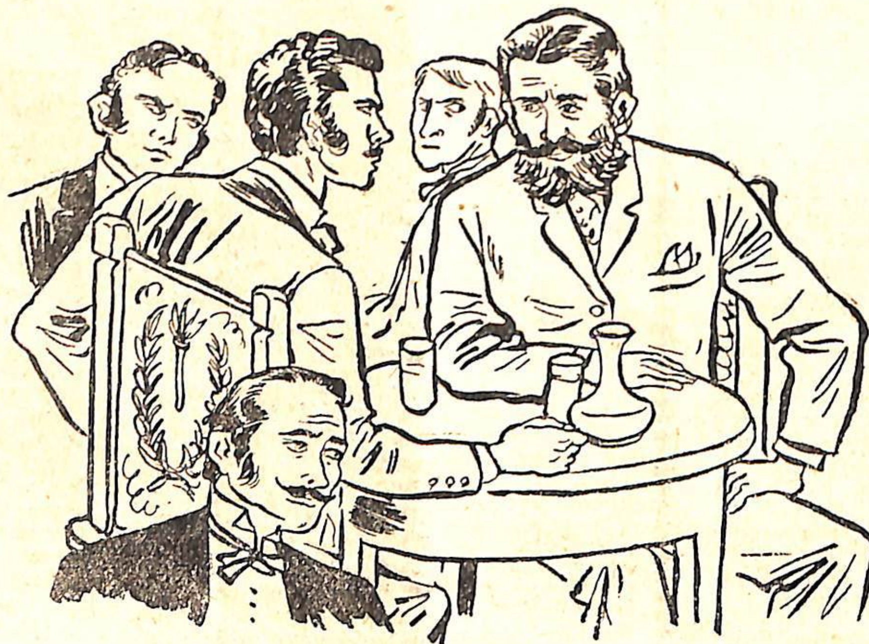
Γέλασε χοντρά.

Μὰ βρέθηκε νἄναι γραικὸς κι' ὁ ξένος — τὸν ἤξερε ὁ Τορούντζιας ποὺ ἦρθε ἀπάνω στὴ στιγμὴ — κι' ὁ Ρήγας ξαναρχινάει τὸ λόγο του μὲ πιότερη ἀκόμα ὁρμή:

—'Ο Μοριᾶς κι' ἡ Ρούμελη στὸ ὄνομα τοῦ Μπουοναπάρτη σηκώνονται κι' ὁρκίζονται! Ἔχω μηνύματα! 'Ο Πανουργιὰς κι' ὁ Κατσώνης μοῦ 'στειλαν γραφές: οἱ γάλλοι, λέει, σκορπᾶνε σ' ὁλάκερη τὴν 'Ελλάδα προκηρύξεις, δημοκρατικὰ τραγούδια καὶ τὴν τρίχρωμη κονκάρδα τῆς Δημοκρατίας! 'Απ' ἄκρη σ' ἄκρη, ἀπὸ θάλασσα σὲ θάλασσα, ἀπὸ βουνὸ σὲ βουνό, ἕνα ρίγος ἐνθουσιασμοῦ, ὡσὰν σεισμός, συνέχει τοὺς ραγιάδες! Κι' ἐμεῖς καθόμαστε ἐδῶ, στὰ καφενεῖα, στὰ ἐμπορικά, στὰ κλινάρια μας, σταυρώνοντας τὰ χέρια!.... 'Εμπρός, ἀδέρφια!...

Τινάχτηκε ἀπάνω.

—'Εμπρός! 'Ελᾶτε νὰ τραγουδήσουμε μαζί... ὅλοι μαζί!...

— Πρόσεχε, σὲ παρακολουθοῦν...

Ὕψωσε τὰ χέρια σὰν ἀρχιμουσικός. Ὅλοι σηκώθηκαν. Κι' ἀρχίνησαν τὸ τραγούδι, μὲ μιὰ φωνή:

Ὦ βασιλιὰ τοῦ κόσμου, ὁρκίζομαι σὲ Σέ,
στὴ γνώμη τῶν τυράννων νὰ μὴν ἔλθω ποτέ.
Μήτε νὰ τοὺς δουλεύω, μήτε νὰ πλανηθῶ,
εἰς τὰ ταξίματά τους νὰ μὴν παραδοθῶ.
'Ενόσω ζῶ στὸν κόσμο, ὁ μόνος μου σκοπὸς
γιὰ νὰ τοὺς ἀφανίσω, θὲ νά 'σαι σταθερός!

Οἱ φωνὲς δυνάμωσαν:

Πιστὸς εἰς τὴν πατρίδα, συντρίβω τὸν ζυγόν...
Κι' ἂν παραβῶ τὸν ὅρκον ν' ἀστράψη ὁ οὐρανός, καὶ νὰ (μὲ κατακάψη...

Κοκκίνησαν ὁλονῶν τὰ μάγουλα, ἀνάψανε τὰ μάτια τους, καὶ τώρα, καθὼς στέκουν ὄρθιοι, μιλοῦνε ὅλοι μαζί, ξεφωνίζοντας, χειρονομώντας. Ἔτσι γίνεται πάντα. Μέσα στὸ καφενεῖο ἡ χλαλοὴ εἶναι μεγάλη, πηχτὴ ὡσὰν τὸν καπνὸ ποὺ βγαίνει ἀπ' τὰ τσιμπούκια.

'Ο Ρήγας πῆρε κατὰ μέρος τὸν Πούλιο καὶ τοῦ εἶπε:

— Αὔριο;

— Ναί. Αὔριο. Θὰ βάλουμε μπρός.

Τοῦ ἔσφιξε τὸ χέρι.

— Θά 'ρθω πολλὰ πρωΐ.

Ἔλα.

'Ο Ρήγας γύρισε καὶ φώναξε δυνατά:

—'Αδέρφια! ἕνα καινούργιο τραγοῦδι, ἡρωϊκό, θὰ τὸ γράψουμε πάλι ἐμεῖς οἱ γραικοί!

— Εἶναι γραμμένο στὶς καρδιές μας! φωνάζει κάποιος.

— Ναί! Ναί!

—Ὄχι! Θὰ τὸ γράψουμε στὰ βράχια τῆς πατρίδας!

— Μὲ τὸ αἷμα μας!

Ὅλοι φωνάζουνε τώρα, ὁ καθένας ὅ,τι βρεῖ. 'Η ζέστη κόρωσε μέσα στὸ καφενεῖο. Στὰ θαμπωμένα τζάμια στάζει ὡσὰν ἱδρώτας.

* * *

Τὴν ἄλλη μέρα σύναυγα, ὁ Ρήγας πῆγε στοῦ Πούλιου τὸ τυπογραφεῖο. Στὸ δρόμο θαμπόφεγγε κιόλα, μέσα ὅμως στὸ τυπογραφεῖο εἶναι ἀκόμα σκοτάδι, κι' ὁ Γιώργης ὁ Πούλιος τὸν προσδέχεται μὲ τὸ λυχνάρι στὸ χέρι.

— Τὰ παιδιὰ εἶναι ἐδῶ;

—'Εδῶ εἶναι ὅλοι. Φέρ' τὰ χειρόγραφα.

Πέσανε ἀμέσως στὴ δουλειά. 'Ο στοιχειοθέτης ὄρθιος μπρὸς στὸ στρίποδο μὲ τὴν κάσα, δίπλα του ὁ Ρήγας ἀνυπόμονος.

— Τὸν τίτλο θὰ τὸν βάλω μὲ αὐτὰ τὰ στοιχεῖα.. αὐτὰ τὰ καινούργια... μὲ ἦρθαν ἀπὸ τὸ Παρίσι. Εἶναι ἀπὸ τὰ χυτήρια τῶν 'Αδελφῶν Ντιντό. Τὸ κείμενο μὲ κυρτὰ τῶν δώδεκα...

— Μεγάλα νά 'ναι, μὲ μεγάλον ὀφθαλμό, νὰ διαβάζωνται εὔκολα, λέει ὁ Ρήγας.

Μόλις ὡς τελείωσε τὸ πρῶτο κομάτι, τὸ πῆρε ὁ Ρήγας, τὸ μελάνωσε καὶ τράβηξε ἕνα δοκίμιο. Σκυμένος στὸ τραπέζι, σημειώνει τὶς διορθώσεις.

ΘΟΥΡΙΟΣ
ΠΑΤΡΙΩΤΙΚΟΣ ΥΜΝΟΣ

Ὕστερα πάει μὲ τὸ στοιχειοθετημένο κομάτι μπρὸς στὴν κάσα καὶ διορθώνει, ἀλλάζει ἕνα ἀνάποδο ἰώτα, βάζει ἕνα πὶ ἀντὶς γιὰ ἕνα ὠμέγα, ἕνα ἄλφα δασεῖα - ὀξεῖα ἀντὶς γιὰ ἄλφα ψιλὴ - ὀξεῖα, προσθέτει μιὰ ἄνω τελεία ποὺ λείπει. Τὴν ὥρα ποὺ ὁ στοιχειοθέτης προχωρεῖ στὸ δεύτερο κομάτι — κι' εἶναι τὸ κάθε κομάτι κατευθείαν σελιδοποιημένο — ὁ Ρήγας βγάζει δεύτερη διόρθωση ἀπὸ τὸ πρῶτο κομάτι, καὶ πάλι κάνει διορθώσεις, κάτι ἀλλάζει.

Τί σ' ὠφελεῖ κι' ἂν ζήσης καὶ εἶσαι στὴ σκλαβιά....

Κοντὰ μεσημέρι ἦταν ἕτοιμες οἱ δυὸ σελίδες.

—Ἄντε νὰ φᾶς, λέει ὁ Ρήγας τοῦ στοιχειοθέτη. Θὰ μείνω ἐγὼ στὸ πόδι σου.

Ἔπιασε δουλειὰ συνέχεια ὁ Ρήγας, νηστικός, ὅσο νά 'ρθεῖ ὁ ἐργάτης. Δὲν εἶναι πολυσυνηθισμένος στὰ τυπογραφικὰ κι' ἡ δουλειὰ προχωρεῖ σιγά, σκοντάβει. Πέρα στὴ γωνιὰ στέκουνε τώρα ὁ Γιώργης ὁ Πούλιος κι' ἕνας ἄλλος στοιχειοθέτης κι' ἑτοιμάζουνε τὴν «ἐφημερίδα». Ὄρθιοι, σιωπηλοί, ἐργάζονται κι' οἱ δυό τους. 'Η «ἐφημερίδα» πρέπει νὰ

βγαίνη στὴν ὥρα της, δὲν παίρνει ἀναβολή. Τὸ γράφει ἐξάλλου στὴν πρώτη τῆς σελίδα:

ΕΦΗΜΕΡΙΣ

εἴτ' οὖν

ΑΚΡΙΒΕΣ ΑΠΑΝΘΙΣΜΑ

τῶν κατὰ τὸν ἐνεστῶτα χρόνον ἀξιολογοτέρων ναὶ μὴν καὶ ἀκριβεστέρων παγκοσμίων συμβεβηκότων, ὅπερ φιλοπόνως καὶ ἐμμελῶς, δίκην μελίσσης, ἁπανταχοῦ συλλεχθέντα, χάριν τῆς ἐπωφελοῦς τῶν πολλῶν περὶ τὰ νέα περιεργείας, φιλοφρόνως ἐκδίδονται.

Σὲ λίγο ἦρθε κι' ὁ Πούλιος Μακρίδης, ὁ ἀδερφὸς τοῦ Γιώργη. Αὐτὸς τρέχει νύχτα - μέρα, χειμώνα - καλοκαίρι, «συλλέγων φιλοπόνως καὶ ἐμμελῶς, δίκην μελίσσης» τὰ παγκόσμια γεγονότα, τὶς φῆμες, τὰ λεγόμενα, ὅλα αὐτὰ ποὺ γεμίζουνε τὸ πιὸ σπαρταριστὸ κομάτι τῆς «ἐφημερίδος», ἀλλὰ καὶ τὸ πιὸ ἐφήμερο, καθὼς τῆς πρέπει. Ὁ Γιώργης φροντίζει γιὰ τὸ τύπωμα, πηγαίνει τὰ δοκίμια στὴ Λογοκρισία, ἔχει τὴ διαχείρηση, «εἴτ' οὖν» (δηλαδή: μ' ἄλλα λόγια) τὴ διανομὴ καὶ ἀποστολὴ τῶν φύλλων, τὴν εἴσπραξη τῶν συνδρομῶν καὶ τὶς πληρωμὲς τῶν «παντοίων δαπανῶν». Ἦρθε, λοιπόν, βιαστικὸς ὁ Πούλιος Μακρίδης, καὶ φέρνει τὸ νέο:

— Πάλι γίνηκαν ταραχαὶ στὸ Παρίσι!

Ὅλοι παράτησαν στὴ μέση τὴ δουλειὰ κι' ἦρθαν νὰ μάθουν. Ὁ Ρήγας ἀπόμεινε μ' ἕνα στοιχεῖο στὸ χέρι.

—Ὀρεινοὶ καὶ πεδινοί, γιρονδῖνοι καὶ ιακωβῖνοι, ἄκροι καὶ μετριοπαθεῖς, ἄνθρωποι καὶ κτήνη, νὰ μιὰ διαρκὴς ἐπανάστασις! Τὸ Διευθυντήριον κλονίζεται. Ὁ Μπαρράς, βάλθηκε νὰ τὸ ρίξει, γιὰ νὰ τὸ ξαναφειάξει ὁ Μπαρράς, ὅπως θέλει αὐτὸς ἐτούτη τὴ φορά. Οἱ στρατιωτικοὶ τὸν ὑποστηρίζουν, ἴσως νομίζοντας ὅτι θὰ τὸν ὑποστηρίξει καὶ ὁ Μποναπάρτης. Πολλὰ λέγονται. Ὅμως εἰς τὴν Βανδέα ἀνεθάρρεψαν οἱ Βασιλόφρονες μὲ τοῦτες τὶς φασαρίες. Ἐπῆγε στρατὸς ἀπὸ τὸ Παρίσι, νὰ πολεμήσει γιὰ τὴ Δημοκρατία. Ὅμως στρατὸς χρειάζεται καὶ στὸ Ρῆνο. Στρατό, ἐνίσχυση ζητάει κι' ὁ Μποναπάρτης στὴν Ἰταλία. Τὰ οἰκονομικὰ εἶναι ἄθλια. Εἰς τὸ Παρίσι, ὁ κόσμος τὸ ἔχει ρίξει στὴ διασκέδαση, στὴν σπατάλη. Οἱ ταραχὲς γίνηκαν ἐμπρὸς στὸ Δημαρχεῖον...

Ὁ Γιώργης Μακρίδης λέει:

—Γράψε γλήγορα ὅ,τι ἔχεις νὰ γράψεις, νὰ τὰ φτειάξει ὁ Φώτης.

Ὁ Ρήγας δὲν βαστάει ἄλλο. Εἶναι ὄρθιος ἀπὸ τὸ πρωΐ, τὰ πόδια του τὸν πονοῦνε. Μόλις ποὺ γύρισε ὁ στοιχειοθέτης ἀπὸ τὸ φαγί. Ὁ Ρήγας κάθησε σ' ἕνα σκαμνί, ἀποσταμένος. Μὰ σὲ λίγο σηκώνεται πάλι καὶ πάει νὰ φάει κι' ἐκεῖνος. Σὲ λίγο ἦρθε ξανανιωμένος.

—Ἔχουμε δουλειὰ γιὰ ὅλη τὴ νύχτα, τοὺς λέει. Ἕνα κουράγιο, παιδιά! Σᾶς ἔφερα κρασί! Ἄντε! Στὴν ὑγειά σας! Γειά σας!

— Γειά μας! Στὴν ὑγειά μας!

Ἄδειασαν ὅλοι τὰ ποτήρια τους καὶ πέσανε ξανὰ στὴ δουλειά. Τὸ τρίτο κομάτι εἶναι ἕτοιμο. Βραδυάζει.

Κάλλιο γιὰ τὴν πατρίδα κανένας νὰ χαθῆ,
Ἢ νὰ κρεμάση φούντα γιὰ ξένον στὸ σπαθί.

Ἔξω στὸ δρόμο φέγγει ἀκόμα, μέσ' στὸ τυπογραφεῖο πήχτωσε ἡ σκιά. Ἀνάψανε τὰ λυχνάρια. Ἕνα φῶς πρασινωπὸ θαμποχύνεται, φτωχὸ γιὰ τὰ μάτια. Μολαταῦτα ἡ δουλειά, ὡσὰν τὴν ἀνάσα, οὐδὲ στιγμὴ σταματάει. Νύχτα πιὰ τέλειωσε ἡ στοιχειοθεσία. Μὰ τώρα ἀρχίζει τὸ μεγάλο πανηγύρι. Τὸ πιεστήριο εἶναι βαρύ, ἕνα - ἕνα θὰ βγοῦνε τὰ ἀντίτυπα, πρῶτ' ἀπὸ τὴ μιὰ πλευρά, πρώτη καὶ τετάρτη σελίδα, ὕστερα ἀπὸ τὴν ἄλλη, δεύτερη καὶ τρίτη. Κι' εἶναι τρεῖς χιλιάδες τὰ ἀντίτυπα ποὺ θέλει ὁ Ρήγας. Ὁ πιεστὴς εἶναι αὐστριακός. Θὰ πληρωθεῖ γερὰ καὶ θὰ δουλέψει. Στερέωσε κιόλας τὴ φόρμα ἀπάνω στὴν πλάκα. Δὲν εἶναι πιὰ σὰν καὶ ἄλλοτε ἀκίνητη ἡ πλάκα, νὰ θέλει ἰδιαίτερο μελάνωμα τὴν κάθε φορά. Τώρα ἡ πλάκα πάει κι' ἔρχεται μ' ἕνα χερούλι, πάει κι' ἔρχεται ἀπὸ κάτω ἀπ' τὰ πινέλα μὲ τὸ μελάνι, κι' ὕστερα πάει μελανωμένη πιὰ καὶ στέκει κάτω ἀπὸ τὴν πρέσσα. Ὁ Ρήγας παραλαβαίνει τὰ ἀντίτυπα ἕνα - ἕνα, καθὼς βγαίνουνε ἀπὸ τὴν πλάκα. Ὁ πιεστὴς εἶναι ἀνεβασμένος στὴ σκάλα, δίπλα στὴν πρέσσα, καὶ γυρνάει μὲ ὁρμὴ τὸν κοχλία, κάθε φορὰ ποὺ ἡ πλάκα μὲ τὴν φόρμα καὶ μὲ τὸ χαρτὶ θὰ βρεθοῦνε κάτω ἀπὸ τὴν πρέσσα, γυρνάει μὲ ὁρμὴ τὸν κοχλία καὶ ἡ πρέσσα κατεβαίνει βαρειὰ καὶ πιέζει τὸ χαρτὶ πάνω στὴ φόρμα. Μιὰ στιγμή. Κι' ὁ πιεστής, μ' ἀντίθετη φορά, δίνει πάλι μιὰ στὸν κοχλία, κι' ἡ πρέσσα ἀνεβαίνει καὶ τὸ χαρτὶ τὸ φρεσκοτυπωμένο τὸ παίρνει ὁ Ρήγας μὲ προσοχή, τὰ φύλλα τὰ παίρνει ἕνα - ἕνα, ἕνα - ἕνα, ἕνα - ἕνα, ὧρες καὶ ὧρες καὶ ὧρες... Ὥσπου ἄρχισε πάλι νὰ χαράζει ἡ αὐγὴ μέσ' στοῦ φεγγίτη τὸ τελάρο.

— Πόσα ἔχουμε κάνει, βρὲ παιδιά!

Μέτρησαν ἕνα - ἕνα τὰ φύλλα.

— Χίλια τρακόσα ἑξῆντα ἑφτά, μετράει ὁ ἐργάτης, χίλια τρακόσα ἑξῆντα ὀχτώ.

—Ἀπὸ τὴ μιὰ μεριά, ἔ! Ἐμπρός! Δὲν ἔχουμε καιρὸ γιὰ χάσιμο! Πιέτε κρασὶ πρῶτα! Ἔτσι! Ὡς αὔριο τὴν αὐγὴ πρέπει νά 'ναι ἕτοιμα ὅλα, καὶ νά 'ναι καὶ φευγᾶτα! Δὲν μπορεῖ νὰ μείνει τόσο μπαρούτι ἐδῶ μέσα. Ἄντε παιδιά! Θὰ στείλουμε φωνὴ παρηγορήτρα, φωνὴ θαρρεμοῦ στὴν πατρίδα! Τὴν περιμένουνε μὲ τὴν ψυχὴ στὸ στόμα τ' ἀδέρφια μας κάτω!

Ὁ Ρήγας βγάζει δεύτερη διόρθωση ἀπὸ τὸ πρῶτο κομάτι...

Ὁ Ρήγας τοὺς λέει τέτοια λόγια, γιὰ νὰ τοὺς κάνει νὰ δουλεύουνε μὲ πιὸ πολὺ κέφι. Οὐδὲ κουράζεται αὐτός. Ὄρθιος ὁλονυχτίς, ὄρθιος καὶ τώρα ποὺ ξημερώνει. Τὰ κουρασμένα πρόσωπα γιαλίζουνε, τὰ μάτια εἶναι κόκκινα, ξαγρυπνισμένα. Φαΐ πῆγε ἕνας καὶ τοὺς ἔφερε, νὰ μὴ σταματήσει ἡ δουλειά. Τώρα πρέπει νὰ συναλλάζονται κάθε τόσο. Εἶναι πέντε ἄνθρωποι — τέσσερις δικοί μας κι' ἕνας ὁ αὐστριακός, μὰ κάνει κι' αὐτὸς καλὰ τὴ δουλειά του — δουλεύουνε οἱ τρεῖς κάθε φορὰ κι' ὁ ἴδιος ξαποσταίνουν. Ὡς τὸ ἀπομεσήμερο τυπωθήκανε οἱ τρεῖς χιλιάδες τ' ἀντίτυπα, μὰ ἀπὸ τὴ μιὰ μεριὰ μόνο.

—Κουράγιο, παιδιά!... Πιάστηκε τὸ χέρι σου, Παντιά; Δῶσ' μου ἐμένα! Τί μένει πιά! Τὰ φάγαμε! Ὡς τὰ μεσάνυχτα, θὰ τὰ 'χουμε ξεκάνει ὅλα. Δὲν εἶναι δουλειὰ αὐτή, εἶναι λειτουργία! Ὅταν φτάσουνε μὲ τὸ καλὸ στὴ Ρούμελη ἐτοῦτα τὰ χαρτιά, κάτω στὸ Μοριά, θέλ' ἀκουστεῖ ὡσὰν ἀντίλαλος ἀπὸ τὸ χτύπο τῆς μηχανῆς αὐτῆς ποὺ δουλεύει ἐδῶ τώρα, θέλει ἀχολογήσει σ' ὅλη τὴν Ἑλλάδα μιὰ φοβερὴ κραυγή, ποὺ θὰ 'χει πάρει τὴν ἀνάσα της ἀπὸ δῶ μέσα!

Πάλι βραδιάζει, ἀγάλι - ἀγάλι, πάλι οἱ σκιὲς βγαίνουν ἀπ' τὶς γωνιὲς κι' ἁπλώνουν σὰ φτερούγες. Ἡ μηχανὴ πάει κι' ἔρχεται, γκράπ - γκρούπ, κι' οἱ ἄνθρωποι σὰ μηχανές, ὄρθιοι, σκυφτοί, δουλεύουνε, δουλεύουνε. Καὶ νὰ μοιάζουνε πιὸ κουρασμένοι, ἀντίθετα, ὥρα τὴν ὥρα ζωντανεύουνε, τ' ἀστεῖα δὲν τοὺς λείπουν ἀπ' τὸ στόμα, γελᾶνε, μιλᾶνε, σαλεύουνε τὰ χέρια πιὸ ζωηρά, ἡ πλάκα πάει κι' ἔρχεται πιὸ ρυθμικά, πιὸ γρήγορα.

—Σιγά, παιδιά, θὰ τὴ χαλάσουμε τὴ φόρμα, θὰ φύγει ἀπὸ τὴ θέση της! Σιγά!

Ὅταν πήξανε πιὰ ὁλότελα τὰ σκοτάδια ἔξω, μέσα στὸ κακοφωτισμένο τυπογραφεῖο ὁ ἀέρας γίνηκε πιὸ θερμός, πιὸ βαρύς. Οἱ πέντε ἄντρες εἶναι ὡσὰν μεθυσμένοι. Κι' εἶναι ἀδερφωμένοι, λές, γιὰ πάντα. Κι' εἶναι ξεκούραστοι, ὡς νὰ σηκώνονταν ἀπὸ τὸν ὕπνο.

—Ἀκόμα λίγα μένουνε! Ἐμπρὸς παιδιά! Μιὰ βαθειὰν ἀνάσα! Τώρα μᾶς γίνηκε συνήθειο πιά! Τώρα πᾶμε τὴν κατηφόρα!

(Συνέχεια στὴν ὄπισθεν σελίδα)

ΑΠΟ ΤΗΝ ΜΥΘΟΛΟΓΙΑ

ΜΑΓΟΙ ΚΑΙ ΜΑΓΙΣΣΕΣ

Ὁ παπποὺς διάβαζε τὴν ἐφημερίδα ποὺ τοῦ εἶχε ἔλθει ἀπὸ τὴν Ἀθήνα. Φαίνεται πὼς κάποια εἴδηση τοῦ εἶχε κάμει ἰδιαίτερη ἐντύπωση.

— Μὰ εἶναι ντροπή, ἔλεγε μονολογώντας, νὰ ὑπάρχουν ἄνθρωποι καὶ μάλιστα στὴν Ἀθήνα, ποὺ νὰ πιστεύουν στὰ μάγια καὶ στὶς μάγισσες.

Τὰ τρία παιδιὰ ἦταν καθισμένα κοντὰ στὸν παπποὺ καὶ σιγοκουβέντιαζαν μεταξύ τους. Μὰ ἡ παρατήρησή του τοὺς εἶχε προκαλέσει τὴν προσοχή.

— Μὰ τί συμβαίνει παππού, μὲ τὰ μάγια καὶ τὶς μάγισσες; ρώτησε ὁ Κωστάκης.

— Διάβαζα ἐδῶ πὼς στὴν Ἀθήνα γίνηκε καυγὰς ὁλόκληρος, γιατὶ κάποια κυρία πίστεψε πὼς κάποια ἄλλη τῆς ἔκανε μάγια. Καὶ τί νὰ σᾶς πῶ; Εἶναι πραγματικὰ θλιβερὸ νὰ ὑπάρχουν σήμερα ἄνθρωποι ποὺ νὰ πιστεύουν σὲ τέτοιες ἀνοησίες. Καὶ τὸ πιὸ θλιβερό, τὸ πιὸ ἀποκαρδιωτικὸ εἶναι πὼς ὅλα αὐτὰ συμβαίνουν στὴν πρωτεύουσα...

— Ποὺ ἐκεῖ δὲν θὰ ἔπρεπε νὰ ὑπάρχουν ἄνθρωποι μὲ προλήψεις, διέκοψε ὁ Γιώργος.

— Αὐτὸ ἀκριβῶς ἤθελα νὰ πῶ, συνέχισε ὁ παππούς. Καμμιὰ φορὰ κάτω ἀπὸ τὰ μεταξωτὰ φορέματα, ἢ τὰ πολυτελῆ κοστούμια, κρύβονται ἄνθρωποι πνιγμένοι στὶς προλήψεις.

— Μὰ δὲν εἶναι ἀλήθεια πὼς πιάνουν τὰ μάγια παπποῦ; ρώτησε ἡ Τασία.

— Ὄχι, παιδί μου, δὲν εἶναι ἀλήθεια. Τὰ μάγια καὶ οἱ μάγισσες στέκουν μόνο στὰ παραμύθια. Καὶ καθὼς ξέρεις τὰ παραμύθια εἶναι πάντα ψεύτικα. Θὰ σᾶς ἔλεγα ἀκόμα πὼς διάφοροι λογοτέχνες ποὺ γράφουν γιὰ παιδιὰ δὲν θἄπρεπε ποτέ τους νὰ μιλᾶνε γι' αὐτὰ τὰ θέματα.

— Ἡ Ἐκκλησία παππού, ρώτησε ὁ Κωστάκης, παραδέχεται τὰ μάγια;

— Τί εἶν' αὐτὰ ποὺ ρωτᾶς, παιδί μου; Ὄχι μόνο δὲν τὰ παραδέχεται ἀλλὰ καὶ οἱ Πατέρες τῆς Ἐκκλησίας ἔχουν καυτηριάσει τὶς μάγισσες καὶ τοὺς μάγους. Ὑπῆρξε ἐποχή, ποὺ ἡ θρησκεία ἔδειξε μεγάλη σκληρότητα ἀπέναντι τῆς μαγείας καὶ ὁ νόμος θέσπισε ἀκόμα καὶ τὴν ποινὴ τοῦ θανάτου.

— Καὶ δὲν κατάφεραν μὲ τόσα μέτρα ποὺ ἔλαβαν νὰ ξεριζώσουν αὐτὲς τὶς προλήψεις; ρώτησε ὁ Γιώργος.

— Δυστυχῶς ὄχι. Τὸ κακὸ μετριάστηκε. Ἀλλὰ δὲν ἐξαλείφτηκε. Γύρω βλέπεις σ' αὐτὰ τὰ ζητήματα ὑπάρχουν προλήψεις ριζωμένες στὸν ἄνθρωπο ἀπὸ τὰ πολὺ παλιὰ χρόνια. Οἱ Ἀρχαῖοι πίστευαν στοὺς μάγους. Εἶχαν κι' αὐτοὶ τὶς προλήψεις ποὺ κληρονομήσαμε ἐμεῖς. Μὰ οἱ Ἀρχαῖοι ἔφτιαναν μύθους καὶ μὲ τοὺς μύθους αὐτοὺς προσπαθοῦσαν νὰ ἐξηγήσουν διάφορα φαινόμενα, ποὺ ἔβλεπαν στὴ φύση, καὶ ποὺ δὲν μποροῦσαν νὰ δώσουν ἐξηγήσεις σωστές.

— Ἔχετε νὰ μᾶς πῆτε τίποτε ἐπάνω σ' αὐτὸ ἀπὸ τὴν Μυθολογία; ρώτησε ὁ Κωστάκης.

— Μποροῦμε νὰ κάνουμε κι' ἀλλοιῶς, εἶπε γελώντας ὁ παππούς. Τὸν τελευταῖο καιρό, παιδιά μου, κάθε κουβέντα μας καταλήγει μοιραῖα στὴ Μυθολογία.

— Ὁ πρῶτος μάγος, συνέχισε ὁ παππούς, ἦταν ὁ Μελάμπους. Τὸν εἶπαν ἔτσι γιατὶ ἡ μητέρα του, ἡ Εἰδομένη, ὅταν γεννήθηκε τὸν ἄφησε σ' ἕνα δάσος. Ἀπὸ κάποιο ἄνοιγμα περνοῦσαν οἱ ἀχτῖνες τοῦ ἥλιου καὶ μαύρισαν τὰ πόδια τοῦ βρέφους. Ἔτσι, ἀπὸ τὰ μελανά, ποὺ θὰ πῆ μαῦρα πόδια του, ὠνομάστηκε Μελάμπους. Ὅπως ἀκριβῶς θὰ λέγαμε σήμερα μαυροπόδης. Ὅταν λοιπὸν ἀπὸ τὸν πρῶτο αὐτὸν μάγο τῆς ἀρχαιότητας ἦσαν καὶ ὅλοι οἱ μάντηδες τῶν Ἑλλήνων Μελαμποδίδες. Ὅταν ὁ Μελάμπους βρισκόταν στὴν Πύλο, στὴν κουφάλα κάποιου δέντρου, εἶχαν στήσει τὴν φωλιά τους πολλὰ φίδια. Οἱ δοῦλοι τοῦ πατέρα του σκότωσαν τὰ φίδια. Ὁ Μελάμπους θύμωσε ἔκαψε τὰ φίδια, μὰ πῆρε τὰ μικρὰ φιδάκια ποὺ εἶχαν μείνει στὴ φωλιά τους καὶ τὰ τάϊζε μὲ πολλὴ φροντίδα. Ὅταν μιὰ μέρα κοιμόταν, τὰ φιδάκια αὐτά, ποὺ στὸ μεταξὺ εἶχαν μεγαλώσει πῆγαν κοντά του κι' ἄρχισαν νὰ καθαρίζουν τ' αὐτιά του. Ὁ Μελάμπους ξύπνησε φοβισμένος, μὰ ἄρχισε τότε ν' ἀκούη τὶς φωνὲς τῶν πουλιῶν, καὶ νὰ καταλαβαίνη τί ἔλεγαν. Μὰ τὰ πουλιά, ἤξεραν τί θὰ γίνη στὸ μέλλον καὶ ἔτσι ὁ Μελάμπους γίνηκε ἕνας ἔξοχος μάντης καὶ σπουδαῖος μάγος μὲ τὴν βοήθεια τῶν πουλιῶν.

Κάποτε ὁ ἀδελφός του ὁ Βίας, χρειάστηκε νὰ πάρη τὰ βόδια τοῦ Ἴφικλου, ποὺ ἦταν κρυμμένα στὴ Θεσσαλία μὲ φύλακα ἕνα ἄγριο σκύλο. Στὸ μέρος ἐκεῖνο δὲν μποροῦσε νὰ πλησιάση οὔτε ἄνθρωπος, οὔτε θηρίο. Ὁ Βίας ζήτησε τὴ βοήθεια τοῦ ἀδελφοῦ του. Μὰ αὐτός, μάντης καθὼς ἦταν, μποροῦσε νὰ προβλέψη τὸ τί θὰ συνέβαινε.

— Θὰ μὲ δοῦν, εἶπε ὁ Μελάμπους στὸ Βία, τὴν ὥρα ποὺ θὰ παίρνω τὰ βόδια, θὰ μὲ συλλάβουν οἱ βουκόλοι, θὰ μὲ παραδώσουν στὸν Ἴφικλο, θὰ μὲ φυλακίσουν ἕνα χρόνο, καὶ τότε θὰ πάρω τὰ βόδια καὶ θὰ σοῦ τὰ φέρω.

Ἔτσι πραγματικὰ ἔγινε. Κι' ἐνῶ βρισκόταν δεμένος στὴ φυλακή του ὁ Μελάμπους μὲ φρουροὺς ἕνα ἄντρα καὶ μιὰ γυναῖκα ἄκουσε τὴν ὁμιλία δύο σκουλικιῶν, ποὺ βρίσκονταν στὸ ταβάνι καὶ ἔτρωγαν τὸ ξύλινο δοκάρι τῆς στέγης. Τὸ πρῶτο σκουλίκι ρωτοῦσε τὸ δεύτερο:

— Φαγώθηκε τὸ ξύλο;

— Δὲ μένει παρὰ λίγο ἀκόμη, ἀπάντησε τὸ ἄλλο.

Ἔτσι κατάλαβε ὁ Μελάμπους πὼς σὲ λίγο θὰ ἔπεφτε ἡ φυλακή του. Τὸ εἶπε στοὺς φύλακές του, κι' αὐτοὶ γιὰ καλὸ καὶ γιὰ κακὸ τὸν σήκωσαν δεμένον καθὼς ἦταν ἐπάνω στὸ κρεββάτι του καὶ τὸν ἔβγαλαν μέσα ἀπὸ τὸ μπουντροῦμι του. Ἐκείνη ἀκριβῶς τὴ στιγμὴ ἕνας δυνατὸς κρότος ἀκούστηκε κι' ἡ φυλακὴ σωριάστηκε σὲ ἐρείπια. Ἡ γυναῖκα, ποὺ βρισκόταν ἀκόμη κοντὰ στὸν τοῖχο τῆς φυλακῆς, κτυπήθηκε καὶ σκοτώθηκε. Σὰν ὁ Ἴφικλος πληροφορήθηκε τὴν μαντεία ζήτησε κι' αὐτὸς μιὰ ἐκδούλευψη ἀπὸ τὸν Μελάμπουν. Τοῦ τὴν ἔκαμε βέβαια ὑπὸ τὸν ὅρον πὼς θὰ τοῦ ἔδινε τὴν ἐλευθερία καὶ τὰ βόδια. Ἔτσι ὁ Μελάμπους ξαναγύρισε στὴν πατρίδα του καὶ ἔφερε τὰ βόδια στὸν ἀδελφό του.

— Μὰ τί τὰ ἤθελε τὰ βόδια ὁ Βίας; ρώτησε ἡ Τασία.

— Εἶχε ζητήσει ἀπὸ τὸν Νηλέα τὴν κόρη του τὴν Πηρὼ σὲ γάμο. Καὶ ὁ Νηλέας ὑποσχέθηκε στὸν Βία νὰ τοῦ τὴν δώση ἐὰν τοῦ ἔφερνε τὰ βόδια τοῦ Ἰφίκλου.

— Ὅπως ἀκριβῶς γίνεται μὲ ὅλα τὰ νεώτερα παραμύθια, παρατήρησε ὁ Κωστάκης.

— Μπράβο Κωστάκη, εἶπε ὁ παππούς. Ἡ παρατήρησή σου εἶναι σπουδαία.

— Καὶ δείχνει, εἶπε μπαίνοντας στὴ μέση ὁ Γιώργος, πὼς στὰ παραμύθια μας ὑπάρχει πάντα ἡ ἐπίδραση τῆς Ἀρχαίας Μυθολογίας.

— Κι' αὐτὸ εἶναι ἀκόμη μιὰ σωστὴ παρατήρηση, εἶπε ὁ παππούς. Κι' εἶμαι πολὺ εὐτυχισμένος ποὺ βλέπω πὼς σκέφτεστε τόσο ὀρθά. Μὰ νομίζω πὼς πέρασε ἡ ὥρα.

Καὶ ἀκριβῶς τὴ στιγμὴ ἐκείνη ἔφτανε ἡ μητέρα γιὰ νὰ τοὺς πῆ πὼς τὸ τραπέζι ἦταν ἕτοιμο καὶ τοὺς περίμενε μιὰ ὁλόζεστη ἀχνιστὴ σοῦπα.

— Φτάνει, εἶπε γελώντας ὁ Κωστάκης, ἀπὸ τοὺς ἀχνοὺς αὐτοὺς τῆς σούπας νὰ μὴ ζαλιστῆ ἡ Τασία καὶ μᾶς πῆ κι' αὐτὴ τίποτε μαντεῖες.

— Ἄς τ' ἀστεῖα Κωστάκη, καὶ σοῦ εἶπα πὼς ἐγὼ δὲν πιστεύω πιὰ σὲ τέτοιες ἀνοησίες, ἀπάντησε ἡ Τασία ἐνῶ ἔφταναν ὅλοι μαζὶ κι' ἔπαιρναν τὶς θέσεις τους στὸ τραπέζι.

Α. Κ. Μ.

◇

Ὁ Ρήγας Φεραῖος τυπώνει τὸ Θούριο

(Συνέχεια ἀπὸ τὴ σελίδα 71)

Ἐπιτέλους φτάσανε στὰ δυὸ στερνὰ φύλλα. Τὸ ἕνα πάει κι' αὐτό. Τὸ ἄλλο... Δόξα σοι, Κύριε! Τελειώσαμε!

Πέσανε στὴν ἀγκαλιὰ ὁ ἕνας τοῦ ἄλλου καὶ φιληθήκανε.

— Σᾶς εὐχαριστῶ, ἀδέρφια! λέει ὁ Ρήγας. Δὲν τὸ κάνατε γιὰ μένα, τὸ κάνατε γιὰ τὴν πατρίδα!

Γύρισε στὸν αὐστριακὸ καὶ τοῦ σφίγγει τὸ χέρι.

— Ἐσύ, καλέ μου Amedeus, τό 'κανες γιὰ τὴν ἐλευθερία! Ὁ Θεὸς νὰ σ' τὸ πληρώσει!

Σὰν κουρδισμένοι πᾶνε κι' ἔρχονται, μαζεύουνε τ' ἀντίτυπα, τὰ μετρᾶνε, τὰ δένουνε. Μὰ τώρα ὁλάξαφνα ἡ κούραση ξύπνησε, κι' εἶναι ἄγρια, εἶναι φριχτή, τοὺς κόβει πόδια καὶ χέρια καὶ στομάχι. Εἶναι νύχτα ἀκόμα! Μὰ δὲ θ' ἀργήσει νὰ φέξει. Γρήγορα! Μιὰ προσπάθεια ἀκόμα! Στοιβάζουνε τὰ δέματα σ' ἕνα καρότσι. Ὁ Ζαχαρίας θὰ τὰ πάει τρεχάλα ὡς τὸ σπίτι τοῦ Ρήγα, τώρα, ὅσο εἶναι σκοτάδι. Οἱ πέντε ἄντρες εἶναι σκοτωμένοι, οὐδὲ κρασὶ θέλουνε πιὰ νὰ πιοῦνε, κι' ἂς εἶναι ξερὸ τὸ λαρύγγι τους. Δυὸ μέρες καὶ δυὸ νύχτες δὲν σταθήκανε.

Ἔφυγε τὸ καροτσάκι, τὸ πάει ὁ Ζαχαρίας. Ἔφυγε κι' ὁ αὐστριακός. Φεύγει κι' ὁ Φώτης. Ὁ Γιώργης ὁ Πούλιος κρατάει τὰ κλειδιὰ στὸ χέρι.

— Εἶσαι εὐχαριστημένος; ρωτάει τὸ Ρήγα μπρὸς στὴν πόρτα.

Ὁ Ρήγας κοιτάει ἔξω, στὸ δρόμο.

— Εἶμαι...

Κόμπιασε. Γύρισε καὶ κοίταξε τὸν Πούλιο στὰ μάτια. Τὰ μάτια του εἶταν δακρυσμένα.

— Ὁ Θεὸς νά σ' ἔχει καλά!

— Ὁ Θεὸς μαζί σου!

Ὁ Γιώργης ὁ Πούλιος ἀπόμεινε μόνος στὸ ἄνοιγμα τῆς πόρτας. Ροδοχαράζει. Μέσ' στὸ γλυκύτατο αὐγινὸ φῶς ὁ Ρήγας ξεμακραίνει γρήγορα.

— Ὁ Θεὸς μαζί σου! ξαναλέει ὁ Πούλιος καὶ τὸν κοιτάζει, τὸν κοιτάζει, ὥσπου γύρισε τὴ γωνία.

ΘΑΝΑΣΗΣ ΠΕΤΣΑΛΗΣ

◇

ΕΓΚΡΙΝΟΝΤΑΙ Ἢ ΑΝΑΝΕΩΝΟΝΤΑΙ ΤΑ ΨΕΥΔΩΝΥΜΑ

Ἄγνωστη Ἑλληνίδα, Ἀετὸς τῶν Θαλασσῶν, Ἀηδονάκι, Ἄκης, Ἄλεν Πίγκερτον, Ἀόρατος, Αὐγερινός, Γενναῖο Ρουμελιωτόπουλο, Γκιούλιβερ, Διαβολόπαιδο, Δυτικὸς Ἀστήρ, Ἑλένη, Ζουμπούλι, Ἰβάνοης, Καναρίνι, Κόκκινο Τριαντάφυλλο, Κύκνος, Κωστῆς Δειλινός, Λευκὸ Μπουμπούκι, Μαυρομμάτα Αἰγιώτισσα, Μικρὸς Ἀκρίτας, Μπὲν Χούρ, Μυῖγα Τσὲ - Τσέ, Μυρσίνη, Νίκος Σαλονικιός, Πᾶνος Μαλεβός, Πεζοπόρος, Πεννομάχος, Ροβύρος ὁ Κατακτητής, Σκαλιστῆρι, Σκάμπολο, Τζὼν Ντέρικ. Τολμηρὸ Ἑλληνόπουλο, Φωτεινός, Φτερωτὸς Ρουμελιώτης, Ψάλτης τῆς Ἀγροτιᾶς.

Τὰ παιδιὰ γράφουν

ΝΕΑ ΧΑΡΑΥΓΗ

Ὁ βάρβαρος ἐχθρὸς τῆς πατρίδος μας ἄφησε στὸ διάβα του θρήνους, βογγητὰ καὶ χαλάσματα!

Τὰ ὄμορφα χωριὰ μὲ τὰ καταπράσινα λειβάδια μαράθηκαν καὶ τὰ γλυκόχαρα πουλιὰ ἔπαψαν τὸ χαρούμενο τραγούδι τους.

Παντοῦ ἀντηχοῦν τὰ παραπονιάρικα βελάσματα τῶν προβάτων καὶ ἡ φλογέρα τοῦ τσοπάνη ἔπαψε τὰ γλυκά της τραγούδια.

Σ' ὅλη τὴ γύρω μας πλάση, βασιλεύει ἡ σιωπὴ τοῦ θανάτου καὶ κάπου - κάπου ἀκούγονται τὰ κλαψάρικα ξεφωνητὰ τῆς κουκουβάγιας.

. . . .

Μὰ ξάφνου μιὰ γλυκειὰ χαραυγὴ φάνηκε ν' ἀνατέλη. Ἡ ἀπάνθρωπη μορφὴ τοῦ συμμορίτη διαλύθηκε μὲ μιᾶς καὶ ξεπρόβαλε ἕνα νέο καὶ γλυκὸ φῶς στὸν ὁρίζοντα. Ἕνας δροσερὸς μπάτης ξαναφύσηξε καὶ σκόρπισε στὸ πέρασμά του, τὰ πυκνὰ σύννεφα ποὺ σκέπαζαν τὸν γαλανὸ οὐρανὸ τῆς Ἑλλάδας. Τὰ χωριὰ ἀναστήθηκαν, ἀνάπνευσαν ἀχόρταγα τὸ μύρο τῆς ἐλευθερίας. Οἱ χωριάτες μὲ νέα δύναμη ἄρχισαν ἀκούραστα τὴ δουλειά τους γιὰ νὰ χτίσουν καὶ πάλι τὰ ἐρείπια τοῦ χωριοῦ τους. Τριγύρω στὶς πλαγιὲς καὶ στὰ λαγκάδια τὰ ρυάκια μουρμουρίζουν γλυκὰ κι' ὁ βοσκὸς παίζει χαρωπὰ τὴ φλογέρα του. Τὰ τσαπιὰ καὶ τὰ φτιάρια χτυποῦν στὴ γῆ καὶ ὁ χτίστης βάζει τὰ καινούργια θεμέλια.

Καὶ τ' ἀηδόνι καθισμένο στὴ νεόχτιστη φωλιά του ἄρχισε ξανὰ τὴ γλυκειά του μελωδία χαιρετώντας τοὺς χωριανοὺς ποὺ τραγουδώντας συνεχίζουν τὸ ἔργο τους.

ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ Σ. ΚΑΛΤΣΟΥΛΑΣ
(Παιδόπολη Ἀγριᾶς Βόλου)

ΨΑΡΟΠΟΥΛΑ

Μιὰ ψαροπούλα ξεκινᾶ
στὰ πέλαγα τὰ μακρυνὰ
γεμάτη παλληκάρια
ποὺ πᾶνε γιὰ σφουγγάρια.

Εἶναι ὅλοι τους λεβέντες
μὲ κορμιὰ γεροδεμένα,
στὸ καλό σας πατριῶτες
καὶ μὲ χέρια γεμισμένα..

... νὰ μᾶς ρθῆτε πάλι δῶ
στὸ νησάκι τὸ καλὸ
γιὰ νὰ ζοῦμε εὐτυχισμένοι
κι' ὅλοι μας ἀγαπημένοι.

ΤΑΚΗΣ ΣΠΥΡΟΠΟΥΛΟΣ

ΠΡΟΣΜΟΝΗ

Τρέμει καὶ κλαίει ἡ καρδιὰ σ' ἀργόκτυπους (παλμούς.
Δακρύλουστα τὰ βλέφαρα, τρεμουλιαστὰ τὰ (χείλη
καὶ μέσα μου θαρρεῖς πὼς ζῆ κάτι π' ὅλο (μὲ καίει,

κάποιος βραχνᾶς κρυφός,
π' ὅλο μὲ σπρώχνει στὸ κακό, σ' ἀτέλειωτους (γκρεμούς.
Μὰ καρτερῶ κι' ὅλο ποθῶ τὴν μέρα καὶ τὸ δεῖλι
κάτι νάρθῇ. Τἄχατες τί; Νὰ π' ἡ ματιὰ τὸ (λέει:

«Ποθῶ τ' ἄσπιλο φῶς!»

ΕΞΑΨΑΛΜΟΣ

ΣΤΗ ΓΩΝΙΑ ΤΟΥ ΔΡΟΜΟΥ

Σκοτείνιασε. Οἱ διαβάτες ἀραιώνουν σιγὰ-σιγά. Τὰ μαῦρα σύννεφα, ποὺ εἶχαν σκεπάσει τὸν οὐρανὸ κι' ὁ δυνατὸς ἀέρας ποὺ φυσοῦσε ἐκεῖνο τὸ βράδυ, παρασύροντας ὅ,τι βρισκόταν μπρός του, ἔχει νεκρώσει ὁλότελα τοὺς δρόμους τῆς πολιτείας.

Ὁ κὺρ-Παντελῆς γύριζε μόνος στὸ σπίτι του. Καθὼς περπατοῦσε μὲ σιγανὸ βῆμα ξεχώρισε ἄξαφνα στὴ γωνιὰ τοῦ δρόμου, τὴ σιλουέττα μιᾶς μικρῆς, ποὺ τὴν εἶχε συναντήσει κι' ἄλλες φορές.

Ἦταν ἕνα κοριτσάκι ὡς δέκα χρονῶν, ντυμένο φτωχικά, μὲ τὰ μαλλάκια του βρεγμένα ἀπὸ τὴ βροχή. Στὰ χέρια του, ποὺ ἔτρεμαν ἀπὸ τὸ κρύο καὶ τὴν πεῖνα, κρατοῦσε ἕνα καλαθάκι μὲ πορτοκάλια. Καὶ ξαφνικά, μέσα στὴν ἡσυχία τῆς νύχτας, ἀκούστηκε μιὰ διαπεραστικὴ παιδιάστικη φωνούλα, ποὺ ἦταν σὰν παράκληση:

— Πάρτε καλέ μου κύριε φρέσκα καλὰ πορτοκάλια...

Ὁ κὺρ - Παντελῆς πλησίασε.

— Γιὰ νὰ δῶ μικρή μου τὰ πορτοκάλια σου, τῆς εἶπε.

Μὲ προθυμία ἡ μικρὴ ἐπρότεινε τὸ καλαθάκι της στὸν καλὸ κύριο.

Ὁ κὺρ - Παντελῆς πῆρε ἕνα πορτοκάλι κι' ἔρριξε μέσα στὸ καλάθι τῆς μικρῆς ἕνα εἰκοσαχίλιαρο.

— Ἔ! πῶς πάει τὸ ἐμπόριο μικρή μου, τῆς εἶπε χαμογελώντας.

— Ἂν δὲν τυχαίνατε καὶ σεῖς κύριέ μου, δὲν θὰ εἶχα πουλήσει τίποτα σήμερα, ἀπάντησε τὸ μικρὸ κοριτσάκι.

Εὐχαρίστησε τὸν καλὸ κύριο ἐνῶ ἐκεῖνος ἀπομακρυνόταν βιαστικά. Τὸ γελαστὸ στοματάκι τῆς μικρῆς ψιθύριζε:

— «Θ' ἀγοράσω φάρμακα γιὰ νὰ γιατρέψω τὴν καλή μου μητερούλα».

Καὶ χάθηκε χαρούμενα μέσ' στὸ σκοτάδι.

ΒΑΡΩΝΟΣ ΜΥΝΧΑΟΥΖΕΝ

ΤΟ ΞΩΚΚΛΗΣΙ

Πιὸ πέρα ἀπ' τὸ μικρό μου χωριὸ χτισμένο στὴν πλαγιὰ ἑνὸς λόφου αἰώνια φαντάζει σὰν θεϊκὸ διαμάντι τὸ μικρὸ ξωκκλῆσι τοῦ Προφήτη Λιά.

Χωρὶς πολυτέλειες καὶ ἄλλες περιττὲς ὀμορφιές, ἕνα σωρὸ χρόνια στέκει στὴν ἴδια πάντα θέση. Μὰ τώρα ἀρχίζει νὰ γερνᾶ.

Κάμποσα αἰωνόβια δέντρα τὸ περιζώνουν κρατώντας του συντροφιά. Οἱ ψηλὲς λυγερὲς κορφές του γέρνουν, καθὼς τὶς φυσᾶ τὸ ἀεράκι, λὲς καὶ σκύβουν καὶ προσεύχονται εὐλαβικὰ ἐμπρὸς στὰ εἰκονίσματα τοῦ Προφήτη Λιά.

Ἡ πέτρινη βρυσούλα του μὲ τὰ κρυσταλλένια της νερὰ δὲ σταματᾶ. Τρέχει ἀδιάκοπα τραγουδώντας ἕνα χαρούμενο, μονότονο σκοπό. Δίπλα της ἕνα ἀνηφορικὸ κακοτράχαλο μονοπάτι περνᾶ. Κι' ὁ ὁδοιπόρος ποὺ διαβαίνει σταματᾶ γιὰ λίγο, κάνει τὸ σταυρό του, ἔπειτα σκύβει στὴν ὁλοκάθαρη βρυσούλα του, σβύνει τὴ δίψα του καὶ συνεχίζει τὸ δρόμο του. Εἶναι ὁλόασπρο χτισμένο στὴν κορφὴ τοῦ Σουφλίου. Εἶναι τὸ μικρὸ ξωκκλῆσι τοῦ χωριοῦ μου.

ΑΝΤΩΝΙΟΣ ΠΑΤΕΛΗΣ
(Μαθητὴς Ε΄ τάξ. Γυμν. Σουφλίου)

ΜΕΓΑΛΟΣ ΘΗΣΑΥΡΟΣ

Ἐκεῖ στὴν ἐπαρχία περίμενα τὴν «Παιδόπολη» μὲ μεγάλη ἀγωνία. Μετροῦσα τὶς μέρες μία - μία. Σήμερα ἔχει δέκα τέσσερις. Αὔριο δεκαπέντε. Πουθενὰ ἡ «Παιδόπολη». Μιὰ μέρα καθυστέρηση, δύο, τρεῖς, πέντε, τριάντα. Σήμερα ἦρθε ἐπιτέλους. Σωστὸ μαρτύριο εἶχε καταντήσει τοὺς τελευταίους μῆνες. Διαμαρτύρομαι. Τὰ βάζω μ' ὅλους κι' ἔλα. Λέω στὸν ταχυδρόμο πὼς δὲν τὴν προσέχει τὴν ἀγαπημένη μου «Παιδόπολη» καὶ ἀργεῖ νὰ φτάση στὰ χέρια μου. Πηγαίνω τρεῖς φορὲς τὴν ἡμέρα στὸ πρακτορεῖο. Κάνω σωστὴ ἐπανάσταση. Μαζεύω καμμιὰ δεκαριὰ πεννομάχους, περικυκλώνουμε τὸ πρακτορεῖο. «Ἐμπρὸς πῦρ» δίδω τὸ σύνθημα. Ὅλοι μέσα. Ἀρχίζουν ἔντονες διαμαρτυρίες. Μὲ τὸ ξύλο μᾶς διώχνουν. Θεέ μου, τί ἀνυπόφορο μαρτύριο! Καὶ νὰ μὴ μπορῆς νὰ «πεννομαχήσης»....

. . . .

Ἔρχομαι στὴν Ἀθήνα. Τὸ πρῶτο ἀπόγευμα τρέχω στὰ γραφεῖα. Ψυχὴ δὲν ὑπάρχει ἐκεῖ. Ρωτῶ, μοῦ λένε πὼς στὶς δύο κλείνουν. Δυστυχία μου! Τὸ πρωῒ δὲν εὐκαιρῶ. Βρίσκομαι σὲ ἀδιέξοδο. Μπᾶ! Ἄλλος τρόπος δὲν ὑπάρχει. Θὰ πάω νὰ ζητήσω ἀκρόαση ἀπὸ τὴ Μεγάλη Μάνα, τὴ Βασίλισσά μας, νὰ δώση ἐντολὴ νὰ εἶναι σ' ὅλα τὰ γραφεῖα .... «Παιδόπολη».

Κατευθύνομαι πρὸς τὰ ἐκεῖ. Ἕνας σκοπὸς μὲ σταματᾶ. Τοῦ ἐξηγῶ. Σήμερα ὄχι τὴν τάδε ὥρα. Δὲν βαστῶ. Ἀμὰν «Παιδόπολη» καίγομαι. Ὄχι πνίγομαι. Ἱδρωμένος ἀπ' τὴν ἀγωνία γυρίζω σπιτάκι μου. Βλέπω τὸν ἀδελφό μου στὴν αὐλὴ νὰ διαβάζη... Τί νομίζετε; «Παιδόπολη»! Τρέχω πρὸς τὰ ἐκεῖ. Καταλαβαίνει, τὴν βαστᾶ γερά. Δός τη μου. Ὄχι. Πιανόμαστε στὰ χέρια. Σκίζουμε ἕνα φύλλο. Ἕνας ἀστυφύλακας περνᾶ. Βλέποντας τὸν καυγᾶ τρέχει νὰ μᾶς χωρίση. Τὸ βάζομε στὰ πόδια, ἀφήνοντας χάμω τὴν «Παιδόπολη». Ὅταν γυρίσαμε δὲν ὑπῆρχε ἐκεῖ. Πιὸ πέρα καθόταν ὁ ἀστυφύλακας ἀφοσιωμένος στὴ... μελέτη.

ΔΡΟΣΟΠΗΓΗ

ΦΡΟΣΟΥΛΑ

—... Μανούλα... Μανούλα... Νερό ... Διψῶ!

Μὲ στεγνὰ τὰ χείλη ἀπ' τὸν πυρετό, ἡ Φροσούλα πεσμένη ἀπὸ βαρειὰ ἀρρώστεια στὸ κρεββάτι, ὑποφέρει.

Δίπλα της ἡ μανούλα της κλαίει, σιγανά...

— ... Μανούλα, νερό...

Στὴ στιγμὴ πετάγεται ὁλόρθη ἡ μητέρα. Σὲ λίγο κρατώντας την στὴν ἀγκαλιά της, ἀργοφέρνει στὰ ξεραμένα χείλη τῆς Φροσούλας τὸ νερό. Κι' ἐκείνη πίνει ἀχόρταγα γιὰ νὰ δροσίση τὰ φλογισμένα σπλάχνα της... Ξάφνου ὅμως σταματᾶ... Ξεφεύγει ἀπ' τὰ χέρια τῆς μάνας της καὶ μὲ μάτια ὀρθάνοιχτα, ἀνακαθιστὴ στὸ κρεββάτι, ἱδρωμένη μὲ μιὰ σύσπαση ἀφάνταστης ἀγωνίας φωνάζει πονεμένα:

— Φύγε διάβολε μὲ τὰ αἵματα! Φύγε! Φύγε! Μὴ μὲ παίρνεις! Δὲν θέλω! Μανούλα μου! Κοίτα! Ἦρθε νὰ μὲ πάρη τὸ στοιχειό! Κι' ἡ μάνα μὴ ξέροντας τί νὰ κάνη, ξεσπᾶ σὲ λυγμούς, καὶ τὴν ἁρπάζει ξανὰ στὴν ἀγκαλιά της...

Ἀπ' ἔξω ἕνας σκύλος οὐρλιάζει πνιχτά.

— Νά! Νά! ποὺ φωνάζει! Νά ποὺ μὲ ζητᾶ! φωνάζει βραχνὰ ἡ Φρόσω.

— Παιδί μου!

— Μάνα μου! Ὤ! Γιὰ κοίτα! Νά! Ἄγγελοι διώχνουν τὸν Σατανᾶ. Μὰ δὲν τοὺς βλέπεις; Νά! Ἔρχονται νὰ μὲ πάρουν... Φεύγω, μανούλα μου!

— Φροσούλα μου!

Μιὰ θεϊκὴ γαλήνη χύνεται στὸ πρόσωπο τῆς μικρῆς.

— Ἀντίο, μανούλα μου! ψιθυρίζει.

... Νοιώθει ἡ μάνα ἕνα σωματάκι νὰ σπαρταρᾶ στὴν ἀγκαλιά της κι' ὕστερα νὰ παραλύη. Χτυπημένη ἀπ' τὴν σκληρὴ πραγματικότητα, σφίγγει τὴ δύστυχη νεκρή, πνίγεται, κλαίει. Νοιώθει τὴν καρδιά της ν' ἀργοχτυπᾶ... Τὸ φῶς της νὰ τρέμη... Σφίγγει γιὰ μιὰ στιγμὴ τὸ χεράκι τῆς μικρούλας της κι' ὕστερα σωριάζεται ἀναίσθητη στὶς κρύες πλάκες....

Ἔξω ὁ σκύλος συνεχίζει τὸ οὐρλιαχτό.

Ἡ Φροσούλα μὲ τ' ἀχνὸ χαμόγελο καὶ μὲ τὰ δακρυσμένα μάτια ἔχει σβύσει πιά...

ΕΞΑΨΑΛΜΟΣ

ΣΤΟΝ Σ. «ΔΑΔΕΣ»

Ἀφιερωμένο.

Ἐμπρὸς ὦ Δᾶδες τοῦ φωτὸς
σκορπῆστε τὸ σκοτάδι,
ποὺ θόλωσε τὰ μάτια μας
καὶ μᾶς τραβᾶ στὸν Ἄδη...

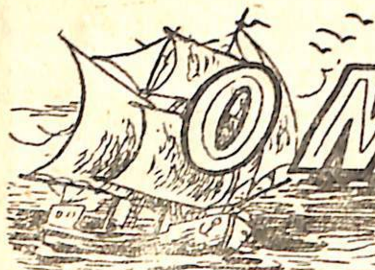
Ἐμπρὸς στὸ ἔργο σας! Ἐμπρός!
Ἔχει ὁ Θεὸς τὸ χέρι
ποὺ ὁδηγεῖ τὸ δρόμο σας
σὰν ἄλλο Θεῖο Ἀστέρι!

Μὴ σᾶς τρομάξη ἡ κούραση
κι' οἱ μπόρες ποὺ θὰ δῆτε.
Γιατὶ πρέπει νικήτριες
στὸ ἔργο σας νὰ βγῆτε!

Ἐμπρὸς μέσα στὴν ἄβυσσο
τὸ φῶς παντοῦ σκορπῆστε.
Ἐμπρὸς τὸ ξέρετε καὶ σεῖς
πὼς Δᾶδες, Δάδας εἶστε!

ΓΡΗΓΟΡΙΟΣ ΛΑΦΑΣ
(Παιδόπολη Ἁγία Σοφία Βόλου)

ΜΥΘΙΣΤΟΡΗΜΑ ΤΟΥ ΙΟΥΛΙΟΥ ΒΕΡΝ

Ο ΜΙΚΡΟΣ ΠΛΟΙΑΡΧΟΣ

(Συνέχεια ἀπὸ τὸ προηγούμενο)

ΚΑΖΟΝΤΕ

Στὶς 26 τοῦ Μάη τὸ καραβάνι ἔφτασε ἐπιτέλους στὴν Καζοντέ.

Ἀκριβῶς οἱ μισοὶ σκλάβοι εἶχαν μείνει στὸ δρόμο. Ὡστόσο οἱ ὑπόλοιποι θὰ πουλιόνταν ἀκριβά, γιατὶ ὑπῆρχε ζήτηση.

Στὴν Ἀγκόλα, καθὼς εἴπαμε, γινόταν ἐκεῖνον τὸν καιρὸ μεγάλο ἐμπόριο μαύρων. Οἱ πορτογαλικὲς ἀρχὲς στὸν Ἅγιο Παῦλο τῆς Λοάντα καὶ στὴν Μπενγκουέλα, δὲν μποροῦσαν νὰ τὸ ἐμποδίσουν.

Ἡ Καζοντὲ ἦταν σὲ τριακόσια μίλια ἀπόσταση ἀπὸ τὶς ἐκβολὲς τοῦ ποταμοῦ Κοάντζα, καὶ ἦταν ἕνα ἀπὸ τὰ σπουδαιότερα σκλαβοπάζαρα ἐκείνης τῆς ἐπαρχίας.

Ἔτσι τὰ περισσότερα καραβάνια, πήγαιναν στὴν Καζοντέ.

Ἡ Καζοντέ, ὅπως οἱ περισσότερες πόλεις τῆς Κεντρικῆς Ἀφρικῆς, χωριζόνταν σὲ δυὸ μέρη. Ἀπὸ τὴ μιὰ μεριὰ ἦταν ἡ κοινωνία τῶν ἐμπόρων ποὺ ἦταν Ἄραβες, Πορτογάλοι ἢ καὶ ἰθαγενεῖς, καὶ γι' αὐτὸ ἐκεῖ ἦταν τὰ σπίτια τους καὶ τὰ ὑπόστεγα τῶν σκλάβων. Στὴν ἄλλη καθόταν ὁ νέγρος βασιλιᾶς. Ἕνας ἄγριος μεθύστακας ποὺ ζοῦσε πλουσιοπάροχα ἀπὸ τὸ μπαξίσι ποὺ τοῦ ἔδιναν οἱ ἔμποροι.

Στὴν Καζοντέ, ἔκανε ὅτι ἤθελε ὁ Χοσὲ Ἀντόνιο Ἀλβέζ, ποὺ ἦταν ὁ πλουσιώτερος. Ὁ Νεγκόρο καὶ ὁ Χάρις, ἦταν κι' οἱ δυὸ στὴν ὑπηρεσία του.

Λίγο πιὸ πέρα ἀπὸ τὴ συνοικία τῶν ἐμπόρων, κυλοῦσε ὁ Λοῦχι, τὸ ποτάμι.

Τὸ χωριὸ ὅπου βασίλευε ὁ νέγρος, ἦταν καμμιὰ πενηνταριὰ καλύβες ὅλο - ὅλο.

Στὴ μέση, σ' ἕναν περίβολο, ἦταν ἡ καλύβα τοῦ βασιλιᾶ, καὶ γύρω της οἱ καλύβες τῶν σκλάβων του, τῶν φρουρῶν του καὶ τοῦ χαρεμιοῦ του.

Ὁ νέγρος βασιλιᾶς, λεγόταν Μοΐνι Λουάνγκα. Ἦταν καμμιὰ πενηνταριὰ χρόνων, ἀλλὰ φαινόταν πολὺ πιὸ μεγάλος, γιατὶ τὸν εἶχε γεράσει πρόωρα τὸ πιοτό.

Ἦταν σκληρὸς καὶ τυραννικός, καὶ οἱ λιγοστοὶ ὑπήκοοί του, μὲ μεγάλη εὐχαρίστηση θὰ χαιρέτιζαν τὸ θάνατό του.

Ὁ μόνος ἴσως ποὺ θὰ ἔχανε, ἦταν ὁ ἔμπορος Ἀλβὲζ ποὺ συνεννοούνταν περίφημα μὲ τὸν μεθύστακα — ποὺ ὅλη ἡ ἐπαρχία τὸν ἀναγνώριζε γιὰ βασιλιά.

Ἂν δὲν βασίλευε ὕστερ' ἀπὸ τὸν Λουάνγκα ἡ βασίλισσα Μόϊνα, μπορεῖ τὴν ἐπαρχία του νὰ τὴν ἔπαιρνε ὁ βασιλιᾶς τοῦ Οὐκουζοῦ.

Αὐτὸς ἦταν καθαρόαιμος Ἄραβας. Γι' ὑποστήριζε ἕναν ἄλλον ἔμπορο, ἀντίπαλο τοῦ Ἀλβὲζ ποὺ τὸν ἔλεγαν Τίπο - Τίπο.

Αὐτὸς ἦταν καθαρόαιος Ἄραβας. Γι' αὐτὸν μιλάει ὁ ἐξερευνητὴς Καμερὸν ποὺ δέχτηκε τὴν ἐπίσκεψή του στὴν Νγιάνγκβε.

Ὁ Χοσὲ Ἀντόνιο Ἀλβέζ, δὲν ἦταν λευκός. Μόνο τ' ὄνομά του ἦταν «πορτογαλικό».

Ἦταν νέγρος ἑκατὸ τὰ ἑκατό, καὶ τὸ ἀληθινό του ὄνομα, ἦταν Κεννтελέ.

Εἶχε γεννηθῆ καὶ μεγαλώσει στὶς ὄχθες τοῦ Κοάντζα. Εἶχε ἀρχίσει μὲ τὸ νὰ εἶναι ἁπλὸς φύλακας καραβανιῶν, ὣς ποὺ ἔγινε ἕνας ἀπὸ τοὺς μεγαλύτερους δουλεμπόρους τῆς Ἀφρικῆς. Αὐτὸν ὁ Καμερόν, καθὼς γράφει, τὸν συνάντησε τὸ 1874, καὶ τὸν ὁδήγησε μὲ τὸ καραβάνι του σὲ μεγάλη ἀπόσταση, στὴν Κεντρικὴ Ἀφρική.

Ὅταν τὸ καραβάνι μὲ τὸν Ντὶκ καὶ τοὺς ἄλλους ἔφτασε στὴν Καζοντὲ στὶς 26 Μαΐου, τοὺς πῆγαν κατευθεῖαν στὴν κεντρικὴ πλατεῖα.

Ὁ Ντὶκ εἶχε καλὰ λογαριάσει.

Ἡ πορεῖα τους εἶχε κρατήσει ἀκριβῶς τριάντα ἑφτὰ μέρες. Πέντε ἑβδομάδες. Πέντε ἑβδομάδες μαρτυρίου! Μπῆκαν στὴν Καζοντὲ μεσημέρι.

Τὰ ταμπούρλα χτυποῦσαν, οἱ στρατιῶτες τοῦ καραβανιοῦ πυροβολοῦσαν στὸν ἀέρα, καὶ οἱ ὑπάλληλοι τοῦ Ἀλβὲζ τὸ ἴδιο.

Ὅλοι αὐτοὶ οἱ ἀλητήριοι πανηγύριζαν γιατὶ τώρα θὰ καλοπληρωνόνταν καὶ θὰ περνοῦσαν μερικὲς ϐδομάδες μὲ γενναῖα γλέντια καὶ φαγοπότια.

Οἱ σκλάβοι ἦταν ὅλοι - ὅλοι κάπου διακόσιοι πενῆντα τώρα.

Ξεθεωμένοι καθὼς ἦταν ἀπὸ τὴν πορεῖα, σέρνονταν γιὰ νὰ μποῦν στὰ ὑπόστεγα ποὺ οἱ ἀγρότες τῆς Ἀμερικῆς οὔτε τὰ ζωντανά τους δὲν θάκλειναν.

Σ' αὐτὰ τὰ περιμαντρωμένα ὑπόστεγα, ἦταν ἤδη καμμιὰ πεντακοσαριὰ σκλάβοι, ποὺ κι' αὐτοὶ θὰ πουλιόνταν στὸ παζάρι ποὺ θὰ γινόταν σὲ λίγες μέρες.

Ἔτσι τὰ ὑπόστεγα μὲ τοὺς καινούργιους σκλάβους, γέμισαν ἀποπνιχτικά.

Οἱ ἰθαγενεῖς βαστάζοι, ἀπόθεσαν τὸ ἐλεφαντόδοντο ποὺ κουβαλοῦσαν στὶς ἀποθῆκες, καὶ πληρώθηκαν γι' αὐτὸ μὲ πολύχρωμα χρωματιστὰ πανιά, καθρεφτάκια καὶ χάντρες.

Ὅπως θὰ ἐξέταζε ἕνα ἄλογο ἢ ἕνα μουλάρι...

Οἱ φουκαράδες οἱ νέγροι τοῦ καραβανιοῦ, καὶ μαζὶ μ' αὐτοὺς ὁ Τὸμ κι' οἱ σύντροφοί του, ἐλευθερώθηκαν ἐπιτέλους ἀπὸ τὴν ξύλινη φοῦρκα, καὶ μπόρεσαν νὰ δοῦν ὁ ἕνας τὸν ἄλλον, νὰ κουβεντιάσουν, ν' ἀνασάνουν ἐλεύθερα.

Ὁ καϋμένος ὅμως ὁ γέρο Τὸμ ἦταν πολὺ ἀδύνατος.

Εἶχαν φτάσει ἐγκαίρως στὴν Καζοντέ. Λίγο νὰ κρατοῦσε ἀκόμη τὸ ταξίδι, καὶ θὰ πήγαινε νὰ συναντήση τὴν δύστυχη τὴν Νάν.

Εὐτυχῶς οἱ τέσσερες νέγροι βρέθηκαν στὸ ἴδιο ὑπόστεγο, κι' αὐτὸ ἦταν γι' αὐτοὺς μιὰ παρηγοριά.

Ὅσο γιὰ τὸν Ντὶκ Σὰντ εἶχε μείνει στὴν πλατεῖα ὅπου ἕνας ἀπὸ τοὺς φύλακες εἶχε λάβει διαταγὴ νὰ τὸν φρουρεῖ ἀποκλειστικά.

Ἦταν βέβαιος πὼς ἡ κυρία Οὐέλντον, ὁ Τζὰκ κι' ὁ ξάδερφος Βενέδικτος ἦταν στὴν Καζοντέ. ὅπου θὰ εἶχαν φτάσει πρὶν ἀπ' αὐτούς.

Ὅμως ὅσο καὶ νάψαχνε μὲ τὰ μάτια σ' ὅλους τοὺς δρόμους ἀπ' ὅπου πέρασαν, δὲν τοὺς εἶδε.

Ἦταν φυσικό, ἡ κυρία Οὐέλντον κι' οἱ ἄλλοι ποὺ ἦταν φυλακισμένοι νὰ μὴ φανερωνόνταν. Ἀλλὰ ὁ Χάρις κι' ὁ Νεγκόρο;...

Ὁ Νεγκόρο πρὸ πάντων, θὰ βιαζόταν ν' ἀντικρύση τὸ νεαρό του φίλο καὶ νὰ τὸν εἰρωνευθῆ γιὰ τὰ χάλια του, νὰ τὸν προσβάλη, νὰ τὸν βασανίση, ἐπιτέλους νὰ τὸν ἐκδικηθῆ

Γιὰ νὰ μὴ φανερωθοῦν οὔτε ὁ ἕνας οὔτε ὁ ἄλλος, αὐτὸ σήμαινε πὼς δὲν βρισκόνταν στὴν Καζοντέ, πὼς εἶχαν πάρει ἄλλο δρόμο. Κι' ἂν ἡ κυρία Οὐέλντον κι' ὁ Τζὰκ δὲν ἦταν στὴν Καζοντέ, μὲ ποιὸ τρόπο θὰ κατόρθωνε ὁ Ντὶκ Σὰντ νὰ τοὺς ξαναβρῆ;

Ἦταν τόσο βέβαιος πὼς ἦταν κι' αὐτοὶ ἐκεῖ μὲ τὸν Νεγκόρο καὶ τὸν Χάρις, ποὺ τώρα ποὺ οἱ ἐλπίδες του ἀποδείχτηκαν ἀβάσιμες, τὸν ἔπιασε φοβερὴ ἀπελπισία.

Ἀληθινά, ἡ ζωή του δὲν θὰ εἶχε πιὰ κανένα νόημα καὶ δὲν τοῦ ἔμενε πιὰ παρὰ νὰ πεθάνη, ἂν δὲν μποροῦσε νὰ φανῆ χρήσιμος σ' αὐτοὺς ποὺ ἀγαποῦσε. Ὡστόσο αὐτὲς οἱ σκέψεις δὲν μαρτυροῦσαν παρὰ μιὰ ἐντελῶς περαστικὴ λιποψυχία.

Ὅλα ὅσα εἶχε περάσει, ὅλα ὅσα εἶχε ὑποφέρει, ἔκαναν ἄντρα τὸ παιδί. Κι' ἔτσι ὁ Ντὶκ Σάντ, πολὺ σπάνια ἄφηνε τὴν ἀπελπισία νὰ τὸν κυριέψη.

Ἐνῶ ἦταν βυθισμένος σ' αὐτὲς τὶς μελαγχολικὲς σκέψεις, ἄκουσε ξαφνικὰ τὸ στριγγὸ ἦχο ἀπὸ πολλὲς σάλπιγγες, ποὺ τὶς συνόδευε τὸ ρυθμικὸ «πλὰν πλάν, ρα τα πλὰν» ἀπὸ ἕνα πλῆθος ταμποῦρλα. Τί νάταν πάλι αὐτό;

Τὸν πληροφόρησε μιὰ μυριόστομη κραυγή, ποὺ ἔβγαινε ἀπὸ τὰ χείλη τοῦ πλήθους.

—Ἀλβέζ! Ἀλβέζ! φώναζαν ἰθαγενεῖς καὶ στρατιῶτες. Πράγματι: ὁ ἡγεμόνας τῆς Ἀγκόλας πλησίαζε.

Ἦταν καθὼς εἴπαμε τὸ ἰσχυρώτερο πρόσωπο τῆς περιοχῆς. Ἀπ' αὐτὸν ἐξαρτόταν ἡ ζωὴ ἑνὸς πλήθους σκλάβων, ποὺ ἦταν μαντρωμένοι στὰ ὑπόστεγα σὰν κτήνη. Μὲ μιὰ κίνηση τοῦ χεριοῦ του, μποροῦσε νὰ δώση ξανὰ τὴν ἐλευθερία του σ' ἕνα δυστυχισμένο ἀνθρώπινο πλᾶσμα, ἢ νὰ προστάξη νὰ τοῦ ὀργώνουν τὴν ράχη μὲ καμουτσικιές. Ὁ Ντὶκ Σὰντ ἀναθάρησε ὡστόσο.

Κοντὰ στὸν Ἀλβὲζ δὲν ἦταν διόλου ἀπίθανο νὰ ταξίδευαν καὶ οἱ δυὸ ἄσπονδοι... φίλοι του, ὁ Νεγκόρο κι' ὁ Χάρις.

Κι' ὁ Ντὶκ εἶχε μιὰ ἀκατανίκητη ἐπιθυμία νὰ τοὺς δῆ νὰ ξεπροβάλουν.

Ὁ δεκαπεντάχρονος πλοίαρχος θὰ τοὺς ἔδειχνε τότε ἀπὸ τί πάστα ἦταν καμωμένος. Δὲν θὰ φοβόταν βέβαια νὰ τιμωρήση ὅπως τοῦ ἄξιζε τὸν πρώην μάγερα τοῦ καραβιοῦ του!

Ὡς τόσο ἡ συνοδεία τοῦ Ἀλβέζ, πλησίαζε στὴν πλατεία ὅπου στεκόταν ὁ Ντὶκ Σάντ.

Ὅταν ἔφτασαν ἐκεῖ, ὁ Ντὶκ εἶδε νὰ κατεβαίνη ἀπὸ μιὰ «κιτάντα» (εἶδος ἐγχώριου φορίου ποὺ τὸ ἔκλεινε μιὰ κουρελιάρικη κουρτίνα) ἕνας γέρος νέγρος, μὲ φυσιογνωμία ἀποκρουστική. Αὐτὸς ἦταν ὁ διάσημος Ἀλβέζ!

Μόλις τὸν ἀντίκρυσαν οἱ ἰθαγενεῖς στὴν πλατεία, ἄρχισαν νὰ δείχνουν τὴν χαρὰ καὶ τὸν ἐνθουσιασμό τους μὲ πολὺ πρωτότυπο τρόπο. Κάνοντας δηλαδὴ τοῦμπες, καὶ χοροπηδώντας σὰν δαιμονισμένοι.

Ὁ Ἀλβὲζ φαινόταν πολὺ εὐχαριστημένος ἀπ' αὐτὲς τὶς γελοῖες ἐκδηλώσεις.

Ἕνας ἄλλος νέγρος τὸν συνόδευε, ἀκόμη πιὸ ἀπαίσιος ἀπὸ τὸν ἴδιον.

Ἦταν ὁ στενώτερός του φίλος, ὁ Κοΐμπρα, ὁ γιὸς τοῦ ἡγεμόνα Κοΐμπρα ἀπὸ τὸ Μπιχέ, ποὺ καθὼς γράφει ὁ Καμερόν, ἦταν ὁ πιὸ διάσημος παλιάνθρωπος τῆς ἐπαρχίας ὕστερα ἀπὸ τὸν Ἀλβέζ.

Ἦταν βρώμικος, ἀχτένιστος ντυμένος μὲ ἕνα κουρελιασμένο πουκάμισο, καὶ... μιὰ φοῦστα ἀπὸ ξερὰ χόρτα! Ἔμοιαζε σὰν μιὰ πολὺ ἄσχημη γριά, μὲ μιὰ παλιοψάθα ποὺ φοροῦσε!

Ὁ Ντὶκ μ' ὅλη τὴν στενοχώρια του, δὲν μπόρεσε νὰ μὴ γελάση ὅταν ἀντίκρυσε ἐκείνους τοὺς δυὸ ἐλεεινοὺς μαύρους! Γιατὶ φυσικά, οἱ νέγροι διαφέρουν μεταξύ τους ὅσο καὶ οἱ λευκοί.

Κι' ἐκεῖνοι οἱ δυὸ νέγροι δὲν εἶχαν καμμιὰ ὁμοιότητα μὲ τὴν σεβάσμια φυσιογνωμία τοῦ γέρο Τόμ, ἢ μὲ τὰ γεμάτα εἰλικρίνεια πρόσωπα τῶν τεσσάρων νέων.

Ὁ Ἀλβέζ ἦταν ντυμένος μὲ μιὰ μακριὰ καρναβαλίστικη πουκαμίσα ποὺ σφίγγονταν στὴ μέση μ' ἕνα ζουνάρι, καὶ στὸ κεφάλι φοροῦσε ἕνα εἶδος ψηλοῦ... σκληροῦ.

Ὅσο ὅμως καὶ νὰ πρόσεξε ὁ Ντίκ, δὲν διέκρινε στὴν συνοδεία του οὔτε τὸν Χάρις οὔτε τὸν Νεγκόρο.

Θὰ ἔπρεπε λοιπὸν νὰ χάση κάθε ἐλπίδα πὼς θὰ τοὺς εὕρισκε στὴν Καζοντέ;

Ὡστόσο ὁ ἀρχηγὸς τοῦ καραβανιοῦ, ὁ Ἄραβας Ἴμπν - Χαμίς, ἔδινε τὸ χέρι στὸν Ἀλβέζ καὶ στὸν Κοΐμπρα ποὺ τὸν καλοσώριζαν. Ὁ Ἀλβέζ δὲν ἦταν βέβαια ἐνθουσιασμένος ποὺ οἱ μισοὶ σκλάβοι τοῦ καραβανιοῦ εἶχαν μείνει στὸ δρόμο, ἀλλὰ αὐτοὶ ποὺ ἔζησαν, θὰ τοῦ ἄφηναν μεγάλο κέρδος ὅταν θὰ τοὺς πουλοῦσε.

Ὁ Ἀλβέζ καὶ ὁ Κοΐμπρα μιλοῦσαν μὲ τὸν Ἴμπν Χαμὶς ἕνα παράξενο πορτογαλλικὸ ἰδίωμα ἀνακατεμένο μὲ τὴν διάλεκτο τῶν ἰθαγενῶν, ποὺ σίγουρα ἕνας Πορτογάλος ἀπὸ τὴν Λισσαβῶνα, πολὺ δύσκολα θὰ τὸ καταλάβαινε. Ὡστόσο ὁ Ἴμπν Χαμὶς ἔδωσε μιὰ διαταγή, καὶ σὲ λίγο ἕνας στρατιώτης ἔφερνε στὸν Ἀλβὲζ τοὺς τέσσερις Ἀμερικανοὺς νέγρους. Τὸν γέρο Τόμ, τὸν γιό του, καὶ τοὺς δυὸ ἄλλους. Ἀθέατος ὁ Ντὶκ Σὰντ πλησίασε ὅσο μποροῦσε. Δὲν ἤθελε νὰ χάση τίποτε ἀπ' αὐτὴ τὴ σκηνή. Τὸ πρόσωπο τοῦ Ἀλβὲζ φωτίστηκε ὅταν τοὺς εἶδε: Αὐτοὶ δὲν ἦταν ἄγριοι σὰν τοὺς ἄλλους. Αὐτοὶ εἶχαν μεγάλη ἀξία: θὰ τοὺς μοσκοπουλοῦσε!

Κοίταξε φυσικὰ μὲ περιφρόνηση τὸν γέρο Τόμ, μὰ οἱ ἄλλοι τρεῖς ἦταν πρώτης τάξεως πραμάτεια!

Ὁ Ἀλβὲζ θυμήθηκε τὰ λίγα ἐγγλέζικα ποὺ ἤξερε, καὶ προσπάθησε νὰ πιάση κουβέντα μὲ τοὺς νέους σκλάβους του, εὐχόμενος κοροϊδευτικὰ τὸ «καλῶς ὡρίσαν».

Ὁ Τὸμ τοῦ ἀποκρίθηκε μὲ ἀξιοπρέπεια.

— Εἴμαστε ἐλεύθεροι κύριε, καὶ οἱ νέοι ἀπὸ ἐδῶ, γεννήθηκαν ἀπὸ ἐλεύθερους γονεῖς! Εἴμαστε ὑπήκοοι τῶν Ἡνωμένων Πολιτειῶν! Ὁ Ἀλβὲζ ἄκουσε, κατάλαβε, κι' ἔβαλε τὰ γέλια.

— Ἄ ναί!... Ἀμερικάνοι! Ἀμερικάνοι! εἶπε. Καλῶς ὡρίσατε! Καλῶς ὡρίσατε! Γουέλκομ!

— Γουέλκομ! (καλῶς ὡρίσατε) εἶπε κι' ὁ Κοΐμπρα. Καὶ μὲ τὴν συνηθισμένη του ἀποκοτιά, πλησίασε τὸν Βάτ, κι' ὅπως θὰ ἐξέταζε ἕνα ἄλογο ἢ ἕνα μοσχάρι, ἄρχισε νὰ τοῦ πιάνει τὰ μπράτσα, νὰ τοῦ χτυπάη τὸ στῆθος, καὶ νὰ τοῦ μετράη τοὺς ὤμους. Ὅταν ὅμως ἔκανε νὰ τοῦ ἀνοίξη καὶ τὸ στόμα γιὰ νὰ δῆ τὰ δόντια του, ὁ σενὸρ Κοΐμπρα ἔφαγε ἀπὸ τὸν νέο μιὰ γροθιά, ποὺ θὰ τὴν θυμόταν χρόνια. Ὁ μυστικοσύμβουλος τοῦ Ἀλβέζ, ἔκανε ἕνα πήδημα στὸν ἀέρα, καὶ πῆγε κι' ἔπεσε δέκα βήματα πιὸ πέρα.

Οἱ στρατιῶτες ἔπεσαν πάνω στὸν Βὰτ καὶ θὰ τὴν εἶχε ὡρισμένως ἄσχημα, ἂν ὁ Ἀλβὲζ μὲ μιὰ κίνηση δὲν τοὺς ἔδειχνε ν' ἀφήσουν τὸν νέο ἥσυχο.

Γιατὶ ὁ Ἀλβὲζ γελοῦσε μὲ τὴν καρδιά του γιὰ τὸ πάθημα τοῦ φίλου του, ποὺ τὸν ἔκανε νὰ χάση δυὸ δόντια ἀπὸ τὰ πέντε ποὺ εἶχε ὅλα ὅλα!

Εἶχε μῆνες νὰ γελάση τόσο πολύ!

Ἔπειτα ὁ Ἀλβὲζ ἦταν καλὸς ἔμπορος, καὶ δὲν ἐννοοῦσε νὰ τοῦ χαλάσουν τὸ ἐμπόρευμά του γιατὶ ὁ Κοΐμπρα ἔφαγε μιὰ γροθιά!

— Ἂς πρόσεχε! Τὴν ἔφαγε; Μὲ γειά του, μὲ χαρά του! Σκοτώνει κανεὶς ἕνα ἄλογο ἐπειδὴ κλώτσησε κάποιον;

Ὁ Κοΐμπρα ὡστόσο ὅταν σηκώθηκε ἀπὸ χάμω, ἔδειξε τὴν γροθιά του στὸν Βάτ, κάνοντας ὅμως μὲ σύνεση καὶ μερικὰ βήματα πίσω, γιὰ καλὸ καὶ γιὰ κακό.

Τὴν ἴδια στιγμή, οἱ στρατιῶτες ἔσπρωξαν τὸν Ντὶκ Σὰντ καὶ τὸν ἔφεραν μπροστὰ στὸν Ἀλβέζ. Ὁ Ἀλβὲζ τὸν κοίταξε μὲ μεγάλη περιέργεια. Ἦταν φανερὸ πὼς ἤξερε τὸ κάθε σχετικὸ μ' αὐτόν. Γι' αὐτὸ ἀφοῦ τὸν κοίταξε μὲ ἀρκετὴ κακία, εἶπε μὲ τὰ κουτσοαγγλικὰ ποὺ ἤξερε:

—Καπετάνο Ἀμερικάνο!

— Μάλιστα! Ἀμερικανός! εἶπε ὁ Ντὶκ Σάντ. Τί σκοποὺς ἔχετε γιὰ τοὺς συντρόφους μου καὶ γιὰ μένα;

— Μικρὸ καπετάνο! ξαναπε ὁ Ἀλβέζ.

Ὁ Ντίκ, ἐπανέλαβε τὴν ἐρώτησή του στὸν Κοΐμπρα.

Ἀντὶ γι' ἄλλη ἀπάντηση ὁ ἄλλος, τοῦ ἔδειξε τὴν γροθιά του, ὅπως καὶ στὸν Βάτ.

Ὁ Ἀλβὲζ ἄρχισε ἕνα ζωηρὸ διάλογο μὲ τὸν Ἴμπν Χαμίς, κι' ἀπὸ τὶς χειρονομίες τους κατάλαβε ὅτι λογομαχοῦσαν γι' αὐτούς.

Ὅπως ὅμως δὲν μποροῦσε νὰ καταλάβη τί ἔλεγαν, ἐπωφελήθηκε ἀπὸ τὴν εὐκαιρία ποὺ βρισκόταν γιὰ πρώτη φορὰ κοντὰ στοὺς φίλους του, γιὰ νὰ τοὺς πῆ δυὸ λόγια. Μιλοῦσε σιγά, μόλις κουνώντας τὰ χείλια σὰ νὰ μιλοῦσε μόνος του.

— Φίλοι μου, μὴ χάνετε τὸ θάρρος σας! εἶπε. Ἔλαβα μὲ τὸν Δίγγο ἕνα γράμμα ἀπὸ τὸν Ἡρακλῆ. Ἀκολούθησε τὸ καραβάνι. Ὁ Χάρις κι' ὁ Νεγκόρο κρατοῦν τὴν κυρία Οὐέλντον, τὸν Τζὰκ καὶ τὸν κύριο Βενέδικτο. Ποῦ τοὺς πᾶνε; Δὲν τὸ ξέρω, πάντως δὲν εἶναι ἐδῶ, στὴν Καζοντέ. Ὁ θεὸς ἂς μᾶς λυπηθῆ κι' ἂς μᾶς βοηθήση!

— Καὶ ἡ Νάν; ρώτησε ὁ γέρω Τόμ.

—Ἡ Νὰν πέθανε!

—Ἡ πρώτη ἀπὸ μᾶς ποὺ φεύγει!

— Καὶ ἡ τελευταία! Εἶμαι βέβαιος... Ἐκείνη τὴ στιγμὴ ἕνα χέρι ἀκούμπησε στὸν ὦμο του, καὶ μιὰ φωνὴ πολὺ γνωστὴ πρόφερε:

—Ἂ νά κι' ὁ νεαρός μου φίλος! Εἶμαι πολὺ εὐχαριστημένος ποὺ σᾶς συναντῶ ξανά.

Ὁ Ντὶκ γύρισε ἀπότομα.

Καὶ βρέθηκε φάτσα μὲ φάτσα μὲ τὸν Χάρις.

— Ποῦ εἶναι ἡ κυρία Οὐέλντον; ρώτησε ὁ νέος χωρὶς περιστροφές.

—Ἄ ἡ καϋμένη! ἔκανε ὁ Χάρις ποὺ καμωνόταν μιὰ συμπόνια ποὺ διόλου δὲν τὴν ἔνιωθε. Ἡ δύστυ... μητέρα! Μᾶς ἄφησε χρόνους! Πῶς νὰ μπορέση νὰ ζήση ὕστερα ἀπὸ τὸν χαμό...

— Θέλετε νὰ πῆτε πὼς ἡ κυρία Οὐέλντον κι' ὁ μικρὸς Τζάκ...

— Ναί... Δὲν εἶναι πιὰ σὲ τοῦτον τὸν κόσμο. Τὸ καϋμένο τὸ μικρό, πῶς ν' ἀντέξη σὲ τόση κούραση!

Ὥστε ἡ κυρία Οὐέλντον κι' ὁ Τζὰκ δὲν ζοῦσαν πιά. Αὐτοὶ ποὺ περισσότερο ἀγαποῦσε στὸν κόσμο ὁ Ντὶκ Σάντ, δὲν ὑπῆρχαν πιά...

Κι' ὅλ' αὐτά, ἐξ αἰτίας αὐτῶν τῶν δυὸ ἀλιτήριων, τῶν δυὸ κακούργων!

Τί ἔγινε στὴν ψυχὴ τοῦ Ντὶκ ἐκείνη τὴ στιγμή.

Ποιὸς θὰ μποροῦσε νὰ τὸ πῆ;

Πάντως μὲ ἕνα μουγκρητὸ λιονταριοῦ ἅρπαξε ἕνα κυνηγετικὸ μαχαίρι ἀπὸ τὴν ζώνη τοῦ Χάρις, καὶ γρήγορος σὰν ἀστραπὴ τοῦ τὸ ἔμπηξε στὴν καρδιά.

— Βοήθεια! πρόφτασε νὰ βογγήση ὁ Χάρις. Κι' ἔπεσε χάμω νεκρός.

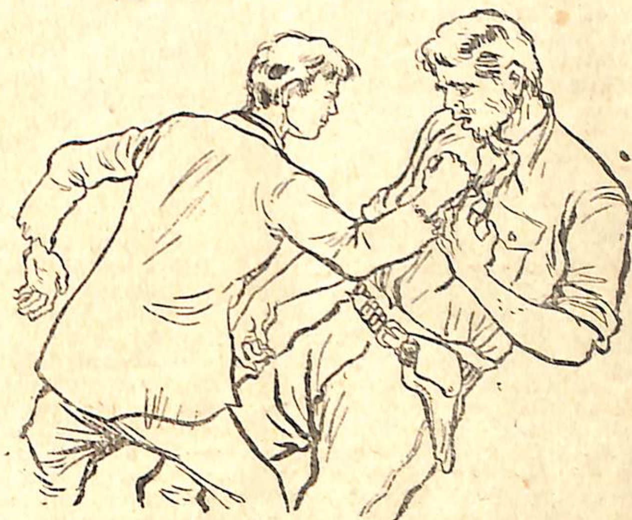
Ὁ Ντὶκ Σὰντ δὲν ἐκδικήθηκε μόνον τὴν κυρία Οὐέλντον καὶ τὸν Τζάκ, ἀλλὰ κι' ὅλα τὰ δυστυχισμένα ἀνθρώπινα πλάσματα ποὺ τόσο τὰ εἶχε τυραννήσει ὁ ἀσυνείδητος ἔμπορος τῶν σκλάβων.

Μέσ' τὴν καρδιὰ τῆς Μαύρης Ἠπείρου, μέσα στὸ κέντρο τῆς Ἀφρικῆς, δὲν ὑπῆρχε νόμος, δὲν ὑπῆρχε δικαστήριο, δὲν ὑπῆρχε δικαιοσύνη.

ΠΑΖΑΡΙ ΣΤΗΝ ΚΑΖΟΝΤΖΕ

Αὐτὸ ποὺ ἔκανε ὁ Ντὶκ Σὰντ ἦταν τόσο ἀπότομο, ποὺ κανένας δὲν πρόφτασε νὰ τὸν σταματήση.

Μερικοὶ ἰθαγενεῖς ρίχτηκαν καὶ σίγουρα θὰ τὸν ἔκαναν κομμάτια, ἂν δὲν ἐπενέβαινε ὁ Νεγκόρο. Μὲ μιὰ κίνηση τοῦ χεριοῦ του, ὁ Πορτογάλλος ἔκανε πίσω τοὺς ἰθαγενεῖς ποὺ σήκωναν καὶ ἀπομάκρυναν τὸ σῶμα τοῦ Χάρις.

— Βοήθεια! πρόφθασε νὰ βογγήση ὁ Χάρις.

Ὁ Ἀλβὲζ κι' ὁ Κοΐμπρα χειρονομοῦσαν ζωηρά, κι' ἀπαιτοῦσαν νὰ θανατωθῆ ἀμέσως ὁ Ντὶκ Σάντ. Ἀλλὰ ὁ Νεγκόρο τους ψιθύρισε στὸ αὐτὶ πὼς δὲν θάχαναν τίποτε νὰ περιμένουν λίγο. Γι' αὐτὸ στὸ τέλος πρόσταξαν τοὺς ἰθαγενεῖς νὰ πάρουν τὸν δόκιμο, νὰ τὸν κλείσουν στὸ μπουντρούμι καὶ νὰ μὴ τὸν χάνουν ἀπὸ τὰ μάτια τους οὔτε στιγμή.

Ἦταν ἡ πρώτη φορὰ ποὺ ὁ Ντὶκ ἔβλεπε ξανὰ τὸν Νεγκόρο ὕστερα ἀπὸ τὸ ναυάγιο στὴν ἀκτή.

Ἤξερε πὼς ὁ «Προσκυνητὴς» εἶχε ναυαγήσει ἐξαιτίας του, γι' αὐτὸ θἄπρεπε νὰ τὸν μισῆ ἀκόμη περισσότερο κι' ἀπὸ τὸν Χάρις. Ὡστόσο ἀφοῦ χτύπησε τὸν Ἀμερικανό, μόνον ἕνα περιφρονητικὸ βλέμμα καταδέχτηκε νὰ ρίξη τοῦ Νεγκόρο.

Τὸ νέο ποὺ τοῦ εἶχε δώσει ὁ Χάρις — πὼς ἡ κυρία Οὐέλντον καὶ τὸ παιδί της δὲν ὑπῆρχαν πιὰ — καὶ ποὺ ὁ μικρὸς πλοίαρχος δὲν μποροῦσε φυσικὰ νὰ ξέρη πὼς ἦταν ψέμμα — τὸν ἔκανε νὰ μὴ τὸν ἐνδιαφέρη πιὰ τίποτε στὴ ζωή.

Τοῦ ἦταν ἀδιάφορο ἀκόμη καὶ τὸ τί θὰ τὸν ἔκαναν αὐτὸν τὸν ἴδιο.

Φυσικά, ἦταν σίγουρος πὼς θὰ τὸν σκότωναν. Πότε καὶ μὲ τί τρόπο, διόλου δὲν γνοιάζονταν. Σὲ λίγο, βρέθηκε δεμένος χειροπόδαρα στὸ βάθος ἑνὸς κατωγιοῦ.

Ἦταν ἕνα φριχτὸ μπουντρούμι, χωρὶς παράθυρα, ὑγρό, βρώμικο, ἀπαίσιο.

Σ' αὐτὸ ἔκλειναν τοὺς μαύρους ποὺ εἶχαν καταδικαστῆ σὲ θάνατο, εἴτε γιατὶ τόχαν σκάσει, εἴτε γιατὶ εἶχαν σηκώσει χέρι ἐναντίον ἑνὸς φύλακα. Ἀπ' αὐτὸ τὸ μπουντρούμι κανεὶς δὲν εἶχε κατορθώσει νὰ δραπετεύση.

Φυσικά, ὁ Νεγκόρο, δὲν ἔσωσε προσωρινὰ τὴν ζωὴ τοῦ Ντὶκ ἀπὸ καλωσύνη. Ἁπλούστατα δὲν ἤθελε νὰ τελειώση ἀμέσως τὸ μαρτύριό του. Προτιμοῦσε νὰ τὸν κάνη νὰ περάση μερικὲς μέρες ἀγωνίας.

Σὲ λίγες μέρες ἄλλωστε, ἄρχιζε τὸ «λακόνι» δηλαδὴ τὸ μεγαλύτερο σκλαβοπάζαρο τῆς περιοχῆς ποὺ γίνονταν στὴν Καζοντὲ μιὰ φορὰ τὸ χρόνο. Πέντε χιλιάδες σκλάβοι θὰ πουλιόνταν. Δὲν θάφευγαν ὅλοι γιὰ τὶς ἰσπανικὲς καὶ πορτογαλικὲς ἀποικίες.

(Ἡ συνέχεια στὸ ἄλλο φύλλο)

Γύρω ἀπ' τὸν Ἀθλητισμό

ΠΟΥ ΘΑ ΦΘΑΣΟΥΝ ΤΑ ΡΕΚΟΡ ΤΟ 2.000;

Ὁ σύγχρονος ἀθλητισμὸς θὰ συμπληρώση ἕνα ὁλόκληρο αἰῶνα ὑπάρξεως τὸ 1964. Αὐτὴ τὴν ἡμερομηνία πρὶν ἑκατὸ ἀκριβῶς χρόνια ἔγινε ἡ πρώτη ἀθλητικὴ συνάντηση τῶν ἀγγλικῶν Πανεπιστημίων Ὀξφόρδης καὶ Καῖμπριτζ. Καί, τὸ 1965 θὰ γιορτασθοῦν τὰ... γενέθλια ἑνὸς ἐθνικοῦ πρωταθλήματος στίβου: τῆς Ἀγγλίας.

Τὸ ποδόσφαιρο παρουσιάζει πολλὲς φορὲς πρωτότυπες φάσεις. Στὴ φωτογραφία ποὺ δημοσιεύομε νομίζει κανεὶς πὼς ὁ μπὰκ καὶ ὁ τερματοφύλακας παίζουν ... βαρελάκια!!!

Τὰ πρῶτα ρεκὸρ στὰ διάφορα ἀγωνίσματα τοῦ στίβου ἄρχισαν νὰ σημειώνωνται τὸ 1896 (Α' Ὀλυμπιάς, στὸ Παναθηναϊκὸ μας στάδιο). Δὲν ἦσαν ὅμως ἐπισήμως ἀνεγνωρισμένα ρεκόρ. Ἡ ἀναγνώριση τῶν ἐπιδόσεων ἔγινε ἀπὸ τὸ 1913 κι' ἔπειτα. Ἐκείνη τὴν χρονιὰ ἱδρύθηκε ἡ Παγκόσμια Ἀθλητικὴ Ὁμοσπονδία.

Εἶχε δημιουργηθῆ ὅμως τότε μιὰ ἀνωμαλία ποὺ ὀφειλόταν στὴν μέτρηση τῶν ἀποστάσεων μὲ γυάρδες κι' ὄχι μὲ μέτρα.

Παραδείγματος χάριν τὸ πρῶτο ἀναγνωρισθὲν ρεκὸρ στὰ 200 μ. ἦταν τοῦ Ἀμερικανοῦ Χὰν μὲ 21.6 στὰ 1904, ἐνῶ ἀπὸ τὰ 1896 ὁ συμπατριώτης του Γουέφερες εἶχε πετύχει 21.2 στὶς 220 γυάρδες. (Δηλαδὴ 201 μ. 125). Αὐτὸ ὅμως ἀντιστοιχεῖ μὲ 21.1 στὰ 200 μ.

Γι' αὐτὸ ἡ παγκόσμια ὁμοσπονδία ἀποφάσισε τὴν καθιέρωση στοὺς δρόμους, τῶν δεκαδικῶν μέτρων. Ἔτσι ἁπλουστεύθηκε τὸ σύστημα.

Ἀπὸ τότε, δηλαδὴ ἀπὸ τὴν πρώτη ἀθλητικὴ σύγχρονη συνάντηση πέρασαν χρόνια καὶ χρόνια. Καινούργιοι ἀθλητὲς μὲ περισσότερες τεχνικὲς καὶ φυσικὲς ἱκανότητες παρουσιάσθηκαν στοὺς στίβους καὶ ἐκαλυτέρευσαν τὰ ρεκόρ.

Στὸν πίνακα ποὺ δημοσιεύομε φαίνεται αὐτὴ ἡ ἐξέλιξη τῶν ρεκόρ.

Ἀπὸ τὸν πίνακα αὐτὸν τῶν ρεκὸρ ἔχουν ἀλλάξει τὰ ἑξῆς. Δρόμος 400 μ. Ρόντεν (Η.Π.Α.) 45,3. — Δρόμος 10.000 μ. Ζάτοπεκ (Τσεχ.) 29.02.6 — Σφαιροβολία: Φοὺκς (Η.Π.Α.) 17.95. — Σφυροβολία: Νέμεθ (Οὐγγαρ.) 59.88 μ. — Τριπλοῦν Α. ΝΤΑ ΣΙΛΒΑ (Βραζιλία) 16.01 (1951).

Ποιὰ θὰ εἶναι τὰ ρεκὸρ στὰ 2.000;

Νά μιὰ ἐρώτηση ποὺ συχνὰ χωρὶς καμμιὰ ἀμφιβολία θὰ ἀπασχόλησε κάθε φίλαθλο. Ἄς κάνουμε, λοιπόν, μιὰ μικρὴ ἔρευνα.

100 καὶ 200 μ. Μέσα σὲ σαράντα χρόνια ἔχουμε κερδίσει 3 δέκατα τοῦ δευτερολέπτου στὰ 100 μ. (1909: 10.5 — 1951: 10.2). Στὰ ἑπόμενα πενήντα χρόνια εἶναι ἀμφίβολο ἂν θὰ σημειωθῆ μεγάλη ἐξέλιξη, παρὰ τὴν συμμετοχὴ στοὺς στίβους τῶν Ἀφρικανῶν ποὺ, στὴν περίπτωση αὐτὴ θὰ παίξουν ἀσφαλῶς ἕνα σημαντικώτατο ρόλο. Μέσα στὰ 10 ἑπόμενα χρόνια πιστεύεται πὼς ὁ χρόνος θὰ φθάση στὰ 10.1 δευτερόλεπτα καὶ πρὶν ἀπὸ τὸ τέλος τοῦ αἰῶνα θὰ πέση στὰ 10 ἀκριβῶς. Μὲ χρονόμετρο τοῦ ἑκατοστοῦ τοῦ δευτερολέπτου ὑπάρχει ἐλπίδα νὰ γίνη μιὰ ἀκόμη ἐξέλιξη καὶ νὰ φθάση ὁ χρόνος τοῦ δρόμου 100 μ. στὰ 9'' 95)100.

Γιὰ τὰ 200 μ. πιστεύεται πὼς τὸ ρεκὸρ θὰ πέση στὰ 19'' 50)100. Αὐτὸ γίνεται μὲ τὴν σκέψη πὼς ὁ μοντέρνος ἀθλητὴς θὰ τρέξη τὰ πρῶτα 100 μ. (συγκρατημένα) σὲ 10 καὶ τὰ ὑπόλοιπα (λανσὲ - ἀστραπιαῖα) σὲ 9.1)2.

400 μ.: Σ' αὐτὸ τὸ ἀγώνισμα οἱ νέγροι ἀσφαλῶς θὰ μπορέσουνε νὰ πραγματοποιήσουνε μεγάλες προόδους. Τὸ μέλλον θὰ ἀνήκη σ' αὐτὸν τὸν ἀθλητὴ ποὺ θὰ μπορέση νὰ ἀναπτύξη τὴν πιὸ μεγάλη του ταχύτητα σ' ὅλο τὸ διάστημα τῆς κούρσας, καὶ ὄχι ὅπως κάνει τώρα ὁ ρέκορντμαν Μὰκ Κίνλεϋ (45.9) ποὺ ἀναπτύσσει ταχύτητα μόνον στὰ 320 μ. (Τὸ ἴδιο περίπου κάνει καὶ ὁ καινούργιος ἀμερικανὸς πρωταθλητὴς Ρόντεν: 45.8).

Αὐτὸς ὁ μελλοντικὸς ἀθλητὴς θὰ πρέπει νὰ ἔχη τὸ σῶμα τοῦ Γουΐντ ἀλλὰ νὰ εἶναι πιὸ γρήγορος στὰ 100 μ. Ἕνας τέτοιος ἀθλητὴς θὰ πρέπει νὰ ἐπιτύχη χρόνο 44''.6.

800 μ. Τὸ ρεκὸρ στὴν ἀπόσταση αὐτὴ ἀνήκει στὸν Γερμανὸ Χάρμπιγκ (1.46.6) ἐδῶ καὶ 12 χρόνια περίπου. Ὁ Γάλλος Ἀνσὲν στὰ 800 μ. τρέχοντας «μόνος» σὲ πίστα πέτυχε χρόνο 1.48.3. Ὅμως ὁ Γερμανὸς πέτυχε τὸ 1.46.6 ἔπειτα ἀπὸ μιὰ σκληρὴ μονομαχία μέχρι τὰ 720 μέτρα μὲ τὸν Ἰταλὸ Λάντζι. Κι' αὐτὴ ἡ σκληρὴ πάλη ἦταν ποὺ ἔφερε τὸν ἐξαιρετικὸ αὐτὸ χρόνο.

Αὐτὸ μᾶς δίνει τὴ βεβαιότητα πὼς τὸ ρεκὸρ τῶν 800 μ. δὲν θὰ κρατηθῆ πολύ. Ὁ συναγωνισμὸς τῶν μαύρων καὶ λευκῶν θὰ μᾶς δώση γρήγορα ἕνα καλύτερο χρόνο γύρω στὰ 1'.43''.

1.500 μ. Χάρις στὶς μονομαχίες τῶν περίφημων ἄσσων Χέγκ - Ἄντερσον τὸ ρεκὸρ τῶν 1.500 μ. ἔχει σημειώσει μιὰ πρόοδο 8 δευτερολέπτων μέσα σὲ 20 χρόνια. Θὰ εἶναι μιὰ μεγάλη ἐπιτυχία ἂν στὰ 2000 μ.Χ. τρέξουν τὴν ἀπόσταση κάτω σὲ 3'.35''. Δηλαδὴ ἂν μπορέσουνε καὶ κερδίσουνε οἱ δρομεῖς ἀκόμη 8 δευτερόλεπτα.

Ὁ ἀθλητισμὸς κάθε μέρα κερδίζει καινούργιο ἔδαφος. Χιλιάδες νέοι γυμνάζονται στοὺς στίβους. Ἀνωτέρω ἡ ἐκκίνηση γιὰ ἀγῶνα ἀνωμάλου δρόμου.

5.000 καὶ 10.0000 μ.: Γιὰ νὰ «σπάση» ἡ ἐπίδοση τῶν 5.000 μ. (13.58.2: Χέγκ) θὰ πρέπει ὁ ἀθλητὴς νὰ μπορέση νὰ «περάση» τὰ 1.500 μ. τουλάχιστον σὲ 3'.50. Αὐτὸς ὁ χρόνος εἶναι δυνατὸς γιὰ τὸν Ζάτοπεκ. Στὰ χρόνια ποὺ θάρθουν μόνον ὁ περίφημος βέλγος Ρέϊφ (ἴσως καὶ ὁ Σίλκχουϊς) εἶναι ἱκανὸς νὰ σημειώση χρόνο 13'.55''. Δηλαδὴ νὰ κερδίση 8 δευτερόλεπτα καὶ 2 δέκατα.

Καὶ ἂν μέχρι τὸ 2000 μ.Χ. φθάσουμε στὸ 13'.40 θὰ εἶναι αὐτὸ μιὰ ἐξαιρετικὴ ἐπιτυχία.

Μιὰ ἐνδιαφέρουσα φάση ἀπὸ τὸν ποδοσφαιρικὸ ἀγῶνα «Ὀλυμπιακοῦ» — «Αὐστρίας».

Γιὰ τὰ 10.000 μ. τὰ πράγματα εἶναι πολὺ εὐοίωνα. Ὁ ἄνθρωπος - μηχανὴ ὁ Ἐμὶλ Ζάτοπεκ πολὺ μὰ πολὺ σύντομα θὰ «κατεβάση» τὴν ἐπίδοση κάτω ἀπὸ τὰ 29. (Σημερινή: 29.02.6). Καὶ στὰ τέλη τοῦ αἰῶνα μας ἀσφαλῶς θὰ ἔχει σημειωθῆ τὸ 28'.15''.

ΙΒΑΝ

ΤΟ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΠΟΔΟΣΦΑΙΡΟ

«Ποιὰ εἶναι ἄραγε σήμερα ἡ καλύτερη ἐθνικὴ ὁμάδα τῆς Εὐρώπης;». Νὰ ἕνα ἐρώτημα ποὺ συχνὰ τὴν ἀπάντησή του θὰ ζήτησαν ἀσφαλῶς πολλοὶ φίλαθλοι. Μιὰ ματιὰ στὸν πίνακα τῶν διεθνῶν συναντήσεων ἀρκεῖ γιὰ νὰ πείση τὸν καθένα ὅτι εἶναι ἀδύνατο νὰ δοθῆ μιὰ ἀπάντηση. Ὁ πίνακας τῶν διεθνῶν συναντήσεων μᾶς δείχνει μιὰ ἰσοροπία τῶν δυνάμεων μεταξὺ τῶν διαφόρων ἐθνικῶν ὁμάδων ποὺ εἶναι μοναδικὴ ἴσως στὴν ἱστορία τοῦ εὐρωπαϊκοῦ ποδοσφαίρου.

Αὐτὸ βέβαια ἀφορᾶ τὶς λεγόμενες ὁμάδες «κλάσεως» ὅπως σήμερα εἶναι ἡ Αὐστριακή, ἡ Ἀγγλική, ἡ Γιουγκοσλαβική, ἡ Γερμανική, ἡ Γαλλική, ἡ Ἱσπανική, ἡ Ἰταλικὴ καὶ ἡ Σκωτική. Ἡ ἐθνικὴ Οὐγγαρίας ποὺ ἀνήκει ἀσφαλῶς κι' αὐτὴ στὴν παραπάνω κατηγορία εἶ-

ναι ἀδύνατο νὰ ληφθῆ ὑπ' ὄψη σὲ μιὰ παρόμοια ἀνασκόπηση λόγῳ τῆς ἀποξενώσεώς της.

Σύμφωνα ὅμως μὲ τὴ γνώμη «εἰδικῶν» Οὐγγαρέζων ἡ μεταπολεμικὴ ἐξέλιξη τοῦ ποδοσφαίρου στὴν Βουδαπέστη εἶναι ἐκπληκτικὴ καὶ ἡ Οὐγγαρία θὰ ἦταν σὲ θέση νὰ κρατήση τὰ πρωτεῖα, ἐφ' ὅσον βέβαια θὰ ἀπεφάσιζε νὰ... χορέψη μαζὺ μὲ τοὺς ἄλλους. Ἡ Ἑλβετία ποὺ στὴν περασμένη περίοδο βρισκόταν στὴν πρώτη γραμμὴ εἶναι δύσκολο νὰ τοποθετηθῆ στὴν σειρὰ τῶν μεγάλων παρὰ τὴν τελευταία της ἰσοπαλία μὲ τὴν Ἰταλία. Ἡ ἀναγκαστικὴ τροποποίηση τῆς σύνθεσης τῆς ὁμάδας, γιὰ λόγους ἀρρώστειας, ἀτυχημάτων καὶ ἡ ἔλλειψη φόρμας, δὲν ἦταν εὐνοϊκὴ γιὰ τοὺς Ἑλβετούς.

Τὸ ἴδιο ἰσχύει καὶ γιὰ τὴ Σουηδία ποὺ ἔχασε ὅλους πιὰ τοὺς ἄσσους της γιατὶ ἐπιμένει στὰ ἀθλητικὰ ἰδεώδη της καὶ δὲν θέλει νὰ ἀνακατευθῆ στὶς ἐμποροπανηγύρεις (!) τῶν ἄλλων. Εἶναι γνωστὸ πὼς οἱ καλύτεροι Σουηδοὶ ἄσσοι τοῦ ποδοσφαίρου ἔχουν ἀγορασθῆ ἀπὸ τοὺς Ἰταλοὺς κλπ.

Ὅταν ὁ περίφημος κεντρικὸς κυνηγὸς Μέρμανς, ὁ ἄσσος αὐτὸς τῶν σοὺτ καὶ τῆς ντρίμπλας, βρίσκεται στὶς καλές του μέρες, τὸ Βέλγιο ποὺ διαθέτει ἰσχυρότατη ὁμάδα εἶναι τὸ φόβητρο τῶν μεγάλων. Τὸ βελγικὸ φοὺτ - μπὼλ ἔχει ἀγγλοποιηθῆ. Ἡ ἐθνικὴ Βελγίου δίνει τὴν ἐντύπωση ἀγγλικῆς ὁμάδας Ἀσφαλῶς στὸ μέλλον οἱ Βέλγοι θὰ παίξουν ἕνα σημαντικὸ ρόλο.

Οἱ Κόπενς, Ἀνούλ, Λέμπερεχτ, ἀνήκουν στὴν διεθνῆ κλάση τῶν ποδοσφαιριστῶν, ἐνῶ ὁ Μέρμανς εἶναι ὁ καλύτερος κεντρικὸς κυνηγὸς τῆς Εὐρώπης ἂν ὄχι τοῦ κόσμου ὅλου. Ἂς ξανάρθουμε ὅμως στὶς ὁμάδες κλάσεως. Γεγονὸς εἶναι ὅτι δὲν

Τὸ μπάσκετ - μπὼλ εἶναι σήμερα δημοφιλέστατο σπόρ. Στὴ φωτογραφία οἱ δύο ἄσσοι τοῦ ἑλληνικοῦ μπάσκετ Μαντᾶς (Πανελ.) καὶ Λάμπρου (Π.Α.Ο.) σὲ μιὰ ὑπέροχή τους προσπάθεια.

ξεχώριζε καμμιά, ἂν καὶ ἡ Ἰσπανία δὲν μᾶς ἔδωσε ἀκόμη δείγματα τῆς ἀξίας της.

Τώρα τὴν ἀνασυγκρότησή της ἔχει ἀναλάβει ὁ ξακουσμένος Ρικάρντο Ζαμόρα, ποὺ ὅπως πιστεύουν ὅλοι οἱ Ἰσπανοὶ φίλαθλοι θὰ παρουσιάση σύντομα θαύματα.

Ἡ Γερμανία χωρὶς νὰ συναντήση ἀκόμη καμμιὰ ἀπὸ τὶς ὁμάδες τῆς Δύσης ἔχει αὐτομάτως μιὰ πρώτη θέση, ποὺ ὀφείλεται κυρίως στὸ 2-0 τῆς Βιέννης, ἐναντίον τῆς Αὐστρίας. Ἡ ἐργασία τῶν Γερμανῶν στὴν ἀνάπτυξη τῆς ἐθνικῆς των ἦταν μακροχρόνιος καὶ πολὺ μεθοδική. Ὁ «σελεξιονὲρ» Χέρμπεγκερ πέτυχε ἐκεῖ ποὺ τόσοι ἄλλοι προπονηταὶ καὶ σελεξιονὲρ συνήθως ἀποτυγχάνουν. Κατώρθωσε νὰ «μοντάρη» μιὰ ὁμάδα ἀπὸ 11 παῖκτες ποὺ ἀνήκουν σὲ 11 διαφορετικοὺς συλλόγους! Ἀντίθετα μὲ τοὺς Γερμανοὺς οἱ Ἰταλοὶ ἀπέτυχαν πλήρως στὸ ζήτημα τοῦ σχηματισμοῦ μιᾶς «ὁμάδας».

Ἔτσι κατὰ τὸν ἀγῶνα τῆς Φλωρεντίας ἐναντίον τῆς Σουηδίας καὶ τοῦ Λουγκάνο ἐναντίον τῆς Ἑλβετίας οἱ φίλαθλοι εἶδαν μὲ ἀπογοήτευσή τους νὰ ἀγωνίζωνται 11 Ἰταλοὶ μεμονωμένα χωρὶς καμμιὰ ἀπολύτως συνοχή, καὶ τὸ χειρότερο χωρὶς ἠθικό. Καὶ ἂν οἱ παῖκτες αὐτοὶ δὲν ἔφερναν ὀνόματα παγκοσμίως γνωστὰ δὲν θὰ ἦταν σὲ θέση νὰ ἐπιτύχουνε ἔστω καὶ τὴν ἰσοπαλία αὐτή. Γεγονὸς εἶναι ὅτι ἡ Ἰταλία περνᾶ τὴν μεγαλύτερη κρίση τῆς τελευταίας εἰκοσαετίας. Αὐτὴ ὅμως ἡ διαπίστωση εἶναι ἀρκετὰ παράξενη ἂν σκεφθῆ κανεὶς πὼς ποτὲ ὅπως σήμερα ἡ Ἰταλία δὲν διέθετε ἕνα τόσο μεγάλο ἀριθμὸ συλλογικῶν ὁμάδων διεθνοῦς κλάσεως.

Ἡ Μίλαν παραδείγματος χάριν θεωρεῖται ἀπὸ πολλοὺς Εὐρωπαίους εἰδικοὺς σὰν ἡ καλύτερη ὁμάδα τῆς Εὐρώπης. Οἱ Γάλλοι ἔμειναν κατάπληκτοι ἀπὸ τὴν ἐπίδειξή της στὸ Παρίσι ἐναντίον τῆς Ράσιγκ.

Ὁ πρόεδρος τῆς Ἰταλικῆς Ποδοσφαιρικῆς ὁμοσπονδίας κ. Μπασάρι ἐδήλωσε ὅτι κατὰ τὸ τελευταῖο του ταξίδι ἔκλεισε δύο μὰτς Μίλαν - Ἄρσεναλ.

Ἡ Μίλαν μὲ τοὺς μεγαλυτέρους παῖκτες τῆς Σουηδίας ὡς τρίο ἐπιθέσεως, τὸ «τὰνκ» Νόρνταλ σὰν σέντερ - φόρ, τὸν «καθηγητὴ» Γκρὴν μέσα δεξιά, καὶ τὸν Λίντχολμ μέσα ἀριστερά, θὰ ἀποτελέση ἕνα σκληροτράχηλο ἀντίπαλο γιὰ τοὺς κανονιέρηδες τοῦ Λονδίνου. Στὴν Ἰταλία τώρα ἔχει δημιουργηθῆ ἕνα καινούργιο ἄθλημα: τὸ κυνήγι τῶν ποδοσφαιρικῶν ἄσσων. Ἰταλοὶ πράκτορες μὲ τεράστια ποσὰ στὶς τσέπες τους διασχίζουν τὶς 5 ἠπείρους ἐπισκέπτονται τὴν μία πρωτεύουσα μετὰ τὴν ἄλλη, προσπαθῶντας νὰ προσελκύσουν τοὺς πιὸ φημισμένους ποδοσφαιριστὰς στὴν Ἰταλία καὶ ἂν εἶναι δυνατὸν νὰ τοὺς κάνουν ἀκόμη καὶ Ἰταλοὺς ὑπήκοους.

Ἔτσι σήμερα οἱ ἰταλικὲς ὁμάδες ἀποτελοῦνται ἀπὸ περισσότερους ξένους παῖκτες σχεδόν.

Ἡ μοναδικὴ ἰταλικὴ ἑνδεκάδα ποὺ ἀποτελεῖται ἀπὸ Ἰταλοὺς μόνον παῖκτες εἶναι ἡ «Κόμο». Ὅταν ἀγωνίζεται αὐτὴ ἡ ὁμάδα οἱ ὀπαδοί της τὴν παροτρύνουν φωνάζοντας «Ἀβάντι Ἰτάλια» (!!!).

ΙΒΑΝ

ΑΓΩΝΙΣΜΑΤΑ	1909	1929	1949
100 μ.	10''5	10'4	10''2
200 μ.	21''1	20''8	20''2
400 μ.	47''5	47''	45''9
800 μ.	1'52''1	1'50''6	1'46''6
1.500 μ.	3'57''6	3'51''	3'43''
5.000 μ.	14'45''	14'28''2	13'58''2
10.000 μ.	30'50''	30'06'2	29'21''2
110 μ. ἐμποδ.	15''	14''4	13''6
400 μ. ἐμποδ.	55''	52''	50''6
Ὕψος	1 μ. 97	2 μ. 03	2 μ. 11
Μῆκος	7 μ. 61	7 μ. 93	8 μ. 13
Ἐπὶ κοντῷ	3 μ. 90	4 μ. 50	4 μ. 77
Τριπλοῦν	15 μ. 12	15 μ. 53	16 μ.
Σφαῖρα	15 μ. 54	15 μ. 79	17 μ. 79
Δισκοβολία	42 μ. 63	49 μ. 90	56 μ. 97
Ἀκοντισμὸς	56 μ. 46	71 μ. 01	78 μ. 70
Σφυροβολία	56 μ. 17	57 μ. 77	59 μ. 57

ΓΙΑ ΝΑ ΜΑΘΑΙΝΕΤΕ...

...Στὸ μὰτς Σέφιλντ Γιουνάϊτεντ - Σέφιλντ Γουένστεϊ πουλήθηκαν 65.341 εἰσιτήρια. Ὁ ἀριθμὸς αὐτὸς εἶναι νέο ἀγγλικὸ φετεινὸ ρεκόρ. Τὸ προηγούμενο φετεινὸ ρεκὸρ ἦταν 63.500 στὸ μὰτς Μάντσεστε - Ἄρσεναλ (3 - 1). Τὸ καταπληκτικὸ εἶναι ὅμως πὼς τὸ νέο ρεκὸρ πραγματοποιήθηκε σὲ ἀγώνα... Β' κατηγορίας!

...Οἱ καλύτεροι χρόνοι ποὺ σημειώθηκαν τὸ 1951 στοὺς δρόμους ἀντοχῆς εἶναι οἱ ἑξῆς: 3.000 μ. Ἄλμπερτσον (Σουηδ.) 8'.13''.4. Σάντε (Γερμ.) 8'.15'.8. Κοσκέλα (Φινλανδ.) 8'.16''.8. Πόστι (Φινλ.) 8'.17''.—5.000 μ. Ρέϊφ (Βέλγ.) 14'.10''.8. Ζάτοπεκ (Τσεχ.) 14'.11''.6. Σάντε (Γερμ.) 29'.42''.2. Ἄλμπερστον (Σουηδ.) 29'46''. Στόκεν (Νορβ.) 29'.55''.

...Τὰ παλαιότερα εὐρωπαϊκὰ ρεκὸρ στίβου εἶναι τῶν 100 καὶ 220 γιαρδῶν. Τὸ πρῶτο κατέχει ὁ Λίντερ (Ἀγγλία) μὲ 9''.7 ἀπὸ τὸν Ἰούλιο τοῦ 1923, καὶ τὸ δεύτερο ὁ Ἰρλανδὸς Ἄπλεγκαρθ μὲ 21''.2 ἀπὸ τὸν Ἰούλιο τοῦ 1914.

...Μὲ συμμετοχὴ 22 ὁμάδων συνεχίζεται τὸ ἀγγλικὸ πρωτάθλημα Α' κατηγορίας. Μετὰ τὰ ἀποτελέσματα τῆς 29ης ἀγωνιστικῆς ἡμέρας, στὴν πρώτη σειρὰ τῆς βαθμολογίας βρίσκονται οἱ Μάντσεστερ Γιουνάϊντεντ καὶ Πόρτσμουθ (38 βαθμ.) καὶ ἡ περίφημη Ἄρσεναλ (37 βαθ.).

...Τὸ 1951 τὰ καλύτερα ρεκὸρ τοῦ ὑγροῦ στίβου ἦσαν τὰ ἀκόλουθα. 100 μ. ἐλευθέρως: Καντὰς (Οὐγγαρ.) 56''.3. Κλήβελαντ (Η.Π.Α.) 56''.4. Ἐλευθέρως 200 μ. Μάρσαλ (Αὐστραλία) 2''05''.6 Φὸρντ (Η.Π.Α.) 2'.06''.1. Ἐλευθέρως 400 μ. Μάρσαλ (Αὐστρ.) 4'.26''.9. Φὸρντ (Η.Π.Α.) 4'.29''. (παγκόσμιο ρεκόρ).

Ἐλευθέρως 1'.5'' μ. Φὸρντ (Η.Π.Α.) 18'.25''.6. Γαίηλορ (Η.Π.Α.) 18'.43''.3.

...Μία ἀπίθανη περίπτωση νίκης χωρὶς συναγωνισμὸ σημειώθηκε στὴν 15η Ὀλυμπιάδα τοῦ Λονδίνου τὸ 1908.

Νά πῶς ὅμως συνέβη: Μετὰ τὴν διεξαγωγὴ τῶν προκριματικῶν στὰ 400 μ. φαβορὶ γιὰ τὴν πρώτη θέση ἦταν ὁ Ἄγγλος Χάλσγουελ ποὺ εἶχε πετύχει στὴν σειρά του χρόνο 48''.4 καὶ ὁ Νοτιοαμερικανὸς Ταίηλορ. Στὸν τελικὸ πῆραν μέρος 4 δρομεῖς. Οἱ δύο αὐτοὶ καὶ οἱ Ἀμερικανοὶ Κάρπεντερ καὶ Ρόμπλιν. Τότε στὰ 400 μ. οἱ ἀθληταὶ ἔτρεχαν τὴ διαδρομὴ ὅλοι μαζὺ ὅπως γίνεται τώρα στὶς μεγάλες ἀποστάσεις. Στὸ μῆκος τῆς διαδρομῆς ὑπῆρχαν 12 κριτὲς γιὰ νὰ ἐπιβλέπουν τοὺς διαγωνιζομένους. Μὲ τὴν ἐκκίνηση ὁ Κάρπεντερ ἐτέθη ἐπὶ κεφαλῆς ἀλλὰ στὰ 200 μ. ὁ Χέλσγουελ τὸν ἔφθασε καὶ στὴν συνέχεια τὸν προσπέρασε. Βλέποντας αὐτὸ τὸ πρᾶγμα ὁ Κάρπεντερ ἔκανε μιὰ τελευταία προσπάθεια ἔφθασε στὸ ἴδιο ὕψος μὲ τὸν Ἄγγλο ἀθλητὴ καὶ τὸν χτύπησε μὲ τὸν ἀγκώνα του ἐνῶ συγχρόνως τὸν ἔσπρωχνε μὲ τὸν ὦμο του. Φυσικὰ ὁ Χάλσγουελ ἔπεσε ἔξω ἀπὸ τὸν στίβο καὶ ἔτσι ὁ Ρόμπλιν καὶ Ταίηλορ βρῆκαν τὴν εὐκαιρία νὰ ὁρμήσουν ἀνενόχλητοι πρὸς τὸ τέρμα. Οἱ κριτὲς εἶδαν ὅμως τὸ ἐπεισόδιο καὶ σταμάτησαν τοὺς δρομεῖς. Τὸ ἀγώνισμα ἀκυρώθηκε καὶ ἐπαναλήφθηκε μετὰ δύο μέρες χωρὶς βέβαια νὰ ἐπιτραπῆ ἡ συμμετοχὴ τοῦ Κάρπεντερ. Αὐτὴ ἡ ἀπόφαση ὅμως δυσαρέστησε τοὺς ἄλλους δύο ἀμερικανοὺς ποὺ δήλωσαν ἀποχή. Ἔτσι ὁ Χάλσγουελ ἔτρεξε ὁλομόναχος, στὰ 400 μ. σημείωσε χρόνο 50 δευτερολέπτων ἀκριβῶς καὶ ἀναδείχθηκε ὀλυμπιονίκης.

Ἀπὸ τότε καὶ ἐξ αἰτίας αὐτοῦ τοῦ ἐπεισοδίου ἀποφασίσθηκε ὅπως οἱ δρομεῖς στὰ 400 μ. τρέχουν σὲ «διαδρόμους» ὅπως στὶς κοῦρσες ταχύτητος.

...Τὸ κανονικὸ γήπεδο βόλλεϋ - μπὼλ ἔχει μῆκος, 18.30 μ. καὶ πλάτος 9.15 μ. Τὸ ὕψος τοῦ διχτυοῦ στὴ μέση πρέπει νὰ εἶναι 2.44 καὶ τὸ πλάτος του 0.91 μ.

ΑΘΛΗΤΙΚΗ ΚΙΝΗΣΗ

ΣΤΑ ΑΦΑΛΩΝΑ: Στὸ γήπεδο τοῦ Β' Γυμνασίου ἡ μικτὴ ποδοσφαιρικὴ ὁμάδα τῆς Δ' Β' τάξης νίκησε τὴν ἀντίστοιχο τῆς Γ' Α' μὲ 8 — 6. Ἡ νικήτρια: Ἀλεξέλης, Χατζηδημητρίου, Χατζηγιώργης, Κυκυράκης, Κοτσαπέτρος, Ἀϊβαλιώτης, Καραβανιάν, Σέρεσλης, Ἀλεξέλης II, Σαραντινός, Μίσιος. Τὰ τέρματα τῆς νικητρίας σημείωσαν οἱ Σέρεσλης (2), Χατζηγιώργης (3), Χατζηδημητρίου (2) καὶ Καραβανιὰν (1).

Σ. ΜΑΝΤΟΣ

ΣΤΟ ΒΟΛΟ: Στὴν παιδόπολη τοῦ Βόλου ἡ μικτὴ Ὀλυμπιακοῦ - ΑΕΚ. κέρδισε τὸν Πανιώνιο μὲ 6 — 3. Τὰ τέρματα σημειώθηκαν ἀπὸ τοὺς Γκουντουλάκη (4), Παλιούρα (2), Τσιγγάνη, Κατσῆ καὶ Γιώτη. Οἱ παῖκτες τῆς μικτῆς: Γιαννούλης, Χαρίσης, Ἀσλάνογλου, Κατσῆς, Γκούμας, Γκουντελάκης, Γιώτης, Παλιούρας, Τσιγγάνης.

Ν. ΓΙΑΝΝΟΥΛΗΣ

ΣΤΗΝ ΠΑΤΡΑ: Ἡ ὁμάδα μπάσκετ - μπὼλ τῆς Ζ' τάξης τοῦ Γυμνασίου Πατρῶν θεωρεῖται ἀπὸ τὶς

ΦΙΛΟΤΕΛΙΚΗ ΣΤΗΛΗ

Γιὰ νὰ γνωρίσετε τὰ ἑλληνικὰ γραμματόσημα

Ὁ καλλίτερος τρόπος γιὰ νὰ γνωρίσετε τὰ ἑλληνικὰ γραμματόσημα, εἶναι ν' ἀποκτήσετε ἕναν κατάλογο ἑλληνικῶν γραμματοσήμων. Αὐτὸς ὁ κατάλογος περιγράφει ὅλα τὰ ἑλληνικὰ γραμματόσημα ποὺ ἐκυκλοφόρησαν στὴν Ἑλλάδα ἀπὸ τὴν ἡμέρα ὅπου γιὰ πρώτη φορὰ ἐτέθησαν σὲ χρήση, δηλ. ἀρχὲς Ὀκτωβρίου 1861, μέχρι σήμερα. Ἐπίσης περιγράφει καὶ τὰ διάφορα γραμματόσημα ποὺ ἐκυκλοφόρησαν στὴν Ἑλλάδα κατὰ τοὺς βαλκανικοὺς πολέμους τοῦ 1913 στὶς διάφορες χῶρες καὶ νήσους ποὺ κατελάμβανε τότε ὁ Ἑλληνικὸς στρατὸς καὶ ὁ Ἑλληνικὸς στόλος, ὅπως τὴν Ἤπειρο, Μακεδονία, Μυτιλήνη, Λῆμνο.

Μὲ τὸν ἴδιο τρόπο μπορεῖτε νὰ μάθετε καὶ τὰ γραμματόσημα ὅλων τῶν χωρῶν τοῦ κόσμου. Γιὰ πρώτη φορὰ στὸν κόσμο ἐκυκλοφόρησε στὴν Ἀγγλία τὸ πρῶτο γραμματόσημο, τὸν Μάϊο τοῦ 1841. Ὑπάρχουν καὶ οἱ «Διεθνεῖς» λεγόμενοι κατάλογοι ποὺ περιγράφουν ὅλα τὰ γραμματόσημα τοῦ κόσμου. Εἶναι τρεῖς, ὁ ἕνας ποὺ ὀνομάζεται SCOTT, ἐκδίδεται στὴ Νέα Ὑόρκη, ὁ ἄλλος, ὁ STANLEY GIBBONS ἐκδίδεται στὸ Λονδῖνο καὶ ὁ τρίτος, ὁ YVERT & TELLIER ἐκδίδεται στὴν Ἀμιέννη τῆς Γαλλίας. Οἱ δύο πρῶτοι στὴν ἀγγλικὴ γλῶσσα κι' ὁ τρίτος στὴ γαλλική.

Ἐκτὸς τῶν διεθνῶν αὐτῶν καταλόγων, ὑπάρχουν καὶ ἄλλοι ὅπως ὁ ZUMSTEIN ποὺ ἐκδίδεται στὴ Βέρνη τῆς Ἑλβετίας καὶ ποὺ περιγράφει μόνο τὰ γραμματόσημα τῆς Εὐρώπης καὶ ὁ ἴδιος κατάλογος, εἰδικευμένος, ποὺ περιγράφει μόνο τὰ γραμματόσημα τῆς Ἑλβετίας, στὴ γερμανικὴ γλῶσσα. Ὁ κατάλογος MICHEL ποὺ ἐκδίδεται στὴ Γερμανία καὶ σὲ γερμανικὴ γλῶσσα γιὰ τὰ γραμματόσημα τῆς Εὐρώπης, ὁ MIGUEL, στὴν ἱσπανική, ἐκδιδόμενος στὴ Μαδρίτη τῆς Ἱσπανίας γιὰ τὰ ἱσπανικὰ γραμματόσημα καὶ τῶν ἱσπανικῶν ἀποικιῶν, ὁ OLIVA ποὺ ἐκδίδεται στὴν Ἰταλία γιὰ τὰ ἰταλικὰ γραμματόσημα. Χωρὶς νὰ ἀπαριθμοῦμε ὅλους τοὺς καταλόγους, θὰ προσθέσουμε ὅτι ὑπάρχουν ἀκόμη καὶ κατάλογοι γιὰ τὰ γραμματόσημα τοῦ Βελγίου, τῆς Τουρκίας, τῆς Αἰγύπτου κλπ. Ἐπίσης καὶ στὴν Ἑλλάδα ἐκδίδεται κατάλογος ποὺ περιγράφει στὴν ἑλληνικὴ καὶ γαλλικὴ γλῶσσα τὰ ἐκδοθέντα ἑλληνικὰ γραμματόσημα.

Ὅσοι ἀπὸ τοὺς ἀναγνῶστες μας ἔχουν τὰ μέσα καλὸ θὰ ἦταν νὰ προμηθευθοῦν ἕνα κατάλογο, γιατὶ θὰ ὠφεληθοῦν κατὰ διαφόρους τρόπους. Σχετικῶς μὲ τὰ ἑλληνικὰ γραμματόσημα, σιγὰ - σιγὰ θὰ σᾶς περιγράψουμε ὅλες τὶς σειρὲς ποὺ ἐκυκλοφόρησαν στὴν Ἑλλάδα, μὲ τέτοιο τρόπο ὥστε νὰ μπορέσετε νὰ σχηματίσετε ὅσο τὸ δυνατὸν εὐκολώτερα μιὰ ἰδέα τῶν ἑλληνικῶν γραμματοσήμων.

Συνεχίζοντας, λοιπόν, τὴν περιγραφὴ μας ἀπ' τὸ τελευταῖο μας τεῦχος, θὰ σᾶς περιγράψουμε μερικὰ μεμονωμένα γραμματόσημα ποὺ ἐξεδόθησαν μόνο σὲ μιὰ ἀξία, καὶ ἄλλα ποὺ ἐξεδόθησαν σὲ σειρές. Ἐν πρώτοις ἔχομε τὸ γραμματόσημα τῶν 1000 δρχ. χρώματος ἐλαιοπρασίνου ποὺ φέρει τὴν εἰκόνα τοῦ Ἐφήβου τοῦ Μαραθῶνος καὶ ἄνωθεν τῆς κεφαλῆς τὴν ἡμερομηνία 1875 - 50. Τὸ γραμματόσημο αὐτὸ ὀνομάζεται «ἀναμνηστικόν». Ἐξεδόθη γιὰ νὰ ἑορτασθῆ ἡ 75ετηρὶς τῆς ἱδρύσεως τῆς Διεθνοῦς Ταχυδρομικῆς Ἑνώσεως στὴν ὁποία ἀνήκουν ὅλα τὰ κράτη τοῦ κόσμου. Ὅλα ἀνεξαιρέτως τὰ κράτη ἔχουν ἐκδώσει ἀπὸ μιὰ σειρὰ ἀναμνηστική, δηλ. ἐνθύμιο τῆς ἑορτῆς αὐτῆς.

Κατόπιν ἔχομε τὴ σειρὰ τοῦ «Παιδομαζώματος», ποὺ ἐξεδόθη τὴν 1 Φεβρ. 1949. Ὅπως γνωρίζετε ὅλοι σας, πολλὰ ἀπὸ τὰ ἀδέλφια σας, ἀγόρια καὶ κορίτσια, βρίσκονται στὰ χέρια τῶν ἐχθρῶν τῆς πατρίδος μας, στὴ Βουλγαρία, Ρωσία κλπ. Ἡ κοινὴ μητέρα ὅλων, ἡ Ἑλλάδα, μαζὶ μὲ τὰ ἐπίσημα διαβήματά της γιὰ τὴν παράνομη αὐτὴ κατακράτηση τῶν Ἑλληνοπαίδων, καὶ γιὰ νὰ κάνη γνωστὴ αὐτὴ τὴν ἐγκληματικὴ διαγωγὴ τῶν ἐχθρῶν τῆς πατρίδας μας σὲ κάθε γωνιὰ τοῦ κόσμου, ἐκυκλοφόρησε τὴν ἀνωτέρω σειρὰ ποὺ ἀπαρτίζεται ἀπὸ τρία μόνο γραμματόσημα.

Δρχ. 450, χρῶμα βιολέ, παριστάνει τὰ ἄμοιρα παιδιὰ ποὺ πεζοποροῦν ἀνάμεσα ἀπὸ τὰ βουνὰ καὶ τὰ χιόνια, ὑπὸ τὴν ἀπειλὴν συμμοριτῶν ποὺ εἶναι ἕτοιμοι νὰ σκοτώσουν ὅσα παιδιὰ δὲν ὑπακούουν.

Δρχ. 1000, χρῶμα καφέ, εἰκονίζων ἕνα ἀγοράκι καὶ ἕνα κοριτσάκι, δύο ἑλληνόπουλα, ποὺ στέκονται πίσω ἀπὸ τὸ συρματοπλέγματα καὶ βλέπουν μακρυὰ στὸ βάθος τὴν Ἑλλάδα ὑπὸ τύπον χάρτου γιὰ τὴν ὁποία, ὅπως εἶναι φυσικό, νοσταλγοῦν καὶ δὲν βλέπουν τὴν ὥρα γιὰ νὰ ἐπιστρέψουν.

Δρχ. 1800, χρώματος ἐρυθροπορτοκαλλόχρου τὸ ὁποῖο παριστάνει μιὰ δυστυχισμένη χωρικὴ μητέρα, ποὺ γονατισμένη, προσπαθεῖ νὰ προστατεύση τὸ παιδάκι της ποὺ ἀπὸ πάνω της ἕνα ἀπαίσιο χέρι κακούργου ἐχθροῦ, εἶναι ἕτοιμο νὰ τὸ ἁρπάξη καὶ νὰ τὸ μεταφέρῃ σὲ ἐχθρικὴ χώρα.

Καθὼς βλέπετε μέσα σὲ αὐτὰ τὰ τρία γραμματόσημα, ἡ Ἑλλάδα καὶ μαζί της οἱ ἐθνικόφρονες καὶ γνήσιοι Ἕλληνες καὶ Ἑλληνίδες, ἀφήνουν νὰ ξεσπάση ὁ πόνος γιὰ τὶς χιλιάδες τῶν δυστυχισμένων παιδιῶν μας ποὺ ἀκόμη βρίσκονται μακρυὰ ἀπὸ τὴν πατρίδα καὶ ὑποφέρουν στὰ χέρια τοῦ ἐχθροῦ.

Τώρα ποὺ ἄρχισε ἡ περιγραφὴ τῶν ἑλληνικῶν γραμματοσήμων, νὰ κυττάξετε νὰ βρῆτε μεταξὺ τῶν γραμματοσήμων σας αὐτὰ ποὺ περιγράψαμε στὰ δυὸ τελευταῖα τεύχη μας, νὰ τὰ παραβάλετε μὲ τὶς περιγραφές μας, νὰ ἐξετάσετε καλὰ τὴν παράσταση καὶ τὸ χρῶμα, γιατὶ αὐτὸς εἶναι ἕνας εὔκολος καὶ πρακτικὸς τρόπος γιὰ νὰ τὰ μάθετε.

ΦΙΛΟΤΕΛΙΣΤΗΣ

καλύτερες. Σ' αὐτὴν ἀγωνίζονται οἱ ἐξαιρετικοὶ παῖκτες Α. Σταθόπουλος καὶ Ν. Γούτας. Ἔχει νικήσει μέχρι τώρα τὴν Η΄ μὲ 28 — 22, 35 — 34, τὴν ΣΤ΄ μὲ 20 — 20, καὶ ἔχει νικηθῆ ἀπὸ τὴν Ε΄ 20 — 22.

ΣΤΑ ΝΕΑ ΦΛΟΓΑΤΑ: Χάρη στὶς προσπάθειες τῆς τοπικῆς ἀθλητικῆς ἐπιτροπῆς ποὺ τὴν ἀποτελοῦν οἱ Χωλίδης, Μακρίδης, Ἀγγελίδης καὶ Ἠλιάδης ὀργανώθηκε στὰ Νέα Φλογάτα μιὰ ποδοσφαιρικὴ ὁμάδα ποὺ μέχρι τώρα νίκησε τὸ Γυμνάσιο Μουδανιῶν 3 — 0, τὰ Καλλικράτζα 1 — 0, τὴν Νίκη Νεάπολης 3 — 0, τὴν Πορταριὰ 2 — 0, τὴν ὁμάδα Διονυσίου 3 — 0, καὶ Μουδανιὰ 2—1. Οἱ νικηταί: Ἀγγελίδης, Ἠλιάδης, Α. Τσενεσίδης, Παϊσίδης, Παπαδόπουλος, Σεϊγενίδης, Δ. Τσενεσίδης, Ἀρμανίδης, Καλλιανίδης, Χαριτόπουλος, Μωϋσιάδης, Παπαδόπουλος.

Σ. ΖΑΧΑΡΙΑΔΗΣ

ΣΤΟ ΕΠΙΤΑΛΙΟ: Ἔπειτα ἀπὸ ἕναν σκληρὸ ἀγῶνα ὁ Ἡρακλῆς ἐπεβλήθηκε τῆς συνοικίας Νεκροταφείου 3 — 1. Ἡ νικήτρια ὁμάδα: Ζουμπάκης Γ. καὶ Κ., Παυλόπουλος, Γαϊτανίδης, Κόττας, Α. Παυλόπουλος, Δ. καὶ Χ. Λεβεντάκος.

ΖΟΥΜΠΑΚΗΣ

ΣΤΑ ΓΡΕΒΕΝΑ: Μὲ σκὸρ 4 — 1 ἡ ὁμάδα τοῦ Μικρολειβάδου κέρδισε τὴν μικτὴ Μοναχητίου. Ἡ νικήτρια ἀγωνίσθηκε μὲ τοὺς Χ. καὶ Ν. Νιώνιο, Γ. καὶ Ν. Τζιούφα, Α. καὶ Ε. Διασταμάνη, Γούσιο, Α. καὶ Δ. Σαφαρίκα.

Γ. ΤΖΙΟΥΦΑΣ

ΣΤΗΝ ΑΓΡΟΤΟΠΑΙΔΟΠΟΛΗ: Σὲ φιλικὸ ἀλλὰ ἐνδιαφέροντα ἀγῶνα ὁ Στρατὸς ἐπεβλήθη μὲ 3 — 0 τῆς Ἀεροπορίας. Ἀπὸ τὴν νικήτρια τὰ τέρματα πέτυχαν οἱ Λαβασᾶς, Τακαβίτης καὶ Βασιλείου. Ἡ σύνθεση τοῦ Στρατοῦ: Καλευρᾶς, Πανταζίδης, Λαβασᾶς, Νικολάου, Τσοκάνης, Πιπερίδης, Πετρίδης, Ἀχθοφορίδης, Βασιλείου, Τακαβίτης, Τοτονίδης.

ΚΑΛΕΥΡΑΣ - ΒΑΣΙΛΕΙΟΥ

ΣΤΟΝ ΑΓΙΟ ΑΝΔΡΕΑ: Στὸ γήπεδο τῆς Σχολῆς δόθηκε ἕνας ἀγώνας μεταξὺ τῶν ποδοσφαιρικῶν συγκροτημάτων τῆς Μακεδονίας καὶ τῆς Ἠπείρου, ποὺ ἔληξε μὲ 2 — 0 ὑπὲρ τῆς πρώτης. Τὰ τέρματα πέτυχαν οἱ Δημητρίου, Παπαδόπουλος. Ἡ νικήτρια: Φωτοκεχαγιᾶς, Κοφίδης, Κοταΐδης, Συγκιρίδης, Δημητρίου, Μήτρου, Χερούλης, Φωτοκεχαγιᾶς, Παπαδόπουλος, Λάσκας.

Α. ΤΣΕΛΕΠΗΣ

ΣΤΗΝ ΚΑΛΗ ΠΑΝΑΓΙΑ: Σὲ φιλικοὺς ἀγῶνες ἡ Δόξα Καβάλλας νίκησε τὴν Θύελλα μὲ 2 — 0. Τὴν Δόξα ἀποτελοῦν οἱ Ἀθανασιάδης, Σ. Μιχαηλίδης, Τουλούδης, Καλαϊτσίδης, Π. Παπαδόπουλος, Μιχαηλίδης Ε., Τσάμης, Παπαδόπουλος, Κυρούδης, Τσόγκας, Γ. Παπαδόπουλος.

Ἡ ὁμάδα τῆς Καλῆς Παναγιᾶς ἦρθε ἰσόπαλη μὲ τὴν Ἀστραπὴ 1—1, καὶ τὸν Ἀστέρα 2 — 2. Ἐπίσης νίκησε τὸν Ὀλυμπιακὸ Βερροίας 5—0 καὶ νικήθηκε ἀπὸ τὸν ἴδιο μὲ 4—0.

Ε. ΦΙΛΙΝΑΣ

ΣΤΟ ΣΟΥΦΛΙ: Τὰ ἐργαζόμενα παιδιὰ τοῦ Σουφλίου ἔχουν ὀργανώσει μιὰ ἰσχυρὴ ποδοσφαιρικὴ ὁμάδα, τὴν ΠΟΚ. Ἡ ΠΟΚ ἔδωσε πολλοὺς ἀγῶνες. Τὰ ἀποτελέσματα: ΠΟΚ — ΑΕΜ 2 — 9. ΠΟΚ — ΠΟΜ 3 — 0, 2 — 3. ΠΟΚ — ΕΛΠΙΣ 5 — 1. Τὴν ὁμάδα ἀποτελοῦν οἱ Α. Ι. Κακαλῆς, Χ. Γκιούρδας, Ε. Σχινᾶς, Θ. Μπουρολίτης, Γ. Σεϊτανίδης, Α. Καλέσης, Ν. Μούτας.

Α. Κ.

ΣΤΟ ΚΑΛΑΜΙΟΝ: Στὸ Καλάμιον συναντήθηκαν οἱ ὁμάδες Δόξα Κακορέματος καὶ Ἀστέρας Ἀδριανῆς. Νικήτρια ἀνεδείχθη ἡ πρώτη μὲ 4 — 3 (1 — 3). Ἀπὸ τὴν Δόξα διεκρίθησαν οἱ Σαλπᾶς, Τζίφος καὶ ἀπὸ τὸν Ἀστέρα Μισσερὸς καὶ Πατσᾶς.

Κ. ΜΠΟΣΙΝΑΚΗΣ

ΣΤΑ ΒΟΥΝΑΡΙΑ: Ἡ ΠΑΟ Βουναρίων, ποὺ συναντήθηκε σὲ φιλικὸ ἀγῶνα μὲ τὴ Νέα Κορώνη, νικήθηκε μὲ 2 — 1.

Δ. ΜΑΡΚΟΠΟΥΛΟΣ

ΣΤΗΝ ΜΕΣΗΝΗ: Ἡ ποδοσφαιρικὴ ὁμάδα τοῦ «Ἀπόλλωνος» νίκησε τὴν ὁμάδα τοῦ «Παναθηναϊκοῦ» μὲ τέρματα 4 — 2. Ἡ νικήτρια: Τσάμης Φωτ., Μπλάνας Δημ., Ἀσημάκης Ἠλ., Οἰκονομόπουλος Βασ., Ἀσημάκης Κων., Τσάμης Εὐστ., Πριστούρης Ἰωάν., Γαϊτάνης Σ., Μπλάνας Ἀναστ., Ἀργυρόπουλος Χρῖστος, Οἰκονομόπουλος Παν.

Χ. ΜΠΟΥΛΟΥΚΟΣ

ΣΤΗΝ ΠΑΡΑΠΡΑΣΤΑΙΝΑ: Οἱ μαθηταὶ τοῦ Δημοτικοῦ καὶ τοῦ Γυμνασίου ἵδρυσαν δύο ὁμάδες ποδοσφαιρικές: «Ἀτρόμητος», «ΠΟΕΚ». Οἱ ὁμάδες αὐτὲς ἔδωσαν ἕνα ἀγῶνα μὲ τὸ ἑξῆς ἀποτέλεσμα: «Ἀτρόμητος»—«ΠΟΕΚ» 5 — 2. Ἡ νικήτρια: Α. Φίλος καὶ Θ., Δ. Φίλος, Κούτρας, Μπεκιάρης, Μανούκας, Ἀκρίβος, Χιῶλος, Μουγκόγιας καὶ Κοσμᾶς.

Διεκρίθησαν οἱ Ἀπόστ. καὶ Δημ. Φίλος.

ΚΑΜΗΝΙΩΤΗΣ Β. ΑΧΙΛΛΕΥΣ

ΜΥΤΙΛΗΝΗ: Τὸ πρωτάθλημα μπάσκετ - μπὼλ τοῦ Β΄ Γυμνασίου Μυτιλήνης ἔληξε μὲ νικήτρια τὴν ὁμάδα τῆς Η΄ τάξεως. Ἡ βαθμολολογία: 1) Τάξη Η΄ βαθμ. 16. 2) Τάξη Ε΄ βαθμ. 14. 3) Τάξη ΣΤ΄ βαθμ. 12. 4) Τάξη Ζ΄ βαθμ. 6. Οἱ 4 ἀνώτερες τάξεις ἐχρησιμοποίησαν τοὺς ἑξῆς παῖκτες. Η΄ τάξη: Παρμακέλλης, Κόρακας, Χατζηδιαμαντῆς Α., Σκούρτης Χ., Λεωνιδάκης Χ., Κώστας, Χατζηγιάννης, Γέραλης.

Ε΄ τάξη: Ἠλιάδης, Ἀξιώτης Β., Μαντσουράνης Ι., Φραγγουλάκης Μ., Γρηγορόγλου, Μανιατάκης, Εὐλαμίου Ι., Λυκοῦργος Π.

ΣΤ΄ τάξη: Γιακαλῆς Π., Γογολίδης Ν., Χατζηδιαμαντῆς Σ., Ντουντούλας Ι., Σκοῦφος Γ., Ἀρμούντας Α., Καλαμιδιώτης, Κωνσταντακέλλης.

Ζ΄ τάξη: Σκούρτης Γ., Λαμπρινός, Μπάμπος Π., Κοντοπὸς Ν., Δρούκας, Θωμαΐδης, Τσερνόγλου.

ΘΑΝΑΣΗΣ ΜΠΕΜΠΗΣ

ΣΤΟ ΞΑΓΝΑΝΤΟ: Στὸ Ξάγναντο τὰ παιδιὰ τοῦ Δημοτικοῦ Σχολείου νίκησαν τὸν «Μικρὸ Ἡρακλῆ» Παρανεστίου μὲ τέρματα 6 — 2. Οἱ νικηταί: Σαββίδης Α., Ὀρφανίδης Χ., Παπαδόπουλος Α., Θεοδωρίδης Χ., Παπαδόπουλος Εὐθ., Θεοδωρίδης Ξ., Παπαδόπουλος Νεόφ., Ὀρφανίδης Στυλ., Χ΄΄Σαββίδης Α., Παπαδόπουλος Στυλ., Σαββίδης Γ.

Ι. ΙΑΚΩΒΙΔΗΣ

ΣΤΟ ΦΥΛΑΚΤΟ: Ὁ «Παμφυλακτιακὸς» σὲ φιλικὸ ἀγῶνα νίκησε τὴν ὁμάδα τῶν Λαγινῶν μὲ τέρματα 6 — 0. Τὰ τέρματα πέτυχαν: ὁ Κουκουζίκας (3), ὁ Κοντσαλάκης (2) καὶ ὁ Ἀλεξάκης (1). Ἐκτὸς ἀπ' αὐτοὺς διεκρίθηκαν καὶ οἱ: Κουντουράκης, Κοντσαλάκης καὶ Λαλάκης.

Α. ΜΑΚΡΥΛΑΚΗΣ

ΣΤΟ ΜΑΡΟΥΣΙ: Ἡ μικτὴ Γυμνασίου Χαλανδρίου σὲ φιλικὸ ἀγῶνα μπάσκετ - μπὼλ νίκησε τὴν μικτὴ Γυμνασίου Ἀμαρουσίου στὸ γήπεδο τοῦ δευτέρου μὲ 21 — 11. Ἡ νικήτρια: Θεοδωρίδης (2), Τσάκωνας (2), Βασιλᾶκος (1), Παπανικολάου (2), Μπερταμίνης (6)' Φωτεινὸς (4), Λύτρας (4). Ἀπ' τὴν νικήτρια διεκρίθηκαν οἱ Μπερταμίνης καὶ Φωτεινός.

ΑΛ. ΓΚΩΓΚΟΣ

ΣΤΗΝ ΠΑΝΑΓΙΤΣΑ: Ἡ ποδοσφαιρικὴ ὁμάδα τῆς Παναγίτσας ὀνομάζεται Βορρᾶς. Ἔχει νικήσει μὲ 6 — 1 τὴν Πολυκάρπη καὶ νικήθηκε μὲ 2 — 3 ἀπὸ τὸ 219 Τ. Ὁ Βορρᾶς θὰ ἀποκτήση χύντομα χάρη στὶς ἐνέργειες τῆς κοινότητας νέο γήπεδο.

Χ. ΜΙΧΑΗΛΙΔΗΣ

ΣΤΟΝ ΑΓΙΟ ΑΘΑΝΑΣΙΟ: Σὲ φιλικὴ συνάντηση μεταξὺ Ὀλυμπιακοῦ (Π. Κεφαλαρίου) καὶ Μ. Ἀλεξάνδρου Ἁγίου Ἀθανασίου νικήτρια ἀνεδείχθη ἡ πρώτη μὲ σκὸρ 3 — 0. Ἡ σύνθεση τῆς ὁμάδας: Ἀηδονίδης, Παπαδόπουλος, Σαλπιγγίδης, Τσεντεμεΐδης, Μαυρίδης, Τσολερίδης, Ἀμβροσιάδης, Μιχαηλίδης, Εὐθυμιάδης, Προβατίδης, Ἀναστασιάδης.

Α. ΘΕΟΔΩΡΙΔΗΣ

Ο ΑΡΧΙΣΥΝΤΑΚΤΗΣ ἀπαντᾶ:

∴ Ἀρκετὰ χαριτωμένος ὁ «Παπαγάλος» σου ΗΛΙΑ Γ. ΧΟΥΛΙΑΡΑ. Ἔχει ἀρκετὸ χιοῦμορ.

∴ Οὔτε ἐγὼ ΝΙΚΟ ΣΑΛΟΝΙΚΙΕ θυμᾶμαι γιατὶ ἀκριβῶς σὲ ἐχρέωσα! Ἔτσι δὲν θὰ μπορέσης νὰ τό... μαντέψης. Ὅσο γιὰ τὰ ἄλλα ποὺ μοῦ γράφεις σὲ πληροφορῶ πῶς ὅλα αὐτὰ πῆγαν περίπατο γιατί...πταίει τὸ σύστημα, τὸ ὁποῖον καὶ ἄλλαξα. Ἀλλὰ αὐτὴ τὴ φορὰ τί συνεργασίες μοῦ ἔστειλες; Ἐννοεῖς, τὸ σκίτσο; Δὲν φροντίζεις τὴν ἐκτέλεσή του. Ὁ «ταχυδρόμος», τὸ γράμμα καὶ ὁ κύριος στὸ λουτρὸ» μποροῦσε νὰ ἔχη καλλίτερη ἐκτέλεση. Μὲ τὴν προϋπόθεση πῶς θὰ ὑπάρξη σύμφωνη ἡ γνώμη τοῦ καλλιτεχνικοῦ μου συνεργάτη θὰ τὸ δημοσιεύσω.

∴ ΝΙΚΟ ΤΡΙΑΝΤΟΠΟΥΛΕ, εἶναι δικό σου τὸ ποίημα τὸ «Καλοκαίρι»; Ἂν ναί, τότε συγχαρητήρια. Μὰ δὲν τὸ δημοσιεύω παρὰ μόνο ὅταν μοῦ τὸ ξαναστείλης μὲ τὴ βεβαίωση πῶς εἶναι δικό σου!...

∴ Βρίσκω πῶς εἶναι ἀρκετὰ καλὸ τὸ ποίημά σου ΣΤΕΓΟ ΑΣΤΕΓΕ. Ἐλπίζω νὰ δημοσιευθῆ.

∴ ΑΙΓΙΩΤΙΚΕ ΠΑΛΜΕ. Τὸ πρῶτο τετράστιχο ἀπὸ τὸ ποίημά σου εἶναι πολὺ καλό:

Νέε, διῶξ' ἀπ' τὴν καρδιά σου
φθόνους, πάθη καὶ κακίες.
Ἡ ζωὴ θέλει, στοχάσου,
κόπους, μάχες καὶ θυσίες.

Τὸ δεύτερο ἀρχίζει καὶ ἀδυνατίζει καὶ τὸ τρίτο στὸν τελευταῖο του στίχο χαλάει ἐντελῶς.

Τὴ σπίθα πρόσεξε νὰ σβύσης
τοῦ μίσους, τῆς φιλαργυρίας,
σὰν σὲ μισοῦνε μὴ θελήσης
ν' ἀνταποδώσης τιμωρίας.

Κλεῖσε, βαθειὰ μέσ' τὴν ψυχή σου
πίστη, θρησκεία καὶ Ἑλλάδα,
δῶσε ἀκόμη τὴ ζωή σου
μέσα στὶς μάχες, τὴν κοιλάδα...

∴ Ἀρκετὰ καλὸ ΖΕΛΙΝΑ τὸ πεζό σου. Αὐτὲς ὅμως τὶς ἡμέρες παρατήρησα πῶς οἱ φίλοι μου μὲ βομβαρδίζουν ὅλο καὶ μὲ... ἐπίκαιρα. Μὲ τέτοιο χειμῶνα ἕνα καθαρῶς καλοκαιρινὸ θέμα εἶναι κάτι ποὺ ξαφνιάζει.

∴ Καὶ τὰ δυό σου ποιήματα εἶναι ἀρκετὰ καλὰ ΑΝΔΡΕΑ ΣΑΒΒΑ ΘΕΟΔΩΡΙΔΗ. Σοῦ ἐκφράζω τὰ συγχαρητήριά μου. Ἰδίως τὸ «Πῶς μοιάζω» εἶναι ὑπέροχο.

∴ Τὸ ποίημα «Ἐλάτε ὅλοι στὸν σωτῆρα μας» ἀγαπητέ μου ΓΡΗΓΟΡΗ ΚΩΝ. ΤΣΙΛΙΜΑΓΚΟ δὲν εἶναι καὶ αὐτὴ τὴ φορὰ σπουδαῖο. Εἶναι ὅμως καλλίτερο ἀπὸ τὰ προηγούμενα. Ἐλπίζω ἔτσι μὲ περισσότερη προσπάθεια θὰ μπορέσης νὰ πετύχης κάτι καλλίτερο.

∴ Τὸ ποίημά σου ΧΑ·Ι·ΔΩ ΚΟΥΚΟΥΛΗ εἶναι ἀρκετὰ καλό. Ἔχει ὅμως καὶ μερικὰ τετράστιχα ποὺ χρειάζονται διόρθωση. Ἂν τὰ καταφέρω νὰ τὰ διορθώσω θὰ τὰ δημοσιεύσω.

∴ Πολὺ καλὸς ὁ μονόλογός σου ΓΙΩΡΓΟ Δ. ΚΟΥΒΕΛΑ. Νομίζω πῶς εἶναι μίμηση. Ἔτσι; Ἀλλὰ αὐτὸ δὲν ἔχει σημασία. Εἶναι ἀρκετὰ καλὸς καὶ ἔτσι ὅπως εἶναι.

∴ Τὸ ποίημά σου ΝΙΚΟ ΙΜΒΡΙΩΤΗ ἔχει πολλὰ προτερήματα, ἀλλά, δυστυχῶς, δὲν τοῦ λείπουν καὶ τὰ ἐλαττώματα. Γιατὶ ἐνῶ θέλεις νὰ γράψης στίχους μὲ ὁμοιοκαταληξία δὲν τηρεῖς τοὺς στοιχειώδεις κανόνες τῆς ρίμας. Τὸ «χαμογελᾶ» μὲ τὰ «βουνά» δὲν εἶναι καλή, ἀλλά, εἶναι, πάντως χειρότερη ἡ ὁμοιοκαταληξία «Ἄνθη» — ψάλλει.

Ἀλλὰ γενικὰ σὰν ποίημα, ἀνεξάρτητα ἀπὸ τὴ ρίμα — καὶ ἡ ρίμα δὲν εἶναι ἀπαραίτητη, — δὲν εἶναι ἄσχημο.

∴ Νομίζω ΝΙΚΟ ΓΚΑΤΣΟΝΙΔΗ πῶς τὸ ποίημά σου δὲν εἶναι βέβαια, περίφημο, ἀλλὰ δὲν εἶναι καὶ ἐντελῶς γιὰ τὸ καλάθι. Δείχνει πῶς μπορεῖς νὰ χειρισθῆς τὸν ποιητικὸ λόγο. Χρειάζεται μόνο περισσότερη μελέτη, γύρω ἀπὸ τὴν ποίηση. Θὰ προσπαθήσω ὡστόσο νὰ τὸ διορθώσω λίγο.

∴ Ἡ ἔκθεσή σου ΔΗΜΗΤΡΗ ΚΕΤΣΟ γιὰ μαθητὴ μάλιστα τῆς Α΄ Γυμνασίου δὲν εἶναι ἄσχημη. Θὰ προσπαθήσω νὰ τὴ διορθώσω λίγο. Ἂν τὰ καταφέρω θὰ δημοσιευθῆ.

∴ Ἡ «Ζωὴ τοῦ δρόμου» ΣΠΥΡΟ Χ. ΑΘΑΝΑΣΟΥΛΙΑ εἶναι ἀρκετὰ καλή. Τὴν ἔχεις ὅμως ἀπρόσεκτα γραμμένη. Λὲς ἐπὶ παραδείγματι: «Ἡ νύκτα χάνεται γοργὰ σὰν κάποιος νὰ τὸ κυνηγᾶ». Ἀσφαλῶς ἀντὶς αὐτὸ τὸ «τὸ» ἤθελες νὰ γράψης «τή». Γράφεις «τὸ φεγγάρι πάει νὰ φωσίση νέο κόσμο». Κι' αὐτὸ δὲν εἶναι ὀρθό. Μοῦ γράφεις «ξυπνεῖ» ἀντὶς «ξυπνάει ἡ ξυπνᾶ». Καὶ κάτι τέτοια ποὺ δείχνουν ἁπλῶς πῶς γράφεις χωρὶς νὰ προσέχης. Πρόσεξε ἀπὸ τώρα ποὺ εἶσαι νέος νὰ ξερριζώσης αὐτὸ τὸ ἐλάττωμα. Γιατὶ μπορεῖ στὴ σταδιοδρομία σου στὸ μέλλον νὰ σοῦ στοιχίση πολὺ ἀκριβά. Στὰ λέω αὐτὰ γιατὶ ἀπὸ τὸ χειρόγραφό σου βγάζω τὸ συμπέρασμα πῶς μπορεῖς νὰ γράψης ὡραῖα. Φαντάσου μεθαύριο νὰ πᾶς στὸ Πανεπιστήμιο νὰ δώσης εἰσιτήριες ἐξετάσεις καὶ νὰ ἀπορριφθῆς, γιὰ κάτι τέτοιες ἴσως ἀπροσεξίες, ποὺ ὅσο καὶ νὰ εἶναι ἀσήμαντες, παίζουν ρόλο στὴ βαθμολογία. Ἡ σύσταση αὐτή, φυσικά, δὲν ἀπευθύνεται μόνο σὲ σένα. Ἀπευθύνεται καὶ σ' ὅλους τοὺς φίλους μου ποὺ μοῦ γράφουν.

∴ Δὲν εἶναι ἄσχημα τὰ ποιήματά σου ΔΗΜΗΤΡΗ ΧΡ. ΜΠΟΣΙΝΑΚΗ. Ἀλλὰ θὰ ἤθελα νὰ σοῦ κάνω μερικὲς συστάσεις· πρωτοῦ φτάσεις στὸν «ἐλεύθερο στίχο» φρόντισε νὰ γράψης ποιήματα ὅπως ἐκεῖνα ποὺ ἔγραψαν οἱ ποιητὲς τῆς περασμένης γενεᾶς. Δὲν εἶναι ἐπαναλαμβάνω ἄσχημα αὐτὰ ποὺ γράφεις, ἀλλὰ προτίμησε τὰ ἄλλα: Καὶ ἰδοὺ τὸ ποίημά σου:

Ἄκου ἀδελφὲ
Στὸν ἀγῶνα τῆς ζωῆς, ποὖναι γιομάτη
στεναγμοὺς
καημοὺς
δύστυχα πάθη
στὴ ζήση ποὺ μᾶς δέρνουν οἱ ἀνέμοι
δρολάπια καὶ χαλάζια τοῦ Βορρᾶ
κι' ὁ λίβας σὰν σπαρτὰ μᾶς τσουλουφρίζει.
Δὲν νικοῦν ἐκεῖνοι π' ἔχουν
μπράτσ' ἀτσαλένια
Μοναχὰ
Καὶ τίποτ' ἄλλο.
Δοκιμασία εἶν' ἡ ζήση μὴν ξεχνᾶς
καὶ νικοῦνε στὸν ἀγῶνα μόν' ἐκεῖνοι
ποὺ βαδίζουν μὲ τὸ βλέμμα στὸ Χριστὸ
«Θὰ νικήσουν μόν' ἐκεῖνοι ποὺ πίστευαν
στὴ ζωὴ πὼς θὰ νικήσουν»!...

∴ Ἀρκετὰ καλὰ καὶ τὰ δικά σου ποιήματα Ι. ΚΑΡΑΒΙΔΑ. Ὁ «χρόνος» νομίζω ὅτι εἶναι ἕνα μικρὸ ἀριστούργημα ποὺ ἀξίζει νὰ μὴ περιμένη τὴ σειρά του:

Ἄραγε, πότε ἐπιθυμεῖ πιὸ γρήγορα ὁ χρόνος
νὰ τρέχη...; Πότε;
— Σὰ δὴ καὶ λείψη στὴ ζωὴ γιὰ λίγο ὁ πόνος.
Μονάχα τότε...

∴ Ἀρκετὰ καλὴ ἡ ἔκθεσή σου ΑΛΚΙΒΙΑΔΗ ΑΘ. ΧΡΙΣΤΟΠΟΥΛΕ. Μπράβο.

∴ Ἀρκετὰ καλὸ τὸ «Νεκρολούλουδο» σου φίλε ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΕ ΚΑΝΕΛΛΟΠΟΥΛΕ. Ἀλλὰ προτιμῶ νὰ μὴ τὸ δημοσιεύσω!... Ἂς ἀναπαύση ὁ Θεὸς τὴν ψυχὴ τοῦ φίλου σου, ἀλλὰ χωρὶς ποίημα. Ἔχουμε χορτάσει τὰ τελευταῖα χρόνια τὴ θλίψη. Ἂς διαβάζουμε πιὸ χαρούμενα πράγματα.

∴ Δὲν εἶναι ἄσχημα τὰ ὅσα μοῦ στέλνεις ΓΕΩΡΓΙΕ ΙΑΚΩΒΙΔΗ. Τὸ «πεζό» σου ξαφνιάζει κάπως. Ἀλλὰ προκαλεῖ ἐνδιαφέρον. Τὸ ἀφίνω στὴν κρίση τοῦ γραμματέα τῆς συντάξεως.

∴ Ὁ «Χειμώνας» ΔΙΟΝΥΣΙΕ ΜΑΡΚΟΠΟΥΛΕ καλός. Κάτι ὅμως ἄλλα ποὺ μοῦ ἔστειλες, ἂν θυμᾶμαι, ἦταν καλλίτερα.

∴ Δὲν ἀξίζει πολλὰ πράγματα φίλε ΑΡΓΥΡΗ ΡΟΔΑΚΟΠΟΥΛΕ τὸ ποίημά σου. Φρόντισε ἂν θέλης νὰ μοῦ στείλης κάτι καλλίτερο.

∴ Μὲ συγκίνησε, βέβαια, τὸ ποίημά σου ΓΙΩΡΓΟ ΚΑΤΑΚΑΛΙΔΗ γιὰ τὸ περιοδικό μας, ἀλλὰ τί τὰ θέλεις δὲν στέκει στιχουργικῶς καὶ ποιητικῶς. Γράψε τίποτ' ἄλλο καλλίτερο.

∴ Τὸ ποίημά σου ΦΙΛΙΤΣΑ Β. ΠΑΠΑΧΡΙΣΤΟΠΟΥΛΟΥ ἔχει, βέβαια, καὶ μερικὰ προτερήματα ὅσο καὶ ἀρκετὰ ἐλαττώματα. Ὑπάρχουν μερικοὶ στίχοι ποὺ στέκουν στὰ πόδια τους. Ἀλλὰ καὶ ἄλλοι ποὺ εἶναι γιὰ τὸ καλάθι.

Τὸ πρῶτο τετράστιχο κάτι πάει κι' ἔρχεται:

Χριστὲ ἀκτίδα τῆς ψυχῆς
κι' ἐλπίδα τῆς ἀγάπης
κάνε ποτὲ νὰ μὴ διαβῶ
τὸν δρόμο τῆς ἀπάτης.

Τὸ δεύτερο χαλάει γιὰ νὰ φθάσης στὸ τρίτο ποὺ δὲν λέει τίποτα:

Ἰσοῦ ποὺ εἶσαι ἡ χαρὰ
κι' ὁδὸς τῆς ἀληθείας
κάνε νὰ μοιάσω· μιὰ σταλιὰ
τῆς μάννας του Μαρίας...

∴ Ὁ «Χιονοπόλεμος» ἀρκετὰ καλὸς ΚΩΝ. Δ. ΘΕΟΔΩΡΟΥ. Καὶ ἡ «Πληγωμένη πέρδικα» ἀρκετὰ καλή. Ἀλλὰ θὰ τὴν μελετήσω μαζὶ μὲ τοὺς ἄλλους συνεργάτες μου καὶ θὰ δοῦμε τί θὰ γίνη μ' αὐτή.

∴ Ἡ συνεργασία σου «Τὸ χωριό μου» ΛΙΛΗ Σ. ΚΑΤΣΟΥΛΗ δὲν εἶναι ἄσχημο. Ἀλλὰ ἀρχίζει ἄσχημα. Δὲν λέει τίποτε τὸ πρῶτο τετράστιχο. Δὲν στέκει στιχουργικά. Καὶ ἐνῶ τὸ 2ο εἶναι ὑποφερτὸ στιχουργικῶς δὲν στέκει στὴ λογική:

Πατῶ στὰ βράχια τὰ ψηλὰ
σὰν λυώσουνε τὰ χιόνια
τ' ἀρνάκια ἔρχονται ξανὰ
καὶ στὰ κλαδιὰ τ' ἀηδόνια.

Ἀλλὰ εἶναι γνωστὸ πῶς μόνο τὰ κατσίκια ἀνεβαίνουν στὰ βράχια. Τὰ πρόβατα ὄχι!...

ΝΕΑ. Σ' εὐχαριστῶ πολὺ γιὰ τὸ ὄμορφο γράμμα σου τὸ τόσο καλογραμμένο. Ἂς βγῆ ἀπὸ τὶς ψυχές μας ὁ φόβος. Καὶ στὴ θέση του ἂς μπῆ ἡ ἀπόφαση. Θ' ἀγωνισθοῦμε ἐναντίον κάθε ἐπιδρομέα.

∴ Ἀρκετὰ καλὸ τὸ πεζό σου ΣΤΑΘΗ ΣΠΑ-

∴ Καλὸ «Ἡ πυρκαϊά σου» ΘΕΟΔΩΡΕ ΠΑΝΑΓΙΩΤΟΥ ΜΠΗΛΙΩΝΗ.

∴ Καὶ τὸ ποίημα στὴν «Ἑλληνικὴ Πατρίδα» πολὺ καλὸ ὅπως ὅλα σου ΑΝΔΡΕΑ ΣΑΒΒΑ ΘΕΟΔΩΡΙΔΗ.

∴ Καὶ ἡ δική σου συνεργασία ΓΙΩΡΓΟ ΚΑΨΙΩΤΗ.

∴ Καὶ ἡ δική σου ΑΝΤΩΝΙΕ Π. ΘΕΟΦΙΛΑΚΟ.

∴ Ἀρκετὰ καλὸ αὐτὸ ποὺ μοῦ ἔστειλες ΕΛΕΝΙΤΣΑ ΒΑΦΕΙΑΔΟΥ. Σ' εὐχαριστῶ γιὰ τὸ ὄμορφο γράμμα σου.

∴ Διάβασα μὲ πολλὴ προσοχὴ καὶ τὸ μικρό σου ποίημα ΧΡΙΣΤΟ ΒΑΦΕΙΑΔΗ καὶ τὸ πεζό σου. Καὶ τὰ δύο δὲν εἶναι ἄσχημα.

∴ Ὁ «Διάκος» σου δὲν εἶναι πολὺ καλὸς ΑΝΤΩΝΗ ΧΑΛΑΜΠΑΛΙΑ. Ἂν ὅμως λάβη κανεὶς ὑπ' ὄψη του πῶς ἔχει γραφῆ ἀπὸ ἕνα μικρὸ καταλήγει τότε στὴν ἄποψη πῶς εἶναι ἀρκετὰ καλό. Νὰ ἐργάζεσαι λοιπόν. Καὶ νομίζω πῶς πολλὰ θὰ καταφέρης.

∴ ΓΙΩΡΓΟ ΓΙΑΝΝΕΛΟ: Τὸ ποίημά σου δὲν εἶναι ἄσχημο. Τὸ τελευταῖο μάλιστα τετράστιχο εἶναι πραγματικὰ ἐνδιαφέρον.

ΟΙ ΓΛΑΡΟΙ

Στὰ ξάρτια τριγυρίζουνε
στὸ πέλαγος πετοῦνε
ἢ μὲ χαρὰ σφυρίζοντας
στὸ πέλαγος βουτοῦνε.

Καὶ γύρω καραβάκια
στὴ θάλασσ' ἀρμενίζουν
σὰν ἄσπρα προβατάκια
ποὺ βόσκοντας γυρίζουν.

Μὲ χαρωπὰ πηδήματα
στοὺς κάμπους ὅλη μέρα,
κι' ἔχουν βοσκὴ τὰ κύματα
βοσκό τους τὸν ἀέρα.

∴ Σ' εὐχαριστῶ γιὰ τοὺς ὡραίους στίχους ποὺ συνοδεύεις τὶς ἐρωτήσεις σου ἀγαπητὲ ΧΡΙΣΤΟ ΤΑΜΠΟΥΡΗ. Καὶ τὰ τρία ποιήματά σου ἀρκετὰ καλά. Μπράβο!

∴ Ἡ «Τρικυμία» σου ΚΩΝΣΤ. ΑΝ. ΣΤΕΛΙΟ ὄχι καὶ πολὺ περίφημη. Πάντως διαβάζεται μὲ ἐνδιαφέρον. Τὴν ἀφήνω στὴν κρίση τοῦ γραμματέα τῆς συντάξεως. Νομίζω ὅμως πῶς μὲ περισσότερη προσοχὴ καὶ μὲ περισσότερο δούλεμα τοῦ χειρογράφου σου θὰ γινόταν καλλίτερη.

∴ Τὰ «Ματωμένα Χριστούγεννα» ἀρκετὰ καλὰ Π. ΝΤΙΩΝΑ ἀλλὰ μὲ τὸ βασικὸ ἐλάττωμα: Πολὺ μεγάλο. Ἄσε τὸ ὅμως νὰ δοῦμε. Καὶ μπορεῖ κάτι νὰ γίνη. Δὲν ὑπόσχομαι ὅμως τίποτα τὸ βέβαιο.

∴ Καὶ τὸ δικό σου ποίημα ΚΩΝΣΤ. ΤΣΕΠΑ καλό. Πολὺ καλό. Ἀλλά...μεγάλο!

∴ Καλὸ τὸ σκίτσο σου ΑΛΚΗΣΤΗ. Ἀλλὰ γιατὶ ἡ «Μακεδονικὴ Ἑστία» νὰ πυρπολεῖ τὸ λευκὸ πύργο σας. Τί εἴδους ἔμπνευση εἶναι αὐτή;

∴ Καὶ τὰ δύο σκίτσα σου ΕΛΛΗΝΙΚΕ ΦΟΙΝΙΚΑ θὰ μποροῦσαν νὰ σχεδιασθοῦν μὲ περισσότερη προσοχή.

∴ Καὶ τὰ δύο σου σκίτσα ΝΙΚΟ Ι. ΠΑΝΑΓΙΩΤΙΔΗ δὲν ἀξίζουν: Καὶ κακὰ σχεδιασμένα καὶ τὸ κραγιὸν ποὺ μεταχειρίστηκες ὄχι καλό.

∴ Καὶ τὰ δύο σκίτσα καλὰ Α. Σ. ΘΕΟΔΩΡΙΔΗ.

∴ Πήραμε τὰ «Γιὰ νὰ γελάσετε» τῶν φίλων μας: Μικροῦ Ναυαγοῦ, Ἠλία Γ. Χουλιάρα, Ἀθ. Γραμματίκη, Νικ. Παναγιωτίδη (ὅπως ἦταν γραμμένα μὲ ἀπλωμένη τὴ μελάνη καὶ ἀπὸ τὶς δυὸ ὄψεις τοῦ χαρτιοῦ πῆραν τὴν πρὸς τὸν κάλαθον ἄγουσαν). Ἱππότη τοῦ Βορρᾶ, Γεωργίου Δημητράντζου.

∴ Πῆρα τὶς σπαζοκεφαλιὲς τῶν φίλων μου: Χαρ. Ζαχάκη, Θεοδ. Ἀθ. Ἀντωνοπούλου, Κων. Μακεδόνα (δὲν ὑπάρχει καμμιὰ προθεσμία γιὰ τὴν ἐγγραφὴ συνδρομητῶν. Γιὰ ὅσους καθυστεροῦν γράψαμε). Π. Καφάλη, Χρ. Μπαχλούλη, Α. Κουτσομητροπούλου (πῆραμε τὸ δικαίωμα συμμετοχῆς), Κων. Ἀν. Νικολαΐδη (ἐπίσης), Νικ. Παπαδοπούλου, Παν. Σκαρμούτσου, Χρ. Δημ. Κοτινά, Εὐαγγέλου Δημ. Παπαδοπούλου, Χρ. Τσάπαλη, Μαρίας Τσαγλιώτη, Παναγιώτη Α. Μπασκούτα, Θεοχάρη Χαρακόπου, Γεωργίου Γουργιώτη, Σεραφεὶμ Χαντζάρα, Γεωργίου Τρ. Γιαννέλο, Νικ. Ταμπούρη καὶ Φωτίου Σβολιαντόπουλου.

∴ Πῆρα τὶς ἀθλητικὲς συνεργασίες καὶ παρατηρήσεις τῶν φίλων μου: Ἀλεξ. Μακρυλάκη, Ἀντ. Χαλιαμπαλία, Τουμπάκη, Γεωργίου Οἰκονόμου, Εὐστρατίου Φίλινα, Β. Παπαχρίστου καὶ Γ. Τσάλιου, Γ. Θεοδωρίδη, Γεωργίου Οἰκονόμου, Ἀπ. Τσελέπη, Γεωργίου Τζιούφα, Ἀχ. Καμηνιώτη, Χαραλάμπους Μιχαηλίδη, Γεωργίου Ἰακωβίδη, Δ. Μαρκοπούλου, Καλευρᾶ καὶ Βασιλείου, Παν. Καφάλη, Σ. Τζώτζη, Λεωνίδα Τζαμτζόγλου, Α. Κακαλή, Ἰωάννη Χ. Μπουλούκου.

∴ Ὁ φίλος μου ΕΥΑΓΓΕΛΟΣ ΔΗΜ. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ ν' ἀλλάξη τὸ ψευδώνυμο ποὺ μοῦ ἔστειλε διότι αὐτὸ τὸ ἔχει ἄλλος ἀπὸ πέρυσι. Δίπλα στὸ ψευδώνυμό του νὰ μοῦ σημειώση τὴν ἔνδειξη 28)12.

∴ Τὸ ψευδώνυμο ποὺ ἐζήτησες ΝΙΚΟ ΜΕΝΟ τὸ ἔχει ἄλλος.

∴ Τὸ ψευδώνυμο ποὺ ζήτησες Ι. ΚΑΡΑΜΠΟ·Ι·ΤΗ τὸ ἔχει ἄλλος.

Εἶμαι ὑποχρεωμένος νὰ κάμω μιὰ γενικὴ δήλωση σὲ ὅλους τοὺς φίλους μου: Δὲν ἔχω ἀνάγκη οὔτε ἀπὸ πιστοποιήσεις οὔτε ἀπὸ μαρτυρίες σχετικὰ μὲ τὴ συνδρομή. Ἡ ἔγγραφη βεβαίωση τοῦ ἴδιου τοῦ συνδρομητὴ πὼς εἶναι ἄπορος ἢ συμμοριόπληκτος μοῦ εἶναι ἀρκετή. Δὲν παραδέχομαι πὼς θὰ ὑπάρξη εὔπορος ποὺ θὰ θελήση νὰ ξεγελάση τὴ διεύθυνση τοῦ Περιοδικοῦ γιὰ νὰ μὴ δώση τὴ συνδρομὴ τῶν 25.000 δραχμῶν, συνδρομὴ ποὺ δὲν καλύπτει τὸ κόστος κάθε φύλλου. Αὐτὰ τὰ γράφω γιατὶ μερικοὶ φίλοι μου μοῦ γράφουν μερικὰ ποὺ δὲν εἶναι σωστά: «Ἂν δὲν μὲ πιστεύης νὰ σοῦ στείλω βεβαίωση τοῦ Προέδρου τῆς Κοινότητας» κλπ. Δὲν ζήτησα ἀπὸ κανένα τέτοιες πιστοποιήσεις!

Πῆρα καὶ διαβίβασα στὸν ἀθλητικὸ συνεργάτη μου τὶς ἀθλητικὲς συνεργασίες ποὺ μοῦ ἔστειλαν οἱ φίλοι μου: Ζαχαρίας Μαντός, Νίκος Γιαννούλης, Νικ. Ὀδ. Λιναρδόπουλος, Κλεάνθης, Μαρκούσης, Γεώργιος Τσιφλόγλου, Θανάσης Μπέμπης, Ἀνδρέας Σταθόπουλος, Στ. Ζαχαριάδης, Λεωνίδας Τζαμτζόγλου, Ἀλ. Γκῶγκος, Ἄγγ. Ἀγγελίδης.

Πῆρα τὰ «Γιὰ νὰ γελᾶτε» τῶν φίλων μας: Στόλιου, τῶν Κούρτη καὶ Γαλουχίδη, Νικολάου Ἀναγνωστοπούλου, Γεωργίου Δημητράντζου, Κων. Δεδοπούλου, Κ. Λάππα, Μιχ. Ν. Νάκου, Ἀποστόλου Ἄγου, Γεωργίου Μποτῆ.

Διάβασα Γ. ΓΟΥΡΓΙΩΤΗ μὲ πολλὴ προσοχὴ τὶς ὑποδείξεις σου. Δυστυχῶς ὅμως δὲν μποροῦν νὰ πραγματοποιηθοῦν ὅλες. Ἡ αὔξηση τῆς συνδρομῆς δὲν καλύπτει τὰ ἔξοδά μας. Πάντως θὰ μελετήσω ὅσες ἀπὸ τὶς ὑποδείξεις σου μποροῦν νὰ πραγματοποιηθοῦν. Ἐκεῖνο ποὺ θέλω νὰ σοῦ πῶ εἶναι ὅτι δὲν πιστεύω αὐτὸ ποὺ λὲς πὼς ἡ αὔξηση τῆς συνδρομῆς ἔγινε δεκτὴ μὲ ἔντονες διαμαρτυρίες στὸ Βόλο. Γιατί; Ἡ συνδρομὴ τῶν 25.000 δραχμῶν δὲν καλύπτει οὔτε τὸ κόστος. Ἡ συνδρομὴ τῶν 15.000 δραχμῶν φυσικὰ μόλις καλύπτει τὰ 40% τοῦ κόστους. Τί νὰ πῶ τώρα γιὰ τὴ συνδρομὴ τῶν 10.000 δραχμῶν; Πάντως οἱ περισσότεροι φίλοι μου στὰ γράμματά τους μοῦ γράφουν ἐνθαρρυντικὰ γιὰ τὴν αὔξηση τῆς συνδρομῆς.

Μπορεῖς νὰ στείλης ὅ,τι θέλεις ΗΛ. ΚΑΠΝΟΠΟΥΛΕ. Σὲ εὐχαριστοῦμε γιὰ τὰ ὡραῖα σου λόγια.

Εὐχαριστῶ πολὺ ΝΙΚΟ ΓΕΡΟΛΑΝΔΟ γιὰ τὴν προαιρετικὴ εἰσφορά σου.

Μᾶς συγκίνησε πραγματικὰ τὸ ὄμορφο γραμματάκι σου ἀγαπητὴ ΒΑΣΙΛΙΚΗ ΜΟΥΣΤΑΚΗ. Οἱ ἐνθαρρυντικὲς αὐτὲς ἐπιστολὲς μᾶς ἐνισχύουν στὸ ἔργο μας.

Στὰ παιδιὰ τῶν παιδοπόλεων ποὺ νοσηλεύονται στὸ Σισμανόγλειο ἀπαντῶ: Οἱ λέξεις εἶναι πατρυιὸς καὶ μητρυιά· λέξη μητρυιὸς δὲν ὑπάρχει.

Εὐχαριστῶ ΚΩΝ. ΚΟΣΜΑ γιὰ ὅσα μοῦ γράφεις.

Μὰ νομίζω ὅτι σᾶς ἐδώσαμε ὅ,τι ἦταν δυνατὸν νὰ σᾶς δώσουμε ἀγαπητὲ ΑΡΙΣΤΟΤΕΛΗ ΔΙΑΚΟΠΟΥΛΕ γύρω ἀπὸ τὰ ζητήματα τοῦ ξυλουργοῦ. Μπορεῖς ὅμως νὰ μᾶς γράψης τί ἀκριβῶς θέλεις νὰ μάθης γιὰ νὰ φροντίσω νὰ σοῦ γράψω.

Θὰ ἐξετάσουμε τὸ ζήτημα ποὺ μᾶς γράφεις ἀγαπητέ μου ΓΡΗΓΟΡΗ ΤΣΙΛΗΜΑΓΚΟ. Ἀλλὰ οἱ περισσότεροι καλλιτεχνικοί μας σύμβουλοι προτιμοῦν αὐτὰ ποὺ βάζουμε σήμερα στὰ ἐξώφυλλα παρὰ τὶς φωτογραφίες.

Ἀπὸ 1ης Ἰανουαρίου βλέπω ἐγὼ τὶς συνεργασίες τῶν φίλων μου ΕΜΜ. ΧΡΙΣΤΑΚΗ. Καὶ ἐὰν ἔπαιρνα συνεργασίες τοῦ φίλου μου ΤΙΜ. ΝΑΤΣΟΥΛΗ θὰ τοῦ ἔγραφα τὴ γνώμη μου γιὰ τὶς συνεργασίες του. Μόλις πάρω νέες συνεργασίες του θὰ τοῦ γράψω.

Δὲν καταλαβαίνω τί εἶναι αὐτὰ ποὺ μοῦ στέλνεις ΤΑΚΗ ΗΓΟΥΜΕΝΙΔΗ. Τὰ σχεδιάσματα — ζωγραφικὴ μᾶλλον — εἶναι φωτογραφίες. Εἶναι δικά σου; Μὰ τότε εἶστε ἕνας σπουδαῖος ζωγράφος. Ἂν ὅμως αὐτὰ ποὺ στέλνεις εἶναι ἁπλῶς ξένα τότε ἀνακαλῶ τὸ χαρακτηρισμό μου. Γράψε μου τί συμβαίνει.

Δὲν εἶναι βέβαια πολὺ ἄσχημο σὰν γράψιμο τὸ «Μιὰ χειμωνιάτικη νύχτα» ἀγαπητέ μου Π. ΚΩΝ. ΠΑΠΑΤΣΩΡΗ. Ἀλλὰ ἀπίθανο καὶ ψεύτικο· ἔχει ἀντινομίες. Γλόμποι ἠλεκτρικοὶ ἀναμμένοι καὶ πυκνὸ σκοτάδι δὲν συμβιβάζονται. Ἔπειτα δὲν δίνει ἀπολύτως τὴν ἰδέα τῆς καταιγίδας ποὺ ἔρχεται. Γιὰ πρόσεξε τὶς μέρες ποὺ πέφτει χιονόνερο κι' ἔπειτα ἔλα νὰ μοῦ ξαναγράψης ἂν ὅσα λὲς στέκουν. Μὴ λησμονεῖς μόνο πὼς ὅταν πέφτει «χιόνι» τὸ κρύο δὲν εἶναι καὶ τόσο τσουχτερὸ ὅσο τὸ λές. Ὅταν λυώνουν τὰ χιόνια ἔχουμε δυνατὸ κρύο.

Βέβαια τὸ ποίημά σου ΝΙΚ. ΙΩΑΝΝΟΥ ΠΑΤΖΑΝΤΖΗ δὲν εἶναι ἄσχημο. Δείχνει πὼς μπορεῖς νὰ γράψης ἂν καλλιεργήσης τὸ ποιητικό σου ταλέντο. Θὰ μπορέσης ἀσφαλῶς νὰ γράψης μιὰ μέρα σπουδαῖα πράγματα. Μὰ τὸ ποίημά σου ἔχει πολλὰ ἐλαττώματα. Γράφεις κάπου κάπου καὶ πράγματα ἀκατανόητα ὅπως:

Νύκτες πολλὲς κοιμήθηκε
στὸ παγερό της μνῆμα
ὡς ποὺ εὐθὺς πετάχθηκε
καὶ ἔρχεσαι τὸ θῦμα;

Μπορεῖς ἐσὺ νὰ μοῦ πῆς τί θέλεις νὰ πῆς μ' αὐτὸ γιατὶ ἐγὼ δὲν τὸ καταλαβαίνω. Τὸ «θῦμα» μπῆκε ἐκεῖ ἔτσι γιὰ νὰ ριμάρη μὲ τὸ «μνῆμα». Ἔτσι δὲν εἶναι;

ΤΙΜΟ ΔΩΡΗ. Εἶχες μιὰ καλὴ ἔμπνευση. Μὰ τὴν ἐκτέλεσες πολὺ ἄσχημα. Ἡ παρομοίωση τοῦ «Φάρου» μὲ τὸ «Χριστὸ» γίνεται τόσο ἄγαρμπα καὶ ἐλάχιστα ποιητικά. Ἔπειτα στὸ τελευταῖο τετράστιχο ξεχωρίζεις τὸ Χριστὸ ἀπὸ τὸ Φάρο! Ἔχεις κι' ἕνα στίχο πολὺ καλὸ μὰ πολὺ φοβοῦμαι πὼς δὲν εἶναι δικό σου:

«Καὶ νὰ φωτίση τοὺς πιστοὺς στὴν πίστη τὴν (τρανή»!

Ἔτσι δὲν εἶναι;

ΣΤΟΛΙΟ (Ἁλμυρό). Τὸ ἐπίγραμμά σου στὸ Διάδοχο δὲν λέει τίποτα· βέβαια ὁ Διάδοχος εἶναι «καμάρι» τοῦ λαοῦ, ἀλλὰ τὰ ἄλλα δείχνουν τὰ καλά σου αἰσθήματα ἀλλὰ ταυτόχρονα καὶ τὴν ἔλλειψη κάθε ἱκανότητος νὰ κάμης ποίημα.

Μὲ μικρὸ διόρθωμα ΓΙΩΡΓΟ ΠΑΠΑΗΛΙΟΥ τὸ «Χειμωνιάτικη νύχτα» ἐλπίζω νὰ γίνη δημοσιεύσιμο.

Δημοσιεύω ἐδῶ τὸ ποίημά σου ΧΑΡΑΛΑΜΠΕ ΤΣΑΚΑ:

Τέτοια λέξη γλυκειὰ
δὲν ὑπάρχει καμμία
στὸ ἄκουσμα αὐτὸ
θαρεῖς μελωδία.

Τὰ μάτια δακρύζουν
μεγάλη χαρὰ
τὸ σπίτι νομίζεις
πετάει μὲ φτερά.

Ὅλα χαρμόσυνα
ἀπ' ἄκρη σ' ἄκρη
τὰ χείλη γελοῦνε
καὶ κυλά κάποιο δάκρυ.

Καὶ τὰ δυὸ ποιήματά σου πολὺ καλὰ ΠΑΣΤΕΛΙ.

Τὸ ποίημα ποὺ μοῦ ἔστειλες ΧΡ. ΒΑΣΙΛΕΙΟΥ ΣΑΜΕΝΤΑ πολὺ καλό.

Πολὺ καλὴ ἡ «Ὄμορφη ζωὴ» ΜΥΡΣΙΝΗ. Εὐχαριστῶ.

Καὶ τὸ «Ἔφυγες» ἀρκετὰ καλὸ ΑΥΓΕΡΙΝΕ.

Μὲ μικρὸ διόρθωμα θὰ γίνουν περίφημες οἱ συνεργασίες σου ΑΓΓΕΛΙΚΗ Κ. ΚΟΠΑΝΙΤΣΑΝΟΥ.

Τί νὰ σοῦ πῶ γιὰ τὸ ποίημά σου ΒΑΣΙΛΕΙΕ ΦΙΛ. ΝΙΚΟΛΑΚΗ; Νὰ τὸ δημοσιεύσω ἐδῶ καὶ ὁ Θεὸς βοηθός:

Νύχτα. Σκοτάδι ἁπλώνεται πέρα
καὶ κάποιο πλωμάδι πέφτει μ' ἀέρα.

Πέφτει τὸ χιόνι στὰ δέντρα, στὰ φύλλα
τὸ χέρι παγώνει, τί ἀνατριχίλα.

Τὰ δέντρα λυγίζουν κι' ἀπ' τὸ βάρος τρίζουν
— γιὰ δές, τὰ καϋμένα φωνάζουν ἀέρα!

Ἀέρας φυσᾶ, πέφτει βροχή,
τὸ χιόνι πικρὰ ἀφήνει τὴ γῆ.

Φεύγει τὸ χιόνι καὶ χάνεται πιὰ
σὰν τὸ τρυγόνι μέσ' στὴ φωλιά.

Διάβασα μὲ προσοχὴ ΠΑΤΖΑΝΤΖΗ ΝΙΚ. ΙΩΑΝ. (ὁμολογῶ πὼς δὲν ξέρω ἔτσι ποὺ τὸ γράφεις τὸ ὄνομά σου νὰ ξεχωρίσω τὸ δικό σου ὄνομα ἀπὸ τοῦ πατέρα σου) τὴ συνεργασία σου «Στοὺς ἄγνωστους ἥρωες». Ἀλλὰ ἔβγαλα ἕνα συμπέρασμα. Ἐνῶ γράφεις μὲ πολλὴ εὐκολία προσπαθεῖς νὰ κάμης ρητορισμούς, ποὺ σὲ ρίχνουν σὲ πολυλογίες καὶ φράσεις ποὺ δὲν στέκουν. Λές: «κόκκινο ἑλληνικὸ αἷμα». Τὸ «κόκκινο» περισσεύει. Λὲς «πότισε» — μὴ ξεχνᾶς πὼς τὰ εἰς —ίζω γράφονται μὲ ἰῶτα καὶ ὄχι μὲ ἦτα — τὸ ἑλληνικὸ ἔδαφος καὶ ἔβαψε τὰ φύλλα τῆς ἑλληνικῆς χλόης». Ἂν ἔλεγες πότισε τὰ ἑλληνικὰ χώματα θὰ ἦταν πιὸ ὄμορφο. Ἀλλὰ ἔβαψε τὰ φύλλα τῆς ἑλληνικῆς χλόης δὲν στέκει Τὰ φύλλα περισσεύει ἐπίσης. Ἀλλὰ ἂς μὴ προχωρήσω! Γράψε λοιπὸν κάτι ἄλλο. Ἄφησε τὰ πολλὰ λόγια καὶ τοὺς ρητορισμοὺς καὶ θὰ δῆς πὼς θὰ γράψης κάτι τὸ ὄμορφο. Γιατὶ μαντεύω ἀπὸ τὰ χειρόγραφά σου πὼς μπορεῖς νὰ γράψης.

Καλλιέργησε τὸ στίχο ΠΑΝ. ΚΩΝ. ΠΑΠΑΤΣΩΡΗ, καὶ θὰ γράψης κάποια μέρα. Δὲν θὰ δημοσιεύσω τὸ ποίημά σου. Γιατὶ περιμένω ἀπὸ σένα κάτι τὸ καλλίτερο. Ἐπειδὴ μιὰ μέρα μπορεῖ νὰ ἐξελιχθῆς σὲ καλὸ ποιητὴ δὲν θέλω νὰ προσθέσω ἕνα μετριώτατο ποίημα στὸ παθητικό σου.

Καὶ τὸ νέο σου ποίημα ΑΘΑΝΑΣΙΕ ΠΑΣΧΟ εἶναι ἀρκετὰ καλό. Σὲ συγχαίρω! Μπράβο.

Δὲν εἶναι ἀπολύτως ἄρτια ἀλλὰ δὲν εἶναι καὶ ἄσχημα τὰ δυό σου ποιήματα ΝΙΚΟ Λ. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΕ. Τὴ «Μόνη Ἐλπίδα» δὲν μᾶς ἀφήνεις οὔτε νὰ τὴν μαντέψουμε. Ἔπειτα ἡ σκηνὴ ἀφύσικη. Τὸ «Ἄπονο σοκάκι» φράση χωρὶς ἔννοια. Τὸ «Ὕμνος τῆς φύσης» πολὺ καλλίτερο. Γιὰ νὰ δοῦμε πῶς θὰ μπορέσω νὰ τὰ διορθώσω γιατὶ αὐτὸ τὸ «στέλνοντας φχαριστήρια» ριμάροντας μάλιστα μὲ τὰ «στολίδια» μοῦ στέκεται στὸ στομάχι...

Ἐγκρίνεται κατ' ἀρχὴν τὸ «Σχολεῖον τοῦ χωριοῦ μας» ΚΩΝ. Ν. ΛΑΠΠΑ.

Ὄχι, ὄχι ΦΙΦΗ ΗΛ. ΚΟΥΡΑΝΟΥ· ἐνῶ γράφεις στρωτὰ καὶ ἔχεις καὶ πλούσιο λεξιλόγιο γράφεις πράγματα ποὺ δὲν στέκουν: «Βαθύ, ἀδιαπέραστο σκοτάδι. Μαῦρα σύννεφα καὶ καθισμένη στὸ παγκάκι τοῦ ὡραίου σου κήπου — δὲν φοβήθηκες παιδί μου μέσα σὲ τέτοιο σκοτάδι — βλέπεις μαγεμένα τὰ ἀστέρια ποὺ τρεμοσβύνουν» δὲν γίνονται. Ἢ εἶναι μαῦρα σύννεφα καὶ ἀδιαπέραστο σκοτάδι ἢ εἶναι ἀστροφεγγιὰ καὶ τὸ ἀδιαπέραστο σκοτάδι πάει περίπατο...

Καλὸ ΝΙΚΟ ΓΙΑΝΝΟΥΛΗ τὸ «Τὰ δύο ἁρπαγμένα Ἑλληνόπουλα» ἀλλὰ... πολὺ μεγάλο.

Καλὴ ἡ ἔκθεσή σου ΚΛΕΑΝΘΗ ΜΑΡΚΟΥΣΗ.

Καὶ ἡ δική σου ΠΟΤΗ ΗΛ. ΚΟΥΡΑΝΟ.

Τὸ ποίημά σου ΔΗΜΗΤΡΑΚΗ ΚΑΡΑΝΤΑΗ δὲν εἶναι γιὰ δημοσίευμα. Δείχνει ὅμως τὰ πατριωτικά σου αἰσθήματα καὶ πὼς ἂν ἀσχοληθῆς ἀπὸ τώρα ποὺ εἶσαι μικρὸς θὰ γράψης μιὰ μέρα περίφημα.

Γράφε, γράφε ποιήματα ἀκούραστα ΓΡΗΓΟΡΗ ΤΣΙΛΗΜΑΓΚΟ. Κάποιο ἀπὸ τὰ πολλὰ θὰ εἶναι καλὸ καὶ θὰ τὸ δημοσιεύσω.

Καλὴ ΚΩΝ. ΤΖΙΩΡΑ ἡ «Μιὰ χειμωνιάτικη νύχτα».

Καὶ ἡ «Λιμνοῦλα σου» ΚΩΝ. ΝΤΕΜΠΟ.

Μὲ λίγη διόρθωση θὰ γίνη πολὺ καλὸ τὸ ποίημά σου ΓΕΩΡΓΙΕ ΜΠΟΤΗ.

Πῆρα συμμετοχὲς εἰς τὸν Β' Διαγωνισμὸ Σπαζοκεφαλιῶν ἢ ἁπλὲς ἀποστολὲς ἀσκήσεων τῶν φίλων μου: Παναγιώτη Διαμαντῆ, Στόλιου, Γεωργίου Συμεωνίδη, Στέλιου Κυριακίδη, Μαρίας Π. Καμπάνη, Στυλ. Μπουντακοπούλου, Ἀλ. Μακρυλάκη, Νικ. Καραγιώργη, Νικ. Ἀναγνωστοπούλου, Γεωργίου Δαμητράντζου, Α. Κουτσομητροπούλου, Ἰωάννου Βολιώτου, Ἀλεξ. Παπούλα, Ἀπ. Κ. Παπαγιαννοπούλου, Λουκᾶ Ντρέκα, Μιχ. Ν. Νάκου, Γεωργίου Μποτῆ, Χαρικλείας Γ. Ἁρμύρου, Χαραλ. Μπιτούλα.

Δὲν εἶναι καθόλου ἄσχημα τὰ σκίτσα σου ΧΡΙΣΤΟ ΕΥΡΥΝΙΑΔΗ. Ἀλλὰ ἔτσι μὲ τὸ μολύβι σχεδιασμένα δὲν μπορεῖ νὰ δημοσιευτοῦν.

Τὸ στίτσο σου ΜΥΡΣΙΝΗ ὄχι ἄσχημο. Ἀλλὰ νὰ προσέξης νὰ κάνης τὶς γραμμές σου πιὸ φυσικές.

Τὰ ἴδια ἔχω νὰ πῶ καὶ γιὰ σένα ΖΕΛΙΝΑ.

Ἀρκετὰ καλὸ τὸ σκίτσο σου ΤΕΤΡΑΠΕΡΑΤΕ.

Τὸ «Σπίτι τοῦ βουνοῦ» ΓΙΩΡΓΟ ΙΑΚΩΒΙΔΗ λὲς καὶ θὰ γκρεμιστῆ. Δὲν εἶναι ὅμως κι' ἄσχημο...

Πολὺ καλὰ καὶ τὰ δυό σου σκίτσα Ν. ΓΙΑΝΝΟΥΛΗ.

Τὸ σκίτσο σου ΔΗΜΗΤΡΑΚΗ ΚΑΡΑΝΤΑΗ δὲν εἶναι καλό. Ἀλλὰ καὶ σχεδιασμένο ὅπως εἶναι δὲν μπορεῖ νὰ δημοσιευτῆ.

Δὲν ἔλαβα ὑπ' ὄψη μου τὸ ποίημά σου ΠΑΝΑΓΙΩΤΗ ΓΚΑΤΣΩΝΙΔΗ, διότι ἦταν γραμμένο στὸ ἴδιο χαρτὶ ποὺ μοῦ ἔγραφες γιὰ τὰ ζητήματα ἐγγραφῆς συνδρομητῶν. Λυποῦμαι πολὺ γι' αὐτό!

Δὲν εἶναι δύσκολο γιὰ σένα ΜΕΝΕΛΑΕ ΖΩΤΟ νὰ καθορίσης μόνος σου τὴν κατηγορία ποὺ ὑπάγεσαι.

Παρακαλῶ τὸν ΚΩΝ. ΠΑΠΑΜΑΝΩΛΗ νὰ μοῦ ξαναγράψη τὶς ἐρωτήσεις του γιὰ τὴ στήλη «Μὲ ἐρωτοῦν καὶ ἀπαντῶ». Δὲν τὶς ἔλαβα ὑπόψη μου τὶς ἐρωτήσεις του γιατὶ ἦταν γραμμένες στὸ ἴδιο χαρτὶ ποὺ μοῦ ἔγραψε ζητήματα σχετικὰ μὲ τὴ διεκπεραίωση.

Πῆρα τὶς σπαζοκεφαλιὲς τῶν φίλων μου (συμμετοχὴ στὸ διαγωνισμὸ ἢ μή): Σπ. Κούβελα, Ὄλγας Μπατισιάτου, Κων. Στεργίου, χωρὶς ὑπογραφή. Ὁ νέος ποὺ ἔστειλε συμμετοχή του στὸ Διαγωνισμὸ καὶ 5.000 δραχμὲς ἀρχίζει μὲ σταυρόλεξο οἱ πρῶτες ὁριζόντιες λέξεις μὲ 1) ΝΑΜΑ — ΡΗΜΑ καὶ 2) ΘΑΛΗΣ — ΑΡΕΝΑ καὶ λοιπά. Γιὰ 3η ἄσκηση μοῦ γράφει τὸ αἴνιγμα: «Κάθεσαι ἐπάνω της καὶ δὲν σοῦ ἀρνεῖται καὶ ὅπου τὸν βάλεις κάθεται. Ἔχει πόδια καὶ δὲν περπατεῖ. Τί εἶναι;». Νὰ μοῦ στείλει γρήγορα τὰ στοιχεῖα του, Κυριάκου Χαμαλίδη, Γεωργίου Τσακαλίδη, Ἀπ. Μορφίδη (τὰ σχετικὰ μὲ τὸν ἀθλητισμὸ ἀνακατεμένα μέσα στὶς σπαζοκεφαλιὲς δὲν ἐλήφθησαν ὑπ' ὄψη, Μιχ. Σταματιάδη, Ἀντ. Πατέλη, Νίκου Βανδώρου, Γεωργίου Τσαμπούρη, Χρ. Σαμανίδη, Διονυσίου Μαρκοπούλου καὶ Ἀλεξ. Παρπούλα.

Πῆρα τὰ «Γιὰ νὰ γελᾶτε» τῶν φίλων μας: Κων. Στεργίου, Ἀλεξ. Παρπούλια καὶ Χρ. Δημητριάδη.

Πήραμε τὶς ἀθλητικὲς πληροφορίες τῶν φίλων μας: Μιχ. Σταματιάδη, Δ. Σωτηροπούλου, Παναγιώτη Διαμαντῆ, Χρ. Δημητριάδη, Κώστα Γεμενῆ.

Ἐπίσης τὰ σκίτσα τῶν φίλων μας: Σαΐνη (πολὺ καλό), Π. Μαλεβοῦ (ὄχι δὲν λένε τίποτα τὰ σκίτσα του).

Δὲν πρέπει νὰ βιάζεστε, φίλε ΝΑΠ. ΣΑΪΝΗ. Παίρνω τώρα 150 γράμματα τὴν ἡμέρα. Γιὰ

νὰ ἀνοιχτοῦν μόνο τὰ γράμματα αὐτὰ καὶ νὰ ταξινομηθοῦν θέλουν τοὐλάχιστον τρεῖς ὁλόκληρες ὧρες. Φαντάσου τώρα πόση ὥρα θέλω γιὰ νὰ τὰ διαβάσω. Ὑπομονὴ λοιπόν! Ἂς μάθουν δὲ ὅλοι οἱ φίλοι μας πῶς τὸ «λακωνίζειν» ἐστι φιλοσοφεῖν».

∴ Ἔλαβα τελευταῖα ἕνα γράμμα ποὺ φέρει τὶς ὑπογραφὲς ΖΩΗ Κ. ΜΑΛΑΞΟΥ καὶ ΖΩΗ Μ. ΜΟΣΧΟΝΑ. Φυσικὰ τὸ γράμμα δὲν ἔχει τὸ γραφικὸ χαρακτῆρα τῆς πρώτης, διότι τὸν γνωρίζω. Ἐλπίζω ὅτι δὲν εἶναι γραμμένο οὔτε ἀπὸ τὴν Ζωὴ Μ. Μοσχονᾶ, τῆς ὁποίας δὲν θυμᾶμαι τὸ γραφικὸ χαρακτῆρα. Κάποιος ἀνόητος φαρσὲρ ἔστειλε τὸ γράμμα αὐτὸ μὲ τὶς ὑπογραφὲς τῶν δυὸ καλῶν κοριτσιῶν τῆς Καρπάθου. Ἀλλοιῶς θὰ ἔχανα κάθε ἰδέα γιὰ τὰς ἐπιστολογράφους μου. Τὸ γράμμα εἶναι ἀνόητο καὶ βλακῶδες. Καὶ ἐπειδή, παίρνω πολὺ τακτικὰ γράμματα ἀπὸ τὴν Ζωὴ Μαλαξοῦ, ποὺ εἶναι μετρημένη καὶ σεμνή, ἀρνοῦμαι νὰ παραδεχθῶ ὅτι οἱ ἀνοησίες ποὺ διάβασα προέρχονται ἀπὸ δυὸ τόσο καλὰ καὶ εὐγενικὰ κορίτσια τῆς Καρπάθου. Μὰ περισσότερο γιατὶ τὰ τελευταῖα δύο χρόνια τῆς πνευματικῆς μου ἐπικοινωνίας μὲ τοὺς νέους καὶ τὶς νέες τῆς Δωδεκανήσου αἰσθάνθηκα ἰδιαίτερη περηφάνεια γιὰ τὸν χαρακτῆρα τους καὶ τὸ ἦθος τους. Ἂς πληροφορηθῆ λοιπὸν ὁ φαρσὲρ ὅτι ἡ φάρσα του δὲν ἔπιασε! Φυσικὰ γιὰ τὸν λόγο αὐτὸ δὲν κρίνω καὶ τοὺς στίχους ποὺ ἔλαβα.

∴ Μὲ ρωτᾶς ΠΑΝΟ ΜΑΛΑΒΕ γιὰ πράγματα, ποὺ θὰ τὰ πληροφορηθῆς ἂν διαβάσης τὶς ἀγγελίες τοῦ Περιοδικοῦ.

∴ Διάβασα μὲ ἰδιαίτερη εὐχαρίστηση ΠΙΠΙΤΣΑ Φ. ΤΣΙΝΤΙΛΑ καὶ ΣΟΦΙΑ Ν. ΛΑΧΑΝΑ τὸ γράμμα σας. Σᾶς εὐχαριστῶ θερμὰ γιὰ τὰ τόσο καλά σας λόγια.

∴ Μπορεῖτε νὰ κάμετε σύλλογο ΔΗΜΗΤΡΙΕ. ΚΟΥΤΣΟΥΒΕΛΗ (Κρόνιο Ἰθάκης) μὲ 5 — 6 παιδιά. Μπορεῖς νὰ μοῦ στέλνης ὅ,τι θέλεις. Θὰ δημοσιεύω ὅμως ὅ,τι ἐγκρίνω.

∴ Ἀρκετὰ ἐνδιαφέρον τὸ «Θεία Κόνιτσα» φίλε ΚΩΣΤΗ ΔΕΙΛΙΝΕ. Ἀλλά, νομίζω, πὼς ὁ τελευταῖος στίχος δὲν στέκει. Γιατὶ πάει πολὺ νὰ παρομοιάζης ἀπὸ τώρα τὸν ἑαυτό σου μὲ τὸ Σολωμό: Ἀλλὰ ἂς παραθέσω τὸ ποίημα ὁλόκληρο:

Πανώρια, Θεία Κόνιτσα, κομμάτι γῆς σπαρμένο
μόνο μ' ἡρώων αἵματα καὶ κόκκαλα σπαρμένο,
ἡ Μάνα Ἑλλάδα σήμερα ἦρθε νὰ σὲ φιλήση
κι' ὁ Σολωμὸς ἐξύπνησε γλυκὰ νά σὲ ὑμνήση.

∴ Ὄχι ΕΥΑΓΓΕΛΕ ΝΑΒΑΛΙΔΗ. Δὲν εἶναι καθόλου καλὸ τὸ ποίημά σου καὶ λυπᾶμαι ποὺ δὲν μπορῶ νὰ σοῦ εἶμαι εὐχάριστος στὶς κρίσεις μου.

Δημοσιεύω ἐδῶ τὰ δυὸ πρῶτα τετράστιχα:

Εἶσαι ἡ μόνη μου λαχτάρα καὶ ἡ ἐλπίδα
ποὺ μέσα στὸν κόσμο ὀμορφότερη σὲ εἶδα
σὰ νεράϊδα νὰ εἶσαι χρυσοστολισμένη
ἀπὸ σύννεφο ροδένιο τριγυρισμένη.
Σημαία σου μὲ τοῦ οὐρανοῦ γαλάζιο χρῶμα
συμβολίζει ἐσένα, μὲ τὸ ἅγιό σου χῶμα
σαὐτὸ ποὺ γεννήθηκαν τῆς Ἰδέας θεοὶ
ποὺ φώτισαν ὅλον τὸν κόσμο, σ' ὅλη τὴ γῆ.

∴ Δὲν εἶναι ἄσχημο τὸ πεζό σου ΕΡΑΣΜΙΑ Δ. ΣΑΡΑΒΑ.

∴ Καλὸ εἶναι τὸ «Ὕμνος στὴν Ἑλλάδα» ΠΑΝΕ ΜΑΛΕΒΕ. Ἀλλὰ πολὺ πανηγυρικό. Καὶ ἐλάχιστα πρωτότυπο.

∴ Θὰ μποροῦσε νὰ ἦταν καλλίτερο τὸ κομμάτι σου ΝΑΠΟΛΕΩΝ ΣΑ·Ι·ΝΗ. Ἀλλὰ δὲν εἶναι ἄσχημο!

∴ Καὶ τὸ δικό σου θὰ μποροῦσε νὰ ἦταν πολὺ καλὸ ΧΑΡΑΛΑΜΠΕ ΤΣΑΚΑ. Ἀλλὰ ἔχει καὶ μερικοὺς στίχους ὄχι καλούς.

∴ Καλὸ ΤΙΜ. ΝΑΤΣΟΥΛΗ τὸ «Τοπάκι» σου.

∴ Σὲ βεβαιῶ ΓΕΡΑΓΙ ΤΗΣ ΕΡΗΜΟΥ ὅτι δὲν κατάφερα νὰ ἀντιληφθῶ ποιὰ εἶναι τὰ αἴτια τῆς ὀργῆς σου ὥστε νὰ μὲ κεραυνοβολῆς μὲ ἐκεῖνο τὸ «ἂν δὲν θέλετε ὡρισμένους ἀπὸ ἐμᾶς τοὺς πεννομάχους νὰ μᾶς τὸ πῆτε νὰ φύγωμεν. Δὲν εἴμαστε πιστεύω μικρὰ παιδάκια νὰ κοροϊδευόμαστε»... Καὶ πρῶτα - πρῶτα τὸ ψευδώνυμό σου ἔχει ἐγκριθῆ. Δεύτερον οἱ ἀγγελίες σου ἔχουν δοθῆ ἀπὸ καιρὸ στὸ τυπογραφεῖο. Καὶ τρίτο λάβετε ὑπὸ σημείωση πὼς τὶς τελευταῖες ἡμέρες παίρνω 200 γράμματα τὴν ἡμέρα. Μιὰ ματιὰ μόνο νὰ δώσω στὸ καθένα θέλω ὁλόκληρες ὧρες. Ἀφήσετε λοιπὸν τὰ νεῦρα. Νὰ εἶσθε νηφάλιοι γιὰ νὰ προστατεύετε τουλάχιστο τὸν ἑαυτό σας ἀπὸ τὴν ἀποστολὴ τέτοιων ἐπιστολῶν. Γιὰ τὴν συνδρομὴ εἴπαμε. Ὅσοι ἔχουν ἐγγραφῆ συνδρομηταὶ θὰ ἀνανεώσουν τὴν συνδρομή τους ὅταν λήξη.

∴ Δὲν θυμᾶμαι ΔΟΝ ΖΟΥΑΝ τὴ δική σου περίπτωση. Ἀλλὰ πετάω μιὰ ἀγγελία κατὰ κανόνα ὅταν εἶναι εἴτε ἀπρεπὴς καὶ δὲν παίρνει διόρθωμα ἢ ὅταν εἶναι ἀκατανόητη.

∴ Διὰ τελευταία φορὰ ΚΑΝΑΡΙΝΙ κάνω ἀλλαγὴ ψευδωνύμου. Μιὰ καὶ σοῦ ἐνεκρίθη τὸ ἄλλο, μποροῦσες νὰ πάρης νέο καὶ νὰ πληρώσης τὸ δικαίωμα κρίσεως.

∴ Δυστυχῶς ΛΑΖΑΡΕ ΚΑΡΑΒΑΝΙΑΝ τὸ ψευδώνυμο ποὺ ζήτησες τὸ ἔχει ἄλλος.

∴ Ποιὸς σοῦ εἶπε ΑΝ. ΠΑΝ. ΘΕΦΙΛΑΚΟ πὼς δὲν ἐγκρίθηκε τὸ ψευδώνυμό σου;

∴ Πήραμε τὶς ἀθλητικὲς συνεργασίες τῶν φίλων μας: Ταπεινοῦ, Ἴον, Ἀλ. Μακρυλάκη, Δημ. Γκιζάνη, Δ. Καραβαργιώτη, Στεφάνου Πέτσκου, Κων. Τζιώρα, Θανάση Μπέμπη, Σ. Σπανέλη.

∴ Ἀρκετὰ καλὸ καὶ στρωτὸ τὸ γράψιμό σου ΒΑΣΙΛΗ ΔΗΜΗΤΡΟΥΛΙΑ, στὰ «Πρωτοβρόχια». Μπράβο.

∴ Σὰν πρωτόλειο τὸ ποίημά σου ΔΗΜΗΤΡΙΕ Ι. ΒΙΤΣΙΑ ἀρκετὰ ἱκανοποιητικό. Βέβαια θὰ χρειαζόταν περισσότερο χτένισμα. Ἀπέχει, βέβαια, πολὺ ἀπὸ τοῦ νὰ εἶναι ἕνα ἱκανοποιητικὸ ποίημα. Μὰ αὐτὸ δὲν σημαίνει πὼς δὲν εἶναι ἀρκετὰ καλό.

∴ Τὸ ποίημά σου «Ὅταν εἴμεθα σκλαβωμένοι», φίλε ΝΙΚΟΛΑΕ ΓΙΩΡΓΟΥΛΑ δὲν μπορῶ νὰ πῶ πὼς εἶναι καλό! Πάντως μοῦ δίνει πολλὲς ἐλπίδες γιὰ τὸ μέλλον. Ἔχει μερικὰ στιχουργικὰ ἐλαττώματα. Ἀλλὰ ἔχει καὶ κάτι ἄλλο ποὺ πολλοὶ δὲν τὸ προσέχουμε. Δηλαδή: Δὲν πρέπει νὰ ἐπικαλούμεθα τὴν βοήθεια τοῦ Παντοδυνάμου γιὰ νά:

Στοὺς βαράθρους, τοὺς γκρεμοὺς ἐκεῖ νὰ τοὺς (τσακίσω

τοὺς ἐχθροὺς φυσικά. Μποροῦμε βέβαια νὰ ἐπικαλούμεθα τὴν βοήθεια τοῦ Θεοῦ στὸ δίκαιο ἀγῶνα μας, τὴν συμπαράστασή του στὸ ἱερὸ σκοπό μας γιὰ τὴν κραταίωση τῶν ὅπλων μας. Ἐν πάσῃ περιπτώσει συνέχισε τὴν προσπάθειά σου. Εἶμαι βέβαιος πὼς θὰ προοδεύσης.

∴ Πολὺ καλὸ τὸ «γιατρικὸ τῆς Μάγισσας» ἀγαπητὴ ΕΛΕΝΗ ΜΠΛΙΩΤΗ. Μᾶς δίνεις πολὺ ὄμορφα τὸ παραμυθάκι αὐτό. Μπράβο.

∴ Πάρα πολὺ καλὴ ἡ συνεργασία σου «Η ΝΙΚΗ» Γ. ΜΥΡΩΝΙΔΗ. Δὲν μπορῶ νὰ πῶ ἀπολύτως τὸ ἴδιο γιὰ τὸ ποίημά σου τὸ ὁποῖον εἶναι ἁπλῶς καλό! Τώρα τί θὰ γίνη μ' αὐτὰ ποὺ εἶναι γραμμένα στὶς δυὸ ὄψεις τοῦ χαρτιοῦ δὲν ξέρω. Γιὰ νὰ μὴ συμμορφώνεστε στὶς συστάσεις μου καὶ νὰ γράφετε μόνο στὴ μιὰ ὄψη τοῦ χαρτιοῦ, οὔτε ἐμένα οὔτε τὸν ἑαυτό σας ἐξυπηρετεῖτε.

∴ Πῆρα ΙΩΑΝΝΗ ΣΚΡΙΣΤΑΤΙΔΗ τὸ «γράμμα τοῦ ἀδελφοῦ». Γιατί μοῦ τὸ στέλνεις; Γιὰ δημοσίευση; Τὸ δημοσιεύω ἐδῶ:

ΤΟ ΓΡΑΜΜΑ ΤΟΥ ΑΔΕΛΦΟΥ

«Ἀδελφέ μου γειά σου.

Μὲ μεγάλη μου χαρὰ καὶ εὐχαρίστηση ἐπῆρα τὴν ἐπιστολήν σου τὴν τόσο ἐνδιαφέρουσα πρὸς ἐμέ, καὶ ἐχάρην πολὺ μανθάνων τὰ περὶ τῆς ζωῆς σου συμβησόμενα εὐχάριστα.

Λαμβάνοντας τὴν ἐπιστολήν σου ἡ καρδιά μου ἀγάλλεται ἐνθυμούμενος τὴν τόσο χαρούμενη καὶ εὐτυχισμένη παιδική μας εὐτυχία.

Ἂν ἡ κακὴ μοῖρα μᾶς ἐχώρισε, καὶ εὑρισκόμεθα μακρὰν τῆς ἀγαπημένης ἡμῶν οἰκογενείας εἶναι πρὸς ὄφελός μας διότι ἐσεῖς ὑπηρετεῖτε καὶ φρουρεῖτε τὴν ἀγαπημένη μας πατρίδα ἀπὸ τοὺς διαφόρους βαρβάρους ἐπιδρομεῖς.

Ἐγὼ δὲ σπουδάζω καὶ ἀνοίγω ἕνα μέλλον ἐμπρός μου, ποὺ θὰ μοῦ ἐξασφαλίση ὅπως φαντάζομαι πλούσια τὰ ἐπίγεια ἀγαθά.

Μὲ τὸν τρόπον αὐτὸν θὰ βοηθήσω πρὸς τὴν καλυτέρευση τοῦ χωριοῦ μας, ποὺ ἔχει ἀνάγκη ἀνθρώπων ποὺ νὰ φροντίζουν γιὰ αὐτό.

Τὰ πενῆντα παιδιὰ ποὺ φοιτοῦσαν εἰς τὴν Σιβιτανίδειο καὶ ἦτο οἰκότροφοι εἰς τὴν ἐν Ἀθήναις Παιδόπολη «Ἰωσηφογλείου» φοιτοῦν τώρα εἰς τὴν Β.Ε.Σ. Ληξουρίου. Εἴμεθα σὰν πραγματικὰ ἀδέλφια, δὲν μπορεῖ ὁ εἷς νὰ ζήση μακρυὰ ἀπὸ τὸν ἄλλον.

Τρία ἔτη εἴμεθα μαζὶ σύντροφοι εἰς τὰ μαθήματα καὶ εἰς τὰ παιγνίδια.

Μὲ τὰ λίγα αὐτὰ ποὺ σοῦ εἶπε θέλω νὸ σοῦ πῶ ὅτι ἡ ζωή μου περνᾶ ἥσυχη χωρὶς στερήσεις καὶ στεναχώριες.

Δὲν πρέπει νὰ ἀνησυχῆτε διὰ ἐμέ. Ἡ Σχολὴ μᾶς ἔχει σὰν παιδιά της στὴν ἀγκαλιά. Ὁ ἔρανος ποὺ φρόντισε νὰ μᾶς περιμαζέψη καὶ νὰ μᾶς σώση ἀπὸ τοὺς λυστοσυμμορῖτες μᾶς σπουδάζει καὶ μᾶς παρακολουθεῖ ἄγρυπνα.

Σὲ χαιρετῶ μὲ ἀγάπη
ΓΙΑΝΝΗΣ
Μαθητὴς Γ΄ τάξεως Ληξουρίου)

∴ Ὄχι ἄσχημα ἀλλὰ ὄχι τέλειο ΣΠΥΡΟ Κ. ΚΟΥΒΕΛΑ τὸ πεζογράφημά σου. Ἐνῶ εἶναι τόσο στρωτὸ τὸ γράψιμό σου βάζεις κάτι λέξεις καὶ φράσεις ποὺ εἶναι γιά... τὰ πανυγήρια: «Νυχτερίθρες», Κρυφοῦλι. «Ἡ πόλις γέμισε ἀπὸ ποδοβολητὰ ἀλόγων καὶ πυροβολισμούς». «Αἱ μαννάδες ἔρρυχνον χίλιες - δυὸ κατάρες». Ποῦ τὶς εἶδες γραμμένες αὐτὲς τὶς φράσεις καὶ ἰδίως αὐτὸ τὸ περίφημο «ἔρρυχνον». Προσέχετε στὸ γράψιμό σας. Κάτι τέτοια χαλοῦνε καὶ τὸ πιὸ καλὸ πεζογράφημα.

∴ Ἀρκετὰ καλὸ τὸ πεζογράφημά σου ΛΑΚΗ ΓΚΟΝΟΠΟΥΛΕ.

∴ Πολὺ καλὴ ἡ ἔκθεσή σου, μικροῦλα μας φίλη ΜΥΡΣΙΝΗ Π. ΤΥΡΟΠΩΛΗ. Μπράβο. Εἶμαι βέβαιος πὼς θὰ εἶσαι μιὰ ἀπὸ τὶς καλλίτερες μαθήτριες στὴν τάξη σου.

∴ Ἐξαιρετικὰ καλὸ τὸ φθινόπωρο «Ἀστραπόβροντο». Ἀπόφευγε μόνο μερικὲς λέξεις σὰν αὐτὸ τὸν «Πανταρημάχτη»...

∴ Βρίσκω Γ. ΣΠΑΝΕΛΛΗ πὼς τὸ ποίημά σου αὐτὸ καθ' ἑαυτὸ δὲν εἶναι ἄσχημο. Φοβοῦμαι πὼς δὲν θὰ ἔπρεπε νὰ δίνης τὴ δικαιολογία ποὺ ἔδωσες στὸν τελευταῖο στίχο. Αὐτὸς ὁ τελευταῖος στίχος σὰν ἰδέα νομίζω πὼς τὰ χαλάει ὅλα.

∴ Ἀρκετὰ καλὸ τὸ «Πηλίο» σου ΕΛΕΝΗ ΤΣΙΓΓΛΙΦΗ.

∴ Ἡ «Γαλήνη» σου ΧΡΙΣΤΟ ΡΟΥΜΕΛΙΩΤΑΚΗ σὰν καλή. Ἂν μποροῦσε νὰ διορθωθῆ ἐκείνη τὸ «ὁ Βοριᾶς ἐσώπασε» καὶ τὸ «βαθειὰ ἀντανακλάει» θὰ μποροῦσε νὰ γίνη τέλειο. Γιὰ νὰ δοῦμε.

∴ Θὰ χρειαζόταν πολὺ διόρθωση ΜΙΚΡΕ ΑΚΡΙΤΑ ἡ Πίνδος σου γιὰ νὰ γίνη καλή. Μοῦ φαίνεται πὼς βλέπω ἕνα περίφημο ρόδο πνιγμένο μέσα στὶς «τσουκνίδες», ὃ ἐστὶ μεθερμηνευόμενον: Λίγα προτερήματα καὶ πολλὰ ἐλαττώματα.

∴ Θὰ μιλήσουμε μὲ «γυμνὴ» εἰλικρίνεια φίλε ΑΝΤΩΝΗ ΜΩΡΑ·Ι·ΤΗ. Ξέρεις νὰ γράφης. Καὶ ἐνῶ μπορεῖς νὰ γράφης κάτι τὸ τέλειο δὲν «ἐπιμελεῖσαι» τῶν γραπτῶν σου. Λές: «Πρωϊνὸ τοῦ Γενάρη. Καρδιὰ τοῦ χειμῶνος». Μιὰ καὶ λὲς «Γενάρη» καὶ «καρδιὰ» δὲν μπορεῖς νὰ πῆς τοῦ «χειμῶνος». Θὰ πῆς τοῦ «χειμῶνα». Κατὰ τὸν ἴδιο τρόπο δὲν κάνει νὰ πῆς «εὑρίσκομαι σὲ μιὰ παρέα ἀπὸ ἄνδρες καὶ παληκάρια». Ἐσὺ δηλαδὴ τί εἶσαι; Δὲν εἶσαι οὔτε ἄνδρας οὔτε παληκάρι». Σωστὰ ἔπρεπε νὰ πῆς: «Εἴμαστε μιὰ παρέα ἀπό...». Ἔπειτα ἐκεῖνο τὸ «στέκονται μεγαλοπρεπῶς» τί σοῦ λέει. Καὶ ὅμως μὲ μιὰ μικρὴ διόρθωση γίνεται τὸ πεζογράφημά σου πολὺ καλό. Ἐλπίζω νὰ τὸ διαβάσης διορθωμένο.

∴ Θέλει λίγο διόρθωμα τὸ ποίημά σου ΤΙΜ. ΝΑΤΣΟΥΛΗ. Ἀλλὰ δὲν μοῦ λές: Μήπως εἶναι μίμηση — καὶ τότε κακὴ μίμηση, — ἀπὸ τὰ ποιήματα ποὺ μαθαίνετε στὸ κατηχητικό!

∴ Εὐχαριστῶ πολὺ ΝΙΚΟ ΙΩΑΝΝΟΥ ΣΚΛΑΒΕΝΙΤΗ γιὰ τὴν προαιρετικὴ εἰσφορά σου. Ἀλλὰ ποῦ τὸν θυμήθηκες τὸν «Κοσμᾶ Μποῦφο τοῦ Ἀθανασίου». Εἶχε δημοσιευθῆ κάποτε στὴν «Νεολαία» μὰ στὸ μεταξὺ πέθανε ὁ συγγραφέας καὶ ἔμεινε ἀτελείωτος. Δὲν θὰ ἦταν ἄσχημο νὰ φτιάξουμε ἕνα τύπο σὰν κι' αὐτόν.

∴ Πολὺ καλὰ γιὰ πρωτόλεια τὰ τρία σου ποιήματα ΒΑΣΙΛΑΚΗ ΚΟΠΑΝΑ.

∴ Ἀρκετὰ ἐνδιαφέρουσα ἡ «Κυριακή» σου ΚΩΝ. ΒΑ·Ι·ΚΟΥΣΗ.

∴ Διεβίβασα τὸ γράμμα σου στὶς ἐντεταλμένες κυρίες ΚΡΥΣΤΑΛΙΑ Ν. ΚΟΤΣΟΒΑΓΓΕΛΗ.

∴ Καλὸ τὸ ποίημά σου ἡ «Πίνδος» ΕΛΕΥΘΕΡΙΕ ΒΑΣΙΕ.

∴ Ἀλέξανδρε Μακρυλάκη, Ἀντιγόνη Δίγκα, καὶ Ἰσμήνη Τσακπίνη, γιατὶ καὶ οἱ ἐπιστολές σας καὶ οἱ συνεγασίες σας εἶναι γραμμένες μὲ τὸ ἴδιο τὸ χέρι. Δηλαδὴ τὸ χέρι τοῦ πρωτου, τοῦ φίλου μου Μακρυλάκη; Πάντως ὅλες σας οἱ συνεργασίες εἶναι ἀρκετὰ ἱκανοποιητικές. Ὅσο γιὰ σᾶς κορίτσια εἴσαστε καλοδεχούμενες στὸν κύκλο μας, καθὼς κι' ἡ Δανάη Δίγκα — ποὺ ἡ συνεργασία της ἐπίσης καλή.

∴ Ὄχι ΑΛΕΞΑΝΔΡΕ ΜΑΚΡΥΛΑΚΗ. Μόνο σαχλαμάρες δὲν πρόκειται νὰ δημοσιευθοῦν στὸ περιοδικό μας. Καὶ αὐτὸ ποὺ μοῦ λὲς νὰ μιμηθῶ ἦταν μιὰ σαχλαμάρα. Καὶ ὁμολογῶ· ἀγανακτῶ μὲ τοὺς ἐκδότες αὐτῶν τῶν περιοδικῶν ποὺ μὲ τὶς ἀνοησίες ποὺ δημοσιεύουν διαστρεβλώνουν τὸ γοῦστο σας μέχρι τοῦ σημείου νὰ μοῦ ζητᾶτε νὰ τὶς ἐπαναλάβω.

∴ Καλὴ ἡ «Φωκίδα» σου ΑΝΑΣΤΑΣΙΕ Θ. ΕΜΜΑΝΟΥΗΛ.

∴ Εὐχαριστῶ πολὺ ΓΑΓΓΗ γιὰ τὰ καλά σου λόγια. Τὸ «Ἡλιοβασίλεμμά» σου ἀρκετὰ καλό.

∴ Εὐχαριστῶ γιὰ τὰ καλά σου λόγια ἀγαπητὲ ΓΕΩΡΓΙΕ Π. ΣΤΑΜΑΤΙΟΥ. Τὴν στήλη «ὁ ἀρχισυντάκτης» τὴν γράφει ὁ κύριος ποὺ ἀναφέρεις τὸ ὄνομά του στὴν ἐπιστολὴ καὶ ὄχι «ἄλλος διακεκιμένος καλλιτέχνης». Λυπᾶμαι πολὺ ποὺ δυσαρεστῶ κάποτε τοὺς φίλους μου μὲ τὶς κρίσεις μου, ἀλλὰ τοὺς συνιστῶ νὰ μὴν δυσαρεστοῦνται ποτὲ μὲ τὴν εἰλικρίνεια. Καὶ τὸ «ὡσσανά σου» εἶναι καλό. Χρειάστηκε ὅμως λίγο διόρθωμα. Ἂν δούλευες μὲ περισσότερη ἐπιμονὴ τὸ στίχο σου θὰ τὰ κατάφερνες καλλίτερα. Ἡ «Νύχτα τῶν ὀνείρων» ἀρκετὰ καλή.

∴ Πῆρα τὶς σπαζοκεφαλιὲς ἢ τὶς συλλογὲς συμμετοχῆς σὲ διαγωνισμὸ τῶν φίλων μου: Πέτρου Μπαρακίτη, Γιώργου Μυρωνίδη, Ἀστραπόβροντου, Γεωργίου Γκανάτσα, Κων. Κυριαζῆ, Ἀλ. Τσικλειδῆ, Θανάση Μπέμπη, Δημ. Κορέγλα, Ἀντ. Μωραΐτη, Ἀλ. Γκώγκου καὶ Δ. Καναβαργιώτη (τὶς ἐρωτήσεις ποὺ μοῦ στέλνεις νὰ τὶς ἐπαναλάβης), Ἀπ. Ριστάνη, Κων. Σ. Χατζησταύρου, Ψάλτη τῆς Ἀγροτιᾶς, Ταπεινοῦ, Ἴου καὶ Γεωργίου Φωτιάδη.

∴ Πῆρα τὰ σκίτσα τῶν φίλων μου: Γεωργίου Καραγιώργου (ὄχι ἄσχημα ἀλλὰ ἀκατάλληλα ὅπως εἶναι σχεδιασμένα), Σπύρου Κουβέλα (ὄχι καλό), Γάγγη (ἔτσι κι' ἔτσι), Ἄλκηστη (πάρα πολὺ καλὸ) καὶ Πέτρου Μπαρακίτη (ἔτσι κι' ἔτσι, ἀλλὰ μὲ μολύβι ὅπως εἶναι δὲν μπορεῖ νὰ δημοσιευθῆ).

∴ Πήραμε τὰ «γιὰ νὰ γελᾶτε» τῶν φίλων μας: Πυθαγόρα τοῦ Ἀγράμματου, Πέτρου Μπαρακίτη, Μ. Ναπολέοντος, Βασιλείου Κοπανᾶ, Γεωργίου Π. Σταματίου, καὶ Ψάλτη τῆς Ἀγροτιᾶς.

∴ Δὲν καταλαβαίνω Γ. Μπασία πῶς θὰ ἀναγγείλω τὸν σύλλογό σας ποὺ αὐτοδιαλύθηκε.

(Δικαίωμα καταθέσεως ψευδωνύμου: δραχμὲς 2.000. Δημοσιεύσεως ἀγγελιῶν μέχρι 30 λέξεων : 100 δραχμὲς ἡ λέξη. Γιὰ κάθε λέξη πέραν ἀπὸ τὶς 30 : 500 δραχμές).

279) Τοὺς πεννομάχους ξέρομε
κι' ὅλους περνοῦμ' στὴν πέννα.
Ὅλους σας θὰ σᾶς κάνωμε
νὰ ψάχνετε γιὰ φρένα.
Εἴμαστε γιὰ νὰ εἴμαστε,
παιδιὰ μὲ ὅλο χάρη
καὶ πρέπει νὰ μᾶς μοιάσετε
πᾶρτε το πιὰ χαμπάρι.

Μυρσίνη - Ζελίνα

280) Σκαλιστῆρι, «πόθεν τοῦτο τεκμαίρει»; Δᾶς πολιτισμοῦ εὐχαριστῶ. Πρωτογρᾶψε. Θερμοαντιχαιρετῶ Ἰουλιέττα. Ἀγρινιώτικε Λαουτζίκε καλὰ ποὺ τὸ κατάλαβες ὅτι οἱ Ἀγρινιῶτες εἶστε λαουτζῖκος ἐνῶ ἐμεῖς οἱ Αἰγιῶτες... πὼ πὼ πὼ... τί εἴμαστεεεεε!!! Ζελίνα

281) Ταπεινὲ γιατὶ ἐνῶ σᾶς ἔστειλα γράμμα δὲν μοῦ γράφετε ἂν τὸ λάβατε, ἀφοῦ δὲν θελήσατε νὰ μοῦ ἀπαντήσετε; Μέλισσα

282) Θερμοχαιρετῶ τοὺς Ρούντη, Πλάτωνα, Τρυποκάρυδο καὶ Τότη. Τότη συγχαρητήρια γιὰ τὴν (1855). Μέλισσα

283) Μάθε Ἐξάψαλμε τὸ μόνο ποὺ πίνω εἶναι τὸ νέκταρ τῶν ἀνθέων. Ἀλλὰ ποῦ μὲ βρῆκες νὰ μὲ ποτίσης χλωροφόρμιο; Στὸν ἀέρα καὶ στὴν κυψέλη μου εἶναι ἀδύνατον νὰ μὲ πιάσης. Μέλισσα

284) Γοῦστο μου θὰ γίνης Δάφνη τοῦ Εὐρώτα; Χαιρετῶ: Ταπεινό, Δροσοπηγὴ (καλῶς ὥρισες στὴν Ἀθήνα.

Κώστας Λαμπρὸς
(Πρώην Ἀετιδεὺς)

285) Ἀντιχαιρετῶ Ἀφρολουσμένο Θερμαϊκό. Δᾶς πολιτισμοῦ σὲ θερμοπαρακαλῶ, πρωτογρᾶψε.
Κώστας Λαμπρὸς (Πρόεδρος Ι Φ.)

286) Μ' ἕναν ἀριστουργηματικὸ σάλτο νᾶμαι κι' ἐγὼ στὴν κίνηση. Γλυκοχαιρετῶ ὅλους τοὺς μέλλοντες ἐχθροὺς καὶ φίλους. Ζελίνα (1867), μ' ἀρέσουν. Πρωτογράψε. Ξενιτέας

287) Ἐξάψαλμε τὰ συγχαρητήριά μας. Εἴμαστε συμπατριῶτες. Δυὸ Μαθηματικοὶ

288) Δᾶς Πολιτισμοῦ σὲ φαντάζομαι ὡραιότατο φορῶντας τὴν περικεφαλαίαν τῆς... βλακείας χά, χά..

«Μπὲν - Χοὺρ»
(πρώην Α. Ἱππότης)

289) Ντολορὲς θὰ γίνω ἱεραπόστολος καὶ θάρθω στὴ Λαμία...

«Μπὲν - Χοὺρ»
(Ἀποκληρωμένος Ἱππότης)

290) Ἀποτελεῖ σταθμὸν στὴν ἱστορίαν τῶν πεννομαχιῶν ἡ ἐμφάνιση τοῦ «Μπὲν - Χοὺρ»
(πρώην Α. Ἱππότης)

291) Παρουσιάσατε ὅπλα περνᾶ ὁ πολυθρύλητος.
«Μπὲν - Χοὺρ»

292) Ἀπόλλων εἶσαι τὸ ὑπομονητικώτατον τῶν δημιουργημάτων τοῦ Θεοῦ. «Μπὲν Χοὺρ»
(πρώην Α. Ἱππότης)

293) Σὲ θερμοχαιρετῶ φίλη Ἰουλιέττα, ἂν θέλης γράψε καθὼς καὶ ὅλοι - ες οἱ πεννομάχοι. Γρηγορίου Ε΄ 26. Νέα Ἰωνία, Ἀθῆναι

Ἄννα Ροδίτη (ἀνεξάρτητη)

294) ΔΩΡΑ (τέλος
Ὅλους στοὺς ψαλμοὺς σᾶς ξέκανα
καὶ σπουδαῖα σᾶς τὰ εἶπα.
Μὰ θαρρῶ πὼς ὅτι ἔκανα
ἦταν στὸ νερὸ μιά... τρύπα!
Ἂς ἀφήσουμε τὰ «Δῶρα»
κι' ἂς μιλήσουμε παμπόνηρα
μὲ εἱρμοὺς καινούργιους τώρα
γιὰ τὰ τόσα μου τὰ «ὄνειρα»!

Ἐξάψαλμος

Προσεχῶς: ΟΝΕΙΡΑ! Γέλια, ξεκαρδίσματα, σάτυρα! ΟΝΕΙΡΑ! ΟΝΕΙΡΑ! ΟΝΕΙΡΑ!

Ἐξάψαλμος

295) ΣΤΗΝ ΝΤΟΛΟΡΕΣ
Μυταρόλα τριχωτή, πού... βολὰς συνέχεια (ρίπτει
καὶ φαλάκρα τρομερή, πού... περούκα τὴν (καλύπτει!
Ματμαζὲλ ἀπ' τὸ μουσεῖο, σὲ ρημάξανε (οἱ... σκόροι.
Μ' ἄλλα λόγια παμψηφεί, θἄβγης «μὶς... (γεροντοκόρη»!!!

Ἐξάψαλμος

296) Πρωτομπαίνοντας στὴν κίνηση χαιρετῶ ὅλους - ες. Κ. Διαβολάκι = Θεατρίνα.
Κόκκινο Τριαντάφυλλο

297) Μαλεβὲ σὲ ποιὸ λιβάδι βόσκεις χρυσοθλι μου; Κόκκινο Τριαντάφυλλο

298) Ὕπερε, Μενεξὲ σᾶς γνωρίζω καὶ σᾶς χαιρετῶ. Ἀλληλογραφοῦμε Μενεξέ;
Κόκκινο Τριαντάφυλλο

299) Μπαίνοντας στὴν κίνηση χαιρετῶ ὅλους - ες ἰδιαιτέρως Φαντομᾶν. Ζητῶ ν' ἀλληλογραφήσω γράψτε Ὑψηλάντην Πανταζῆν, Ὁμονοίας 171. Καβάλλα. Πεζοπόρος

300) Φίλοι πεννομάχοι προσχωρῆστε στὸ Σύλλογο «Κρητικὴ Νεότης» εἶναι ὁ σύλλογος θαῦμα.
Πεζοπόρος

301) Γλυκοχαιρετῶ Τρυποκάρυδο, Ταπεινό. Κατεπάνω σὲ χαιρετῶ καὶ σένα ἂν καί...
Νῖκος Γερολάνδος

302) Φτερωτὲ Ἱππότη ν' ἀλλάξω ψευδώνυμον; Ἀδύνατον. Γελάστηκες καϋμένε ποὺ θά...
Νῖκος Γερολάνδος

303) Ἐξάψαλμε συνεχίζεις τὴν σάτυρά σου; Καλὸ κάνεις. Πρόσεξε στὴ συνέχειά της. Ἀπόλλωνα μόκο. Νῖκος Γερολάνδος

304) Ἄουντα γειὰ χαρά. Πάντα φίλοι.
Γεράκι τῆς Ἐρήμου

305) Ἴσως νὰ μὴν ξέρης νὰ διαβάζης Κοραῖο (1019). Γεράκι τῆς Ἐρήμου

306) Γιατί ἐδάγκασες τοὺς πεννομάχους, καὶ ἔφυγαν ἀλ - κυών. Γεράκι τῆς Ἐρήμου

307) Ἀπωλέσθη ὁ σύντροφος τῆς Ἰουλιέττας, ὁ Ρωμαῖος. Ὁ εὑρὼν ἀμειφθήσεται.
Γεράκι τῆς Ἐρήμου

308) Ὅλοι κάνετε τὸν ἔξυπνο
κανένα σας δὲν ἀξίζει
καὶ ἂν πῆς γιὰ τὸν Ἐξάψαλμο
σάλια θὰ σὲ γεμίζη.

Γεράκι τῆς Ἐρήμου

309) Δὲν ἀφίνεις καὶ καμμιὰ κουταμάρα γιὰ τοὺς ἄλλους Ντολορές; Γεράκι τῆς Ἐρήμου

310) Ναί, Κ. Βράχε, Δᾶς Πολιτισμοῦ. Γράψτε: Γιῶργο Βελουδῆ, Γρανικοῦ 24, Ἀθήνα (Κ.). Ἐπίσης κι' οἱ φίλες: Μικρὴ Λαΐδη, Ρεζεντά, Ξ. Μπουκλίτσα, ἂς γράψουν ἂν θέλουν. Θερμὰ ἀντιχαιρετίσματα, φίλε Ἴκαρε (καλῶς ἦρθες στὸ σύλλογό μας). Ἂν κι' ἀργά, Θρῦλε μου, σ' εὔχομαι νὰ προκόψης σὰν ἀρχηγὸς τοῦ ἐκεῖ παραρτήματός μας. Ἐκεῖνο τὸ «χαιρετῶ χριστιανικῶς» μᾶς κόφτει, Ρεμῆ. Λιγώτερες ἐπιδείξεις, λιγώτεροι φανφαρονισμοί, ἐπιβάλλονται, σὲ σᾶς μάλιστα ποὔσαστε οἱ «προνομιοῦχοι» τῆς οὐράνιας βασιλείας. Κεφ. Διαβολάκι, δὲν πᾶς στόν... μεγάλο μπαμπᾶ σου, νὰ ἡσυχάσης κι' ἐσὺ ἀπ' τὶς «νίλες» ποὔπαθες, νὰ στεγνώση κι' ἡ «Πεννομαχόστηλη» ἀπ' τὰ σάλια σου; Κι' ἀκόμα ἅμα πιάσει τὸ καλοκαιράκι, ξανάλα νὰ μᾶς δροσίζης!

Τώνης Γιούλης

311) Ντόλλυ πολὺ ἀπαιτητικὴ εἶσαι. Ἄουντα πράγματι. Ξανθὸς Μίκυ = Προδότης.

Μυρσίνη

312) Ξανθὲ Μίκυ (Λεων. Τσαμτσόγλου) κάνεις λάθος. Δὲν εἶμαι ὁ Πανύψ. Κοτρίδης.
Θανάσης Μπέμπης

313) Χαιρετῶ. Σκαλιστῆρι, Πειραχτῆρι, Μ. Ὀλυμπιακό, Χ. Δρόσον, ΔΥΟ ΦΙΛΟΥΣ, Π. Κοτρίδην, Δόκτωρ Χ., Κεραυνόν, Χαραυγὴ καὶ Γιὸν τῆς Λέσβου. Θανάσης Μπέμπης

314 Μ. Λαΐδη:
Κατάγετ' ἀπ' Ἀρμένηδες
οἰκογενείας πρώτης.
Μ' ἀπ' τὴν πολὺ τὴ λύπη της
κλαίει τὸ ριζικό της.

Τετραπέρατος

315) «Στὴ Ζελίνα:
Στὴν ἀγαπητὴ Ζελίνα
ποὖν' πολὺ ρωμαντική,
κάνω τὰ ἔξοδα νὰ πάη
στὸ ποτάμι νὰ πνιγῆ».

Τετραπέρατος

316) Πεννομάχοι... Προσοχή. Παρουσιάσατεεε... ἄρμ. Περνάει ὁ ἀρχιμηχανικός.
Φτερωτὸς Ρουμελιώτης

317) Φρενολόγε ἰατρέ, δὲν μπόρεσες νὰ σιάξης τὰ φρένα μερικῶν ὅπως τοῦ Ἐξάψαλμου, Κ. Διαβολακιοῦ, Γλωσσοκοπάνας, Ντολορές, Φίκη μπαρντὸν κάνε «κράτει». Φτερωτὸς Ρουμελιώτης

318) Ἀλληλογραφῶ μὲ ὅλους - ες. Γράψατε: Μίμην Σχοινᾶν, Μαθητὴν Π. Σχολῆς Πάτμου, Δωδεκάνησα. Φτερωτὸς Ρουμελιώτης

319) Λάκη Λαβέρη πολὺ καιρὸ περίμενα νὰ σὲ συλλυπηθῶ γιὰ τὶς βλακεῖες σου.
Χαρούμενος Σπουργίτης

320) Ἄνθρωποι, ἄνθρωποι. (Ταπεινὸς ΔΑΔΕΣ, Τώνης Γιούλης, Ντολορὲς κλπ.). Πρὸς τί οἱ ἐξυπνάδες καὶ ὁ ἀλληλομουστακοφαγωμός;
Χαρούμενος Σπουργίταρος

321) Ἀνωνυμογράφε νὰ περιμένω ἕνα γραμματάκι σου; Χαρούμενο Σπουργιτάκι

422) Πρωτομπαίνοντας στὴν κίνηση χαιρετῶ ὅλους - ες. Ἰδίως τοὺς Ἀεκτζῆδες.
Ἀετὸς τῶν Θαλασσῶν

323) Ζήτω ἡ πολυθρύλητη Α.Ε.Κ.
Ἀετὸς τῶν Θαλασσῶν

324) Προσεχῶς ἀποκαλύψεις.
Ἀετὸς τῶν Θαλασσῶν

325) «Πεννομαχικὲς φυσιογνωμίες».
7. Κώστας Διαβάτης
Δυὸ πῆχες μπόϊ,
πόδι γοργό,
τὄχει ἀπὸ σόϊ
κι' ἕνα κεφάλι,
σὰν τό... αὐγό.

Νίκος Σαλονικιὸς

326) Μὴν εἶσαι τόσο μετριόφρων (1044), Ρούντη! Πρόσεχε πὼς μιλᾶς σὲ Σαλονικιοὺς γιατὶ θὰ ἔχης νὰ κάμης μὲ ἐμένα, τὸν
Νίκαρο Σαλονικιὸ
(τὸν φοβερὸ)

327) Δάφνη Εὐρώτα,
χαίρω ποὺ προοδεύεις,
μὰ πρόσεξε μὴ γκρεμιστῆς
καὶ δάνειο γυρεύεις.

Ὁ Δημοσθένης

328) Τζιτσιφρίγκο, Μ. Πάνθηρα, Ἐξάψαλμε, Μ. Πειρατή, Π. Ἀετέ, ΗΛΙΘΙΟΤΗΤΕΣ. ΕΙΜΑΙ ΑΓΝΩΣΤΟΣ, κυττᾶξτε (1923). Θερμοαντιχαιρετῶ, Μ. Ὀλυμπιακό, Ντολορές, Ἰουλιέττα.
Σκαλιστῆρι

329) Φίλαθλοι ψηφῖστε (1638). Προθεσμία 25 Ἰουλίου. Σκαλιστῆρι

330) Παγκανίνι = ΓΑΙΔΟΥΡΟΦΩΝΟΣ, Κ. Διαβολάκι = κολοβὸ (1955), Ἐξάψαλμος, Ροδόπουλος = ποιηταί... ἐκ τοῦ προχείρου κλπ.
Σκαλιστῆρι

331) Στοιχηματίζω ὅτι τὸ Κ. Διαβολάκι εἶναι ὁ... Ἀρχισυντάκτης. Ὅποιος διαφωνεῖ ἂς τὸ δηλώσει. Ρούντης

332) Κόκκινε Βράχε, τείνω τὴν χεῖρα πρὸς συμφιλίωσι. Δέχεσαι; Ἀκόμη (;) δὲν τὴν ἔλαβα Ἐξάψαλμε. Μήπως... μὲ γέλασες; (1943).
Ρούντης

333) Ἔρχομαι νὰ δώσω ἀνώτερη καὶ ἰδανικὴ πνοὴ στὶς πεννομαχίες. Καυτηριάζω ὅλους μὲ γλυκανάλατα λόγια. Σκάμπολο

334) Καλοί μου Ἐξάψαλμε, Ντολορές, Νίκο Σαλονικιέ, Κεφ. Διαβολάκι, Σκαλιστῆρι, Τώνη Γιούλη, Κόκκινε Βράχε, Ζελίνα, Ἀποκλ. Ἱππότη, Τρυποκάρυδο, τί μᾶς πουλᾶτε; Φουσκωμένα ἄντερα γιά... μακαρόνια; Σκάμπολο

335) ... Κομψὶ - κομψά. Σκάμπολο
(...ἀπερινόητος)

336) Χαιρετῶ ὅλους - ες. Ζελίνα ἀγαπῶ ρομαντισμὸ μουσικὴ ὄχι μαθηματικὰ ἀλληλογραφοῦμε;
Ἀηδονάκι

337) Μαῦρε Πάνθηρα περιώρισε τὰ λόγια σου, ἀκοῦς; Ἀηδονάκι

338) Οἱ καλύτεροι πεννομάχοι εἶναι ὁ Ἐξάψαλμος, Κεφ. Διαβολάκι, Ταπεινὸς καὶ Ροδόπουλος.
Ἀηδονάκι

339) Γειά σας πεννομάχοι, τὰ κάνετε; Καλὰ εἶσθε νὰ χαίρωμαι. Ὀλυμπιτοπούλα Καρπάθου

340) Στὸν Ἐξάψαλμο:
Μὲ φλυαρίες, κατοχὴ
τὴν στήλη τούτη κάνεις
τραβήξου σὲ παρακαλῶ
κερδίζεις καὶ δὲν χάνεις.

Ἰουλιέττα
«ΚΡΗΤΙΚΗΣ ΝΕΟΤΗΤΟΣ»

341) Ὦ Ντολορές μου φλύαρη
εἶπα νὰ σοῦ συστήσω
λίγο νὰ περιμαζευτῆς
προτοῦ νὰ σέ... ἀρχίσω.

Ἰουλιέττα
«ΚΡΗΤΙΚΗΣ ΝΕΟΤΗΤΟΣ»

342) Τὸ ὄνομά σου ἐδιάβασα
Ἀπόκληρε Ἱππότη.
Σὲ φαντάστηκα ἱππέα
σὰν ἕνα Δὸν - Κιχώτη
ζητῶν τὴν Δουλσινέα.

Ἰουλιέττα
«ΚΡΗΤΙΚΗΣ ΝΕΟΤΗΤΟΣ»

343) Ἀλληλογραφῶ μὲ ὅλους - ες, ὅλες ἄνω τῶν 16 χρονῶν στὴν διεύθυνση τοῦ Συλλόγου.
Ἰουλιέττα
«ΚΡΗΤΙΚΗΣ ΝΕΟΤΗΤΟΣ»

344) Καὶ τώρα μιὰ σύσταση : Ἀνεξάρτητοι προσχωρεῖστε στὴν «ΚΡΗΤΙΚΗ ΝΕΟΤΗΤΑ» θὰ βρῆτε ὅ,τι ζητᾶτε.

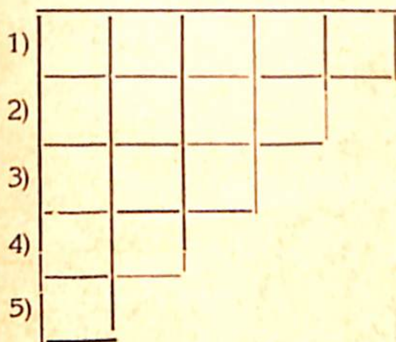
Ἰουλιέττα
«ΚΡΗΤΙΚΗΣ ΝΕΟΤΗΤΟΣ»

345) «ΠΕΝΝΟΜΑΧΙΚΑ ΝΕΑ»
Στὸ Διεθνὲς τῆς Χάγης δικαστήριο
μήνυση ὑπεβλήθη
ἀπὸ τὸν Πάνο Μαλεβὸ
σ' ὅσους τὸν εἶπαν παλαβὸ
διότι προσεβλήθη.
Ἔκβαση ἀναμένεται
τῆς δίκης μ' ἀγωνία
θὰ σᾶς πληροφορήσωμε
ἐὰν ὑπάρχη ὑγεία.

Ἀδαμάντιος Ὠριγένης
Πρόεδρος «ΚΡΗΤΙΚΗΣ ΝΕΟΤΗΤΟΣ»

Περνᾶτε εὐχάριστα τὴν ὥρα σας

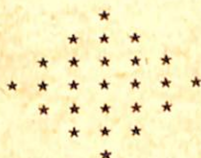
1) ΤΡΙΓΩΝΟ

Ὁριζόντια καὶ Κάθετα: 1) Ποταμὸς τῆς Εὐρώπης. 2) Ἦταν ὁ Κολοκοτρώνης. 3) Βιβλικὸ πρόσωπο. 4) Ἀναφορικὴ ἀντωνυμία. 5) Σύμφωνον.

Ἀντ. Πατέλης

2) ΡΟΜΒΟΣ

Ὁριζόντια καὶ Κάθετα: 1) Σύμφωνο. 2) Πρωτόγονο φωτιστικὸ μέσον. 3) Νησὶ τῶν Κυκλάδων. 4) Θρησκευτικὸς ἀρχηγὸς τῶν Ἀράβων. 5) Ξέρει τὰ πάντα. 6) Καταστρέφει τὰ ροῦχα (καθαρ.). 7) Σύμφωνο.

Δημ. Τσαχαλίνας, Κατερίνη

3) ΑΦΑΙΡΕΣΗ ΑΡΙΘΜΩΝ

978
979
42
981

Ἀπ' τοὺς παραπάνω ἀριθμοὺς ν' ἀντικαταστήσετε δυὸ μὲ μηδενικά, ὥστε τὸ ἄθροισμα νὰ εἶναι 2.000.

Νικ. Β. Ἀλεξίου

4) ΓΕΩΓΡΑΦΙΚΗ ΑΚΡΟΣΤΙΧΙΔΑ

Μὲ τ' ἀρχικὰ τῶν λέξεων ποὺ ζητοῦμε, θὰ σχηματισθῆ νησὶ τῆς Ἑλλάδας.

1) Θὰ τὴν βρῆτε στὰ Δωδεκάνησα. 2) Μακεδονικὴ πόλη. 3) Ποταμὸς τῆς Εὐρώπης. 4) Νησὶ τῆς Ἀσίας. 5) Βουνὸ τῆς Ἀττικῆς, 6) Βαλκανικὸ Κράτος. 7) Χώρα τῆς Ἀμερικῆς.

Εὐθ. Κάλλος, Ξηρὸ Φιλιππιάδας

5) ΜΑΓΙΚΗ ΕΙΚΟΝΑ ΧΩΡΙΣ ΕΙΚΟΝΑ

— Μίμη, δὲν φαντάζεσαι τί μοῦ ἔβαλε ὁ δάσκαλος στὰ μαθηματικά!
— Τί σοῦ ἔβαλε;
— Μὰ σοῦ τὸ εἶπα.

Ἰωάν. Μάλλιος, Ξυλόκαστρο

6) ΤΕΛΕΙΕΣ ΚΑΙ ΠΑΥΛΕΣ

Οἱ τελεῖες ν' ἀντικατασταθοῦν μὲ φωνήεντα καὶ οἱ παῦλες μὲ σύμφωνα. Ἂν ἡ λύση εἶναι σωστή, τὰ ἀρχικὰ τῶν λέξεων ποὺ ζητοῦμε, δίνουν τὸ ὄνομα μυθολογικοῦ θεοῦ τοῦ ὕπνου καὶ τῶν ὀνείρων.

1) — . — — . . —
2) . — . — — . —
3) — . — . — . —
4) — . . — . —
5) . — — . —
6) . . . — .
7) — — . — . —

1) Μήνας τοῦ ἔτους.
2) Βουνὸ τῆς Ἑλλάδας.
3) Ἱδρυτὴς τῆς Ρώμης.
4) Γιὸς τοῦ Ἡλίου.
5) Ἔνδοξη χώρα.
6) Θηρίο.
7) Πιστὸς φύλακας.

Ἀνδρ. Θεοδωρίδης
Ξάγναντο Δράμας

7) ΚΥΒΟΛΕΞΟ

* * * Ρ = Γήϊνο ἀστέρι.
* * Ρ * = Χρονικὸ ἐπίρρημα.
* Ρ * * = Ἀρχαῖος θεός.
Ρ * * * = Εἰδικὰ ροῦχα.

Ἀνδρ. Θεοδωρίδης, Δράμα

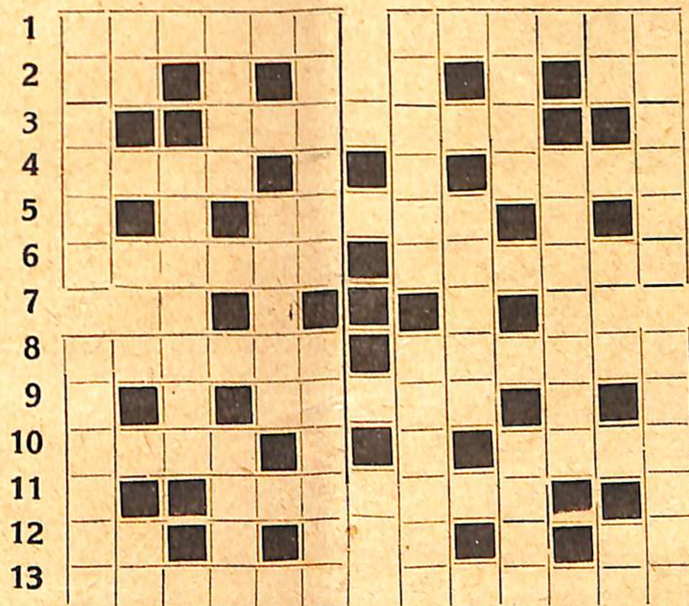
8) ΚΡΥΠΤΟΓΡΑΦΙΚΟ

1) 1 2 3 4 5 6
2) 2 3 4 5 6 2
3) 3 4 5 6 2
3) 4 5 6 2
5) 5 2 5 2
6) 6 4 5 6 2

1) Ὡραῖο πτηνό.
2) Συνοδεύει τὸ φόβο.
3) Γεωμετρικὸ σχῆμα.
4) Τὰ ψώνια στὴν καθαρεύουσα.
5) Γυναικεῖο χαϊδευτικὸ ὄνομα.
6) Περιοχὴ τῆς Μ. Ἀσίας.

Χρ. Παντούρης
Σιμόπουλον Ἠλείας

ΣΤΑΥΡΟΛΕΞΟ ΑΡΙΘ. 51

ΟΡΙΖΟΝΤΙΑ: 1) Μεγάλο νησὶ τοῦ Αἰγαίου. — Αὐθάδης, ἀναιδής. 2) Ἄρθρο στὸν πληθυντικό. — Ἐπιφώνημα. 3) Λεία πολέμου. 4) Οὐράνιο φαινόμενο. — Τῶν ἀχθοφόρων, εἶναι γερός. 5) Δὲν ἔχει συντροφιά. 6) Σκοτεινός, ἀκαθόριστος. — Τσουβάλι. 8) Τὰ ἀστεῖα του εἶναι ἄνοστα. — Ἦταν ὁ Βύρων. 9) Παράγει ὡραιότατο κρασί. 10) Ὁ σκελετὸς τοῦ αὐτοκινήτου. — Ὑπομονητικὸ ζῶο. 11) Δουλεύει μὲ ἡμερομίσθιο. 12) Ἀναφορικὴ ἀντωνυμία. — Αἰγυπτιακὴ θεότης. 13) Στρέφεται περὶ τὴν Γῆν. — Ἐλαχίστη ποσότης ὑγροῦ στὸν πληθυντικό.

ΚΑΘΕΤΑ: 1) Θεσσαλικὴ πόλη. — Ἀκέραιος, ὁλόκληρος. 2) Ἀρχαϊκὸς σύνδεσμος. — Αἰτιατικὴ προσωπικῆς ἀντωνυμίας. 3) Ἀξιωματικὸς τοῦ ἱππικοῦ. 4) Εὐρωπαϊκὸς χορός. — Σεβαστή. 5) Μιὰ ἀπὸ τὶς διαστάσεις. 6) Νησὶ τῶν Κυκλάδων. — Τὸ μεγαλύτερο λιμάνι τῆς Κίνας. 8) Διακρίνει τοὺς τολμηρούς. — Χρησιμοποιεῖται γιὰ τὴ μετακίνηση βαρέων σωμάτων. 9) Τροφὴ τῶν ζώων. 10) Ἐξυμνῶ. — Στηρίζουν τὸ σῶμα μας. 11) Κάτοικος μιᾶς ἑλληνικωτάτης περιοχῆς. 12) Δίφθογγος (ἀνάπ.). — Νότα. 13) Ἀλληλοεξάρτηση. — Ὁμὰς δένδρων.

ΣΤΡΑΤΗΣ Ν. ΜΙΣΓΙΡΗΣ, Καλλονὴ Μυτιλήνης

9) ΑΛΛΑΓΗ ΓΡΑΜΜΑΤΟΣ

Μέρος εἶναι ὀχυρὸ
μ' ἂν μοῦ σβύσης τ' ἀρχικὸ
θὰ γενῶ στὸν οὐρανὸ
διαμαντάκι φωτεινό.

Γ. Μπουρμπούλιας, Βόλος

10) ΤΟΝΟΓΡΙΦΟΣ

Ὅπως εἶμαι ἂν μ' ἀφήσης
μέσ' τὸ σπίτι θὰ μὲ βρῆς.
ἂν τὸν τόνο κατεβάσης
στὴν Τουρκία θὰ μὲ δῆς.

Γ. Μπουρμπούλιας, Βόλος

●

ΛΥΣΕΙΣ 50ου ΤΕΥΧΟΥΣ

1) ΑΣΤΕΡΙ

Α Π Ν
Π Ο Ο
Ρ Λ Ι
Π Ο Λ Ε Μ Η Σ
Φ Μ Π
Α Ο Ο
Ρ Σ Ν

2) ΤΕΛΕΙΕΣ ΚΑΙ ΠΑΥΛΕΣ

1) Θ—ουκιδίδης. 2) Ε—κάβη. 3) Σ—πατάλη. 4) Σ—άμος. 5) Α—ἴτνα. 6) Λ—αμία. 7) Ο—σσα. 8) Ν—εῖλος. 9) Ι—σπανία. 10) Κ—ωπαῒς. 11) Η—σαΐας = ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗ.

3) ΔΙΚΤΥΩΤΟ

1) ΚΕΡΚΥΡΑ. 2) ΑΚΡΙΤΑΣ. 3) ΕΡΓΑΣΙΑ.

4) ΛΕΞΙΓΡΙΦΟΣ

ΑΝΘΗ (Π — ΑΝΘΗ — Ρ).

5) ΚΛΙΜΑΚΟΛΕΞΟ

Ι Δ Α Ν Ι Κ Ο Ν
Ν Ι Κ Ο Τ Ι Ν Η
Κ Λ Ι Β Α Ν Ο Σ
Κ Ο Ρ Ι Ν Θ Ο Σ
Γ Ρ Α Ν Ι Τ Η Σ
Π Α Ν Α Γ Ι Ο Σ
Α Ν Τ Α Ρ Σ Ι Α
Ν Α Υ Τ Ι Κ Ο Ι

6) ΑΚΡΟΣΤΙΧΙΔΑ

1) Σ — ουηδία. 2) Ὤ — νια. 3) Κ — ολόμβος. 4) Ρ — όδος. 5) Α — ἰσχίνης. 6) Τ — ροία. 7) Ἥ— ρα. 8) Σ — ηκουάνας = ΣΩΚΡΑΤΗΣ.

7) ΑΠΡΟΟΠΤΑ

1) Εἰρηνικός. 2) Αἴξ. 3) Λύρα. 4) Ρώμη.

8) ΑΡΙΘΜΗΤΙΚΟ

8	16	24	32
16	24	32	8
24	32	8	16
32	8	16	24

ΛΥΣΗ ΤΟΥ ΣΤΑΥΡΟΛΕΞΟΥ ΑΡ. 50

ΟΡΙΖΟΝΤΙΑ: 1) ΘΕΡΟΣ—ΠΕΜΠΩ. 2) ΕΥΤΕΡΠΗ. 3) ΜΕ — ΣΟΦΟΙ — ΠΕ. 4) ΟΠΗ — ΡΑΣ — ΚΑΙ. 5) ΣΑΛΙ — ΚΙΝΑ. 6) ΧΙΟΣ — ΠΩΜΑ. 7) ΕΘΟΣ — ΣΩΜΑ. 8) ΣΗΣ — ΚΙΤ — ΝΑΣ. 9) ΜΕ — ΣΑΛΟΣ — ΣΥ. 10) ΕΚΤΑΣΙΣ. 11) ΣΥΡΙΑ — ΑΚΕΦΑ.

ΚΑΘΕΤΑ: 1) ΘΥΜΟΣ — ΕΣΜΟΣ. 2) ΕΠΑΧΘΗΣ. 3) ΡΕ — ΗΛΙΟΣ — ΕΡ. 4) ΟΥΣ — ΙΟΣ — ΣΚΙ. 5) ΣΤΟΡ — ΚΑΤΑ. 6) ΚΑΦΕ — ΚΙΛΑ. 7) ΠΡΟΣ — ΤΟΣΑ. 8) ΕΠΙ — ΚΩΣ — ΣΙΚ. 9) ΜΗ — ΚΙΜΩΝ — ΣΕ. 10) ΠΑΝΑΜΑΣ. 11) ΩΔΕΙΑ — ΑΣΥΛΑ.

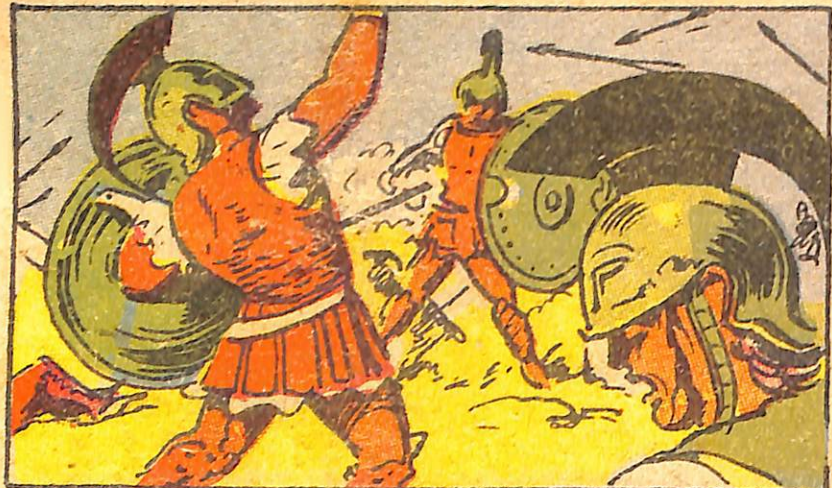
ΜΕ ΤΗ ΔΑΔΑ ΚΑΙ ΤΟ ΣΠΑΘΙ

67) —'Αλέξανδρε, πού θὰ πάρης θέση; ρώτησε ὁ Φίλιππος.
'Ο διάδοχος τῆς Μακεδονίας ἦταν δεκαοκτὼ χρονῶν τότε. 'Ορμητικός, ἀσυγκράτητος καὶ μαζὶ συνετὸς καὶ στρατηγικός.
Κοίταξε ἀντίκρυ τοὺς ἀντιπάλους. Τοὺς ὡραίους ὁπλίτες τῆς 'Αττικῆς, ποὖχαν ἄλλοτε συντρίψει τοὺς Πέρσες στὸ Μαραθῶνα. Τὰ περήφανα νειάτα τῆς Θήβας, τὸν « Ἱερὸ λόχο» ποὺ εἶχε ἱδρύσει ὁ Πελοπίδας. Κι' εἶπε πικρά:
— Μὰ εἶναι ἀνάγκη νὰ χτυπηθοῦμε πατέρα, Ἕλληνες μ' Ἕλληνες;
— Προσπάθησα νὰ τοὺς πείσω μὲ τὸ καλὸ νὰ σταθοῦνε στὸ πλάϊ μου, εἶπε ὁ Φίλιππος. Δὲν τὸ θέλησαν.

68) — Μὴ φοβᾶσαι, πατέρα, εἶπε ὁ 'Αλέξανδρος. Θὰ ξεχάσω ποιοὺς ἔχω ἀντίκρυ μου καὶ θὰ πολεμήσω γενναῖα σὰ νὰ χτυπιέμαι μὲ τοὺς Πέρσες. 'Εσὺ θ' ἀντιμετωπίσης τοὺς 'Αθηναίους;
— Ναί, χωρὶς μῖσος κι' ἐγώ, μὰ μὲ τὴν ἀπόφαση νὰ τοὺς κάμω νὰ καταλάβουν πώς, πάνω ἀπ' ὅλα, εἶναι ὁ σκοπός μου ποὺ εἶναι μαζὶ καὶ σκοπὸς τῆς 'Ελλάδας. Σὰν τοὺς νικήσω, θὰ θυμηθῶ πὼς εἶναι Ἕλληνες καὶ πὼς ρέει στὶς φλέβες μας ἴδιο αἷμα.
Δὲν ἔδωκαν σημασία στὰ νειάτα τοῦ 'Αλέξανδρου οἱ ἔμπειροι στρατηγοὶ τῶν Θηβαίων. Πῆραν ἀψήφιστα τὴν ἐπίθεσή του. Μὰ κατάλαβαν γρήγορα πὼς ἦταν πιὸ ἐπίφοβος κι' ἀπ' τὸ Φίλιππο.

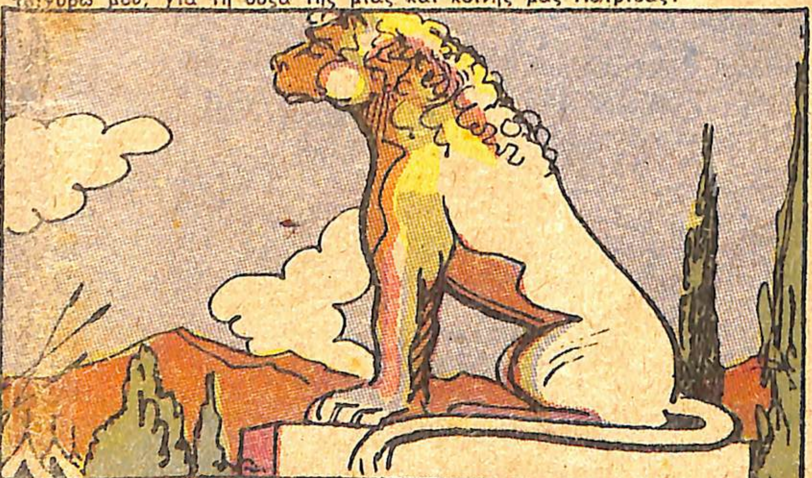
69) Μὰ κι' οἱ ἀντίπαλοι τοῦ 'Αλέξανδρου ἦταν γενναῖοι, πεισματικοὶ κι' ὁρκισμένοι γιὰ θάνατο ἢ γιὰ νίκη. Κι' ἔτσι ἔγινε ἀγώνας σκληρὸς πούδωκε στὸ τέλος τὴ νίκη στοὺς Μακεδόνες.
'Ο 'Αλέξανδρος εἶχε θριαμβεύσει. Πρόφτασε μάλιστα κι' ἔσωσε τὸν πατέρα του ἀπὸ κίνδυνο φοβερό. Γιατὶ ὁ Φίλιππος τάχε βρῆ λίγο δύσκολα μὲ τοὺς 'Αθηναίους, ποὺ ἀπειλοῦσαν νὰ τὸν κυκλώσουν. Σὰν τὴ λαίλαπα, χύθηκε τότε ὁ 'Αλέξανδρος μὲ τὸ ἱππικό του κι' οἱ 'Αθηναῖοι γυρίσανε πίσω. 'Ο Φίλιππος, ποὺ καμάρωνε τὸ μυαλὸ καὶ τὴν τόλμη τοῦ γιοῦ του, φιλοτιμήθηκε νὰ μὴν ὑστερήση καὶ χτύπησε μὲ καινούργια ὁρμή. Ἔτσι, κερδήθηκε ὁλότελα ἡ μάχη.

70) Πολλοὶ ἦταν οἱ νεκροὶ μὰ πιὸ πολλοὶ ἀκόμα κεῖνοι ποὺ πιάστηκαν ζωντανοί.
'Ο 'Αλέξανδρος, λυπημένος ἀπὸ τὸ θέαμα, πῆρε τὸν 'Ηφαιστίωνα καὶ γυρίσανε στὴ σκηνή του, ποὺ ἦταν στημένη κάτω ἀπὸ μιὰ βελανιδιά.
Πέρασε, μὲ πολὺ σεβασμό, ἀνάμεσα ἀπ' τοὺς νεκροὺς 'Ιερολοχίτες. Κείτονταν ὅλοι χτυπημένοι στὸ στῆθος, κανένας στὴν πλάτη.
— Γενναῖες Σκιές, εἶπε τότε συγκινημένος. Θαυμάζω τὸν πατριωτισμὸ καὶ τὴν ἀντρειωσύνη σας. Κρῖμα, νὰ μᾶς στήση ἡ διχόνοια σὲ δυὸ διαφορετικὲς παρατάξεις. Νὰ μὴ σᾶς ἔχω μαζί μου, συσπειρωμένους τριγύρω μου, γιὰ τὴ δόξα τῆς μιᾶς καὶ κοινῆς μας Πατρίδας!

71) Κι' ἔφυγε, σκουπίζοντας ἕνα δάκρυ.
— Πόσο ἀλλοιώτικος εἶναι ὁ βασιλέας! εἶπε ὁ Φιλώτας.
Κι' ἔδειξε στὸν 'Αλέξανδρο, τὸν πατέρα του, ποὺ δρασκέλαγε βιαστικὸς τὸ πεδίο τῆς μάχης, γεμάτος χαρὰ γιὰ τὴ νίκη του.
'Ο 'Αλέξανδρος ἀπάντησε μὲ γαλήνη:
— Δὲ φταίει, Φιλώτα, ὁ πατέρας μου, ποὺ δὲν ἔτυχε νάχη δάσκαλο τὸν 'Αριστοτέλη, οὔτε κι' ἐσὺ ποὺ θαυμάζεις τὴ στάση του. 'Ο μεγάλος ἐκεῖνος σοφὸς θὰ σᾶς μάθαινε πὼς ἡ μόνη ἀσφάλεια γιὰ τὴ νίκη εἶναι ἡ σεμνότητα· καὶ πὼς τοὺς ἐχθρούς σου μπορεῖς νὰ τοὺς τιμωρῆς ὅσο ζοῦν, μὰ νὰ τοὺς τιμᾶς πεθαμένους.

72) Τὸ ἴδιο ἐκεῖνο βράδυ ὁ 'Αλέξανδρος κέρδισε καὶ μιὰ δεύτερη νίκη. Ἔπεισε τὸν πατέρα του νὰ φερθῆ μ' ἐπιείκεια στοὺς νικημένους.
Ἔτσι, σὰν ἔστησαν ἕνα λιοντάρι στὸ μέρος τῆς μάχης, γιὰ νὰ θυμίζη τὴ νίκη τους, ἔστειλαν πρέσβεις γιὰ τὴν εἰρήνη.
Εὔκολα δέχτηκαν οἱ Θηβαῖοι ποὺ εἶχαν ἐξαντληθῆ. 'Ο Φίλιππος ἄφησε, γιὰ ἐγγύηση, μιὰ μικρὴ μακεδονικὴ φρουρὰ στὴν Καδμεία.
Μὲ τὴν 'Αθήνα ἦταν πιὸ δύσκολο νὰ πετύχης εἰρήνη. Οἱ 'Αθηναῖοι, παρ' ὅλη τὴν ἧττα τους, στεφάνωσαν μὲ χρυσὸ δάφνινο στεφάνι τὸ Δημοσθένη, ποὺ τοὺς εἶχε παρακινήσει νὰ πολεμήσουν γιὰ τὴν τιμὴ καὶ τὴ λευτεριά τους.
(Συνεχίζεται)